INFOR
Zał. R. Pieńkowski w 1987 r.

WERSJA CYFROWA

CZYTAJ DUŻO WIĘCEJ GDZIE I KIEDY CHCESZ
inforlex.pl

miesięcznik

MK MONITOR księgowego

PODATKI · RACHUNKOWOŚĆ · ZUS · KADRY I PŁACE

Raporty „Mk”:

- **Dywidenda w spółce opodatkowanej estońskim CIT – od zatwierdzenia sprawozdania do wypłaty środków wspólnikom**
- **Karnety sportowe jako benefit pozapłacowy**

7–8/443–444

lipiec–sierpień 2026

I. AKTUALNOŚCI

1. **Zmiany prawa – weszły w życie od 5 czerwca do 29 lipca 2026 r.** . . . 5
1.1. Wzrost opłat RTV w 2027 r. . . . 5
1.2. Nowy wykaz uzbrojenia, na obrót którym wymagane jest zezwolenie . . . 6
1.3. Zwrot VAT niektórym podmiotom – dostosowanie do KSeF . . . 6
1.4. Niższe stawki VAT na paliwa . . . 7
1.5. Przedłużenie zwolnienia dla darowizn przeznaczonych na usuwanie skutków powodzi z września 2024 r. . . . 7
1.6. Nowe funkcje w e-US . . . 9
1.7. Wyłączenie krajowych przewozów odzieży i obuwia z systemu SENT . . . 10
1.8. Raportowanie ewidencji w podatku dochodowym JPK_PD – zmiany . . . 10
1.9. Jeden urząd właściwy w sprawach podatku od gier i podatku akcyzowego w województwie małopolskim . . . 12
1.10. Doradztwo podatkowe i Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi – nowelizacja . . . 12
1.11. Elektronizacja wniosków o przyznanie i wypłatę zasiłków z ubezpieczenia społecznego . . . 13
1.12. Zmiany w ustawie o Państwowej Inspekcji Pracy . . . 14
1.13. Certyfikacja wykonawców zamówień publicznych . . . 14
1.14. Zmiana wzoru formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego . . . 15
1.15. Rejestr fundacji rodzinnych dostępny online . . . 16
1.16. Zmiany w Ordynacji podatkowej i Kodeksie karnym skarbowym zawetowane przez Prezydenta . . . 16

ciąg dalszy spisu treści na następnej stronie >

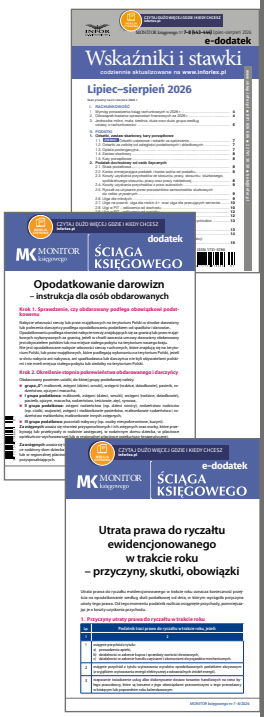

w komplecie z numerem: **e-dodatki** do pobrania na www.inforlex.pl

ISSN 1731-5786

9 771731 578601 07

Indeks 347108

Więcej na **inforlex.pl**

Dodatkowe materiały specjalne dostępne dla Prenumeratorów na **inforlex.pl**

Zaloguj się do konta

eprasa.pl 51a928c56c

2. W Sejmie – czerwiec 2026 r. **17**
2.1. Zmiany w ustawie o VAT – ograniczenie części obowiązków administracyjnych **17**
2.2. Podatek od zysków nadzwyczajnych przedsiębiorstw paliwowych. **18**
2.3. Prawo do skargi na decyzję o niedopuszczeniu pełnomocnika – zmiany w Kodeksie postępowania karnego i Kodeksie karnym skarbowym. **18**
3. Projekty **19**
3.1. Naprawa zamiast wymiany – projekt zmian w przepisach o prawach konsumenta **19**
3.2. Projekt nowelizacji ustawy o wspieraniu nowych inwestycji **20**
3.3. Większa kontrola nad jakością owoców i warzyw **21**
3.4. Cyfryzacja w spółkach – zmiany w Kodeksie spółek handlowych. **21**
3.5. Wyłączenie złomu metali spod monitorowania SENT **22**
3.6. Mniej sprawozdawczości ESG – zmiany w ustawie o rachunkowości **22**
4. Ważne terminy lipiec–sierpień 2026 r. **23**

II. O TYM MUSISZ WIEDZIEĆ!

1. Zabiegi kosmetyczno-relaksacyjne z wyższą stawką VAT – zmiany WIS **30**
2. Termin przesyłania JPK ksiąg rachunkowych wydłużony na stałe do siedmiu miesięcy **31**
3. Księgowanie dokumentów zbiorczych dla potrzeb JPK_KR_PD i wypełnianie węzła RPD – wyjaśnienia Ministerstwa Finansów **33**
4. Odliczanie wydatków na wymianę dachu w ramach ulgi termomodernizacyjnej – interpretacja ogólna MF **36**
5. Tokeny jako element wynagrodzenia pracownika – MF wyjaśnił skutki podatkowe. **40**
6. Od 1 lipca 2026 r. trzeba płacić cło w przypadku przesyłek o niewielkiej wartości **42**
7. Najem krótkoterminowy w UE z nowymi wymogami i ograniczeniami. **43**
8. Zmiany w kompetencjach Państwowej Inspekcji Pracy a obowiązki pracodawców **47**

Odpowiedzi na pytania księgowych

Czy płatnik może samodzielnie stosować ulgę dla pracujących seniorów **57**
Czy zapłacony PCC zwiększa wartość początkową środka trwałego **57**
Czy mały podatnik rozpoczynający działalność może rozliczać VAT kwartalnie **57**

III. RAPORT MONITORA KSIĘGOWEGO

1. INFORLEX **Dywidenda w spółce opodatkowanej estońskim CIT – od zatwierdzenia sprawozdania do wypłaty środków wspólnikom** **58**
1. Ogólne zasady wypłaty dywidendy w spółce objętej ryczałtem od dochodów spółek . . . **58**
2. Podatek dochodowy od osób prawnych przy wypłacie dywidendy w spółce objętej ryczałtem od dochodów spółek **60**
3. Opodatkowanie wspólnika otrzymującego dywidendę od spółki objętej ryczałtem od dochodów spółek **65**
4. Ewidencja księgowa dywidendy wypłacanej przez spółkę objętą ryczałtem od dochodów spółek **70**
5. Obowiązki spółki objętej ryczałtem od dochodów spółek (estoński CIT) jako płatnika w związku z wypłatą dywidendy **73**

Podsumowanie **74**

2. INFORLEX **Karnety sportowe jako benefit pozapłacowy** **75**
1. Rozliczanie karnetów sportowych w PIT **75**
1.1. Świadczenia nieodpłatne i częściowo odpłatne w PIT **75**

eprasa.pl 51a928c56c

1.2. Rozliczanie w PIT karnetów sportowych dla pracowników 76
1.3. Rozliczanie w PIT karnetów sportowych dla członków rodzin pracowników 77
1.4. Rozliczanie w PIT karnetów sportowych dla zleceniobiorców 77
1.5. Rozliczanie w PIT karnetów sportowych dla osób współpracujących (B2B) 78
2. Zakup karnetów sportowych w kosztach 79
2.1. Zakup karnetów sportowych a koszty uzyskania przychodów 79
2.2. Zwrot wydatków z tytułu zakupu karnetów sportowych a przychód w CIT (PIT) 80
2.3. Zwrot wydatków z tytułu zakupu karnetów sportowych jako zmniejszenie kosztów . . 81
3. Rozliczanie karnetów sportowych w VAT 81
3.1. Pojęcie refakturowania usług w VAT 82
3.2. Prawo do odliczenia VAT od zakupu karnetów sportowych 82
3.3. Odpłatne przekazanie karnetów sportowych a rozliczenie podatku VAT 83
3.4. Nieodpłatne przekazanie karnetów sportowych a rozliczenie VAT 84
4. Zwolnienie karnetów sportowych ze składek ZUS 85
4.1. Karnety sportowe finansowane ze środków obrotowych pracodawcy 85
4.2. Karnety sportowe finansowane ze środków ZFŚS 87
5. Rozliczanie karnetów sportowych w księgach rachunkowych 88
5.1. Karnety finansowane ze środków obrotowych 88
5.2. Karnety finansowane ze środków ZFŚS 91
6. Rozliczenie karnetów sportowych w pkpir 92
6.1. Karnety przekazane pracownikom, zleceniobiorcom 92
6.2. Karnety przekazane kontrahentom 94
Podsumowanie 96

IV. VAT

1. Czy błędny kurs waluty na fakturze wpływa na prawo do odliczenia VAT 99
2. Czy trzeba przechowywać kasę fiskalną wycofaną z pracy do upływu terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych 102
3. Jak wykazać w ewidencji JPK_VAT sprzedaż na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej nieewidencjonowaną na kasie rejestrującej 104
4. Czy nabywcy produktów rolnych przysługuje prawo do odliczenia VAT z faktur VAT RR, gdy zapłata następuje po potrąceniu składki plantatorskiej 105
5. Czy na refakturze usługi szkoleniowej można wykazać tę samą podstawę prawną zwolnienia z VAT co na fakturze pierwotnej 108
6. Czy wywóz towarów z Polski do magazynu w Norwegii powinien być opodatkowany w Polsce i fakturowany w KSeF 111
7. Czy można odliczyć VAT z faktur zaliczkowych za usługi budowlane opłacone poza MPP . . . 116
8. Interpretacja pojęcia „na użytek własny" w przypadku ewentualnego zwolnienia z podatku akcyzowego przewozu wyrobów akcyzowych w celu przekazania ich nieodpłatnie innej osobie prywatnej 118

V. RACHUNKOWOŚĆ

1. Czy uchylenie likwidacji spółki z o.o. rodzi obowiązek sporządzenia sprawozdania finansowego i złożenia go do KRS 119
2. Jak ująć w księgach rachunkowych dochodzenie od ubezpieczyciela dopłaty do zaniżonego odszkodowania za szkodę majątkową 121

eprasa.pl 51a928c56c

3. Czy należy ustalać wartość rezydualną środków trwałych 125
4. Jak ująć w księgach rachunkowych nakłady na adaptację wynajmowanej hali magazynowej i ich częściowy zwrot od wynajmującego 131
5. Jak zaksięgować założenie i likwidację lokaty overnight 137

VI. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH

1. Czy można zaliczyć do kosztów wydatek na organizację spotkania firmowego z udziałem przedstawicieli władz lokalnych 141
2. Czy wydatki na szkolenia dla pracowników podlegają opodatkowaniu estońskim CIT 143
3. Jak rozliczyć wydatki na wykonanie opaski betonowej wokół budynku 145
4. Jakie skutki ma założenie spółki z o.o. przez indywidualnego przedsiębiorcę 146
5. Jak rozliczyć przekazanie nieruchomości w ramach dywidendy rzeczowej. 150
6. W jakiej wysokości zaliczyć do kosztów wydatki eksploatacyjne dotyczące wynajmowanego samochodu osobowego 151

VII. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH

1. W jakiej wysokości można zaliczać do kosztów wydatki związane z używaniem motocykla 155
2. Jak ustalić przychód z tytułu udostępnienia pracownikowi samochodu na czas urlopu 156
3. Czy można zaliczyć do kosztów odszkodowanie wypłacone za zniszczenie powierzonego mienia 158
4. Jak rozliczyć sprzedaż dżemów i marmolady wytwarzanych przez rolnika 161
5. Kiedy można stosować 50% koszty uzyskania przychodów do wynagrodzenia wypłacanego pracownikom 164
6. Jak rozliczyć sprzedaż samochodu wykupionego z leasingu po zmianie formy opodatkowania 166
7. Jaką stawką ryczałtu opodatkować usługi obsługi technicznej i testowania systemów komputerowych 168
8. Do jakiego źródła przychodów zaliczyć dzierżawę prawa do znaku towarowego – wyrok NSA 169

VIII. PODATKOWA KSIĘGA PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW

1. Jak zaewidencjonować w pkpir nabyte usługi malowania blachy 172

IX. ZUS

1. Czy należy zgłosić zleceniobiorcę do ubezpieczeń społecznych, jeśli w innym podmiocie, w którym jest zatrudniony, przebywa na urlopie bezpłatnym 175

X. KADRY I PŁACE

1. Pomoc w gospodarstwie rolnym – którą umowę wybrać i jakie są obowiązki rolnika 179

XI. INNE PODATKI I OPŁATY

1. Kiedy darowizna podlega opodatkowaniu podatkiem od czynności cywilnoprawnych 184
2. Zakup „pierwszego domu" w stanie surowym może być zwolniony z PCC – wyrok NSA . . . 188

XII. ORDYNACJA PODATKOWA

1. Nie wszystkie miejsca prowadzenia działalności wymagają zgłoszenia NIP – wyrok NSA . . 191

XIII. TYLKO W E-WYDANIU

Dodatkowe artykuły dostępne po zalogowaniu na inforlex.pl
(w sekcji Moje konto – Moje produkty)

eprasa.pl 51a928c56c

I. AKTUALNOŚCI

1 Zmiany prawa – weszły w życie od 5 czerwca do 29 lipca 2026 r.

Przygotowane na podstawie aktów prawnych opublikowanych do 18 czerwca 2026 r.

5 czerwca 2026 r.

1.1. Wzrost opłat RTV w 2027 r.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji ogłosiła wysokość opłat radiowo-telewizyjnych (RTV) na przyszły rok. W 2027 r. opłaty te wyniosą:

1) 10,80 zł za jeden miesiąc za używanie odbiornika radiofonicznego,
2) 34,50 zł za jeden miesiąc za używanie odbiornika telewizyjnego albo radiofonicznego i telewizyjnego.

Opłaty wnoszone na poczet 2027 r. mogą być przyjmowane już w tym roku według stawek obowiązujących od 1 stycznia przyszłego roku. Opłaty RTV wzrosły w stosunku do opłat z 2026 r., które wynosiły:

1) 9,50 zł za miesiąc za używanie odbiornika radiofonicznego,
2) 30,50 zł za miesiąc za używanie odbiornika telewizyjnego albo radiofonicznego i telewizyjnego.

Opłaty abonamentowe za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych w przyszłym roku mogą być wpłacane ze zniżką, w przypadku gdy wpłaty będą dotyczyły okresów dłuższych niż miesiąc. Po uwzględnieniu zniżek opłata RTV wynosi:

1) za używanie odbiornika radiofonicznego:
   a) 21,00 zł za dwa miesiące,
   b) 31,10 zł za trzy miesiące,
   c) 61,60 zł za sześć miesięcy,
   d) 116,70 zł za rok kalendarzowy;
2) za używanie odbiornika telewizyjnego albo radiofonicznego i telewizyjnego:
   a) 67,00 zł za dwa miesiące,
   b) 99,40 zł za trzy miesiące,
   c) 196,70 zł za sześć miesięcy,
   d) 372,60 zł za rok kalendarzowy.

Rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 13 maja 2026 r. w sprawie wysokości opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych w 2027 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 664)

eprasa.pl 51a928c56c

Rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 13 maja 2026 r. w sprawie zniżek za uiszczanie opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc w 2027 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 665)

5 czerwca 2026 r.

1.2. Nowy wykaz uzbrojenia, na obrót którym wymagane jest zezwolenie

Obrót uzbrojeniem może być dokonywany na podstawie i w zakresie określonym w zezwoleniu. Obowiązek uzyskania zezwolenia na obrót uzbrojeniem wynika z ustawy z 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa. Od 5 czerwca 2026 r. obowiązuje nowe rozporządzenie określające wykaz uzbrojenia, na obrót którym jest wymagane zezwolenie. Wydanie rozporządzenia stanowi wypełnienie zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej. Państwa członkowskie Unii Europejskiej są bowiem obowiązane do zapewnienia, by ich przepisy krajowe umożliwiały im kontrolę wywozu technologii i sprzętu znajdującego się we wspólnym wykazie uzbrojenia Unii Europejskiej oraz kontrolę transferów wewnątrzunijnych w zakresie uzbrojenia określonego w wykazie produktów związanych z obronnością.

Rada Unii Europejskiej przyjęła 24 lutego 2025 r. zmieniony wspólny wykaz uzbrojenia Unii Europejskiej. Państwa członkowskie miały obowiązek dostosować swoje przepisy do zmienionego wykazu do 5 czerwca 2026 r.

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 27 maja 2026 r. w sprawie wykazu uzbrojenia, na obrót którym jest wymagane zezwolenie (Dz.U. z 2026 r. poz. 719)

6 czerwca 2026 r.

1.3. Zwrot VAT niektórym podmiotom – dostosowanie do KSeF

6 czerwca 2026 r. weszły w życie zmiany w rozporządzeniu w sprawie zwrotu podatku od towarów i usług niektórym podmiotom. Celem zmian jest dostosowanie rozporządzenia o zwrocie VAT do zmian wprowadzonych w przepisach dotyczących VAT w zakresie wprowadzonego obligatoryjnego Krajowego Systemu e-Faktur.

Formalnie podmioty ubiegające się o zwrot VAT powinny przedstawić faktury, z których wynika podatek do zwrotu. Zgodnie z regulacjami wprowadzanymi nowelizacją rozporządzenia, w przypadku gdy zakupy towarów lub usług, dokonanych przez podmioty uprawnione z państw członkowskich Unii Europejskiej, zostaną udokumentowane:

eprasa.pl 51a928c56c

- fakturami wystawionymi w KSeF – nie będzie potrzeby przesyłania tych faktur wraz z wnioskiem o zwrot. Podmiot uprawniony będzie podawał we wniosku jedynie numery tych faktur identyfikujące je w KSeF,
- fakturami w postaci papierowej – podmiot uprawniony będzie obowiązany do przesłania wraz z wnioskiem – za pomocą środków komunikacji elektronicznej – kopii (odwzorowania) faktur wystawionych przy nabyciu towarów lub usług,
- fakturami elektronicznymi – podmiot uprawniony będzie obowiązany do przesłania wraz z wnioskiem faktur elektronicznych – gdy we wniosku nie zostaną podane ich numery identyfikujące je w KSeF.

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 27 maja 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zwrotu podatku od towarów i usług niektórym podmiotom (Dz.U. z 2026 r. poz. 736)

12 czerwca 2026 r.

1.4. Niższe stawki VAT na paliwa

Termin obowiązywania obniżonych stawek VAT na benzynę i olej napędowy został przedłużony do 30 czerwca 2026 r. Preferencyjne opodatkowanie paliw to element rządowego programu CPN, którego celem było ograniczenie wzrostu cen paliw w warunkach niestabilnej sytuacji na rynkach surowcowych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów i Gospodarki, opublikowanym w Dzienniku Ustaw 12 czerwca 2026 r., termin obowiązywania obniżonych stawek podatku od towarów i usług na wybrane paliwa silnikowe został przedłużony do 30 czerwca 2026 r. Poprzednie rozporządzenie w sprawie stosowania obniżonych stawek VAT na paliwa zakładało ich obowiązywanie do 15 czerwca 2026 r.

Rząd nie przedłużył terminu stosowania obniżonych stawek akcyzy na paliwa. Te obowiązywały do 15 czerwca 2026 r.

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 12 czerwca 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2026 r. poz. 771)

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 27 maja 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego na niektóre paliwa silnikowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 698)

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 27 maja 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2026 r. poz. 699)

16 czerwca 2026 r.

1.5. Przedłużenie zwolnienia dla darowizn przeznaczonych na usuwanie skutków powodzi z września 2024 r.

16 czerwca 2026 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o podatku od spadków i darowizn. Zmiany nią wprowadzone mają na celu zapewnienie przedłużenia o rok obowią-

eprasa.pl 51a928c56c

zywania zwolnienia od podatku od spadków i darowizn dla darowizn przeznaczonych na usuwanie skutków powodzi z września 2024 r.

Zgodnie z dodanym do ustawy o podatku od spadków i darowizn art. 19a zwalnia się od podatku darowizny, jeżeli w okresie od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2026 r. zostaną przeznaczone przez obdarowanego na usuwanie skutków powodzi z września 2024 r. na terenie gmin wskazanych w przepisach określających wykaz gmin, w których były lub są stosowane szczególne rozwiązania związane z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 r.

Do środka trwałego będącego przedmiotem darowizny zwolnionej z podatku na podstawie tego przepisu nie stosuje się przepisów art. 23 ust. 1 pkt 45 i pkt 45a lit. a ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, czyli przepisów zakazujących zaliczania do kosztów podatkowych:

- odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych, których wartość została odliczona lub zwrócona podatnikowi w jakiejkolwiek formie, oraz
- odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych nabytych nieodpłatnie.

Oznacza to, że w przypadku otrzymania tego rodzaju darowizn podatnik może dokonywać odpisów amortyzacyjnych bez ograniczeń wynikających z powołanych przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Jeżeli jednak obdarowany nie przeznaczy do 31 grudnia 2026 r. przedmiotu darowizny na cel określony w tym przepisie, jest obowiązany złożyć do 31 stycznia 2027 r. właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego zeznanie podatkowe o nabyciu rzeczy lub praw majątkowych.

Na wniosek obdarowanego, zawierający jego oświadczenie o zamiarze przeznaczenia do 31 grudnia 2026 r. darowizny na cel określony w tym przepisie, organ podatkowy zawiesza postępowanie podatkowe w sprawie opodatkowania darowizny wszczęte i niezakończone przed 16 czerwca 2026 r. (tj. przed dniem wejścia w życie nowelizacji).

Jeżeli do 16 czerwca 2026 r. nie upłynął termin płatności podatku od spadków i darowizn od darowizny, co do której obdarowany złoży organowi podatkowemu do dnia upływu tego terminu oświadczenie o zamiarze jej przeznaczenia do 31 grudnia 2026 r. na cel określony w tym przepisie, termin płatności podatku od spadków i darowizn upływa 31 stycznia 2027 r.

Jeżeli do 31 grudnia 2026 r. obdarowany przeznaczy w całości albo w części darowiznę na cel określony w art. 19a ustawy o podatku od spadków i darowizn, organ podatkowy, który wydał decyzję ostateczną w sprawie podatku od spadków i darowizn, na wniosek tego obdarowanego złożony przed upływem 5 lat, licząc od końca roku, w którym otrzymał on tę darowiznę, uchyla albo zmienia tę decyzję w zakresie, w jakim obdarowany przeznaczył tę darowiznę na ten cel.

Ustawa z 15 maja 2026 r. o zmianie ustawy o podatku od spadków i darowizn (Dz.U. z 2026 r. poz. 775)

eprasa.pl 51a928c56c

18 czerwca 2026 r.

1.6. Nowe funkcje w e-US

Z dniem 18 czerwca 2026 r. wprowadzono zmiany w rozporządzeniu regulującym zasady korzystania z e-Urzędu Skarbowego. Termin ten jest powiązany z wdrożeniem nowych funkcjonalności. Zmiany obejmują następujące kluczowe obszary:

- uporządkowanie sposobów uwierzytelniania: z katalogu sposobów uwierzytelniania wykreślono odesłanie do certyfikatu wydawanego użytkownikowi aplikacji mObywatel na podstawie uchylonych przepisów. Poprzednio uwierzytelnienie przy użyciu profilu mObywatel było traktowane jako identyfikacja w systemie przyłączonym do węzła krajowego;
- obsługa zagranicznych środków identyfikacji: rozporządzenie doprecyzowuje, że osoby fizyczne mogą uwierzytelniać się za pomocą zagranicznych środków identyfikacji elektronicznej (przez węzeł transgraniczny), co technicznie odbywa się z wykorzystaniem węzła krajowego;
- nowe warunki korzystania z e-Urzędu Skarbowego: aby osoba fizyczna mogła korzystać z e-US w pełnym zakresie, musi spełnić łącznie trzy warunki:
  – mieć ukończone 18 lat,
  – posiadać numer PESEL (lub NIP w określonych przypadkach),
  – być zaewidencjonowana w CRP-KEP (Centralnym Rejestrze Podmiotów – Krajowej Ewidencji Podatników). Osoby niespełniające tych warunków będą miały ograniczony dostęp do usług e-US;
- wprowadzenie statusu „użytkownika szczególnego": posiadacz konta osoby fizycznej będzie mógł wyznaczyć inną osobę jako użytkownika szczególnego, uprawnionego do przeglądania i pobierania danych z jego konta. Określi on zakres tych danych oraz czas dostępu (nie dłuższy niż 12 miesięcy). Rozwiązanie to ma ułatwić współpracę np. z biurami rachunkowymi;
- rozszerzenie zastosowania telePIN-u: zmieniono definicję zakresu wykorzystania numeru telePIN z „telefonu" na „zdalne kanały komunikacji". Pozwoli to na identyfikację użytkownika w szerszym spektrum usług zdalnych udostępnianych przez KAS poza samym e-Urzędem Skarbowym;
- automatyzacja wydawania nowych zaświadczeń: katalog spraw załatwianych automatycznie w e-US zostanie rozszerzony o:
  – ZAS-VUE (zaświadczenie o zarejestrowaniu jako podatnik VAT UE),
  – ZAS-VAT (zaświadczenie o statusie podatnika VAT czynnego lub zwolnionego). System będzie generował te dokumenty automatycznie po złożeniu wniosku przez e-US, bez konieczności angażowania pracowników urzędu skarbowego.

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 17 czerwca 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie korzystania z e-Urzędu Skarbowego (Dz.U. z 2026 r. poz. 799)

eprasa.pl 51a928c56c

20 czerwca 2026 r.

1.7. Wyłączenie krajowych przewozów odzieży i obuwia z systemu SENT

Ministerstwo Finansów w wyniku m.in. dialogu z branżą odzieżową i obuwniczą zdecydowało o ograniczeniu obowiązków raportowania w systemie SENT.

Po dokonaniu przeglądu ryzyk i analizie danych zgromadzonych w tym systemie Minister Finansów i Gospodarki podjął decyzję o:

- wyłączeniu z systemu SENT przewozów odzieży i obuwia realizowanych na podstawie art. 5 ustawy SENT (sprzedaż krajowa, eksport, wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów, z wyłączeniem wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów następującej bezpośrednio po dopuszczeniu do obrotu towarów importowanych w kraju – procedura celna 42 00);
- podwyższeniu progów dla pozostałych przewozów (import, wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów oraz tranzyt przez terytorium Polski):
  - odzieży z 10 kg do 31,5 kg,
  - obuwia z 20 szt. do 64 szt.

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 18 czerwca 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie towarów, których przewóz jest objęty systemem monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi (Dz.U. z 2026 r. poz. 813)

1 lipca 2026 r.

1.8. Raportowanie ewidencji w podatku dochodowym JPK_PD – zmiany

Podmioty zobowiązane do prowadzenia ksiąg podatkowych, takich jak pkpir, księgi rachunkowe, ewidencja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych lub wykaz środków trwałych są obowiązane prowadzić te księgi i ewidencje przy użyciu programów komputerowych. Ponadto mają obowiązek przesyłania ich właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego po zakończeniu roku podatkowego. Pierwotnie obowiązek ten objął największe podmioty, czyli podatników, których przychody przekroczyły w poprzednim roku podatkowym kwotę 50 mln euro, oraz podatkowe grupy kapitałowe. Ta grupa powinna wywiązać się z tego obowiązku do 31 lipca 2026 r.

W następnych etapach obowiązek przesyłania ksiąg prowadzonych dla celów podatku dochodowego obciąży kolejne grupy podatników. Będą one miały obowiązek przesłać JPK_PD za rok obrotowy, rozpoczynający się po dniu:

- 31 grudnia 2025 r. – w przypadku podatników i spółek niebędących osobami prawnymi, obowiązanych do przesyłania ewidencji JPK_V7M,

eprasa.pl 51a928c56c

- 31 grudnia 2026 r. – w przypadku pozostałych podatników i spółek niebędących osobami prawnymi.

Oznacza to, że wymienione grupy podatników będą zobowiązane do przesłania JPK_PD po raz pierwszy:

- w 2027 r. za 2026 r. oraz
- w 2028 r. za 2027 r.

Ustawodawca uznał za racjonalne generalne wydłużenie terminu na przesyłanie ksiąg rachunkowych przez te podmioty. W związku z tym w ustawach PIT i CIT wprowadzono zapis, iż księgi te w formacie JPK_PD należy przesyłać do US:

1) do 31 lipca – w przypadku ksiąg rachunkowych prowadzonych przez podatników PIT albo
2) do końca siódmego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego lub obrotowego – w przypadku podatników CIT.

Nie zmienił się termin przesyłania przez podatników PIT podatkowej księgi przychodów i rozchodów oraz ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w formacie JPK_PD. Nadal obowiązek ten będzie trzeba wykonać do dnia upływu terminu złożenia rocznego zeznania PIT, o którym mowa w art. 45 ust. 1 ustawy o PIT.

Nie zmienił się również termin przesyłania ewidencji lub wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przez podatników ryczałtu ewidencjonowanego.

W przypadku podatników ryczałtu ewidencjonowanego obowiązek:

- prowadzenia ewidencji lub wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu programów komputerowych oraz
- przesyłania ich właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego po zakończeniu roku podatkowego w terminie do dnia upływu terminu złożenia zeznania rocznego w formie elektronicznej wymaganej dla plików JPK

został nałożony z dniem 1 stycznia 2026 r., a więc po raz pierwszy powinien być wykonany w 2027 r.

Nowelizacja wprowadziła także zmiany w przepisach dotyczących pełnomocnictw do podpisywania deklaracji. Zgodnie z nowo dodaną regulacją pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji składanej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, udzielone na podstawie przepisów działu III rozdziału 9a Ordynacji podatkowej (art. 80a i art. 80b), obejmuje również upoważnienie do podpisywania podatkowej księgi przychodów i rozchodów, ksiąg rachunkowych, ewidencji lub wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, przesyłanych do US w formie JPK_PD.

Przepisy rozszerzające zakres pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji weszły w życie 16 czerwca 2026 r., tzn. następnego dnia po publikacji nowelizacji w Dzienniku Ustaw.

Ustawa z 15 maja 2026 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy

eprasa.pl 51a928c56c

o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz.U. z 2026 r. poz. 779)

O zmianach więcej piszemy w artykule „Termin JPK ksiąg rachunkowych wydłużony na stałe do siedmiu miesięcy".

1 lipca 2026 r.

1.9. Jeden urząd właściwy w sprawach podatku od gier i podatku akcyzowego w województwie małopolskim

Od 1 lipca 2026 r. Urząd Skarbowy Kraków-Nowa Huta jest właściwy w województwie małopolskim w sprawie podatku od gier. Zmiana polega na wskazaniu w załączniku do rozporządzenia jednego urzędu do wykonywania zadań w zakresie podatku od gier na obszarze województwa małopolskiego, to jest Urzędu Skarbowego Kraków-Nowa Huta, w miejsce poprzednio funkcjonujących dwóch urzędów, to jest Urzędu Skarbowego Kraków-Nowa Huta i Urzędu Skarbowego w Nowym Sączu. Zmiana ma spowodować skoncentrowanie zadań w jednym organie, co ma mieć wpływ na usprawnienie i ujednolicenie obsługi podatnika podatku od gier na terenie całego województwa małopolskiego.

Od 1 lipca 2026 r. Urząd Skarbowy Kraków-Nowa Huta jest właściwy w województwie małopolskim także w sprawach podatku akcyzowego. Naczelnik tego urzędu skarbowego przejął sprawy prowadzone przed 1 lipca 2026 r. przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Nowym Sączu. Wszystkie podjęte w tych sprawach czynności pozostały w mocy.

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 20 maja 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie właściwości urzędów skarbowych i izb administracji skarbowej w zakresie podatku od gier (Dz.U. z 2026 r. poz. 678)

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 22 maja 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie właściwości urzędów skarbowych i izb administracji skarbowej w zakresie akcyzy (Dz.U. z 2026 r. poz. 691)

1 lipca 2026 r.

1.10. Doradztwo podatkowe i Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi – nowelizacja

1 marca 2026 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o doradztwie podatkowym oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Część przepisów nowelizacji zaczęła obowiązywać w terminie późniejszym, tj. od 1 lipca 2026 r.

Zmiany dotyczą następujących obszarów:

- wykonywania zawodu doradcy podatkowego, w tym wpisu na listę doradców podatkowych i skreślenia z niej,

eprasa.pl 51a928c56c

- postępowania dyscyplinarnego,
- kompetencji organów Krajowej Izby Doradców Podatkowych oraz
- egzaminu na doradcę podatkowego i Państwowej Komisji Egzaminacyjnej do Spraw Doradztwa Podatkowego.

Nowelizacją rozszerzono uprawnienia doradców podatkowych w sądowym postępowaniu kasacyjnym. Dzięki nim mogą oni reprezentować swoich klientów w szerszym niż dotychczas zakresie.

Od 1 lipca 2026 r. weszło również w życie nowe rozporządzenie określające wysokość opłat za egzamin na doradcę podatkowego. Zgodnie z tymi przepisami wysokość opłaty wstępnej jest równa 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę po jej zaokrągleniu w dół do pełnego złotego (4806 zł × 10% = 480,60 zł; po zaokrągleniu w dół 480 zł).

Opłata egzaminacyjna za:

1) pisemną część egzaminu – jest równa 25% minimalnego wynagrodzenia (4806 zł ×25% = 1201,50 zł; po zaokrągleniu w dół 1201 zł),
2) ustną część egzaminu – jest równa 35% minimalnego wynagrodzenia po jej zaokrągleniu w dół do pełnego złotego (4806 zł × 35% =1682,10 zł; po zaokrągleniu w dół 1682 zł).

Ustawa z 4 grudnia 2025 r. o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2025 r. poz. 1882)

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 3 czerwca 2026 r. w sprawie wysokości opłat dotyczących egzaminu na doradcę podatkowego (Dz.U. z 2026 r. poz. 750)

1 lipca 2026 r.

1.11. Elektronizacja wniosków o przyznanie i wypłatę zasiłków z ubezpieczenia społecznego

1 lipca 2026 r. weszła w życie nowelizacja ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Wprowadza ona pełną elektronizację wniosków o przyznanie i wypłatę zasiłków z ubezpieczenia społecznego. Nowe przepisy umożliwią płatnikom składek oraz biurom rachunkowym przekazywanie wniosków do ZUS w formie elektronicznej.

Obecnie sposób przekazywania dokumentów potrzebnych do ustalenia prawa i wysokości zasiłku chorobowego, opiekuńczego oraz świadczenia rehabilitacyjnego zależy od tego, kto wypłaca świadczenie. I tak:

- jeśli płatnikiem zasiłku jest pracodawca (płatnik składek) – wniosek może być złożony w formie papierowej lub elektronicznej. Umożliwia to korzystanie z firmowych na-

eprasa.pl 51a928c56c

rzędzi, takich jak poczta elektroniczna, systemy HR/kadrypłace, a także przesyłanie skanów dokumentów,

- jeśli płatnikiem zasiłku jest ZUS – postępowanie zostanie wszczęte na podstawie wniosku w postaci papierowej lub w formie dokumentu elektronicznego podpisanego podpisem kwalifikowanym, zaufanym, osobistym albo przesłanego za pośrednictwem systemu PUE ZUS/eZUS.

Istotnym ułatwieniem dla płatników składek niebędących płatnikami zasiłków (tzw. małych płatników) jest nadanie elektronicznym kopiom dokumentów przekazywanym przez eZUS statusu równoważnego oryginałom. Pracodawca, przesyłając wniosek pracownika (np. skan wniosku Z-15A) jako załącznik do dokumentu elektronicznego na eZUS, nie ma już obowiązku dostarczania drogą pocztową papierowego oryginału z odręcznym podpisem ubezpieczonego.

Ustawa z 13 lutego 2026 r. o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2026 r. poz. 441)

8 lipca 2026 r.

1.12. Zmiany w ustawie o Państwowej Inspekcji Pracy

8 lipca 2026 r. wchodzą w życie zmiany reformujące działanie Państwowej Inspekcji Pracy. Nowe przepisy umożliwiają inspektorom administracyjne przekształcanie fikcyjnych kontraktów B2B i zleceń w umowy o pracę, a pracodawcom uzyskanie interpretacji indywidualnych potwierdzających prawidłowość przyjętej formy zatrudnienia.

Ustawa z 11 marca 2026 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 473)

O zmianach piszemy w artykule pt. „Zmiany w kompetencjach Państwowej Inspekcji Pracy a obowiązki pracodawców”.

12 lipca 2026 r.

1.13. Certyfikacja wykonawców zamówień publicznych

12 lipca 2026 r. wchodzi w życie rozporządzenie określające procedury ubiegania się o certyfikat przez wykonawców zamówień publicznych. W rozporządzeniu określono:

1) sposób składania wniosku o certyfikację wykonawców zamówień publicznych oraz innych dokumentów związanych z udzieleniem certyfikacji, a także sposób postępowania z wnioskiem o certyfikację i z tymi dokumentami przez podmiot udzielający certyfikacji,
2) szczegółowy sposób przeprowadzania procedury certyfikacji, w tym czynności wykonywanych w związku z umową zawieraną między podmiotem certyfikującym a wykonawcą,
3) sposób prowadzenia stałego nadzoru nad aktualnością ważności udzielonej certyfikacji oraz sposób ustalania terminów wykonywania czynności w ramach tego nadzoru,

eprasa.pl 51a928c56c

4) szczegółowy sposób przeprowadzania aktualizacji ważności certyfikacji,
5) sposób ustalania wynagrodzenia podmiotu certyfikującego związanego z certyfikacją.

Procedura certyfikacji wykonawców zamówień publicznych została wprowadzona ustawą o certyfikacji wykonawców zamówień publicznych obowiązującą od 1 stycznia 2026 r. Certyfikaty mają potwierdzać status wykonawcy na potrzeby postępowań o udzielenie zamówień publicznych. Są ważne na terenie całej Unii Europejskiej. Certyfikacja będzie umożliwiała wykonawcy potwierdzenie, że:

- nie podlega wykluczeniu z postępowania o udzielenie zamówienia,
- posiada zdolność do należytego wykonania zamówienia publicznego (np. określone doświadczenie, zasoby techniczne i organizacyjne, wykwalifikowaną kadrę) w zakresie objętym certyfikacją.

Wykonawca będzie uprawniony do powoływania się na certyfikację i posługiwania się certyfikatem na potrzeby wielu różnych postępowań, bez konieczności każdorazowego gromadzenia i składania dokumentów (podmiotowych środków dowodowych).

Głównym założeniem certyfikacji wykonawców zamówień publicznych jest ograniczenie obowiązków, zarówno po stronie wykonawców, jak i zamawiających, związanych z weryfikacją podmiotową wykonawców.

Ustawa z 5 sierpnia 2025 r. o certyfikacji wykonawców zamówień publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1235)

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 22 maja 2026 r. w sprawie sposobu składania wniosku o certyfikację wykonawców zamówień publicznych i postępowania z tym wnioskiem, szczegółowego sposobu przeprowadzania procedury certyfikacji, sposobu prowadzenia stałego nadzoru nad aktualnością ważności udzielonej certyfikacji i sposobu przeprowadzania jej aktualizacji oraz sposobu ustalania wynagrodzenia podmiotu certyfikującego związanego z certyfikacją (Dz.U z 2026 r. poz. 709)

21 lipca 2026 r.

1.14. Zmiana wzoru formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego

21 lipca 2026 r. zacznie obowiązywać nowe rozporządzenie w sprawie wzoru formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego. Zastąpi ono poprzednie rozporządzenie regulujące tę kwestię. Zmiany do wzoru formularza wpłaty gotówkowej/polecenia przelewu oraz zmiany objaśnień do tego wzoru zostały wprowadzone w związku z:

- koniecznością dostosowania formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu (WP) na rachunek organu podatkowego do Polskiej Normy PN-F-01101:2017-10 „Bankowość i pokrewne usługi finansowe”,

eprasa.pl 51a928c56c

- wprowadzeniem możliwości dokonywania wpłat grzywien nałożonych w drodze mandatu karnego przy wykorzystaniu formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego.

Dotychczasowy wzór formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego wraz z objaśnieniami będzie mógł być stosowany przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia z 8 kwietnia 2026 r., czyli nie dłużej niż do 21 stycznia 2027 r.

Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 8 kwietnia 2026 r. w sprawie wzoru formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego (Dz.U. z 2026 r. poz. 537)

29 lipca 2026 r.

1.15. Rejestr fundacji rodzinnych dostępny online

29 lipca 2026 r. wchodzą w życie zmiany w rozporządzeniu w sprawie rejestru fundacji rodzinnych. Dzięki nim możliwe będzie prezentowanie treści z rejestru fundacji rodzinnych na stronie internetowej Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim za pośrednictwem biura oraz otrzymanie odpisów, wyciągów, zaświadczeń i informacji z rejestru fundacji rodzinnych online.

Wprowadzone zmiany umożliwiają samodzielne pobranie w formie wydruku komputerowego informacji i zaświadczeń, których treść będzie odpowiadała aktualnemu i pełnemu odpisowi z rejestru fundacji rodzinnych. W tym celu Biuro Obsługi Interesantów Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim ma udostępniać na stronie podmiotowej (internetowej) tego sądu informację o adresie, pod którym jest dostępny system informatyczny umożliwiający złożenie wniosku o wydanie odpisu, wyciągu, zaświadczenia lub o udzielenie innych informacji – w wersji elektronicznej.

Zmiany te nie wpływają na zasady wydawania odpisów, wyciągów, zaświadczeń lub innych informacji w formie papierowej.

Rejestr fundacji rodzinnych jest jawny. Każdy ma prawo otrzymać z niego poświadczone odpisy, wyciągi, zaświadczenia i informacje. Zainteresowany ma prawo wglądu do danych tam zgromadzonych oraz pozyskania (a wkrótce też samodzielnego pobrania) wymienionych dokumentów.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 22 kwietnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rejestru fundacji rodzinnych (Dz.U. z 2026 r. poz. 577)

1.16. Zmiany w Ordynacji podatkowej i Kodeksie karnym skarbowym zawetowane przez Prezydenta

11 czerwca 2026 r. Prezydent odmówił podpisania nowelizacji ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy – Kodeks karny skarbowy. Jedną ze zmian przewidzianych nowelizacją miało być uchylenie art. 70 § 6 pkt 1 (oraz powiązanych z nim art. 70 § 7 pkt 1 i art. 70c Ordynacji podatkowej). Miało to rozwiązać problem in-

eprasa.pl 51a928c56c

strumentalnego wszczynania postępowania karnego skarbowego przez organy podatkowe, celem przedłużania okresu przedawnienia. Nowelizacja wprowadzała też liczne zmiany, które Prezydent uznał za niekorzystne dla podatników. Z tego względu odmówił podpisania nowelizacji.

Ze względu na weto Prezydenta nowelizacja nie wejdzie życie (miała wejść w życie 1 października 2026 r.).

Ustawa z 15 maja 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy – Kodeks karny skarbowy – weto Prezydenta

2 W Sejmie – czerwiec 2026 r.

Przygotowane na podstawie informacji z 59. posiedzenia Sejmu, objętych porządkiem obrad na 60. posiedzeniu Sejmu oraz projektów, które wpłynęły do Sejmu w czerwcu 2026 r.

2.1. Zmiany w ustawie o VAT – ograniczenie części obowiązków administracyjnych

11 czerwca 2026 r. do I czytania na posiedzeniu Sejmu został skierowany projekt zmian w ustawie o VAT. Nowelizacja ma ograniczyć część obowiązków administracyjnych przedsiębiorców, co ma ułatwić prowadzenie działalności. Dzięki jej wprowadzeniu zlikwidowany zostanie obowiązek:

- składania oddzielnej informacji o spisie z natury,
- wykazywania w JPK_VAT podstawy opodatkowania przy zakupach od podatników spoza terytorium Polski, towarów i usług objętych zwolnieniem z podatku,
- zapłaty VAT w ciągu 14 dni przy zakupie środka transportu z innego państwa UE.

Nowelizacja przewiduje również ograniczenie naliczania odsetek od VAT przy imporcie, w sytuacjach gdy opóźnienie płatności jest niezależne od podatnika.

Nowe przepisy mają wprowadzić rozwiązania upraszczające rozliczenia podatkowe, m.in.:

- ujednolicenie zasad powstawania obowiązku podatkowego w przypadku dostaw towarów lub świadczenia usług wykonywanych za odszkodowaniem na podstawie decyzji organów publicznych lub z mocy prawa,
- wprowadzenie tzw. składu VAT, który uprości rozliczanie podatku w międzynarodowym obrocie towarami,
- możliwość sprawdzenia statusu podatnika VAT nawet do 5 lat wstecz,
- możliwość dokonywania przez podróżnych tzw. e-odprawy TAX FREE z wykorzystaniem terminala TAX FREE na potrzeby zwrotu VAT dla podróżnych.

Zawarto w niej również doprecyzowania przepisów dotyczących m.in.:

- rozliczania dostaw energii elektrycznej (w zakresie miejsca jej dostawy),
- zasad korzystania ze zwolnienia od VAT dla małych przedsiębiorców,

eprasa.pl 51a928c56c

- rozliczania kaucji pobieranej w systemie kaucyjnym,
- stosowania stawki obniżonej dla określonych produktów dezynfekujących.

Jednocześnie nowelizacja wzmacnia ochronę systemu podatkowego przez:

- rozszerzenie odpowiedzialności nabywców za zaległości podatkowe nierzetelnych sprzedawców w określonych przypadkach,
- zmiany w zasadach rejestracji podatników VAT,
- zmiany przepisów dotyczących kas fiskalnych, m.in. ukierunkowane na przyspieszenie digitalizacji tego obszaru.

Wdrożone zostaną także rozwiązania wynikające z orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości UE. Dzięki nim:

- osoby prowadzące wspólne gospodarstwo rolne będą mogły być traktowane jako odrębni podatnicy VAT,
- rozszerzona zostanie możliwość stosowania stawki 0% VAT dla niektórych usług związanych z importem towarów,
- przepisy dotyczące odliczania VAT zostaną dostosowane do aktualnego orzecznictwa unijnego.

W swoim zasadniczym kształcie ustawa ma wejść w życie 1 października 2026 r. (z kilkoma wyjątkami).

Ustawa o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (druk sejmowy nr 2677) – ustawa skierowana do I czytania – www.sejm.gov.pl

2.2. Podatek od zysków nadzwyczajnych przedsiębiorstw paliwowych

Do Sejmu został skierowany projekt ustawy o podatku od nadzwyczajnych zysków ze zbycia paliw ciekłych osiągniętych w okresie od marca do grudnia 2026 r.

Ustawa przewiduje wprowadzenie czasowego podatku od nadzwyczajnych zysków osiąganych przez przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją i handlem paliwami sprowadzanymi z zagranicy. Nowe przepisy mają pomóc sfinansować działania chroniące przed skutkami gwałtownego wzrostu cen paliw wywołanego kryzysem na światowych rynkach energii.

Projekt ustawy o podatku od nadzwyczajnych zysków ze zbycia paliw ciekłych osiągniętych w okresie od marca do grudnia 2026 r. – skierowany do I czytania na posiedzeniu Sejmu 17 czerwca 2026 r. – www.sejm.gov.pl

2.3. Prawo do skargi na decyzję o niedopuszczeniu pełnomocnika – zmiany w Kodeksie postępowania karnego i Kodeksie karnym skarbowym

Nowelizacja Kodeksu postępowania karnego oraz Kodeksu karnego skarbowego ma na celu wprowadzenie sądowej kontroli decyzji prokuratora odmawiającej dopuszczenia do udziału w postępowaniu pełnomocnika osoby niebędącej stroną.

eprasa.pl 51a928c56c

Zmiana w Kodeksie postępowania karnego wpływa także na postępowania prowadzone przez finansowe organy postępowania przygotowawczego, które pełnią funkcję „prokuratora". Również w przypadku postępowania prowadzonego przez te organy odmowa dopuszczenia pełnomocnika osoby niebędącej stroną będzie podlegała kontroli sądowej.

Kontrola sądowa decyzji prokuratora ma zwiększyć ochronę osób trzecich przed nieuzasadnioną odmową udziału pełnomocnika w toczącym się postępowaniu karnym lub karnym skarbowym.

Zmiany mają wejść w życie po upływie 14 dni od dnia publikacji w Dzienniku Ustaw.

Ustawa z 11 czerwca 2026 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz ustawy – Kodeks karny skarbowy (druk sejmowy 2372) – ustawa oczekuje na podpis Prezydenta – www.sejm.gov.pl

3 Projekty

Przygotowane na podstawie projektów opublikowanych w czerwcu 2026 r.

3.1. Naprawa zamiast wymiany – projekt zmian w przepisach o prawach konsumenta

Projekt ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw (UC154) ma na celu wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1799 z 13 czerwca 2024 r. w sprawie wspólnych zasad promujących naprawę towarów, a także zmiany rozporządzenia (UE) 2017/2394 oraz dyrektyw (UE) 2019/771 i (UE) 2020/1828; dalej: dyrektywa R2R (ang. Right to Repair).

W swoim zasadniczym kształcie nowelizacja ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia publikacji w Dzienniku Ustaw, z jednym wyjątkiem dotyczącym punktu kontaktowego. Ma on działać przy Prezesie UOKiK i służyć m.in. w celu rejestracji dla podmiotów zajmujących się naprawą. Przepisy w sprawie punktu kontaktowego mają wejść w życie 31 lipca 2026 r.

Dyrektywa R2R zawiera rozwiązania, które mają wspierać konsumentów w wybieraniu naprawy towarów, zamiast przedwczesnego pozbywania się ich. Rozwiązanie to ma się przyczynić do lepszej ochrony środowiska przez wydłużenie cyklu życia produktów – obejmującego naprawę i odnawianie – a w rezultacie dalsze ich używanie. Tym samym skutkiem wdrożenia dyrektywy R2R ma być ograniczenie ilości odpadów w postaci nienadającego się już do użytku sprzętu, którego konsument nie decyduje się naprawiać.

Dyrektywa R2R:

- uzupełnia istniejące obecnie rozwiązania dotyczące naprawy jako środka doprowadzenia do zgodności towaru z umową, tak aby zachęcać konsumentów do wybiera-

eprasa.pl 51a928c56c

nia posiadanej już opcji naprawy zamiast wymiany towaru na nowy (pierwszy obszar oddziaływania dyrektywy R2R),

- wprowadza obowiązek producenta oraz skorelowane z nim prawo konsumenta do uzyskania naprawy towarów, w stosunku do których prawodawca unijny zharmonizował reguły dotyczące możliwości ich naprawy i dostępności oprogramowania i części zamiennych (drugi obszar oddziaływania dyrektywy R2R),
- określa rozwiązania mające na celu ułatwianie uzyskania naprawy i promowanie wyboru naprawy przez konsumentów, niezależnie od momentu, w którym ujawniła się wada towaru (trzeci obszar oddziaływania dyrektywy R2R).

Projekt ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw (nr z wykazu UC154) – opubl. 15 czerwca 2026 r. na www.legislacja.gov.pl

3.2. Projekt nowelizacji ustawy o wspieraniu nowych inwestycji

8 czerwca 2026 r. w wykazie prac legislacyjnych został opublikowany projekt nowelizacji ustawy o wspieraniu nowych inwestycji. Przewidziano w nim m.in. wprowadzenie Elektronicznej Platformy Polskiej Strefy Inwestycji (dalej: ePSI). Cyfryzacja w tym zakresie ma usprawnić, zoptymalizować i zautomatyzować procesy związane z wnioskowaniem o zwolnienie podatkowe w ramach Polskiej Strefy Inwestycji (PSI), wydawaniem przez specjalne strefy ekonomiczne (SSE) decyzji o wsparciu (DoW), a także zmianą lub wygaszaniem decyzji.

Projektodawca proponuje też usunięcie tzw. podejścia projektowego. Skutkiem tej zmiany ma być znacząca deregulacja przepisów podatkowych dotyczących zwolnień podatkowych w PSI. Podatnicy nie będą musieli udowadniać funkcjonalnych ani technologicznych powiązań między poszczególnymi inwestycjami. W efekcie proponowanych zmian ma nastąpić istotna liberalizacja zasad zwolnienia dochodu w ramach PSI. Łatwiejsze ma być uzyskanie zwolnienia dla dochodu podatnika, nawet jeśli tylko część z niego uzyskana zostanie w wyniku dokonania inwestycji wskazanej w DoW.

Po zmianach zwolnienie ma być ustalane przede wszystkim przez wskazanie terenu oraz jednoznaczne określenie przedmiotu działalności według odpowiedniego kodu PKWiU. Powinna to być jednak działalność, w ramach której realizowana jest inwestycja, a nie każda działalność prowadzona przez przedsiębiorcę.

Jednocześnie projektowane przepisy zachowują zasadę, zgodnie z którą kluczowe znaczenie ma przedmiot działalności gospodarczej faktycznie prowadzonej w ramach nowej inwestycji, określony w DoW. Zwolnienie podatkowe nie obejmuje zatem dochodów z działalności innej niż objęta DoW, nawet jeżeli jest ona prowadzona na tym samym terenie.

Zgodnie z projektem nowelizacja ustawy o wspieraniu nowych inwestycji ma wejść w życie 1 stycznia 2027 r.

eprasa.pl 51a928c56c

Ustawa o zmianie ustawy o wspieraniu nowych inwestycji oraz niektórych innych ustaw (nr z wykazu UD391) – opubl. 8 czerwca 2026 r. na www.legislacja.gov.pl

3.3. Większa kontrola nad jakością owoców i warzyw

9 czerwca 2026 r. rząd przyjął projekt ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz niektórych innych ustaw. Dostosowuje on polskie przepisy do nowego prawa Unii Europejskiej, które dotyczy jakości owoców i warzyw.

Zmiany przewidziane w projekcie polegają na:

- usprawnieniu kontroli żywności importowanej spoza Unii Europejskiej, w tym wprowadzeniu stałych opłat za kontrole graniczne,
- zwiększeniu uprawnień Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych (IJHARS), aby mogła skuteczniej kontrolować jakość żywności, w tym szczególnie owoców i warzyw, wprowadzeniu rozszerzonego nadzoru nad informacjami o żywności kierowanymi do konsumentów poza etykietą – w internecie, reklamach i ulotkach,
- wprowadzeniu kary za brak faktur lub wymaganych na fakturach informacji o sprzedawanych owocach i warzywach,
- zaostrzeniu przepisów dotyczących oszustw żywnościowych, m.in. nowej kary za celowe wprowadzanie konsumentów w błąd,
- zaostrzeniu zasad korzystania ze znaku jakości „Poznaj Dobrą Żywność", aby zapobiegać jego nadużywaniu.

Nowe przepisy mają wejść w życie po 14 dniach od ogłoszenia ustawy w Dzienniku Ustaw.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz niektórych innych ustaw – przyjęty przez Radę Ministrów 6 czerwca 2026 r. – www.premier.gov.pl

3.4. Cyfryzacja w spółkach – zmiany w Kodeksie spółek handlowych

16 czerwca 2026 r. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw. Zmiany mają ułatwić prowadzenie firm, w szczególności w sytuacjach, gdy wspólnicy kontaktują się zdalnie lub przebywają za granicą. Nowe przepisy ograniczają wymogi dotyczące papierowych dokumentów i podpisów, umożliwiając częstsze korzystanie z formy elektronicznej, np. e-maila lub skanu dokumentu.

Po zmianach:

- zgoda na otrzymywanie zawiadomień o zgromadzeniach wspólników będzie mogła być wyrażona w formie elektronicznej, a nie wyłącznie na papierze,

eprasa.pl 51a928c56c

- wspólnik będzie mógł udzielić pełnomocnictwa do udziału w zgromadzeniu także przez e-mail lub plik PDF, o ile można ustalić, kto je wysłał,
- każda utrwalona wiadomość (np. e-mail, skan, plik), która pozwala ustalić osobę składającą oświadczenie, nie będzie wymagać podpisu własnoręcznego ani kwalifikowanego podpisu elektronicznego.

Spółki będą mogły same zdecydować, że chcą stosować surowsze wymagania (np. podpis elektroniczny), jeśli uznają to za potrzebne.

Nowe przepisy mają wejść w życie zasadniczo po 30 dniach od ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz ustawy o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw – przyjęty przez rząd 16 czerwca 2026 r. – www.premier.gov.pl

3.5. Wyłączenie złomu metali spod monitorowania SENT

Planowane jest wyłączenie z obowiązku monitorowania systemem SENT grupy odpadów (złomu metali) zgłoszonej przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska. Zdaniem Ministra Klimatu i Środowiska nie wymagają one dalszego monitorowania. Potrzeba wyłączenia złomu metali z systemu monitorowania SENT sygnalizowana była również przez przedstawicieli branży hutniczej i Ministerstwo Energii. Zmiany w tym zakresie mają wejść w życie po upływie 14 dni po publikacji nowelizacji w Dzienniku Ustaw.

Projekt rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki zmieniającego rozporządzenie w sprawie towarów, których przewóz jest objęty systemem monitorowania drogowego i kolejowego przewozu towarów oraz obrotu paliwami opałowymi (nr z wykazu WPL 35/2026) – opubl. na www.legislacja.gov.pl

3.6. Mniej sprawozdawczości ESG – zmiany w ustawie o rachunkowości

Projekt ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw opublikowany 17 czerwca 2026 r. ma na celu wdrożenie do przepisów krajowych przepisów unijnych upraszczających obowiązki w zakresie sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju.

W szczególności chodzi o wdrożenie dyrektywy 2026/470, która przewiduje m.in. istotne zawężenie zakresu jednostek zobowiązanych do sporządzania sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju – do jednostek i grup kapitałowych, w których zatrudnienie przekracza 1000 pracowników, a przychody netto ze sprzedaży przekraczają 450 mln euro rocznie. W przypadku Polski oznacza to redukcję o około 90% liczby jednostek zobowiązanych do sprawozdawczości ESG w porównaniu z liczbą jednostek zobowiązanych do tego pierwotnie. Zmiany mają wejść w życie w IV kwartale 2026 r.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw (nr z wykazu UC155) – opubl. 17 czerwca 2026 r. na www.premier.gov.pl

eprasa.pl 51a928c56c

4 Ważne terminy lipiec–sierpień 2026 r.

6 lipca*

ZUS

- zapłata składek za czerwiec 2026 r. na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP, FS, FGŚP i FEP przez jednostki budżetowe i samorządowe zakłady budżetowe
- złożenie deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA i raportów imiennych

VAT

- złożenie deklaracji VAT-14 o należnych kwotach podatku od towarów i usług w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych za czerwiec 2026 r.

7 lipca

PDOP

- zapłata zryczałtowanego podatku dochodowego z tytułu udziału w zyskach osób prawnych pobranego przez płatnika w czerwcu 2026 r.
- przekazanie przez płatnika podatnikowi informacji CIT-7 o wysokości pobranego w czerwcu 2026 r. podatku dochodowego od dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach krajowych osób prawnych
- zapłata zryczałtowanego podatku dochodowego pobranego w czerwcu 2026 r. od zagranicznych osób prawnych niemających siedziby lub zarządu na terytorium Polski z tytułów wskazanych w art. 21 ust. 1 updop, m.in. z tytułu odsetek i należności licencyjnych
- podatek od niezrealizowanych zysków (Exit Tax): Złożenie deklaracji CIT-NZ za czerwiec 2026 r. wraz z wpłatą należnego podatku

PDOF

- Podatek od niezrealizowanych zysków (Exit Tax): Złożenie deklaracji PIT-NZ, PIT-NZS za czerwiec 2026 r. wraz z wpłatą należnego podatku

KARTA PODATKOWA

- zapłata podatku dochodowego przez podatników opodatkowanych w formie karty podatkowej za czerwiec 2026 r.

AKCYZA

- deklaracja o wpłacie akcyzy pobranej i wpłaconej przez płatnika (dotyczy samochodów osobowych sprzedanych w czerwcu 2026 r.) – AKC-P

10 lipca

INTRASTAT

- złożenie zgłoszeń INTRASTAT za czerwiec 2026 r. (INTRASTAT-Przywóz, INTRASTAT-Wywóz)

15 lipca

ZUS

- zapłata składek za czerwiec 2026 r. na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP, FS, FGŚP i FEP przez płatników składek posiadających osobowość prawną oraz złoże nie deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA i raportów imiennych

* Termin przesunięty, ponieważ 5 lipca 2026 r. przypada w niedzielę.

eprasa.pl 51a928c56c

PODATKI LOKALNE

- zapłata podatku od nieruchomości i podatku leśnego za lipiec 2026 r. przez osoby prawne i jednostki organizacyjne (w tym spółki) niemające osobowości prawnej

PRACOWNICZE PLANY KAPITAŁOWE

- wpłata do PPK za czerwiec 2026 r.

INNE OBOWIĄZKI

- wniesienie opłaty recyklingowej za torby foliowe, pobranej w II kwartale 2026 r.

20 lipca

ZUS

- zapłata składek za czerwiec 2026 r. na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP, FS, FGŚP i FEP przez pozostałych płatników składek oraz złożenie deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA i raportów imiennych

PDOP

- wpłata zaliczki miesięcznej na podatek dochodowy od osób prawnych za czerwiec 2026 r. lub przez podatników rozliczających się kwartalnie – za II kwartał 2026 r.
- wpłata ryczałtu od dochodu spółek (estoński CIT) z tytułu ukrytych zysków i dochodu z tytułu wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą, jeśli w czerwcu 2026 r. dokonano wypłaty lub wydatku lub wykonano świadczenie
- wpłata ryczałtu od dochodu spółek (estoński CIT) z tytułu zmiany wartości składników majątku, jeśli w czerwcu 2026 r. dokonano przejęcia, przekształcenia lub wniesienia wkładu niepieniężnego
- zapłata przez podatnika podatku od dochodu z tytułu udziału w zyskach osób prawnych wykorzystanego niezgodnie z oświadczeniem o jego przeznaczeniu CIT-5
- wpłata za czerwiec 2026 r. podatku dochodowego od przychodów ze środka trwałego będącego budynkiem, o którym mowa w art. 24b updop

PDOF

- wpłata zaliczki miesięcznej na podatek dochodowy od osób fizycznych z tytułu wypłaconych w czerwcu 2026 r. wynagrodzeń z umowy o pracę, umowy zlecenia i umowy o dzieło
- wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych od dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej osiągniętych w czerwcu 2026 r. lub – w przypadku podatników rozliczających się kwartalnie - w II kwartale 2026 r.
- zapłata zryczałtowanego podatku dochodowego od osób fizycznych za czerwiec 2026 r. z tytułów określonych w art. 29, art. 30 ust. 1 pkt 2, 4–5a, 13–16 oraz art. 30a ust. 1 updof
- wpłata zaliczki na podatek dochodowy z tytułu wynagrodzenia ze stosunku pracy otrzymywanego z zagranicy, emerytur i rent zagranicznych otrzymywanych bez pośrednictwa banku, osobiście wykonywanej działalności, np. artystycznej, literackiej, udziału w organach stanowiących osób prawnych, działalności wykonywanej na podstawie kontraktu menedżerskiego, osobistego świadczenia usług na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło (dotyczy dochodów uzyskiwanych bez pośrednictwa płatników)
- wpłata za czerwiec 2026 r. podatku dochodowego od przychodów ze środka trwałego będącego budynkiem, o którym mowa w art. 30g updof,

eprasa.pl 51a928c56c

RYCZAŁT EWIDENCJONOWANY

- zapłata zryczałtowanego podatku od przychodów ewidencjonowanych za czerwiec 2026 r.
- zapłata zryczałtowanego podatku od przychodów ewidencjonowanych za II kwartał 2026 r. przez podatników, którzy wybrali kwartalny sposób opłacania ryczałtu

PFRON

- zapłata składki na PFRON i złożenie deklaracji (DEK-1-o, DEK-1-a, DEK-1-b, DEK--II- -a, DEK-W) za czerwiec 2026 r.

27 lipca**

VAT

- zapłata VAT i przesłanie pliku JPK_V7M i JPK_V7K za czerwiec 2026 r. lub II kwartał 2026 r.
- złożenie deklaracji VAT-8 przez podatników zarejestrowanych jako VAT UE do celów dokonywania wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów – innych niż zarejestrowani jako podatnicy VAT czynni, oraz osoby prawne niebędące podatnikami w rozumieniu art. 15 ustawy o VAT
- złożenie deklaracji VAT-9M oraz zapłata podatku przez podatników niemających obowiązku składania innych deklaracji VAT, którzy są zobowiązani do zapłaty podatku z tytułu importu usług oraz dostawy towarów i świadczenia usług opodatkowanych u nabywcy (dotyczy czynności, dla których obowiązek podatkowy powstał w czerwcu 2026 r.)
- zapłata VAT i złożenie skróconej deklaracji VAT-12 w zakresie usług taksówek osobowych opodatkowanych w formie ryczałtu za czerwiec 2026 r.
- złożenie informacji podsumowującej VAT-UE za czerwiec 2026 r.
- złożenie deklaracji VAT-13 przez przedstawiciela podatkowego za czerwiec 2026 r.

AKCYZA

- zapłata podatku akcyzowego i złożenie deklaracji AKC-4/AKC-4zo, AKC-4/A–AKC -4/F, AKC-4/H–AKC-4/N, AKC-WW/AKC-WWn, AKC-WG, AKC-EN, AKC-ST/AKC-STn

PFRON

- złożenie dokumentów dotyczących dofinansowania do wynagrodzeń niepełnosprawnych pracowników za czerwiec 2026 r.

INNE OBOWIĄZKI

- rozliczenie podatku cukrowego należnego i złożenie informacji CUK-1 za czerwiec 2026 r.
- rozliczenie podatku od sprzedaży detalicznej i złożenie deklaracji PSD-1 za czerwiec 2026 r.
- podmioty zobowiązane do naliczania, pobierania i przekazywania wpłat na fundusz promocji produktów rolno-spożywczych składają deklaracje za II kwartał 2026 r. oraz dokonują wpłat na poszczególne fundusze promocji

** Termin przesunięty, ponieważ 25 lipca 2026 r. przypada w sobotę.

eprasa.pl 51a928c56c

28 lipca

INNE OBOWIĄZKI

- wpłata z zysku w przedsiębiorstwach państwowych i jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa za czerwiec 2026 r. (oraz złożenie deklaracji za czerwiec WZP-1M – przedsiębiorstwa i WZS-1M – spółki)
- wpłata z zysku w przedsiębiorstwach państwowych i jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa za II kwartał 2026 r. – jeżeli wybrano kwartalne okresy rozliczeń – oraz złożenie kwartalnej deklaracji: WZP-1K – przedsiębiorstwa i WZS-1K – spółki

31 lipca

CIT

- złożenie do urzędu skarbowego pliku JPK_KR_PD przez podatników CIT oraz spółki osobowe niebędące osobami prawnymi, których przychody za poprzedni rok przekroczyły równowartość 50 mln euro, oraz przez podatkowe grupy kapitałowe za rok, który rozpoczął się po 31 grudnia 2024 r., a zakończył najpóźniej 31 grudnia 2025 r.

VAT

- złożenie deklaracji VII-DO za czerwiec 2026 r. dla rozliczenia podatku VAT w zakresie procedury importu (IOSS) przez podatnika (lub przez pośrednika – gdy państwem identyfikacji jest Polska)
- złożenie deklaracji VIN-DO za II kwartał 2026 r. dla rozliczenia podatku VAT w zakresie procedury nieunijnej OSS (dotyczy podmiotów zagranicznych, dla których państwem identyfikacji jest Polska)
- złożenie deklaracji VIU-DO za II kwartał 2026 r. dla rozliczenia podatku VAT w zakresie procedury unijnej OSS (dotyczy podatników, dla których państwem identyfikacji jest Polska)
- złożenie informacji kwartalnej za II kwartał 2026 r. przez podatników korzystających z procedury SME

PFRON

- przekazanie do PFRON przez osoby niepełnosprawne prowadzące działalność gospodarczą wniosku o refundację zapłaconych składek emerytalno-rentowych za maj 2026 r.

5 sierpnia

ZUS

- zapłata składek za lipiec 2026 r. na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP, FS, FGŚP i FEP przez jednostki budżetowe i samorządowe zakłady budżetowe; złożenie deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA i raportów imiennych

VAT

- złożenie deklaracji VAT-14 o należnych kwotach podatku od towarów i usług w przypadku wewnątrzwspólnotowego nabycia paliw silnikowych za lipiec 2026 r.

eprasa.pl 51a928c56c

7 sierpnia

PDOP

- zapłata zryczałtowanego podatku dochodowego z tytułu udziału w zyskach osób prawnych pobranego przez płatnika w lipcu 2026 r.
- przekazanie przez płatnika podatnikowi informacji CIT-7 o wysokości pobranego w lipcu 2026 r. podatku dochodowego od dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach krajowych osób prawnych
- zapłata zryczałtowanego podatku dochodowego pobranego w lipcu 2026 r. od zagranicznych osób prawnych niemających siedziby lub zarządu na terytorium Polski z tytułów wskazanych w art. 21 ust. 1 updop, m.in. z tytułu odsetek i należności licencyjnych
- podatek od niezrealizowanych zysków (Exit Tax): Złożenie deklaracji CIT-NZ za lipiec 2026 r. wraz z wpłatą należnego podatku

PDOF

- Podatek od niezrealizowanych zysków (Exit Tax): Złożenie deklaracji PIT-NZ, PIT-NZS za lipiec 2026 r. wraz z wpłatą należnego podatku

KARTA PODATKOWA

- zapłata podatku dochodowego przez podatników opodatkowanych w formie karty podatkowej za lipiec 2026 r.

AKCYZA

- deklaracja o wpłacie akcyzy pobranej i wpłaconej przez płatnika (dotyczy samochodów osobowych sprzedanych w lipcu 2026 r.) – AKC-P

10 sierpnia

INTRASTAT

- złożenie zgłoszeń INTRASTAT za lipiec 2026 r. (INTRASTAT-Przywóz, INTRASTAT-Wywóz)

17 sierpnia***

ZUS

- zapłata składek za lipiec 2026 r. na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP, FS, FGŚP i FEP przez płatników składek posiadających osobowość prawną oraz złożenie deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA i raportów imiennych

PODATKI LOKALNE

- zapłata podatku od nieruchomości i podatku leśnego za sierpień 2026 r. przez osoby prawne i jednostki organizacyjne (w tym spółki) niemające osobowości prawnej

PRACOWNICZE PLANY KAPITAŁOWE

- wpłata do PPK za lipiec 2026 r.

*** Termin przesunięty, bo 15 sierpnia przypada w Święto Wniebowzięcia NMP, a kolejny dzień to niedziela.

eprasa.pl 51a928c56c

20 sierpnia

ZUS

- zapłata składek za lipiec 2026 r. na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, FP, FS, FGŚP i FEP przez pozostałych płatników składek oraz złożenie deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA i raportów imiennych

PDOP

- wpłata zaliczki miesięcznej na podatek dochodowy od osób prawnych za lipiec 2026 r.
- wpłata ryczałtu od dochodu spółek (estoński CIT) z tytułu ukrytych zysków i dochodu z tytułu wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą, jeśli w lipcu 2026 r. dokonano wypłaty lub wydatku lub wykonano świadczenie
- wpłata ryczałtu od dochodu spółek (estoński CIT) z tytułu zmiany wartości składników majątku, jeśli w lipcu 2026 r. dokonano przejęcia, przekształcenia lub wniesienia wkładu niepieniężnego
- zapłata przez podatnika podatku od dochodu z tytułu udziału w zyskach osób prawnych wykorzystanego niezgodnie z oświadczeniem o jego przeznaczeniu CIT-5
- wpłata za lipiec 2026 r. podatku dochodowego od przychodów ze środka trwałego będącego budynkiem, o którym mowa w art. 24b updop

PDOF

- wpłata zaliczki miesięcznej na podatek dochodowy od osób fizycznych z tytułu wypłaconych w lipcu 2026 r. wynagrodzeń z umowy o pracę, umowy zlecenia i umowy o dzieło
- wpłata zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych od osiągniętych w lipcu 2026 r. dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej
- zapłata zryczałtowanego podatku dochodowego od osób fizycznych za lipiec 2026 r. z tytułów określonych wart. 29, art. 30 ust. 1 pkt 2, 4–5a, 13–16 oraz art. 30a ust. 1 updof
- wpłata zaliczki na podatek dochodowy z tytułu wynagrodzenia ze stosunku pracy otrzymywanego z zagranicy, emerytur i rent zagranicznych otrzymywanych bez pośrednictwa banku, osobiście wykonywanej działalności, np. artystycznej, literackiej, udziału w organach stanowiących osób prawnych, działalności wykonywanej na podstawie kontraktu menedżerskiego, osobistego świadczenia usług na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło (dotyczy dochodów uzyskiwanych bez pośrednictwa płatników)
- wpłata za lipiec 2026 r. podatku dochodowego od przychodów ze środka trwałego będącego budynkiem, o którym mowa w art. 30g updof

RYCZAŁT EWIDENCJONOWANY

- zapłata zryczałtowanego podatku od przychodów ewidencjonowanych za lipiec 2026 r.

PFRON

- zapłata składki na PFRON i złożenie deklaracji (DEK-1-o, DEK-1-a, DEK-1-b, DEK-II-a, DEK-W) za lipiec 2026 r.

eprasa.pl 51a928c56c

25 sierpnia

VAT

- zapłata VAT i przesłanie pliku JPK_V7M i pliku JPK_V7K (część ewidencyjna) za lipiec 2026 r.
- złożenie deklaracji VAT-8 przez podatników zarejestrowanych jako VAT UE do celów dokonywania wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów – innych niż zarejestrowani jako podatnicy VAT czynni, oraz osoby prawne niebędące podatnikami w rozumieniu art. 15 ustawy o VAT
- złożenie deklaracji VAT-9M oraz zapłata podatku przez podatników niemających obowiązku składania innych deklaracji VAT, którzy są zobowiązani do zapłaty podatku z tytułu importu usług oraz dostawy towarów i świadczenia usług opodatkowanych u nabywcy (dotyczy czynności, dla których obowiązek podatkowy powstał w lipcu 2026 r.)
- zapłata VAT i złożenie skróconej deklaracji VAT-12 w zakresie usług taksówek osobowych opodatkowanych w formie ryczałtu za lipiec 2026 r.
- złożenie informacji podsumowującej VAT-UE za lipiec 2026 r.
- złożenie deklaracji VAT-13 przez przedstawiciela podatkowego za lipiec 2026 r.

AKCYZA

- zapłata podatku akcyzowego i złożenie deklaracji AKC-4/AKC-4zo, AKC-4/A–AKC-4/F, AKC-4/H–AKC-4/N, AKC-WW/AKC-WWn, AKC-WG, AKC-EN, AKC-ST/AKC-STn PFRON
- złożenie dokumentów dotyczących dofinansowania do wynagrodzeń niepełnosprawnych pracowników za lipiec 2026 r.

INNE OBOWIĄZKI

- rozliczenie podatku cukrowego należnego i złożenie informacji CUK-1 za lipiec 2026 r.
- rozliczenie podatku od sprzedaży detalicznej i złożenie deklaracji PSD-1 za lipiec 2026 r.

28 sierpnia

INNE OBOWIĄZKI

- wpłata z zysku w przedsiębiorstwach państwowych i jednoosobowych spółkach Skarbu Państwa za lipiec 2026 r. (oraz złożenie deklaracji za lipiec 2026 r. WZP-1M – przedsiębiorstwa i WZS-1M – spółki)

31 sierpnia

VAT

- złożenie deklaracji VII-DO za lipiec 2026 r. dla rozliczenia podatku VAT w zakresie procedury importu (IOSS) przez podatnika (lub przez pośrednika – gdy państwem identyfikacji jest Polska)

PFRON

- przekazanie do PFRON przez osoby niepełnosprawne prowadzące działalność gospodarczą wniosku o refundację zapłaconych składek emerytalno-rentowych za czerwiec 2026 r.

©℗

oprac. **Ewa Sławińska**

eprasa.pl 51a928c56c

II. O TYM MUSISZ WIEDZIEĆ!

1 Zabiegi kosmetyczno-relaksacyjne z wyższą stawką VAT – zmiany WIS

Specjalistyczne zabiegi kosmetyczno-relaksacyjne powinny być opodatkowane stawką VAT 23%, a nie 8%. Takie stanowisko zajął Dyrektor KIS, zmieniając wiążące informacje stawkowe wydane w tego typu sprawach.

Dyrektor KIS uznał, że usługi polegające na:

- aplikacji preparatów oraz masażu całego ciała,
- wykonaniu zabiegu na twarz i dekolt (oczyszczanie, aplikacja kremu i masaż),
- wykonaniu peelingu i masażu relaksacyjnego całego ciała z użyciem kremów i preparatów pielęgnacyjnych

– stanowią świadczenia kompleksowe, których głównym celem jest poprawa kondycji fizycznej, a nie wyłącznie pielęgnacja urody.

W wyniku nowej analizy zmieniono klasyfikację statystyczną tego rodzaju usług z grupowania obejmującego typowe zabiegi kosmetyczne na kategorię PKWiU 96.04, właściwą dla usług związanych z poprawą kondycji fizycznej (w ramach której znajdują się usługi mające na celu poprawę samopoczucia). Konsekwencją tej zmiany jest podwyższenie stawki VAT z preferencyjnej wysokości 8% na podstawową stawkę 23%.

Zmiana stanowiska w przedmiocie stawki VAT na tego rodzaju zabiegi ma istotne znaczenie dla branży SPA, ponieważ okazuje się, że aspekt relaksacyjny i masaż wykluczają możliwość stosowania obniżonego opodatkowania przewidzianego dla usług kosmetycznych. W ciągu ostatniego miesiąca Dyrektor KIS wydał ponad 20 decyzji zmieniających wiążące informacje stawkowe w sprawach zabiegów kosmetycznych na twarz i ciało połączonych z elementami relaksacji i masażami, decydując ostatecznie, że usługi takie powinny być opodatkowane podstawową stawką VAT.

ŹRÓDŁO:

- decyzje o zmianie wiążących informacji stawkowych wydane przez Dyrektora KIS: 23 kwietnia 2026 r. (sygn. 0110-KSI2-2.442.19.2026.7.BJ), 27 kwietnia 2026 r. (sygn. 0110-KSI2-2.442.1.2026.6.KTG; sygn. 0110-KSI2-2.442.8.2026.6.KTG, sygn. 0110-KSI2-2.442.11.2026.7.KTG; sygn. 0110-KSI2-2.442.2.2026.7.BJ), 25 kwietnia 2026 r. (sygn. 0110-KSI2-2.442.9.2026.8.DKG), 24 kwietnia 2026 r. (sygn. 0110-KSI2-2.442.6.2026.7.BJ; 0110-KSI2-2.442.10.2026.8.DKG; sygn. 0110-KSI2-2.442.14.2026.7.BJ; 0110-KSI2-2.442.18.2026.7.BJ; sygn. 0110-KSI2-2.442.12.2026.7.BJ)

©℗

Ewa Sławińska
prawnik, redaktor naczelna „MONITORA księgowego”

eprasa.pl 51a928c56c

2 Termin przesyłania JPK ksiąg rachunkowych wydłużony na stałe do siedmiu miesięcy

Od 1 lipca 2026 r. obowiązuje ustawa, która na stałe wydłuża terminy przesyłania JPK ksiąg rachunkowych, tj. do końca siódmego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego w CIT oraz do 31 lipca w PIT. To zmiana o istotnym znaczeniu praktycznym. Dotychczasowy termin wyprzedzał moment zatwierdzenia sprawozdania finansowego. Prowadziło to do niespójności między obowiązkami sprawozdawczymi podatników. Ustawa wprowadza też inną, korzystną zmianę. Pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji składanych elektronicznie (UPL-1) zostało rozszerzone na podpisywanie plików JPK. Dzięki temu nie ma już konieczności udzielania odrębnego upoważnienia.

Od 1 lipca 2026 r. obowiązuje nowe brzmienie przepisów o terminach przesyłania JPK ksiąg rachunkowych. Zmiany wprowadziła ustawa z 15 maja 2026 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (dalej: ustawa zmieniająca). Kluczowe są dwie zmiany:

- w CIT termin przesyłania JPK_KR_PD oraz JPK_ST_KR został wydłużony z końca trzeciego do końca siódmego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego albo obrotowego (art. 9 ust. 1c i 1e ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych; dalej: updop),
- w PIT podatnicy prowadzący księgi rachunkowe są obowiązani przesłać JPK do 31 lipca roku następującego po roku podatkowym, a nie – jak dotychczas – do 30 kwietnia (art. 24a ust. 1e ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych; dalej: updof).

Warto pamiętać, że problem ten Ministerstwo Finansów „łatało" już wcześniej, ale doraźnie. Rozporządzeniem Ministra Finansów i Gospodarki z 16 lutego 2026 r. (Dz.U. poz. 188) przesunięto bowiem terminy dla pierwszej grupy objętej obowiązkiem (tj. podatkowych grup kapitałowych oraz podatników o przychodach przekraczających 50 mln euro) w odniesieniu do lat podatkowych zakończonych przed 1 kwietnia 2026 r. Dla większości z nich oznaczało to termin do końca lipca 2026 r. na księgi za 2025 r. Ustawa zmieniająca przesuwa ten mechanizm z poziomu rozporządzenia i wpisuje go bezpośrednio do ustaw podatkowych jako rozwiązanie systemowe, obowiązujące już bez potrzeby kolejnych interwencji przy każdej nowej grupie podatników wchodzącej do systemu JPK.

eprasa.pl 51a928c56c

Nowy termin tylko dla ksiąg rachunkowych (PKPiR i ryczałt bez zmian)

Wydłużenie obejmuje wyłącznie podmioty prowadzące księgi rachunkowe (pełną rachunkowość). Nie dotyczy podatników rozliczających się na podstawie podatkowej księgi przychodów i rozchodów ani ewidencji przychodów w ramach ryczałtu. Ta grupa podatników nadal jest zobowiązana przesyłać swoje pliki (JPK_PKPIR, JPK_ST oraz JPK_EWP) w terminie złożenia zeznania podatkowego, czyli zasadniczo do 30 kwietnia. Ustawodawca wprost zaznaczył, że nie ma podstaw do uprzywilejowania tej grupy podatników, bo nie wiąże jej obowiązek zatwierdzania sprawozdania finansowego, który był głównym argumentem za wydłużeniem terminu dla „księgowych" podatników.

Pełnomocnictwo do e-deklaracji (UPL-1) obejmuje teraz i JPK

Pełnomocnictwo UPL-1, czyli upoważnienie do podpisywania deklaracji podatkowych składanych elektronicznie na podstawie ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (dalej: Ordynacja podatkowa), dotychczas obejmowało wyłącznie same deklaracje. Jeśli pełnomocnik miał podpisywać także JPK ksiąg podatkowych, formalnie potrzebne było odrębne upoważnienie. Zmiana wprowadzona omawianą nowelizacją to właśnie eliminuje. Jedno pełnomocnictwo UPL-1 wystarcza teraz i do deklaracji i do podpisywania JPK bez konieczności składania dodatkowego dokumentu. To realna ulga dla biur rachunkowych i działów finansowych. Co istotne, ta część nowelizacji (art. 1 pkt 7 i art. 2 pkt 1 lit. c ustawy zmieniającej, nowelizujące updof i updop, oraz art. 3 ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne) weszła w życie już dzień po ogłoszeniu i obowiązuje od 16 czerwca 2026 r.

Kalendarz obowiązku JPK w podatkach dochodowych

Warto przypomnieć, kogo i kiedy obejmuje obowiązek raportowania JPK w podatkach dochodowych, gdyż wprowadzany jest on stopniowo, grupa po grupie. Harmonogram wejścia w życie obowiązku wygląda następująco. Księgi za:

- 2025 r. – przesyłają podatkowe grupy kapitałowe i podatnicy o przychodach powyżej 50 mln euro. Księgi za 2025 r. przesyłają (a w zasadzie w większości przypadków już przesłali) w 2026 r., korzystając z nowego, dłuższego terminu,
- 2026 r. – prześle większość pozostałych podatników CIT i PIT. Obowiązek ten obejmie podatników zobowiązanych do comiesięcznego przesyłania ewidencji VAT w ramach JPK_V7M. Księgi za ten rok trzeba będzie wysłać w 2027 r.,
- 2027 r. prześle ostatnia grupa, czyli podatnicy nieskładający JPK_VAT albo rozliczający się kwartalnie. Do systemu dołączą, wysyłając pierwsze księgi w 2028 r.

eprasa.pl 51a928c56c

PODSTAWA PRAWNA:

- ustawa z 15 maja 2026 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 16 lutego 2026 r. w sprawie przedłużenia terminów przesyłania ksiąg rachunkowych w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U. z 2026 r. poz. 188)
- art. 24a ust. 1e, 1f i 1g ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- art. 9 ust. 1c, 1e i 1h ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- art. 15 ust. 13a ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 843; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)

Paweł Muż
ekonomista, redaktor „MONITORA księgowego”

3 Księgowanie dokumentów zbiorczych dla potrzeb JPK_KR_PD i wypełnianie węzła RPD – wyjaśnienia Ministerstwa Finansów

Od 2026 r. podmioty prowadzące księgi rachunkowe są objęte obowiązkiem przekazywania tych ksiąg w formie pliku JPK_KR_PD. Wraz z wejściem w życie przepisów regulujących tę kwestię pojawiły się liczne wątpliwości praktyczne dotyczące sposobu wypełniania poszczególnych węzłów struktury. Ministerstwo Finansów w wydanych wyjaśnieniach odniosło się do dwóch pojawiających się problemów, mianowicie: czy można stosować dokumenty zbiorcze i jak wówczas wypełniać węzeł „Kontrahent”, a także, kto i w jaki sposób uzupełnia węzeł RPD. Przytaczamy odpowiedzi Ministerstwa Finansów wraz z komentarzem, co w praktyce oznaczają.

1. Dokumenty zbiorcze a węzeł „Kontrahent”

Pytanie dziennikarza

Czy możliwe jest dla potrzeb sporządzania JPK_KR_PD księgowanie miesięcznych wyciągów bankowych? Jeśli tak, to czy konieczne jest w takim przypadku uzupełnienie węzła Kontrahent?

Odpowiedź MF

MF *(…) Zawartość przekazywanego pliku JPK_KR_PD musi być zgodna z treścią prowadzonych ksiąg rachunkowych i je odzwierciedlać. Podmiot, uwzględniając spe-*

eprasa.pl 51a928c56c

cyfikę prowadzonej działalności, jest zobowiązany przyjąć takie rozwiązania organizacyjne i systemowe, które zapewnią wymagane przepisami treść ksiąg oraz umożliwią realizację obowiązków ustawowych w zakresie ich przekazywania w postaci struktur logicznych JPK_KR_PD. (…)

W strukturze JPK_KR_PD w węźle „Kontrahent" nie wskazuje się kontrahenta podatnika, któremu numer identyfikacji podatkowej nie został nadany. Numer identyfikacji podatkowej kontrahenta podatnika, o ile został mu nadany, należy wykazać w węźle „Kontrahent" oraz „Dziennik". W węźle „Kontrahent" w polach T_1–T_3 należy wskazać dane wszystkich kontrahentów, z którymi wystąpiły transakcje w raportowanym okresie. Zapis będzie identyfikowany z kontrahentem i powinien umożliwić dokładną jego identyfikację wraz z kodem kraju i nr identyfikacji podatkowej. W przypadku dokumentów zbiorczych brak możliwości wypełnienia pola D_3.

W związku ze zwolnieniem z obowiązku przekazywania w JPK_KR_PD danych jak nr NIP i nr KSeF wyłącznie za 2025 r., po okresie obowiązywania ww. zwolnienia, tj. od 2026 r., w przypadku stosowania dokumentów zbiorczych należy mieć na uwadze, aby zastosowane rozwiązanie zapewniało realizację obowiązków wynikających z przepisów podatkowych, w tym ustaw CIT i PIT oraz wydanych na ich podstawie rozporządzeń w sprawie dodatkowych danych, o które należy uzupełnić prowadzone księgi i ewidencje.

Stosownie do dyspozycji przepisów ustaw CIT (art. 9) i PIT (art. 24a) podmiot ma obowiązek prowadzić ewidencje w sposób zapewniający określenie m.in. wysokości dochodu (straty), podstawy opodatkowania i wysokości należnego podatku oraz przesyłać właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego prowadzone księgi rachunkowe uzupełnione o dodatkowe dane wynikające z treści rozporządzeń. Zawartość przekazywanego pliku JPK_KR_PD musi być zgodna z treścią prowadzonych ksiąg i je odzwierciedlać, a także wypełniać przepisy ustaw CIT/PIT oraz wydanych na ich mocy rozporządzeń.

Z kolei art. 24 ustawy o rachunkowości wskazuje m.in., że zapisy uporządkowane są chronologicznie i systematycznie według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających sporządzenie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych.

Biorąc pod uwagę powyższe, po okresie obowiązywania ww. zwolnienia pola D_3 i D_12 nie mogą pozostać niewypełnione jeżeli dla określonego dowodu – zgodnie z brzmieniem rozporządzeń w sprawie dodatkowych danych (…) – należy w pliku JPK_KR_PD wykazać:

- *numer identyfikacji podatkowej kontrahenta podatnika (o ile został nadany),*
- *numer identyfikujący fakturę w Krajowym Systemie e-Faktur, o ile został nadany do dnia przekazania księgi.*

Komentarz redakcji. Ministerstwo Finansów nie odpowiedziało wprost na pytanie o dopuszczalność dokumentów zbiorczych. Postawiło jednak warunek, którego przy większości wyciągów bankowych nie da się spełnić, to jest, że każdy zapis dotyczący kontrahenta posiadającego numer identyfikacji podatkowej musi mieć wypełnione pole D_3. Miesięczny wyciąg bankowy zawiera z reguły dziesiątki operacji

eprasa.pl 51a928c56c

dotyczących różnych kontrahentów posiadających numer identyfikacji podatkowej. Jako dokument zbiorczy nie pozwala przypiąć numeru identyfikacji podatkowej do poszczególnych zapisów – pole D_3 pozostaje puste (co od 2026 r. jest niedopuszczalne). W praktyce oznacza to konieczność przejścia na księgowanie każdej operacji bankowej osobno lub wypracowanie rozwiązania technicznego umożliwiającego powiązanie zapisu zbiorczego z danymi kontrahenta. Wyjątkiem pozostają operacje dotyczące podmiotów nieposiadających numeru identyfikacji podatkowej (na przykład osoby fizyczne nieprowadzące działalności) – tu dokument zbiorczy pozostaje dopuszczalny.

Reasumując, Ministerstwo Finansów nie stwierdziło wprost, że nie można dla potrzeb sporządzania JPK_KR_PD księgować miesięcznych wyciągów bankowych, ale postawiło wymogi, których przy dokumentach zbiorczych w praktyce nie da się spełnić – przynajmniej w odniesieniu do operacji z kontrahentami posiadającymi numer identyfikacji podatkowej.

2. Węzeł RPD – kto i jak go wypełnia

Pytanie dziennikarza

Czy węzeł RPD powinni uzupełnić tylko przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą na własny rachunek, będący podatnikami pdof? Czy powinny go uzupełnić także spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych i spółki partnerskie, mimo że spółki te nie są podatnikami podatku dochodowego? Jeśli węzeł RPD ma być uzupełniany przez wymienione spółki, to czy powinny tam być zaprezentowane dane dla każdego wspólnika z osobna?

Odpowiedź MF

MF *1. Osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą prowadzące księgi rachunkowe uzupełniają węzeł RPD w zakresie zdarzeń gospodarczych związanych z tą działalnością.*

2. Stosownie do przepisów PIT, spółki niebędące osobami prawnymi, zobowiązane do prowadzenia ksiąg rachunkowych, prowadzą te księgi przy użyciu programów komputerowych oraz przesyłają te księgi właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego w formie pliku JPK_KR_PD.

Struktura logiczna JPK_KR_PD ma zastosowanie do podmiotów, które prowadzą swoje księgi rachunkowe w oparciu o przepisy ustawy o rachunkowości, a wykazywane wartości dotyczą podmiotu jako całości.

Tym samym nie są wykazywane wartości w odniesieniu do poszczególnych wspólników spółki osobowej. Wspólnik spółki osobowej nie składa również dodatkowo w swoim imieniu pliku JPK_KR_PD dotyczącego tej spółki osobowej, w którym raportowałby przychody i koszty przypadające na niego z tytułu jego udziałów w przychodach i kosztach spółki osobowej, której jest wspólnikiem

eprasa.pl 51a928c56c

Komentarz redakcji. Przedsiębiorca prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą i księgi rachunkowe musi wypełnić węzeł RPD. Nie ma tu żadnego wyjątku – nawet jeśli w księgach rachunkowych nie wykazuje się podatku dochodowego (bo to kategoria podatkowa, nie bilansowa) różnicę między wynikiem finansowym a dochodem podatkowym trzeba wyliczyć i wpisać do pliku.

W przypadku spółek osobowych Ministerstwo Finansów udzieliło trzech ważnych odpowiedzi, mianowicie:

- spółka cywilna, jawna czy partnerska osób fizycznych musi złożyć JPK_KR_PD z wypełnionym węzłem RPD, mimo że sama nie jest podatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych; dane dotyczą spółki jako całości,
- dane w węźle RPD nie są rozbijane na poszczególnych wspólników; spółka wpisuje jedną zbiorczą wartość różnicy dla całego podmiotu,
- wspólnik nie składa odrębnego pliku JPK_KR_PD „za swoją część" udziału w spółce; jeden plik składa spółka i to wystarczy.

Przypomnijmy, że węzeł RPD wymaga faktycznego uzgodnienia wyniku rachunkowego z dochodem podatkowym, czyli sporządzenia czegoś w rodzaju „mostu" między księgowością bilansową a podatkową. Dla wielu podmiotów, które dotychczas tego nie robiły formalnie (różnice wyliczano jedynie na potrzeby deklaracji podatkowej, nie ewidencjonowano ich systematycznie), oznacza to konieczność zmiany procedur księgowych i prawdopodobnie dostosowania oprogramowania.

ŹRÓDŁO:

- informacja Ministerstwa Finansów z 28 kwietnia 2026 r. przekazywana do mediów na zapytania dziennikarzy (ID informacji: 689893) – opubl. 6 maja 2026 r. na eureka.mf.gov.pl
- informacja Ministerstwa Finansów z 29 kwietnia 2026 r. przekazywana do mediów na zapytania dziennikarzy (ID informacji: 689864) – opubl. 6 maja 2026 r. na eureka.mf.gov.pl

©℗

Paweł Muż
ekonomista, redaktor „MONITORA księgowego"

4 Odliczanie wydatków na wymianę dachu w ramach ulgi termomodernizacyjnej – interpretacja ogólna MF

MF wydał interpretację ogólną, w której potwierdził, że w ramach ulgi termomodernizacyjnej podatnicy mogą odliczać wydatki na docieplenie dachu. Prawo to przysługuje w stosunku do wydatków poniesionych od 1 stycznia 2025 r., jak i przed tym dniem. Odliczeniu nie podlegają natomiast wydatki poniesione na wymianę pokrycia dachowego.

eprasa.pl 51a928c56c

Wykaz materiałów budowlanych i usług, które podlegają odliczeniu w ramach ulgi termomodernizacyjnej, został wskazany w załączniku do rozporządzenia Ministra Inwestycji i Rozwoju z 21 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wykazu rodzajów materiałów budowlanych, urządzeń i usług związanych z realizacją przedsięwzięć termomodernizacyjnych (dalej: rozporządzenie).

W stanie prawnym obowiązującym do 31 grudnia 2024 r. odliczeniu podlegały materiały budowlane wykorzystywane do docieplenia przegród budowlanych, płyt balkonowych oraz fundamentów, wchodzące w skład systemów dociepleń lub wykorzystywane do zabezpieczeń przed zawilgoceniem (zob. pkt 1 ust. 1 załącznika do rozporządzenia). Z kolei do podlegających odliczeniu usług zaliczano docieplenie przegród budowlanych lub płyt balkonowych, lub fundamentów (zob. pkt 5 ust. 2 załącznika do rozporządzenia).

Od 1 stycznia 2025 r. treść załącznika uległa zmianie. W stanie prawnym obowiązującym od tego dnia w ramach ulgi termomodernizacyjnej można odliczyć materiały budowlane wykorzystywane do docieplenia przegród budowlanych, płyt balkonowych, **dachów** oraz fundamentów, wchodzące w skład systemów dociepleń lub wykorzystywane do zabezpieczenia przed zawilgoceniem (zob. pkt 1 ust. 1 załącznika do rozporządzenia). Natomiast w ramach usług odliczeniu podlega docieplenie przegród budowlanych lub płyt balkonowych, lub **dachów**, lub fundamentów (zob. pkt 5 ust. 2 załącznika do rozporządzenia).

W związku z tym wśród podatników pojawiły się wątpliwości dotyczące możliwości odliczania w ramach ulgi termomodernizacyjnej wydatków ponoszonych na wymianę dachu, a precyzyjniej rzecz ujmując, wymianę pokrycia dachowego. Początkowo organy podatkowe zezwalały na odliczanie tego rodzaju wydatków (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 13 maja 2024 r., sygn. 0112-KDIL2-1.4011.217.2024.3.JK). Następnie zmieniły stanowisko, odmawiając podatnikom prawa do odliczania takich wydatków w ramach ulgi termomodernizacyjnej (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 26 stycznia 2026 r., sygn. 0112-KDIL2-1.4011.935.2025.2.MB, z 21 stycznia 2026 r., sygn. 0112-KDIL2-1.4011.800.2025.3.JK, z 8 grudnia 2025 r., sygn. 0112-KDIL2-1.4011.951.2025.1.JK, oraz z 5 grudnia 2025 r., sygn. 0112-KDIL2--1.4011.823.2025.3.AK). Niekorzystne dla podatników stanowisko organów podatkowych było kwestionowane przez sądy administracyjne, które twierdziły, że podatnicy mogą odliczać w ramach ulgi termomodernizacyjnej wydatki poniesione na wymianę pokrycia dachowego (zob. wyrok WSA w Krakowie z 16 września 2025 r., sygn. akt I SA/Kr 386/25 oraz wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z 20 lutego 2025 r., sygn. akt I SA/Go 356/24; orzeczenie nieprawomocne). Na temat tego sporu pisaliśmy w dodatku elektronicznym z serii Przegląd orzecznictwa i interpretacji pt. „Ulga termomodernizacyjna" do „MONITORA księgowego" nr 3/2026.

W związku z istniejącymi wątpliwościami Minister Finansów zdecydował się wydać interpretację ogólną w tej sprawie.

eprasa.pl 51a928c56c

Stanowisko MF w sprawie możliwości odliczania w ramach ulgi termomodernizacyjnej wydatków na wymianę dachu

MF potwierdził w niej stanowisko zajmowane obecnie przez organy podatkowe. Jego zdaniem podatnicy nie mogą odliczać w ramach ulgi termomodernizacyjnej wydatków poniesionych na wymianę pokrycia dachowego. Mają natomiast prawo do odliczenia wydatków poniesionych na docieplenie dachu. Prawo to przysługuje w stosunku do wydatków poniesionych zarówno od 1 stycznia 2025 r., jak i przed tym dniem. W interpretacji czytamy, że:

MF *(…) Uznając zatem, że dach pełni funkcję przegrody budowlanej, poniesione przez podatnika do końca 2024 r. wydatki na docieplenie dachu materiałem izolacyjnym powodującym zmniejszenie strat ciepła przez przenikanie, uprawniają podatnika do odliczenia w ramach ulgi termomodernizacyjnej wydatków na materiały budowlane i urządzenia (a także usługi) na docieplenie tej przegrody budowlanej.*

W stanie prawnym obowiązującym od 1 stycznia 2025 r. materiały budowlane wykorzystywane do docieplenia dachów są wprost wymienione w wykazie materiałów budowlanych i urządzeń uprawniających do skorzystania z ulgi termomodernizacyjnej.

W przypadku przeprowadzenia przedsięwzięcia termomodernizacyjnego obejmującego swoim zakresem zarówno wymianę dachu, jak i docieplenie tej przegrody budowlanej może wystąpić sytuacja, gdy wykonawca będący podatnikiem podatku od towarów i usług niekorzystającym ze zwolnienia od tego podatku, wystawi fakturę obejmującą całość materiałów (urządzeń) i prac. W takim przypadku może się zdarzyć, że faktura obejmie wydatki na materiały, urządzenia i usługi, które znajdują się w załączniku do rozporządzenia, jak i te, które nie są w nim ujęte. Stosownie zaś do art. 26h ust. 1 ustawy PIT odliczeniu w ramach ulgi termomodernizacyjnej podlegają tylko wydatki zamieszczone w rozporządzeniu. W takiej sytuacji konieczne jest ustalenie kwoty wydatków kwalifikujących się do ulgi, co może wynikać z innego dokumentu wystawionego przez podatnika podatku od towarów i usług niekorzystającego ze zwolnienia od tego podatku, na podstawie którego podatnik będący inwestorem przeprowadzającym przedsięwzięcie termomodernizacyjne jest w stanie wyodrębnić wydatki na realizację przedsięwzięcia termomodernizacyjnego, uprawniające do odliczenia w ramach tej preferencji podatkowej (np. specyfikację poniesionych wydatków).

Od redakcji

W wydanej interpretacji ogólnej MF bardzo wyraźnie odróżnił wydatki ponoszone na docieplenie dachu od wydatków ponoszonych na wymianę pokrycia dachowego. Interpretacja ta może okazać się pomocna dla podatników, którzy dokonali obu tych czynności. Mogło się bowiem zdarzyć, że na fakturze wykonawca wpisał usługę wymiany dachu. Z tego powodu podatnicy ci nie zdecydowali się na odliczenie poniesionych wydatków w części odpowiadającej kosztom docieplenia dachu. MF w wydanej interpretacji ogól-

eprasa.pl 51a928c56c

nej podkreślił, że jeżeli podatnik otrzymał od wykonawcy taką fakturę, powinien zwrócić się do niego o wystawienie innego dowodu, z którego będzie wynikała wartość wydatków poniesionych na docieplenie dachu. Tak wyodrębniona kwota będzie mogła zostać przez niego odliczona w ramach ulgi termomodernizacyjnej. Jeżeli podatnik poniesie tego rodzaju wydatki w 2026 r. albo kolejnych latach, to odliczenia dokona w zeznaniach rocznych składanych za te lata. Jeżeli podatnik poniósł wydatki na docieplenie dachu w poprzednich latach i nie skorzystał z przysługującego mu odliczenia, może to zrobić w drodze korekty zeznania złożonego za rok, w którym poniósł tego rodzaju wydatki. W 2026 r. podatnicy mogą dokonać korekty zeznań złożonych za lata 2020–2025.

Należy podkreślić, że MF w objaśnieniach podatkowych z 30 czerwca 2025 r. w sprawie ulgi termomodernizacyjnej podkreślił, że warunkiem złożenia zeznania z odliczoną ulgą termomodernizacyjną jest bycie właścicielem nieruchomości, której ulga dotyczy, w momencie składania zeznania.

PRZYKŁAD

W 2026 r. podatnik poniósł wydatki na wymianę pokrycia dachowego oraz docieplenie dachu. Wykonawca wyodrębnił na fakturze wartość poszczególnych prac. Podatnik może w zeznaniu za 2026 r. odliczyć w ramach ulgi termomodernizacyjnej wydatki poniesione na docieplenie dachu. Zdaniem MF, aby skutecznie skorzystać z ulgi, podatnik w momencie składania zeznania musi być właścicielem nieruchomości, której dotyczą odliczane wydatki. Podatnik złoży zeznanie 18 lutego 2027 r. W tym dniu nadal będzie właścicielem nieruchomości, w której dokonał docieplenia dachu. W takim przypadku skutecznie skorzysta z przysługującego mu odliczenia.

Opisany warunek nie dotyczy korekt zeznań rocznych składanych w celu odliczenia ulgi termomodernizacyjnej. Oznacza to, że w momencie składania korekty podatnik nie musi nadal pozostawać właścicielem termomodernizowanej nieruchomości. Potwierdza to treść przykładu nr 30 zawartego w objaśnieniach.

Objaśnienia podatkowe są wydawane na podstawie art. 14a § 1 pkt 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (dalej: Ordynacja podatkowa). Zastosowanie się do nich przez podatnika powoduje objęcie go ochroną przewidzianą w art. 14k–14m tej ustawy, a więc taką samą ochroną, jak w przypadku interpretacji ogólnej (art. 14n § 4 Ordynacji podatkowej). To oznacza, że objaśnienia nie są źródłem prawa, nie wiążą bezpośrednio urzędów skarbowych, ale chronią podatników, którzy się do nich zastosowali. Jeśli więc podatnik w 2026 r., czyli już po wydaniu objaśnień MF z 30 czerwca 2025 r., dokona korekty zeznania złożonego za wcześniejsze lata i w momencie składania tej korekty nie będzie właścicielem nieruchomości – to urząd skarbowy nie może zakwestionować jego prawa do ulgi termomodernizacyjnej. Warunkiem jest tylko, aby był właścicielem tej nieruchomości, w chwili gdy składał zeznanie za rok, w którym mógł wykazać ulgę, a tego nie zrobił.

eprasa.pl 51a928c56c

PRZYKŁAD

W 2024 r. podatnik poniósł wydatki na wymianę pokrycia dachowego oraz docieplenie dachu. Wykonawca wykazał w odrębnym dokumencie wartość poszczególnych prac. Podatnik w zeznaniu za 2024 r. mógł odliczyć w ramach ulgi termomodernizacyjnej wydatki poniesione na docieplenie dachu. Nie zrobił tego, uznając, że takie prawo mu nie przysługuje. Kierując się interpretacją ogólną MF, podatnik zdecydował się skorzystać z możliwości odliczenia wydatków poniesionych na docieplenie dachu, składając korektę zeznania za 2024 r. Na podstawie objaśnień podatkowych MF z 30 czerwca 2025 r. podatnik w momencie składania korekty zeznania za 2024 r. nie musi już być właścicielem nieruchomości, której ulga dotyczy. Właścicielem nieruchomości musiał być w momencie składania pierwotnego zeznania za 2024 r., w którym przysługiwało mu prawo do ulgi.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 26h ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- art. 14a § 1 pkt 2, art. 14k–14m, art. 14n § 4 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 473)
- rozporządzenie Ministra Inwestycji i Rozwoju z 21 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wykazu rodzajów materiałów budowlanych, urządzeń i usług związanych z realizacją przedsięwzięć termomodernizacyjnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1128)

ŹRÓDŁO:

- interpretacja ogólna MF z 7 maja 2026 r. (sygn. DD3.8203.2.2024) pt. „Ulga termomodernizacyjna i wydatki na pokrycia dachowe" – opubl. 14 maja 2026 r. na eureka.mf.gov.pl
- objaśnienia podatkowe MF z 30 czerwca 2025 r. pt. „Formy wsparcia przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w podatku dochodowym od osób fizycznych" – opubl. na mf.gov.pl

Katarzyna Wojciechowska
prawnik, ekspert w zakresie podatków dochodowych, redaktor „MONITORA księgowego"

Objaśnienia podatkowe MF z 30 czerwca 2025 r. pt. „Formy wsparcia przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w podatku dochodowym od osób fizycznych" są dostępne na stronie cyfrowego wydania „MONITORA księgowego" – po zalogowaniu na inforlex.pl.

5 Tokeny jako element wynagrodzenia pracownika – MF wyjaśnił skutki podatkowe

MF potwierdził, że dofinansowanie przez pracodawcę pracownikom dostępu do platformy benefitowej oferującej różne usługi za tokeny jest dla nich przychodem ze stosunku pracy. Przychód pracownika z tego tytułu ustala się w wysokości dofinansowania udzielonego przez pracodawcę.

eprasa.pl 51a928c56c

Coraz powszechniejszą praktyką jest przekazywanie pracownikom tokenów użytkowych. Pracodawcy mają wątpliwości, jak powinni rozliczać tego rodzaju świadczenia w PIT. W wyroku z 19 lutego 2025 r. (sygn. akt III AUa 1247/24) Sąd Apelacyjny w Warszawie zajął się kwestią obowiązku wliczania do podstawy wymiaru składek ZUS świadczenia polegającego na dofinansowaniu przez pracodawcę pracownikom dostępu do programu komputerowego SoCapToken, tj. platformy benefitowej opartej na tokenizacji usług cyfrowych. W opisywanym przypadku pracownicy mieli możliwość nabycia tokenów SoCap po cenie niższej od ich wartości rynkowej, tj. z częściowym dofinansowaniem ze strony pracodawcy. Następnie za posiadane tokeny nabywali usługi oferowane przez platformę, czyli *de facto* poniżej ich wartości rynkowej. Zdaniem sądu tego rodzaju benefit nie podlega składkom ZUS. W omawianym wyroku sąd odniósł się również do skutków takiego świadczenia w PIT. Jego zdaniem dofinansowanie pracownikom tego rodzaju programu jest dla nich świadczeniem nieodpłatnym stanowiącym przychód ze stosunku pracy. W związku z tym stanowiskiem zwrócono się o wyjaśnienie do Ministerstwa Finansów, jak należy traktować tokeny przekazywane pracownikom w ramach wynagrodzenia według przepisów ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.

MF w udzielonej odpowiedzi podzielił stanowisko Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Czytamy w niej, że:

MF *(...) Sąd pierwszej instancji – Sąd Okręgowy w Warszawie (sygn. XXI U 595/23) zwrócił uwagę, że choć sam token jest bytem niematerialnym, to pod względem ekonomicznym pełni funkcję zbliżoną do talonu lub bonu uprawniającego do nabycia określonych świadczeń. Pracownik ponosi określoną, obniżoną opłatę, a w zamian zyskuje więcej – otrzymuje pakiet tokenów o wyższej wartości rynkowej, które może spożytkować w ramach programu. (…) Mimo że wyrok dotyczył kwestii związanych z oskładkowaniem świadczenia otrzymanego od pracodawcy, to Sąd Apelacyjny w Warszawie wprost wypowiedział się również w zakresie podatku PIT, uznając, że dla pracownika, który częściowo sfinansował dostęp do programu komputerowego po cenie niższej niż rynkowa, dofinansowanie ze strony pracodawcy, które umożliwiło pracownikowi korzystanie z tego programu, jest świadczeniem nieodpłatnym, które stanowi przychód pracownika ze stosunku pracy.*

Ministerstwo Finansów podziela stanowisko Sądu wyrażone w zakresie podatku PIT. Dostęp do programu komputerowego w części sfinansowanej przez pracodawcę jest przychodem pracownika ze stosunku pracy, który podlega opodatkowaniu. Wysokość przychodu pracownika z tego tytułu ustala się według ceny zakupu (dofinansowania) przez pracodawcę.

Tokeny a optymalizacja podatkowa

MF w przywołanej odpowiedzi stwierdził również, że nie widzi podstaw do zmiany przepisów w tym zakresie. Jego zdaniem nie ma żadnego ryzyka, że tokeny mogą być wykorzystywane do optymalizacji podatkowej.

eprasa.pl 51a928c56c

Od redakcji

Zakup tokenów od operatora platformy benefitowej oferującej różne usługi stanowi dla pracodawcy wydatek poniesiony w celu osiągnięcia przychodów. W związku z tym może zostać zaliczony do kosztów uzyskania przychodów pracodawcy jako wydatek pracowniczy.

ŹRÓDŁO:

- informacja Ministerstwa Finansów przekazana do mediów 20 kwietnia 2026 r. (ID informacji: 687876) – opubl. na eureka.mf.gov.pl

©℗

Katarzyna Wojciechowska
prawnik, ekspert w zakresie podatków dochodowych, redaktor „MONITORA księgowego”

6 Od 1 lipca 2026 r. trzeba płacić cło w przypadku przesyłek o niewielkiej wartości

Od 1 lipca 2026 r. weszły w życie nowe przepisy o należnościach celnych za towary wwożone do Unii Europejskiej (UE) w przesyłkach o niewielkiej wartości (do 150 euro). Przez dwa lata za każdą pozycję w takiej przesyłce pobierane będzie cło w wysokości 3 euro, a w przypadku towarów z różnych kategorii taryfowych opłata zostanie naliczona wielokrotnie.

W Dzienniku Urzędowym UE opublikowane zostało rozporządzenie Rady (UE) 2026/382 z 11 lutego 2026 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (WE) nr 1186/2009 ustanawiającego wspólnotowy system zwolnień celnych. W związku z wprowadzoną zmianą od 1 lipca 2026 r. przesyłki o niewielkiej wartości (przesyłki o wartości rzeczywistej do 150 euro) nie podlegają już zwolnieniu z cła.

Od 1 lipca 2026 r. do 1 lipca 2028 r. obowiązują należności celne w wysokości 3 euro za pozycję w przesyłce, której wartość rzeczywista nie przekracza łącznie 150 euro, w przypadku gdy:

a) import towarów jest zwolniony z VAT zgodnie z art. 143 ust. 1 lit. ca dyrektywy 2006/112/WE (schemat IOSS) lub

b) towary znajdują się w przesyłce pocztowej, jak zdefiniowano w art. 1 pkt 24 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/2446 do unijnego kodeksu celnego.

Komisja Europejska podjęła decyzję o zniesieniu zwolnienia z należności celnych przesyłek zawierających towary o niewielkiej wartości (do 150 euro), ponieważ zwolnienie z cła takich przesyłek było nadużywane przez zaniżanie ich wartości i sztuczne dzielenie przesyłek. Znacząco wzrosła wielkość przywozu takich przesyłek i konieczna stała się ochrona konkurencyjności unijnych przedsiębiorców oraz interesów finansowych UE

eprasa.pl 51a928c56c

i jej państw członkowskich. Ponadto utrzymywanie tego zwolnienia – wprowadzonego w celu uniknięcia nieproporcjonalnego obciążenia administracyjnego organów celnych – przestało być zasadne w cyfrowym środowisku celnym, z uwagi na dostępne elektroniczne dane dotyczące wszystkich przywożonych towarów.

Zmiany odczują zarówno konsumenci, jak i przedsiębiorcy. Dla kupujących oznacza to wzrost kosztów zakupów z platform spoza UE – szczególnie w przypadku zamówień zawierających wiele różnych produktów.

Dla cła ryczałtowego 3 euro jest stosowany kurs walutowy, który jest określany raz w miesiącu przez Europejski Bank Centralny. Kursy te publikowane są przez Komisję Europejską w przedostatni dzień roboczy miesiąca w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej serii C i stosowane, co do zasady, przez cały następny miesiąc. Zatem przeliczenie równowartości 3 euro na polski złoty nastąpi po odpowiednim kursie Europejskiego Banku Centralnego.

Natomiast sposób ustalenia, czy rzeczywista wartość sprowadzonego towaru nie przekracza łącznie 150 euro pozostaje bez zmian. Równowartość w złotych polskich tej kwoty określana jest raz w roku przez Europejski Bank Centralny. Jest to kurs ustalony pierwszego roboczego dnia października i stosowany od 1 stycznia następnego roku.

Krajowa Administracja Skarbowa opublikowała wykaz odpowiedzi na pytania dotyczące importu po zmianach. Wykaz pytań – wersja na 17 czerwca 2026 r. – jest dostępny również na stronie cyfrowego wydania „MONITORA księgowego" – po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty).

PODSTAWA PRAWNA:

- rozporządzenie Rady (UE) 2026/382 z 11 lutego 2026 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (WE) nr 1186/2009 ustanawiającego wspólnotowy system zwolnień celnych
- art. 143 ust. 1 lit. ca dyrektywy 2006/112/WE Rady z 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.Urz. UE L 2006.347.1)

ŹRÓDŁO:

- komunikat MF z 27 marca 2026 r. pt. „Zniesienie zwolnienia z należności celnych przesyłek o wartości do 150 EUR" – opubl. na www.mf.gov.pl

©℗

oprac. **Ewa Sławińska**

7 Najem krótkoterminowy w UE z nowymi wymogami i ograniczeniami

Od 20 maja 2026 r. na terenie całej Unii Europejskiej obowiązuje rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1028 (dalej: rozporządzenie (UE) 2024/1028). Regulacja ma odpowiedzieć na wyzwania związane z rosnącą skalą najmu krótkoterminowego, w tym ograniczyć szarą strefę i zapewnić uczciwą konkurencję na rynku noclegowym.

eprasa.pl 51a928c56c

Rozporządzenie (UE) 2024/1028 wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich. Regulacje unijne wymagają jednak dookreślenia w polskim porządku prawnym. Z tego powodu rząd przygotował projekt nowelizacji ustawy o usługach hotelarskich. Ma on dookreślić kwestie prawne związane z wykonywaniem usług najmu krótkoterminowego w Polsce. 11 czerwca 2026 r. projekt został skierowany do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady Ministrów. Polski projekt nowelizacji nie trafił jeszcze do Sejmu. Obecnie w naszym kraju ma zastosowanie jedynie rozporządzenie (UE) 2024/1028. Jednak dopiero po doprecyzowaniu obowiązków w polskich przepisach regulacje te znajdą zastosowanie w praktyce.

Co do zasady nowe regulacje mają wprowadzić obowiązek rejestracji obiektów w gminnych ewidencjach oraz nadawania im unikalnych numerów identyfikacyjnych, które muszą być widoczne w ofertach na platformach rezerwacyjnych. Polska nowelizacja zakłada dodatkowo uznanie najmu do 30 dni za usługę hotelarską, co wiąże się z koniecznością spełniania wymogów sanitarnych, przeciwpożarowych oraz posiadania regulaminów porządkowych. Gminy otrzymają uprawnienia do wyznaczania stref z ograniczeniami najmu, a za brak dopełnienia formalności przewidziano wysokie kary administracyjne. Celem tych zmian jest ograniczenie szarej strefy, zapewnienie uczciwej konkurencji oraz poprawa bezpieczeństwa turystów i komfortu stałych mieszkańców. Powstanie również Centralny Wykaz Turystycznych Obiektów Noclegowych, który ma zwiększyć przejrzystość rynku przez gromadzenie danych o wszystkich legalnie działających miejscach noclegowych.

Główne zmiany wprowadzane przez rozporządzenie (UE) 2024/1028 w sprawie najmu krótkoterminowego

Główne zmiany wprowadzane przez rozporządzenie (UE) 2024/1028 to:

1) zharmonizowany system rejestracji: państwa członkowskie, które zdecydują się na gromadzenie danych, muszą ustanowić lub utrzymać cyfrowe procedury rejestracji dla wynajmujących i ich jednostek (lokali). Procedura ta ma być w miarę możliwości bezpłatna, dostępna online i pozwalać na automatyczne nadanie numeru identyfikacyjnego;
2) indywidualny numer identyfikacyjny: każda jednostka oferowana na wynajem krótkoterminowy otrzyma unikalny numer identyfikacyjny. Wynajmujący będą zobowiązani do podawania tego numeru platformom internetowym i umieszczania go w każdej ofercie;
3) Nowe obowiązki dla platform internetowych:
   a) zgodność w fazie projektowania: platformy (takie jak Booking czy Airbnb) muszą tak zaprojektować swoje interfejsy, aby wymagać od wynajmujących oświadczenia, czy ich lokal podlega rejestracji, a jeśli tak – podania numeru identyfikacyjnego przed opublikowaniem oferty,

eprasa.pl 51a928c56c

   b) weryfikacja danych: platformy będą musiały dokładać staranności, by regularnie przeprowadzać wyrywkowe kontrole ważności numerów identyfikacyjnych i oświadczeń wynajmujących,
   c) obowiązek sprawozdawczy: platformy będą zobowiązane do comiesięcznego (małe platformy co kwartał) przekazywania danych dotyczących działalności (liczba nocy, liczba najemców, kraj zamieszkania, adres URL oferty) do właściwych organów;
4) pojedyncze cyfrowe punkty dostępu (SDEP): każde państwo członkowskie wyznaczy jeden krajowy portal, który będzie służył jako pośrednik w wymianie danych między platformami internetowymi a organami administracji publicznej. W Polsce funkcję tę ma pełnić Centralny Wykaz Turystycznych Obiektów Noclegowych (CWTON);
5) dostęp do danych i ich wykorzystanie: organy publiczne będą miały dostęp do danych dotyczących działalności wynajmujących wyłącznie w celu monitorowania przestrzegania przepisów i kształtowania polityki turystycznej lub mieszkaniowej. Dane te będą również przekazywane do urzędów statystycznych (Eurostat);
6) skuteczne egzekwowanie i sankcje: rozporządzenie (UE) 2024/1028 daje organom prawo do nakazywania platformom usuwania ofert, które nie posiadają numeru identyfikacyjnego lub posiadają numer nieważny. Państwa członkowskie muszą również ustanowić przepisy o skutecznych i odstraszających sankcjach za naruszanie obowiązków.

Dodajmy, że jeżeli chodzi o zakres zastosowania, to rozporządzenie (UE) 2024/1028 dotyczy odpłatnego, krótkoterminowego najmu umeblowanych lokali mieszkalnych (zarówno całych mieszkań, jak i pokoi), prowadzonego zawodowo lub niezawodowo. Przepisom tym nie podlegają hotele, hostele, motele oraz pola kempingowe.

Nowe uprawnienia gmin przewidziane w projekcie regulacji najmu krótkoterminowego

Rozporządzenie (UE) 2024/1028 wymaga wprowadzenia towarzyszących mu zmian w polskim prawie (nowelizacja ustawy o usługach hotelarskich). Tylko w połączeniu z polską nowelizacją możliwe będzie rozszerzenie uprawnień gmin oraz wzmocnienie roli mieszkańców w procesie regulacji najmu krótkoterminowego.

Gminy staną się kluczowym organem nadzorczym i regulacyjnym na lokalnym rynku najmu. Ich działania mają obejmować takie sfery, jak:

1) wyznaczanie stref ograniczeń: rady gmin otrzymają kompetencje do wyznaczania (w drodze uchwały) stref, w których świadczenie usług najmu krótkoterminowego będzie wyłączone. Przy podejmowaniu takich decyzji gminy będą brały pod uwagę m.in. zabytkowy charakter budynku oraz konieczność zapewnienia porządku i bezpieczeństwa publicznego. To uprawnienie ma wejść w życie 1 stycznia 2029 r.,

eprasa.pl 51a928c56c

2) prowadzenie ewidencji i nadawanie numerów: wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast będą odpowiedzialni za prowadzenie ewidencji obiektów oraz nadawanie każdemu z nich indywidualnego numeru identyfikacyjnego (ID), który musi być widoczny w ofertach na platformach rezerwacyjnych,
3) prawo do kontroli i sankcji: organy gminne będą mogły przeprowadzać kontrole obiektów pod kątem spełniania wymogów sanitarnych, przeciwpożarowych oraz minimalnego wyposażenia. Gmina zyska prawo do zawieszania wpisu w ewidencji (np. gdy wynajmujący nie podda się kontroli) lub wykreślenia obiektu w przypadku powtarzających się naruszeń bezpieczeństwa i porządku publicznego,
4) nakazy usuwania ofert: gminy będą mogły nakazać platformom internetowym (np. Airbnb, Booking) niezwłoczne usunięcie ofert, które nie posiadają numeru identyfikacyjnego, mają numer nieważny lub w przypadku stwierdzenia poważnych nieprawidłowości,
5) wnioskowanie o kary finansowe: na wniosek gminy marszałek województwa będzie mógł nakładać wysokie administracyjne kary pieniężne (do 50 000 zł) za prowadzenie działalności bez rejestracji lub naruszanie obowiązków informacyjnych.

Uprawnienia i rola mieszkańców według projektu regulacji najmu krótkoterminowego

W celu ochrony interesów stałych mieszkańców, których dotykają uciążliwości związane z masową turystyką, mają zostać wprowadzone:

1) możliwość zgłaszania wniosków o kontrolę: to jedna z najważniejszych zmian – mieszkańcy nieruchomości, wspólnoty mieszkaniowe oraz spółdzielnie zyskają prawo do składania umotywowanych wniosków o przeprowadzenie kontroli w lokalach, w których prowadzony jest najem krótkoterminowy,
2) ochrona prawa do spokoju: nowe regulacje mają chronić prawo stałych mieszkańców do „spokojnego zamieszkiwania", ograniczając zakłócanie ciszy nocnej, dewastowanie klatek schodowych czy agresywne zachowania najemców,
3) transparentność i dostęp do informacji: mieszkańcy będą mieli wgląd do Centralnego Wykazu Turystycznych Obiektów Noclegowych (CWTON), co pozwoli im sprawdzić, czy dany obiekt działa legalnie i posiada wymagane zgłoszenia,
4) obowiązkowe regulaminy porządkowe: każdy obiekt będzie musiał posiadać regulamin porządkowy (udostępniony w widocznym miejscu), określający m.in. czas trwania ciszy nocnej, zasady korzystania z obiektu oraz dane osoby odpowiedzialnej za kontakt w sytuacjach awaryjnych.

Dodatkowo, przepisy określają katalog praw klienta (turysty), który obejmuje m.in. prawo do ciszy nocnej (minimum 8 godzin między 20:00 a 8:00), darmowy dostęp do wody zdatnej do picia oraz ochronę danych osobowych.

eprasa.pl 51a928c56c

Wprowadzenie takich ograniczeń jest traktowane jako rozwiązanie systemowe mające na celu złagodzenie napięć na rynku nieruchomości, takich jak wzrost cen mieszkań czy uciążliwości dla stałych mieszkańców spowodowane masową turystyką. Nowe przepisy mają się przyczynić do rozwiązania problemu niedoboru mieszkań na wynajem długoterminowy.

ŹRÓDŁO:

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1028 z 11 kwietnia 2024 r. w sprawie gromadzenia i udostępniania danych dotyczących usług krótkoterminowego najmu lokali mieszkalnych i zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1724
- projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach hotelarskich oraz usługach pilotów wycieczek i przewodników turystycznych oraz niektórych innych ustaw (nr z wykazu UC135) – opubl. na legislacja.gov.pl

Ewa Sławińska
prawnik, redaktor naczelna „MONITORA księgowego”

8 Zmiany w kompetencjach Państwowej Inspekcji Pracy a obowiązki pracodawców

8 lipca 2026 r. wchodzą w życie nowe przepisy regulujące uprawnienia Państwowej Inspekcji Pracy. Najważniejszą zmianą jest nadanie okręgowym inspektorom pracy uprawnień do wydawania decyzji stwierdzających istnienie stosunku pracy, w sytuacji kiedy zawarto umowę cywilnoprawną a osoba faktycznie świadczy pracę za wynagrodzeniem na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę. Dotychczas inspektor pracy mógł jedynie wnieść powództwo do sądu pracy lub przystąpić do takiego postępowania toczącego się z powództwa pracownika.

Zmiany wprowadzenie ustawą z 11 marca 2026 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz niektórych innych ustaw (dalej: ustawa o PIP) obejmują:

- możliwość występowania przez pracodawcę wnioskiem do PIP o wydanie interpretacji indywidualnej, czy przedstawiony we wniosku stosunek prawny stanowi stosunek pracy w rozumieniu art. 22 § 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (dalej: k.p.),
- wprowadzenie możliwości przeprowadzania przez PIP zdalnych kontroli,
- co najmniej dwukrotne zwiększenie maksymalnej wysokości grzywny, jaką PIP może nałożyć w postępowaniu mandatowym.

Jednym z kluczowych elementów wprowadzonych zmian jest stworzenie systemu współpracy i wymiany danych między PIP, ZUS oraz KAS. Instytucje te będą mogły wspólnie analizować dane w celu identyfikowania podmiotów o podwyższonym ryzyku naruszeń prawa pracy, co ułatwi typowanie podmiotów do kontroli.

eprasa.pl 51a928c56c

Decyzja stwierdzająca istnienie stosunku pracy

Kluczową zmianą przewidzianą w nowelizacji ustawy o PIP jest przyznanie inspektorowi pracy kompetencji do wydania nakazu doprowadzenia stosunku prawnego do stanu zgodnego z prawem. Uprawnienie to będzie mogło zostać wykorzystane w przypadku ustalenia w toku kontroli, że kontrolowany stosunek prawny spełnia przesłanki stosunku pracy określone w art. 22 § 1 k.p., a także w razie stwierdzenia innych naruszeń przepisów prawa pracy.

Badanie prawidłowości wyboru rodzaju umowy będzie odbywało się w ramach kontroli prowadzonej przez inspektora pracy. Kontrola może zostać wszczęta:

- z urzędu,
- w wyniku zgłoszenia nieprawidłowości.

Na tym etapie inspektor będzie badał faktyczny sposób wykonywania pracy. Sprawdzi, czy osoby współpracujące z przedsiębiorcą rzeczywiście działają jako niezależni kontrahenci, czy też wykonują pracę w warunkach charakterystycznych dla stosunku pracy, takich jak:

- podporządkowanie,
- określone miejsce i czas pracy,
- osobiste świadczenie pracy.

W razie ujawnienia nieprawidłowości inspektor pracy będzie zobligowany do wydania polecenia skierowanego do stron stosunku prawnego, wskazującego na konieczność jego ukształtowania w sposób odpowiadający obowiązującym normom prawnym. Realizacja tego polecenia będzie mogła nastąpić dwojako:

- strony będą mogły zawrzeć umowę o pracę. Jeżeli taka czynność zostanie dokonana i uzyska akceptację inspektora pracy, postępowanie zostanie zakończone bez potrzeby podejmowania dalszych czynności administracyjnych,
- strony będą mogły ukształtować łączący je stosunek cywilnoprawny – w zakresie jego treści lub sposobu realizacji – w taki sposób, aby usunąć elementy charakterystyczne dla stosunku pracy oraz wyeliminować zarzuty niezgodności z przepisami prawa pracy.

WAŻNE! Polecenie może prowadzić do zawarcia umowy o pracę albo do takiej modyfikacji umowy cywilnoprawnej (w sytuacji gdy w stosunku prawnym łączącym strony dominują cechy stosunku pracy określone w art. 22 § 1 k.p.), aby usunięte zostały elementy typowe dla stosunku pracy.

Inspektor pracy będzie mógł dokonać oceny prawidłowości realizacji wydanego polecenia. W przypadku oceny pozytywnej postępowanie zostanie zakończone. Jeżeli polecenie inspektora nie zostanie wykonane, inspektor, który prowadził kontrolę, będzie występował do okręgowego inspektora pracy z wnioskiem o wydanie decyzji administracyjnej

eprasa.pl 51a928c56c

w sprawie przekształcenia nieprawidłowo zawartej umowy cywilnoprawnej w umowę o pracę. Alternatywnie okręgowy inspektor pracy będzie mógł zrezygnować z tej ścieżki i skierować sprawę bezpośrednio do sądu pracy w formie powództwa o ustalenie istnienia stosunku pracy. Stronami tego postępowania administracyjnego będą podmioty i osoby, których może dotyczyć decyzja stwierdzająca istnienie stosunku pracy. Obie strony będą miały prawo:

- składać wyjaśnienia,
- przedstawiać dowody,
- aktywnie uczestniczyć w postępowaniu.

Po przeprowadzeniu postępowania okręgowy inspektor pracy wyda decyzję stwierdzającą istnienie stosunku pracy albo umorzy postępowanie, jeżeli uzna, że brak jest podstaw do takiego rozstrzygnięcia.

WAŻNE! W postępowaniu administracyjnym uwzględnia się wolę stron, o ile nie jest ona sprzeczna z prawem, zasadami współżycia społecznego albo nie zmierza do obejścia prawa. Wpisanie do umowy, że strony chcą współpracy w ramach umowy cywilnoprawnej, nie ochroni przedsiębiorcy, jeżeli faktyczne warunki wykonywania pracy będą odpowiadały stosunkowi pracy.

Rozstrzygnięcie decyzji o stwierdzeniu istnienia stosunku pracy będzie zawierało:

1) oznaczenie stron umowy o pracę,
2) rodzaj umowy o pracę,
3) datę zawarcia umowy o pracę,
4) rodzaj pracy,
5) miejsce wykonywania pracy,
6) wymiar czasu pracy,
7) wysokość wynagrodzenia za pracę.

Powyższe rozstrzygnięcia będą uwzględniały stan faktyczny istniejący w czasie kontroli – od dnia jej rozpoczęcia.

Jeżeli zgromadzony przez okręgowego inspektora pracy materiał dowodowy nie pozwoli na ustalenie:

1) rodzaju umowy o pracę – zostanie wskazana umowa na czas nieokreślony,
2) miejsca wykonywania pracy – zostanie wskazana siedziba pracodawcy,
3) wymiaru czasu pracy – zostanie wskazany pełny wymiar czasu pracy,
4) wysokości wynagrodzenia za pracę – zostanie wskazane minimalne wynagrodzenie za pracę, o którym mowa w ustawie z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

eprasa.pl 51a928c56c

Natomiast datą zawarcia umowy o pracę będzie data wydania decyzji stwierdzającej istnienie stosunku pracy.

Zarówno pracodawca, jak i pracownik będą mogli w terminie miesiąca od dnia wydania decyzji odwołać się od niej do sądu pracy, co wstrzyma jej wykonanie do momentu wydania orzeczenia.

WAŻNE! Decyzja ustalająca istnienie stosunku pracy będzie wywoływała skutki prawne od dnia jej wydania, jednak stanie się wykonalna z dniem następującym po dniu, w którym upływa termin wniesienia odwołania, o ile żadna ze stron nie wniosła odwołania, albo z dniem prawomocnego orzeczenia sądu, albo z dniem nadania jej rygoru natychmiastowej wykonalności.

Niezależnie od opisanych rozwiązań inspekcja pracy zachowa możliwość wystąpienia na drogę sądową z powództwem o ustalenie istnienia lub treści stosunku pracy. Prawo to będzie przysługiwało wyłącznie okręgowym inspektorom pracy w toku kontroli i postępowania w sprawie wydania decyzji, gdy po ich przeprowadzeniu zasadniejszym będzie wytoczenie powództwa zamiast wydania decyzji stwierdzającej istnienie stosunku pracy. Decyzja co do wyboru środka będzie pozostawiona okręgowemu inspektorowi pracy. Będzie on mógł skierować powództwo o ustalenie istnienia lub treści stosunku pracy, w szczególności gdy zajdzie konieczność ustalenia istnienia stosunku pracy za okres wcześniejszy niż ten, który może zostać objęty decyzją.

WAŻNE! Postępowanie sądowe pozostaje jedyną drogą umożliwiającą uzyskanie skutków wstecznych w zakresie przekształcenia stosunku cywilnoprawnego w stosunek pracy. Skutek retroaktywny może zatem wynikać wyłącznie z prawomocnego orzeczenia sądu pracy.

Ochrona pracownika

Na czas trwania postępowania sądowego przewidziano możliwość udzielenia zabezpieczenia roszczenia. W okresie objętym zabezpieczeniem umowa między stronami będzie mogła zostać zmieniona, wypowiedziana lub rozwiązana wyłącznie na zasadach prawa pracy. Oznacza to, że do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sporu osoba objęta zabezpieczeniem nie może zostać pozbawiona ochrony, tylko dlatego że formalnie zawarła umowę cywilnoprawną. W razie wypowiedzenia lub rozwiązania umowy będą przysługiwały jej środki ochrony sądowej przewidziane w prawie pracy.

Jeśli w okresie między rozpoczęciem kontroli a upływem terminu na odwołanie lub prawomocnym wyrokiem sądu dojdzie do:

- rozwiązania umowy cywilnoprawnej z inicjatywy pracodawcy,
- wypowiedzenia tej umowy,
- wygaśnięcia umowy lub w przypadku, gdy pracodawca faktycznie przestanie dopuszczać pracownika do wykonywania pracy,

eprasa.pl 51a928c56c

za datę zawarcia umowy o pracę uznaje się dzień rozpoczęcia kontroli. Ten wyjątek dotyczy wyłącznie oceny legalności zatrudnienia i zasadności wypowiedzenia umowy. Nie wpływa on na wysokość składek ani podatków.

Zgodnie z nowym art. 34 ust. 2l ustawy o PIP wydanie decyzji przez okręgowego inspektora pracy o stwierdzeniu istnienia stosunku pracy nie może być podstawą jakiegokolwiek niekorzystnego traktowania pracownika. W szczególności nie może stanowić przyczyny wypowiedzenia stosunku pracy lub rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia przez pracodawcę. Obejmuje to m.in.:

- rozwiązanie umowy lub obniżenie wynagrodzenia,
- zmiany pogarszające sytuację pracownika,
- odsunięcie od obowiązków lub degradację,
- pośrednie formy nacisku.

Sankcje za represjonowanie pracownika w związku z wydaniem decyzji przez PIP mają charakter wielotorowy, co wzmacnia efektywność przewidzianych mechanizmów ochronnych. Mogą one przybrać postać:

- sankcji karnych – obejmujących odpowiedzialność za wykroczenia przeciwko prawom pracownika,
- sankcji cywilnoprawnych – skutkujących obowiązkiem naprawienia szkody, zapłaty odszkodowania, a także, w określonych przypadkach, przywróceniem pracownika do pracy.

W art. 281 § 1 k.p. uzupełniony został katalog wykroczeń przeciwko prawom pracownika o przypadki naruszenia zakazu niekorzystnego traktowania pracownika w związku z wydaniem decyzji stwierdzających istnienie stosunku pracy, co zapewnia realną ochronę pracownikom, w sytuacjach gdy pracodawca podejmuje wobec nich działania odwetowe lub represyjne.

Kiedy umowa cywilnoprawna zostanie uznana za stosunek pracy

Okręgowy inspektor pracy będzie mógł wydać decyzję wyłącznie w sytuacji, w której zgromadzony w toku kontroli materiał dowodowy – obejmujący zarówno dokumentację, jak i ustalenia faktyczne – pozwala w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości stwierdzić spełnienie wszystkich przesłanek stosunku pracy wskazanych w art. 22 § 1 k.p. Dotyczy to w szczególności:

- podporządkowania kierownictwu pracodawcy,
- odpłatności świadczenia,
- osobistego wykonywania pracy,
- wykonywania pracy w miejscu i czasie wyznaczonym przez zatrudniającego.

Obie strony powinny zrobić audyt współpracy i sprawdzić, czy umowa cywilnoprawna (zwłaszcza B2B i zlecenie) przewiduje:

eprasa.pl 51a928c56c

- brak stałych godzin pracy narzucanych przez zleceniodawcę lub osobę współpracującą,
- brak obowiązku świadczenia pracy w określonym miejscu,
- wykonywanie zlecenia w dowolnym czasie (przy zachowaniu terminu końcowego),
- brak podporządkowania służbowego,
- brak obowiązku stosowania wewnętrznych regulaminów.

Spełnienie powyższych warunków stanowi uzasadnioną podstawę do uznania, że umowa cywilnoprawna nie powinna być przekwalifikowana na umowę o pracę.

Dla uznania, czy umowa ma charakter umowy cywilnoprawnej, czy stanowi umowę o pracę, nie ma znaczenia jej tytuł, ale poszczególne postanowienia. Typowa umowa cywilnoprawna powinna:

- określać rezultat lub zakres usług,
- nie wskazywać na podporządkowanie pracownicze,
- być rozliczanana podstawie wykonanych usług lub projektów,
- przewidywać możliwość powierzenia wykonania usługi podwykonawcy,
- podkreślać samodzielność wykonawcy.

Inspektor pracy będzie badał, czy występują cechy stosunku pracy wynikające z art. 22 § 1 k.p.:

- podporządkowanie – wykonywanie pracy pod kierownictwem i według poleceń zleceniodawcy w czasie i miejscu przez niego wskazanym,
- odpłatność – regularne wynagrodzenie za pracę,
- osobiste świadczenie pracy – praca wykonywana osobiście, a nie przez podwykonawców,
- ciągłość i charakter pracy – obowiązki wykonywane w sposób powtarzalny i zorganizowany.

Weryfikacja będzie opierała się na analizie rzeczywistego przebiegu świadczenia usług, a nie na formalnym nazewnictwie umowy.

Skutki decyzji PIP dla pracodawcy

Decyzja inspektora pracy będzie wywoływać istotne skutki prawne od dnia jej wydania. Natomiast wykonaniu, w zakresie skutków, jakie przepisy prawa pracy wiążą z nawiązaniem stosunku pracy oraz obowiązkami w zakresie podatków, ubezpieczeń społecznych, ubezpieczenia zdrowotnego i obowiązkowych wpłat na fundusz, będzie podlegać z dniem następującym po dniu:

- w którym upływa termin do wniesienia odwołania, jeżeli żadna ze stron nie wniosła odwołania, albo
- z dniem prawomocnego orzeczenia sądu, albo
- z dniem nadania rygoru natychmiastowej wykonalności.

eprasa.pl 51a928c56c

Od dnia jej wydania stosunek prawny między stronami będzie traktowany jak stosunek pracy na gruncie prawa pracy, przepisów podatkowych, ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego oraz obowiązkowych funduszy publicznych.

W praktyce oznacza to konieczność stosowania przepisów k.p. oraz odpowiedniego rozliczania składek i podatków. Podmiot uznany za pracodawcę będzie miał obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób, wobec których stwierdzono istnienie stosunku pracy, w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja inspektora stała się ostateczna lub w którym orzeczenie sądu stało się prawomocne.

Ponadto, na pracodawcy będzie ciążył obowiązek:

- zawarcia umowy o pracę,
- zapłaty zaległych składek ZUS (od dnia wydania decyzji),
- zapłaty zaległych podatków i świadczeń pracowniczych.

W niektórych przypadkach, na mocy orzeczenia sądu, przekwalifikowanie umowy może dotyczyć także wcześniejszych okresów współpracy, co oznacza konieczność uregulowania zaległych składek i świadczeń nawet za kilka lat.

Okres przejściowy dla pracodawców

Podmioty, które w ciągu 12 miesięcy od wejścia w życie nowych przepisów dobrowolnie doprowadzą swoje relacje z osobami wykonującymi pracę do zgodności z przepisami prawa pracy, nie będą podlegały odpowiedzialności za wcześniejsze naruszenia polegające na nieprawidłowym stosowaniu umów cywilnoprawnych.

Interpretacja indywidualna

Omawiana ustawa wprowadza możliwość składania wniosków do Głównego Inspektora Pracy o wydanie interpretacji indywidualnej. Z takim wnioskiem będą mogły wystąpić podmioty wskazane w art. 13 pkt 1–6 ustawy o PIP, a więc przede wszystkim pracodawcy i inne podmioty zatrudniające. Przedmiotem wniosku będzie ocena, czy opisany we wniosku stosunek prawny – istniejący albo planowany – stanowi w świetle art. 22 § 1 k.p. umowę o pracę. W praktyce oznacza to możliwość zapytania organu, czy sposób organizacji pracy, podporządkowanie, miejsce i czas wykonywania obowiązków nie prowadzą do uznania danej relacji za stosunek pracy, mimo formalnego zawarcia umowy cywilnoprawnej.

Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej będzie musiał spełniać określone wymogi formalne. Wnioskodawca powinien wskazać swoje dane identyfikujące, szczegółowo opisać stan faktyczny albo zdarzenie przyszłe, którego dotyczy wniosek, a także wskazać przepisy prawa pracy wymagające interpretacji. Istotnym elementem jest również przedstawienie własnego stanowiska wnioskodawcy, co pozwala organowi odnieść się bezpośrednio do zaprezentowanej argumentacji. Warunkiem formalnym jest także uiszczenie opłaty w wysokości 40 zł, przy czym w przypadku kilku odrębnych stanów faktycznych opłata będzie pobierana oddzielnie od każdego z nich.

eprasa.pl 51a928c56c

Interpretacja indywidualna będzie wydawana w formie decyzji administracyjnej. Decyzja ta będzie zawierała opis stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego, ocenę stanowiska wnioskodawcy oraz wskazanie prawidłowego stanowiska wraz z uzasadnieniem prawnym.

Interpretacja indywidualna nie będzie formalnie wiążąca dla wnioskodawcy, co oznacza, że nie musi on się do niej zastosować. Jeżeli jednak wnioskodawca postąpi zgodnie z wydaną interpretacją, będzie korzystał z ochrony prawnej. Nie może wówczas zostać obciążony sankcjami administracyjnymi czy karami finansowymi. Jednocześnie interpretacja jest wiążąca dla organów PIP właściwych dla danego podmiotu i może zostać zmieniona lub uchylona wyłącznie w przypadku zmiany okoliczności sprawy.

Od wydanej przez Głównego Inspektora Pracy interpretacji indywidualnej przysługiwać będzie odwołanie do sądu okręgowego. Opłata od odwołania od decyzji w sprawie interpretacji indywidualnej wynosić będzie 200 zł. Wydana interpretacja indywidualna będzie przekazywana ZUS i KAS.

Uzyskanie interpretacji indywidualnej nie wyklucza przeprowadzenia kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy. W toku kontroli inspektor pracy będzie mógł ocenić rzeczywisty charakter relacji prawnej, jeżeli ustalony w jej trakcie stan faktyczny różni się od tego przedstawionego we wniosku o interpretację.

W praktyce oznacza to, że interpretacja może stanowić narzędzie ograniczające ryzyko regulacyjne, jednak jej funkcja ochronna jest ograniczona i zależy od zgodności rzeczywistego modelu współpracy z opisem przedstawionym we wniosku.

Kontrole zdalne

Nowelizacja ustawy o PIP przewiduje możliwość prowadzenia kontroli lub poszczególnych czynności kontrolnych zdalnie, za pośrednictwem operatora pocztowego albo środków komunikacji elektronicznej. Przedsiębiorca będzie mógł przekazywać wymagane materiały w formie elektronicznej, uczestniczyć w czynnościach online i składać wyjaśnienia zdalnie. Kontrole zdalne będą polegały na wykorzystaniu narzędzi teleinformatycznych do analizy dokumentów, danych i wyjaśnień bez konieczności fizycznej obecności inspektora w siedzibie.

Kontrole zdalne nie zastąpią całkowicie kontroli tradycyjnych, lecz będą ważnym ich uzupełnieniem. Możliwość wykonywania kontroli w ten sposób będzie dopuszczalna wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, jeżeli nie stoi to w sprzeczności z celem kontroli oraz w żaden sposób nie ogranicza możliwości przeprowadzania przez inspektora pracy typowych czynności kontrolnych, takich jak bezpośrednia wizytacja na terenie podmiotu kontrolowanego czy możliwości żądania przedłożenia dokumentów czy przesłuchiwania osób.

eprasa.pl 51a928c56c

Podwyższenie wysokości kar nakładanych przez PIP

Od 8 lipca 2026 r. wzrastają również sankcje za wykroczenia przeciwko prawom pracownika.

Tabela. Wysokość sankcji za wykroczenia przeciwko prawom pracownika

Rodzaj wykroczenia	Dotychczasowa wysokość kary	Wysokość kary obowiązująca od 8 lipca 2026 r.
1	2	3
■ zawarcie umowy cywilnoprawnej w warunkach, w których powinna być zawarta umowa o pracę, ■ naruszanie zakazu, o którym mowa w art. 34 ust. 2l ustawy o PIP (niekorzystne traktowanie pracownika, wobec którego została wydana decyzja o stwierdzeniu istnienia stosunku pracy) ■ brak zawiadomienia właściwego okręgowego inspektora pracy, w formie pisemnej lub elektronicznej, o zawarciu ponadlimitowej umowy o pracę na czas określony, w terminie 5 dni roboczych od dnia jej zawarcia, ■ niepotwierdzenie na piśmie zawartej z pracownikiem umowy o pracę przed dopuszczeniem go do pracy, ■ brak informacji dla pracownika w terminie o warunkach jego zatrudnienia, ■ nieudzielenie pracownikowi w terminie w postaci papierowej lub elektronicznej odpowiedzi na wniosek lub brak informacji o przyczynie odmowy uwzględnienia wniosku o zmianę rodzaju umowy o pracę lub o bardziej przewidywalne i bezpieczne warunki pracy, ■ wypowiedzenie lub rozwiązanie z pracownikiem stosunku pracy bez wypowiedzenia, z naruszeniem w sposób rażący przepisów prawa pracy	od 1000 zł do 30 000 zł	**od 2000 zł** **do 60 000 zł**
■ stosowanie wobec pracowników innych kar niż przewidziane w przepisach prawa pracy o odpowiedzialności porządkowej pracowników, ■ naruszenie przepisów o czasie pracy lub o uprawnieniach pracowników związanych z rodzicielstwem i zatrudnianiu młodocianych, ■ naruszenie przepisów o elastycznej organizacji pracy, ■ naruszenie przepisów o urlopie opiekuńczym, ■ naruszenie przepisów dotyczących uwzględnienia wniosków, o których mowa w art. $142^{[1]}$ i art. $67^{[19]}$ § 6 i 7 k.p., ■ naruszenie przepisów dotyczących pokrywania przez pracodawcę kosztów szkoleń,	od 1000 zł do 30 000 zł	**od 2000 zł** **do 60 000 zł**

eprasa.pl 51a928c56c

1	2	3
■ nieprowadzenie dokumentacji pracowniczej, nieprzechowywanie dokumentacji pracowniczej przez ustawowy okres, ■ pozostawienie dokumentacji pracowniczej w warunkach grożących uszkodzeniem lub zniszczeniem		
■ nielegalne zatrudnienie pracownika, który jest dłużnikiem alimentacyjnym, ■ wypłacanie wbrew obowiązkowi wynagrodzenia wyższego niż wynikające z zawartej umowy o pracę, bez dokonania potrąceń na zaspokojenie świadczeń alimentacyjnych, pracownikowi, który jest dłużnikiem alimentacyjnym	od 1500 zł do 45 000 zł	**od 3000 zł** **do 90 000 zł**
■ niewypłacanie w ustalonym terminie wynagrodzenia za pracę lub innego świadczenia przysługującego pracownikowi albo uprawnionemu do tego świadczenia członkowi rodziny pracownika, bezpodstawne obniżanie wysokości tego wynagrodzenia lub świadczenia albo dokonywanie bezpodstawnych potrąceń, ■ nieudzielenie pracownikowi należnego urlopu wypoczynkowego lub bezpodstawne obniżenie jego wymiaru, ■ niewydanie pracownikowi w terminie świadectwa pracy	od 1000 zł do 30 000 zł	**od 2000 zł** **do 60 000 zł**
nieprzestrzeganie przepisów lub zasad bezpieczeństwa i higieny pracy (dotyczy osób odpowiedzialnych za stan bezpieczeństwa i higieny pracy albo kierujących pracownikami lub innymi osobami fizycznymi)	od 1000 zł do 30 000 zł	**od 2000 zł** **do 60 000 zł**

Nowelizacja wprowadza także zmiany w ustawie – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, podwyższając wysokość grzywny, którą może nałożyć inspektor pracy. Zgodnie z nowymi przepisami:

- w postępowaniu mandatowym, w którym oskarżycielem publicznym jest właściwy organ PIP, grzywnę podwyższono z 2000 zł do 5000 zł,
- w przypadku wykroczeń przeciwko prawom pracowniczym w warunkach recydywy grzywnę podwyższono z 5000 zł do 10 000 zł.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1, art. 3, art. 5–6 ustawy z 11 marca 2026 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 473)
- art. 22 § 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 277; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 473)

Ewa Łukasik
ekspert z zakresu prawa pracy i bhp, autorka wielu publikacji z tej tematyki

eprasa.pl 51a928c56c

Marian Szałucki
doradca podatkowy

Czy płatnik może samodzielnie stosować ulgę dla pracujących seniorów

Przedsiębiorca zatrudnia osobę, która ma prawo do ulgi dla pracujących seniorów. Czy na podstawie tej wiedzy przedsiębiorca może samodzielnie stosować tę ulgę przy obliczaniu zaliczki na PIT u tej osoby?

Nie. Przedsiębiorca nie może samodzielnie zadecydować o stosowaniu ulgi dla pracującego seniora przy naliczaniu zaliczki na PIT. Może to zrobić, dopiero gdy otrzyma oświadczenie od zatrudnionej osoby, z którego będzie wynikać, że nie tylko ma ona prawo do stosowania tej ulgi, ale chce ją stosować już w trakcie roku przy wyliczaniu zaliczek na PIT.

Grzegorz Ziółkowski
doradca podatkowy

Czy zapłacony PCC zwiększa wartość początkową środka trwałego

Podatnik nabył środek trwały. Ponieważ kupił go od osoby fizycznej, od tej transakcji zapłacił podatek od czynności cywilnoprawnych (PCC). Czy zapłacony PCC zwiększa wartość początkową środka trwałego?

Tak. Zapłacony podatek od czynności cywilnoprawnych powiększa wartość początkową nabytego środka trwałego. Podatek ten jest odliczany

Marian Szałucki
doradca podatkowy

Czy mały podatnik rozpoczynający działalność może rozliczać VAT kwartalnie

Mały podatnik zarejestrował się jako czynny podatnik VAT. Czy może wybrać kwartalną metodę rozliczania tego podatku?

Nie. Mały podatnik rozpoczynający działalność gospodarczą musi składać miesięczne deklaracje VAT przez 12 miesięcy, począwszy od miesiąca, w którym się zarejestrował. Dopiero po 12 miesiącach będzie mógł rozliczać VAT kwartalnie.

inforlex.pl

Kompleksowa baza wiedzy

PODATKI ■ RACHUNKOWOŚĆ ■ SPRAWOZDAWCZOŚĆ
KADRY ■ PŁACE ■ HR

eprasa.pl 51a928c56c

III. RAPORT MONITORA KSIĘGOWEGO

1 Dywidenda w spółce opodatkowanej estońskim CIT – od zatwierdzenia sprawozdania do wypłaty środków wspólnikom

Zobacz więcej inforlex.pl

Zatwierdzone sprawozdanie finansowe stanowi podstawę do podjęcia uchwały o podziale zysku i jednocześnie wyznacza moment zaistnienia konsekwencji podatkowych oraz rachunkowych związanych z jego dystrybucją. W przypadku spółki opodatkowanej ryczałtem od dochodów spółek (estońskim CIT) mechanizm ten różni się od klasycznego modelu opodatkowania, ponieważ obowiązek podatkowy powstaje po stronie spółki w związku z wypłatą zysku, a nie jego wypracowaniem. Jednocześnie wspólnicy mogą korzystać z przewidzianych przepisami preferencji w podatku dochodowym od osób fizycznych, które wpływają na finalne obciążenie podatkowe dywidendy.

W artykule omówiono zasady oraz sposób ujmowania i rozliczania dywidendy w księgach rachunkowych spółki opodatkowanej estońskim CIT.

1. Ogólne zasady wypłaty dywidendy w spółce objętej ryczałtem od dochodów spółek

Zasady wypłaty dywidendy wynikają przede wszystkim z przepisów ustawy z 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (dalej: k.s.h.) i mają zastosowanie niezależnie od formy opodatkowania dochodów spółki. Oznacza to, że zarówno w przypadku opodatkowania na zasadach ogólnych, jak i w ramach ryczałtu od dochodów spółek (estońskiego CIT), reguły dotyczące powstania prawa do dywidendy oraz jej wypłaty określane są wyłącznie przepisami prawa handlowego. W przypadku wypłat dywidendy należy przypomnieć, że:

- Prawo do udziału w zysku powstaje co do zasady po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego oraz podjęciu uchwały o podziale zysku przez właściwy organ spółki (w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością – art. 191 § 1 k.s.h., w spółce akcyjnej – art. 347 § 1 k.s.h.). Podkreślić należy, że prawo do wypłaty dywidendy nie powstaje automatycznie z chwilą zamknięcia ksiąg rachunkowych. Ustawa z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor) uzależnia podział zysku od uprzedniego zatwierdzenia sprawozdania finansowego przez właściwy organ. W art. 53 ust. 3 uor wskazano, że:

eprasa.pl 51a928c56c

§ *Podział lub pokrycie wyniku finansowego netto jednostek zobowiązanych do poddania badaniu rocznego sprawozdania finansowego może nastąpić po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego przez organ zatwierdzający, poprzedzonego wyrażeniem przez biegłego rewidenta opinii o tym sprawozdaniu bez zastrzeżeń lub z zastrzeżeniami. Podział lub pokrycie wyniku finansowego netto, dokonany bez spełnienia tego warunku, jest nieważny z mocy prawa.*

Opisana zasada dotyczy jednostek zobowiązanych do poddania sprawozdania badaniu przez biegłego rewidenta. Dla jednostek niepoddawanych obowiązkowemu badaniu ustawodawca przewidział mniej restrykcyjny wymóg – wystarczy samo zatwierdzenie sprawozdania przez organ zatwierdzający, bez konieczności uzyskania uprzedniej opinii biegłego rewidenta. Wynika to wprost z art. 53 ust. 4 uor. Tym samym uchwała o dywidendzie z zysku za 2025 r. może być podjęta dopiero po zatwierdzeniu sprawozdania, a nie z chwilą jego sporządzenia. Ustawodawca wprost wskazał, że uchwała o wypłacie dywidendy będzie nieważna z mocy prawa (bez potrzeby jej zaskarżania), gdy sprawozdanie finansowe jednostki nie jest zatwierdzone.

- Zysk przypadający do podziału dzielony jest przy tym, co do zasady, proporcjonalnie do posiadanych udziałów lub akcji, chyba że umowa spółki albo statut przewidują odmienne zasady (art. 191 § 2 oraz art. 347 § 2 k.s.h.).
- Istnieją ograniczenia dotyczące maksymalnej kwoty przeznaczonej do wypłaty dywidendy (określone w art. 192 k.s.h. dla spółki z o.o. oraz art. 348 § 1 k.s.h. dla spółki akcyjnej). Zgodnie z tymi przepisami kwota przeznaczona do podziału nie może przekraczać zysku za ostatni rok obrotowy, powiększonego o niepodzielone zyski z lat ubiegłych oraz określone kapitały, które mogą być przeznaczone do wypłaty, po uwzględnieniu strat, udziałów (akcji) własnych oraz obowiązkowych odpisów.
- Krąg podmiotów uprawnionych do dywidendy ustala się według stanu na określony dzień. W spółce z o.o. jest to, co do zasady, dzień podjęcia uchwały o podziale zysku, chyba że uchwała określa inny dzień dywidendy (art. 193 k.s.h.). W spółce akcyjnej decydujący jest dzień dywidendy ustalony przez walne zgromadzenie (art. 348 § 2 k.s.h.).
- Termin wypłaty dywidendy określa uchwała, a w razie jej braku zastosowanie mają przepisy k.s.h. (art. 193 § 4 oraz art. 348 § 3 k.s.h.).

WAŻNE! Zasady wypłaty dywidendy są jednolite dla spółek kapitałowych i nie zależą od rodzaju opodatkowania. Zarówno w przypadku klasycznego CIT, jak i estońskiego CIT, przepisy podatkowe dotyczą wyłącznie skutków podatkowych wypłaty. Natomiast samo powstanie prawa do dywidendy i jej wypłata wynikają wyłącznie z Kodeksu spółek handlowych (i pośrednio z ustawy o rachunkowości).

eprasa.pl 51a928c56c

2. Podatek dochodowy od osób prawnych przy wypłacie dywidendy w spółce objętej ryczałtem od dochodów spółek

Obowiązek podatkowy spółki opodatkowanej estońskim CIT w związku z wypłatą dywidendy wynika bezpośrednio z art. 28m ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop). Zgodnie z tym przepisem wskazuje się, że:

§ *Opodatkowaniu ryczałtem podlega dochód odpowiadający wysokości zysku netto wypracowanego w okresie opodatkowania ryczałtem w części, w jakiej zysk ten został uchwałą o podziale lub pokryciu wyniku finansowego netto przeznaczony do wypłaty udziałowcom, akcjonariuszom albo wspólnikom (dochód z tytułu podzielonego zysku).*

Zakres opodatkowania – znaczenie momentu wypracowania zysku. W zacytowanej treści art. 28m ust. 1 pkt 1 lit. a updop kluczową frazą jest „zysk netto wypracowany w okresie opodatkowania ryczałtem". Wyznacza bowiem granicę między tym, co podlega opodatkowaniu w ryczałcie, a tym, co jest neutralne podatkowo. Oznacza to, że zysk z lat poprzedzających przejście na estoński CIT nie jest objęty tym przepisem – jego wypłata jest dla spółki neutralna podatkowo. Innymi słowy, wypłata zysków wypracowanych przed rozpoczęciem opodatkowania ryczałtem od dochodów spółek (estońskim CIT), nawet jeżeli następuje w okresie jego stosowania, nie skutkuje powstaniem dochodu z tytułu podzielonego zysku, ponieważ opodatkowaniu ryczałtem podlegają wyłącznie zyski wygenerowane w trakcie jego obowiązywania.

PRZYKŁAD 1

Spółka z o.o. opodatkowana od 2025 r. estońskim CIT w 2026 r. podjęła uchwałę o podziale zysku za 2024 r. i przeznaczyła jego część na wypłatę dywidendy wspólnikom. Zysk ten został wypracowany przed rozpoczęciem opodatkowania ryczałtem, w związku z czym jego wypłata w 2026 r. nie spowoduje powstania dochodu z tytułu podzielonego zysku w estońskim CIT.

Konieczność wyodrębnienia zysków w kapitale własnym i ewidencja analityczna jako warunek prawidłowego rozliczenia. Fakt, że opodatkowaniu ryczałtem od dochodów spółek podlegają wyłącznie zyski wypracowane w okresie jego stosowania, powoduje konieczność ich wyodrębnienia od wyników finansowych sprzed wejścia w estoński CIT w kapitale własnym. W okresie opodatkowania ryczałtem podatnik zobowiązany jest do prowadzenia ksiąg rachunkowych w sposób zapewniający jednoznaczną identyfikację oraz prawidłowe przyporządkowanie wyniku finansowego do właściwego okresu podatkowego. Zgodnie z objaśnieniami podatkowymi Ministra Finansów z 23 grudnia 2021 r. („Przewodnik do ryczałtu od dochodów spółek") sposób rozdzielania „starych" zysków lub strat z okresu sprzed ryczałtu (ponieważ wpływają one na ustalenie dochodu do opodatkowania przy późniejszej wypłacie) powinien być przeprowadzony następująco:

eprasa.pl 51a928c56c

MF *(…) gdy podatnik posiada niepodzielone zyski oraz niepokryte straty z lat poprzedzających pierwszy rok stosowania ryczałtu, a w okresie tego opodatkowania dokona podziału zysku (wypłaty dywidendy), wówczas dla celów ustalenia dochodu do opodatkowania konieczne będzie sprecyzowanie, które zyski (z którego okresu) są/zostały podzielone.*

W związku z tym przepisy zobowiązują podatnika podejmującego decyzję o opodatkowaniu ryczałtem (i jego następców prawnych) do wyodrębniania w sprawozdaniach finansowych sporządzanych zgodnie z przepisami o rachunkowości – w kapitale własnym – kwoty zysków i strat wypracowanych w okresie przed przystąpieniem do ryczałtu od dochodów spółek (tj. zysków niepodzielonych i podzielonych, które zostały odniesione na kapitały rezerwowe oraz niepokrytych strat, w okresie opodatkowania na zasadach ogólnych wynikających z ustawy o CIT). Obowiązek ten występuje aż do roku całkowitej wypłaty tych zysków lub pokrycia strat, również w sytuacji, gdy te kategorie finansowe zostaną przejęte w wyniku restrukturyzacji podmiotów przez następców prawnych.

Wskazane w objaśnieniach MF:

- kwoty zysków niepodzielonych i podzielonych odniesionych na kapitały, wypracowanych przed pierwszym rokiem opodatkowania ryczałtem,
- kwoty niepokrytych strat poniesionych w tym samym okresie (tj. przed pierwszym rokiem opodatkowania ryczałtem)

należy utrzymywać w sprawozdaniach finansowych aż do roku wypłaty zysków lub pokrycia strat (art. 7aa ust. 7 updop). Wyodrębnienie tych kategorii w kapitale własnym może wyglądać następująco:

Poz.	Kapitał (fundusz) własny – Pasywa A.
I	Kapitał (fundusz) podstawowy
II	Kapitał (fundusz) zapasowy: ■ nadwyżka wartości emisyjnej nad nominalną udziałów/akcji ■ zysk wypracowany w latach przed opodatkowaniem ryczałtem **(wyodrębnienie)**
III	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny: ■ z tytułu aktualizacji wartości godziwej
IV	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe: ■ tworzone zgodnie z umową (statutem) spółki ■ na udziały (akcje) własne ■ zysk wypracowany w latach przed opodatkowaniem ryczałtem **(wyodrębnienie)**
V	Zysk (strata) z lat ubiegłych: ■ niepodzielone zyski z lat przed opodatkowaniem ryczałtem **(wyodrębnienie)** ■ niepokryte straty z lat przed opodatkowaniem ryczałtem **(wyodrębnienie)**
VI	Zysk (strata) netto
VII	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)

eprasa.pl 51a928c56c

Po zaprezentowaniu kapitałów własnych, obejmujących zyski i straty wypracowane przed rozpoczęciem stosowania ryczałtu od dochodów spółek (estońskiego CIT), należy wyodrębnić analogiczną strukturę dla okresu jego obowiązywania, obejmującą wyłącznie wynik finansowy osiągnięty w tym czasie, który ze względu na odmienne zasady opodatkowania wymaga odrębnego ujęcia. Wyodrębnienie może wyglądać następująco:

Poz.	Kapitał (fundusz) własny – Pasywa A.
I	Kapitał (fundusz) podstawowy
II	Kapitał (fundusz) zapasowy: ■ nadwyżka wartości emisyjnej nad nominalną udziałów/akcji ■ zysk wypracowany w latach opodatkowania ryczałtem **(wyodrębnienie)**
III	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny: ■ z tytułu aktualizacji wartości godziwej
IV	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe: ■ tworzone zgodnie z umową (statutem) spółki ■ na udziały (akcje) własne ■ zysk wypracowany w latach opodatkowania ryczałtem **(wyodrębnienie)**
V	Zysk (strata) z lat ubiegłych: ■ niepodzielone zyski z okresu opodatkowania ryczałtem **(wyodrębnienie)** ■ niepokryte straty z okresu opodatkowania ryczałtem **(wyodrębnienie)**
VI	Zysk (strata) netto
VII	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)

W konsekwencji zasadne jest wprowadzenie ewidencji analitycznej w ramach konta 82 „Rozliczenie wyniku finansowego", umożliwiającej odrębne ujmowanie wyników finansowych według okresu ich powstania (sprzed i w trakcie opodatkowania ryczałtem), co stanowi warunek zapewnienia prawidłowej identyfikacji podstaw opodatkowania oraz poprawności prezentacji kapitałów własnych.

Symbol konta	Nazwa konta
82-0	Rozliczenie wyniku finansowego
82-0/01	Wynik uzyskany przed opodatkowaniem ryczałtem
82-0/01/01	*Zysk wypracowany przed opodatkowaniem ryczałtem*
82-0/01/02	*Strata poniesiona przed opodatkowaniem ryczałtem*
82-0/02	Wynik uzyskany w okresie opodatkowania ryczałtem
82-0/02/01	*Zysk wypracowany w okresie opodatkowania ryczałtem*
82-0/02/02	*Strata poniesiona w okresie opodatkowania ryczałtem*

eprasa.pl 51a928c56c

Stawka i charakter estońskiego CIT a wypłata dywidendy. Stawki ryczałtu od dochodów spółek (zgodnie z art. 28o ust. 1 pkt 1 i 2 updop) wynoszą:

- 10% podstawy opodatkowania – dla podatników rozpoczynających działalność oraz tzw. małych podatników (limit małego podatnika CIT w 2026 r. wynosi 8 517 000 zł – odpowiada to równowartości 2 mln euro przychodów ze sprzedaży brutto za 2025 r. przeliczonych po kursie NBP z 1 października 2025 r.),
- 20% podstawy opodatkowania – dla pozostałych podatników.

Estoński CIT nie „wchodzi" w dywidendę. Jest to podatek obciążający spółkę, a nie jej właścicieli. Dlatego sama kwota dywidendy pozostaje niezmieniona. Potwierdzają to interpretacje organów podatkowych, w tym interpretacja Dyrektora KIS z 13 czerwca 2025 r., sygn. 0111-KDIB1-1.4010.199.2025.1.KM, w której organ wskazał, że:

MF *To podatnik (spółka z o.o.), a nie jego udziałowcy jest obowiązany do zapłaty ryczałtu od dochodów spółek od ww. dochodu z tytułu podzielonego zysku (…) Zgodzić się zatem z Państwem należy, że w omawianej sprawie, zobowiązanie do zapłaty ryczałtu od dochodów spółek należnego od dochodu z tytułu podzielonego zysku, przeznaczonego do wypłaty udziałowcom, ciążyć będzie na Spółce a nie na Państwa udziałowcach. W związku z powyższym zryczałtowany podatek, o którym mowa powyżej pozostanie bez wpływu na wysokość wypłacanej przez Państwa dywidendy oraz zaliczek na poczet dywidendy."*

PRZYKŁAD 2

Spółka z o.o. opodatkowana estońskim CIT w 2026 r. przeznaczyła zysk wypracowany w 2025 r. w wysokości 100 000 zł na wypłatę dywidendy. W związku z podjęciem uchwały o podziale zysku po stronie spółki powstał obowiązek zapłaty ryczałtu od dochodów spółek w wysokości 20 000 zł (20% podstawy opodatkowania, gdyż nie jest podatnikiem rozpoczynającym działalność ani małym podatnikiem). Podatek ten obciąża wyłącznie spółkę i nie wpływa na wysokość dywidendy przeznaczonej do wypłaty wspólnikom. Oznacza to, że dywidenda przysługująca wspólnikom wynosi 100 000 zł brutto i nie jest pomniejszana o estoński CIT. Rozliczenia podatkowe po stronie wspólników dotyczą natomiast podatku dochodowego od osób fizycznych, który jest pobierany przez spółkę jako płatnika przy wypłacie dywidendy, z uwzględnieniem mechanizmu jego pomniejszenia wynikającego z przepisów (o czym w punkcie 3).

Cechą charakterystyczną estońskiego CIT jest również to, że termin zapłaty podatku z tytułu podzielonego zysku jest niejako odroczony. Spółka nie płaci go w momencie wypłaty dywidendy – robi to dopiero kilka miesięcy później. Ustawodawca ustalił ten termin w art. 28t ust. 1 pkt 1 updop:

§ *Podatnik jest obowiązany do zapłaty ryczałtu od dochodu z tytułu podzielonego zysku i dochodu z tytułu zysku przeznaczonego na pokrycie strat do końca trzeciego miesiąca roku podatkowego następującego po roku, w którym podjęto uchwałę o podziale lub pokryciu wyniku finansowego netto.*

eprasa.pl 51a928c56c

Oznacza to zatem, że w przypadku zysku za 2025 r. (w okresie opodatkowania estońskim CIT), który został w 2026 r. przeznaczony uchwałą na wypłatę dywidendy, termin zapłaty estońskiego CIT przypada do końca marca 2027 r.
W przypadku estońskiego CIT bardzo istotne znaczenie ma nie tylko sam fakt zatwierdzenia sprawozdania finansowego, ale również termin zatwierdzenia. Moment podjęcia uchwały o podziale zysku stanowi bowiem moment powstania podstawy opodatkowania w estońskim CIT (art. 28n ust. 1 pkt 1 updop). W konsekwencji do opodatkowania stosuje się stawkę właściwą dla statusu podatnika w roku, w którym powstaje obowiązek podatkowy, tj. w roku podjęcia uchwały, a nie w roku wypracowania zysku. Innymi słowy, stawka podatkowa zależy od statusu spółki w roku podjęcia uchwały, nie zaś w roku wypracowania zysku. Zatwierdzenie sprawozdania w czerwcu 2026 r. oznacza, że to status spółki na rok 2026 będzie decydował o stawce. Jeśli spółka jest małym podatnikiem w 2026 r., zapłaci 10%; jeśli nie – 20%. Tak rozumiany moment powstania podstawy opodatkowania w estońskim CIT znajduje potwierdzenie np. w interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 18 kwietnia 2025 r. (sygn. 0111-KDIB1-1.4010.49.2025.3.RH).

PRZYKŁAD 3

Spółka w 2025 r. wypracowała 1 000 000 zł zysku netto, będąc w tym roku małym podatnikiem w rozumieniu przepisów o ryczałcie od dochodów spółek. W czerwcu 2026 r. wspólnicy podjęli uchwałę o podziale i wypłacie tego zysku. Na moment podejmowania uchwały spółka nie spełnia już warunków do uznania jej za małego podatnika (ponieważ w roku poprzedzającym, tj. 2025 r., przekroczyła limit przychodów uprawniający do tego statusu). Zgodnie z zasadami opodatkowania estońskim CIT podstawę opodatkowania oraz właściwą stawkę podatku ustala się na moment podjęcia uchwały o podziale zysku, a nie na moment jego wypracowania. Ponieważ uchwała została podjęta w 2026 r., a spółka nie ma już statusu małego podatnika, zastosowanie ma stawka 20% ryczałtu.

Podobnie będzie w przypadku podmiotu rozpoczynającego działalność. Tu również decydujące znaczenie ma rok podjęcia uchwały o podziale zysku, a nie rok jego wypracowania ani faktycznej wypłaty dywidendy. Potwierdził to Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 9 grudnia 2025 r., sygn. 0111-KDIB2-1.4010.506.2025.1.AS.

PRZYKŁAD 4

Spółka z o.o. rozpoczęła działalność w 2025 r. i od tego momentu była opodatkowana estońskim CIT (stosowała stawkę 10% jako podatnik rozpoczynający działalność). W pierwszym roku jej przychody przekroczyły jednak 12 mln zł, przez co w 2026 r. nie spełnia już warunków małego podatnika. W 2026 r. spółka podjęła uchwałę o podziale zysku za 2025 r. i przeznaczyła go na wypłatę dywidendy. W związku z tym do dochodu z tytułu podzielonego zysku zastosowano stawkę 20% estońskiego CIT, właściwą dla podatnika nieposiadającego statusu małego podatnika w roku podjęcia uchwały.

eprasa.pl 51a928c56c

3. Opodatkowanie wspólnika otrzymującego dywidendę od spółki objętej ryczałtem od dochodów spółek

Wspólnik spółki opodatkowanej estońskim CIT, będący osobą fizyczną, po otrzymaniu dywidendy z zysku wypracowanego w okresie stosowania ryczałtu uzyskuje przychód z kapitałów pieniężnych, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof). Przychód ten – analogicznie jak przy dywidendzie ze spółki z klasycznym CIT – podlega opodatkowaniu 19% zryczałtowanym podatkiem dochodowym.

Podstawa opodatkowania wspólnika to pełna kwota zysku netto przeznaczona uchwałą do podziału. Estoński CIT, jako zobowiązanie wyłącznie spółki, nie pomniejsza ani tej kwoty, ani przychodu wspólnika. Od tak ustalonej podstawy spółka jako płatnik oblicza 19% zryczałtowany podatek, który następnie podlega zmniejszeniu o odpowiedni wskaźnik procentowy należnego ryczałtu. Ustawodawca przewidział bowiem w art. 30a ust. 19 updof szczególną preferencję, która łagodzi skutki ekonomicznego podwójnego opodatkowania tego samego zysku – raz na poziomie spółki (estońskim CIT), drugi raz na poziomie wspólnika (PIT od dywidendy). Polega ona na tym, że obliczony 19% podatek wspólnika ulega pomniejszeniu o odpowiedni procent ryczałtu należnego od spółki, przypadający proporcjonalnie na udział danego wspólnika w zysku. Wysokość wskaźnika pomniejszenia zależy od statusu spółki i wynosi:

- 90% – gdy spółka jest małym podatnikiem lub podmiotem rozpoczynającym działalność i stosuje 10% stawkę estońskiego CIT, albo
- 70% – gdy spółka rozlicza się według wyższej, 20% stawki.

Pomniejszenie podatku dochodowego wspólnika, o którym mowa w art. 30a ust. 19 updof, może zostać zastosowane już w momencie wypłaty dywidendy, mimo że estoński CIT zostanie zapłacony w późniejszym terminie. Wynika to z faktu, że podatek ten jest „należny" z chwilą podjęcia uchwały o podziale zysku. Znajduje to potwierdzenie w interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 26 kwietnia 2023 r. (sygn. 0114-KDIP3--1.4011.263.2023.2.BS), w której czytamy:

MF *Przy wypłacie zysku dla wspólników płatnik jest uprawniony do uwzględnienia pomniejszenia z art. 30a ust. 19 ustawy o PDOF, niezależnie od faktu, że podatek należny (estoński CIT) zostanie zapłacony dopiero w następnym roku podatkowym.*

Zgodnie z art. 41 ust. 4ab updof zastosowanie tego pomniejszenia jest dla spółki--płatnika obowiązkiem, nie fakultatywnym wyborem. Spółka nie może pobrać podatku w pełnej stawce 19% bez uwzględnienia odliczenia – byłoby to działanie sprzeczne z przepisem i prowadziłoby do zawyżonego pobrania podatku. Tym samym mechanizm pomniejszania PIT wspólnika na podstawie art. 30a ust.19 updof będzie następujący:

eprasa.pl 51a928c56c

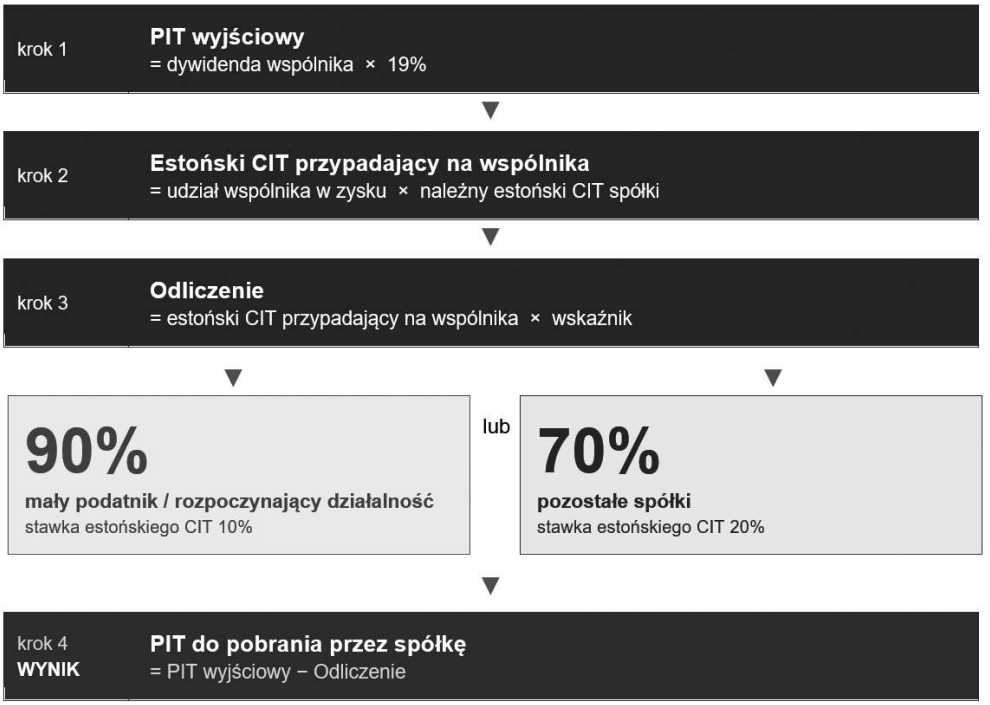

Mechanizm pomniejszenia podatku o odpowiedni procent ryczałtu należnego od spółki, przypadający proporcjonalnie na udział danego wspólnika w zysku, nie działa automatycznie. Ustawodawca postawił dwa warunki łączne, których niespełnienie pozbawia wspólnika prawa do odliczenia, tj.:

- pomniejszanie podatku dotyczy zysku z okresu estońskiego CIT, czyli dywidenda musi być wypłacana z zysku wypracowanego w latach, gdy spółka stosowała ryczałt od dochodów spółek. Podział zysku z lat poprzedzających estoński CIT nie daje prawa do odliczenia – wspólnik płaci wówczas 19% bez żadnego pomniejszenia,
- pomniejszanie podatku jest możliwe, gdy istnieje wyodrębnienie w kapitale własnym zysków wypracowanych z okresu estońskiego CIT – spółka musi prowadzić ewidencję rachunkową pozwalającą jednoznacznie przypisać wypłacany zysk do okresu estońskiego CIT; zyski z poszczególnych lat muszą być wyodrębnione w bilansie (zob. „Konieczność wyodrębnienia zysków w kapitale własnym i ewidencja analityczna jako warunek prawidłowego rozliczenia")

PRZYKŁAD 5

(jeden wspólnik – spółka niebędąca małym podatnikiem)

Spółka z o.o. stosuje opodatkowanie według estońskiego CIT. W 2026 r. nie jest małym podatnikiem (przychody za 2025 r. przekroczyły 8 517 000 zł). Jeden wspólnik posiada 100% udziałów. Zysk netto za 2025 r.: 600 000 zł – cały

eprasa.pl 51a928c56c

przeznaczony uchwałą z czerwca 2026 r. na dywidendę. Dywidenda wypłacona w lipcu 2026 r. Ustalenie kwoty dywidendy netto wypłacanej wspólnikowi przedstawia się następująco:

Pozycja	Obliczenie	Kwota
Estoński CIT spółki (art. 28o ust. 1 pkt 2 updop – stawka 20%)	600 000 zł × 20%	120 000 zł
OBLICZENIE PIT WSPÓLNIKA		
Dywidenda brutto wspólnika	600 000 zł × 100%	600 000 zł
PIT wyjściowy (art. 30a ust. 1 pkt 4 updof)	600 000 zł × 19%	114 000 zł
Estoński CIT przypadający na wspólnika	120 000 zł × 100%	120 000 zł
Odliczenie (art. 30a ust. 19 pkt 2 updof – wskaźnik 70%)	120 000 zł × 70%	84 000 zł
PIT do pobrania przez spółkę	114 000 zł – 84 000 zł	30 000 zł
Dywidenda netto wypłacona wspólnikowi	600 000 zł – 30 000 zł	570 000 zł
Łączne opodatkowanie (estoński CIT + PIT)	120 000 zł + 30 000 zł	150 000 zł

PRZYKŁAD 6

(jeden wspólnik – spółka będąca małym podatnikiem)

Spółka z o.o. stosuje opodatkowanie według estońskiego CIT. W 2026 r. jest małym podatnikiem (przychody za 2025 r. poniżej 8 517 000 zł). Jeden wspólnik posiadający 100% udziałów. Zysk netto za 2025 r.: 500 000 zł, cały przeznaczony na dywidendę. Dywidenda wypłacona w lipcu 2026 r.

Pozycja	Obliczenie	Kwota
Estoński CIT spółki (stawka 10% – mały podatnik)	500 000 zł × 10%	50 000 zł
OBLICZENIE PIT WSPÓLNIKA		
Dywidenda brutto wspólnika	500 000 zł	500 000 zł
PIT wyjściowy 19%	500 000 zł × 19%	95 000 zł
Estoński CIT przypadający na wspólnika	50 000 zł × 100%	50 000 zł
Odliczenie (art. 30a ust. 19 pkt 1 updof wskaźnik 90%)	50 000 zł × 90%	45 000 zł
PIT do pobrania przez spółkę	95 000 zł – 45 000 zł	50 000 zł
Dywidenda netto wypłacona wspólnikowi	500 000 zł – 50 000 zł	450 000 zł
Łączne opodatkowanie	50 000 zł + 50 000 zł	100 000 zł

eprasa.pl 51a928c56c

PRZYKŁAD 7

(dwóch wspólników z różnymi udziałami, spółka niebędąca małym podatnikiem)

Spółka z o.o. stosuje opodatkowanie według estońskiego CIT. W 2026 r. nie jest małym podatnikiem (stawka 20%). Spółka ma dwóch wspólników: wspólnik A posiada 70% udziałów, wspólnik B – 30%. Zysk netto za 2025 r.: 1 200 000 zł, cały przeznaczony na dywidendę (uchwała czerwiec 2026 r., wypłata lipiec 2026 r.).

Pozycja	Wspólnik A (70%)	Wspólnik B (30%)
Dywidenda brutto (1 200 000 zł)	1 200 000 × 70% = 840 000 zł	1 200 000 zł × 30% = 360 000 zł
PIT wyjściowy 19%	840 000 zł × 19% = 159 600 zł	360 000 zł × 19% = 68 400 zł
Estoński CIT spółki łącznie: 1 200 000 zł × 20% = 240 000 zł	nie dotyczy	nie dotyczy
Estoński CIT przypadający na wspólnika	240 000 zł × 70% = 168 000 zł	240 000 zł × 30% = 72 000 zł
Odliczenie (70%)	168 000 zł × 70% = 117 600 zł	72 000 zł × 70% = 50 400 zł
PIT do pobrania	159 600 zł – 117 600 zł = 42 000 zł	68 400 zł – 50 400 zł = 18 000 zł
Dywidenda netto	840 000 zł – 42 000 zł = 798 000 zł	360 000 zł – 18 000 zł = 342 000 zł

Razem wspólnicy zapłacą 60 000 zł (42 000 zł wspólnik A + 18 000 wspólnik B). Łączne opodatkowanie (estoński CIT płatny 31 marca 2027 r. + łączny PIT wspólników) = 300 000 zł (240 000 zł + 60 000 zł).

PRZYKŁAD 8

(częściowa wypłata dywidendy, tj. spółka przeznacza część zysku na dywidendę a część na kapitał)

Spółka z o.o. stosuje opodatkowanie według estońskiego CIT. Nie jest małym podatnikiem (stawka 20%). Jeden wspólnik, 100% udziałów. Zysk netto za 2025 r.: 2 000 000 zł. Uchwała z czerwca 2026 r.: 800 000 zł przeznaczono na dywidendę, 1 200 000 zł przekazano na kapitał rezerwowy. Dywidenda wypłacona w lipcu 2026 r.

Estoński CIT (w tabeli jako „eCIT") jest opodatkowaniem dystrybucji – zysk zatrzymany w spółce na kapitale rezerwowym nie podlega opodatkowaniu. Tym samym oblicza się go wyłącznie od kwoty przeznaczonej na dywidendę (800 000 zł), nie od całego zysku netto (2 000 000 zł).

Pozycja	Obliczenie	Kwota
1	2	3
Zysk netto za 2025 r.		2 000 000 zł
Kwota przeznaczona na dywidendę (uchwała)		800 000 zł

eprasa.pl 51a928c56c

1	2	3
Kwota przekazana na kapitał rezerwowy (brak eCIT)		1 200 000 zł
ESTOŃSKI CIT		
Podstawa opodatkowania eCIT (tylko kwota dywidendy)	800 000 zł	800 000 zł
Estoński CIT (stawka 20%)	800 000 zł × 20%	160 000 zł
PIT WSPÓLNIKA		
Dywidenda brutto wspólnika	800 000 zł × 100%	800 000 zł
PIT wyjściowy 19%	800 000 zł × 19%	152 000 zł
eCIT przypadający na wspólnika	160 000 zł × 100%	160 000 zł
Odliczenie (70%)	160 000 zł × 70%	112 000 zł
PIT do pobrania	152 000 zł – 112 000 zł	40 000 zł
Dywidenda netto	800 000 zł – 40 000 zł	760 000 zł
Łączne opodatkowanie	160 000 zł + 40 000 zł	200 000 zł

PRZYKŁAD 9

(zysk mieszany – część z okresu estońskiego CIT a część sprzed niego)

Spółka z o.o. jest opodatkowana estońskim CIT od 1 stycznia 2024 r. (wcześniej stosowała klasyczny CIT). W bilansie posiada wyodrębnione zyski z obu okresów: 400 000 zł zysku z lat 2022–2023 (klasyczny CIT) i 600 000 zł z lat 2024–2025 (estoński CIT). Uchwałą z czerwca 2026 r. przeznaczyła na dywidendę całe 1 000 000 zł. Jeden wspólnik, 100%. Spółka nie jest małym podatnikiem.

Estoński CIT powstaje tylko od 600 000 zł (zysk z okresu ryczałtu). Dywidenda z 400 000 zł zysku sprzed estońskiego CIT jest neutralna dla spółki w ryczałcie, ale wspólnik płaci od niej 19% podatku bez żadnego odliczenia.

Pozycja	Zysk sprzed eCIT (400 000 zł)	Zysk z okresu eCIT (600 000 zł)
1	2	3
Estoński CIT spółki	0 zł	600 000 zł × 20% = 120 000 zł
Dywidenda brutto	400 000 zł	600 000 zł
PIT wyjściowy 19%	76 000 zł (400 000 zł × 19%)	114 000 zł (600 000 zł × 19%)
eCIT przypadający na wspólnika	brak odliczenia	120 000 zł × 100% = 120 000 zł
Odliczenie (70%)	nie przysługuje	120 000 zł × 70% = 84 000 zł

eprasa.pl 51a928c56c

1	2	3
PIT do pobrania	76 000 zł	30 000 zł (114 000 zł – 84 000 zł)
Dywidenda netto	324 000 zł (400 000 zł – 76 000 zł)	570 000 zł (600 000 zł – 30 000 zł)

W rozpatrywanym przypadku PIT wspólnika łącznie wynosi 106 000 zł (76 000 zł + 30 000 zł). Zaś łączne opodatkowanie (estoński CIT + PIT) to 226 000 zł (120 000 zł + 106 000 zł). Należy tu także wskazać na istotność wydzielania zysków w kapitale własnym. Gdyby jednostka nie miała ich wydzielonych, wspólnik straciłby prawo do odliczenia od całej dywidendy (tj. od 1 000 000 zł zapłaciłby 19% PIT = 190 000 zł bez żadnej redukcji). W efekcie zamiast łącznego podatku 226 000 zł zapłaciłby estoński CIT w kwocie 120 000 zł + PIT 190 000 zł = 310 000 zł. Strata wspólnika na braku wyodrębnienia wyniosłaby 84 000 zł (różnica 310 000 zł – 226 000 zł).

Mechanizm pomniejszenia PIT, wynikający z art. 30a ust. 19 updof, dotyczy zarówno dywidendy pieniężnej, jak i rzeczowej (niepieniężnej). Wynika to z treści art. 30a ust. 1 pkt 4 updof, który obejmuje dywidendy bez względu na ich formę, zaś art. 30a ust. 19 updof odnosi się do podatku obliczonego zgodnie z tym przepisem. W przypadku dywidendy mieszanej (pieniężnej i niepieniężnej) spółka jako płatnik oblicza 19% PIT od całej wartości dywidendy i stosuje pomniejszenie, przy czym techniczny pobór podatku może nastąpić z części pieniężnej lub w inny uzgodniony sposób.

4. Ewidencja księgowa dywidendy wypłacanej przez spółkę objętą ryczałtem od dochodów spółek

Ewidencja księgowa wypłaty dywidendy w spółce stosującej ryczałt od dochodów spółek odpowiada zasadom obowiązującym w klasycznym CIT, z uwzględnieniem ujęcia estońskiego CIT od dochodu z tytułu podzielonego zysku. Może zostać zaewidencjonowana następująco:

1. Przeznaczenie zysku na dywidendę:

   Wn konto 82 „Rozliczenie wyniku finansowego"

   Ma konto 24 „Pozostałe rozrachunki ze wspólnikami"

2. Ujęcie estońskiego CIT od podzielonego zysku:

   Wn konto 87 „Podatek dochodowy od osób prawnych"

   Ma konto 22-4 „Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)"

eprasa.pl 51a928c56c

3. Potrącenie zryczałtowanego PIT od dywidendy:

   Wn konto 24 „Pozostałe rozrachunki ze wspólnikami"

   Ma konto 22-3 „Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT)"

4. Wypłata dywidendy wspólnikom:

   Wn konto 24 „Pozostałe rozrachunki ze wspólnikami"

   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący"

5. Przekazanie pobranego PIT do urzędu skarbowego:

   Wn konto 22-3 „Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT)"

   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący"

6. Zapłata estońskiego CIT (w kolejnym roku podatkowym):

   Wn konto 22-4 „Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)"

   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący"

PRZYKŁAD 10

Od 1 stycznia 2025 r. spółka z o.o. jest opodatkowana ryczałtem od dochodów spółek (estońskim CIT). Spółka nie posiada statusu małego podatnika, dlatego stosuje stawkę 20%. Wspólnikami są osoby fizyczne „A" i „B". Zysk spółki za 2025 r. wyniósł 200 000 zł. W lipcu 2026 r. spółka podjęła uchwałę o podziale zysku i wypłaciła dywidendę w tej samej kwocie. Na dzień dywidendy udział w zysku wynosił:

- wspólnik „A" – 75%,
- wspólnik „B" – 25%.

Ustalenie kwoty estońskiego CIT: 200 000 zł × 20% = 40 000 zł

Ustalenie PIT od dywidendy:

Pozycja	Wspólnik „A"	Wspólnik „B"
1	2	3
PIT WSPÓLNIKA		
Dywidenda brutto wspólnika	150 000 zł (200 000 zł × 75%)	50 000 zł (200 000 zł × 25%)
PIT wyjściowy 19%	28 500 zł (150 000 zł × 19%)	9500 zł (50 000 zł × 19%)
Udział w estońskim CIT	30 000 zł (40 000 zł × 75%)	10 000 zł (40 000 zł × 25%)
Odliczenie (70%)	21 000 zł (30 000 zł × 70%)	7000 zł (10 000 zł × 70%)

eprasa.pl 51a928c56c

1	2	3
PIT do pobrania	7500 zł (28 500 zł – 21 000 zł)	2500 zł (9500 zł – 7000 zł)
Dywidenda netto	142 500 zł (150 000 zł – 7500 zł)	47 500 zł (50 000 zł – 2500 zł)

Ewidencja w księgach rachunkowych 2026 r.:

1. PK – przeznaczenie zysku na dywidendę (200 000 zł) zapis pod datą podjęcia uchwały

   Wn konto 82 „Rozliczenie wyniku finansowego” 200 000 zł

   Ma konto 24 „Pozostałe rozrachunki ze wspólnikami”
   (w analityce: rozrachunki z poszczególnymi wspólnikami) 200 000 zł
2. PK – ujęcie estońskiego CIT (40 000 zł)

   Wn konto 87 „Podatek dochodowy od osób prawnych” 40 000 zł

   Ma konto 22-4 „Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)” 40 000 zł
3. PK – potrącenie zryczałtowanego PIT od wspólników (10 000 zł)

   Wn konto 24 „Pozostałe rozrachunki ze wspólnikami”
   (w analityce: rozrachunki z poszczególnymi wspólnikami) 10 000 zł

   Ma konto 22-3 „Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT)” 10 000 zł
4. WB – wypłata dywidendy netto (190 000 zł)

   Wn konto 24 „Pozostałe rozrachunki ze wspólnikami”
   (w analityce: rozrachunki z poszczególnymi wspólnikami) 190 000 zł

   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący” 190 000 zł
5. WB – zapłata podatku dochodowego od osób fizycznych (10 000 zł)

   Wn konto 22-3 „Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT)” 10 000 zł

   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący” 10 000 zł
6. PK – przeniesienie podatku na wynik finansowy

   Wn konto 86 „Wynik finansowy” 40 000 zł

   Ma konto 87 „Podatek dochodowy od osób prawnych” 40 000 zł

13-1 *- Rachunek bieżący*				***24*** *– Pozostałe rozrachunki ze wspólnikami (w analityce: rozrachunki z poszczególnymi wspólnikami)*				***82*** *– Rozliczenie wyniku finansowego*			
(Sp)	*xxx*	*190 000,00*	*(4)*	*(3)*	*10 000,00*	*200 000,00*	*(1)*	*(1)*	*200 000,00*		
		10 000,00	*(5)*	*(4)*	*190 000,00*						
					200 000,00	*200 000,00*					

eprasa.pl 51a928c56c

22-3 *– Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT)*			
(5)	*10 000,00*	*10 000,00*	*(3)*

22-4 *– Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)*			
		40 000,00	*(2)*

87 *– Podatek dochodowy od osób prawnych*			
(2)	*40 000,00*	*40 000,00*	*(6)*

86 *– Wynik finansowy*			
(6)	*40 000,00*		

Ewidencja w księgach rachunkowych 2027 r.

1. WB – zapłata estońskiego CIT (40 000 zł) – zapis ten jest ujmowany w księgach rachunkowych spółki w 2027 r., natomiast koszt podatkowy (konto 87) został już zarachowany w 2026 r. w momencie podjęcia uchwały o podziale zysku. Takie podejście jest zgodne z zasadą memoriałową wyrażoną w art. 6 ust. 1 uor.

   Wn konto 22-4 „Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)" 40 000 zł

   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący" 40 000 zł

13-1 *- Rachunek bieżący*			
(Sp)	*xxx*	*40 000,00*	*(1)*

22-4 *– Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (CIT)*			
(1)	*40 000,00*	*40 000,00*	*(Sp)*

5. Obowiązki spółki objętej ryczałtem od dochodów spółek (estoński CIT) jako płatnika w związku z wypłatą dywidendy

Spółka jako płatnik zryczałtowanego PIT od dywidendy ma następujące obowiązki:

- przekazanie pobranego podatku do 20. dnia miesiąca następnego po miesiącu faktycznej wypłaty dywidendy i pobrania podatku (art. 42 ust. 1 updof),
- złożenie deklaracji PIT-8AR do końca stycznia roku następnego,
- złożenie deklaracji CIT-8E (dla estońskiego CIT) do końca trzeciego miesiąca roku podatkowego następującego po roku, w którym powstał obowiązek podatkowy.

eprasa.pl 51a928c56c

Podsumowanie

1. Prawo do dywidendy w spółce – także przy estońskim CIT – powstaje dopiero po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego oraz uchwale o podziale zysku.
2. W estońskim CIT opodatkowanie nie dotyczy „wypracowania zysku", lecz jego dystrybucji, czyli momentu podjęcia uchwały o podziale wyniku finansowego.
3. Stawka estońskiego CIT (10% lub 20%) zależy od statusu spółki w roku podjęcia uchwały o podziale zysku, a nie od roku jego osiągnięcia ani wypłaty dywidendy.
4. Opodatkowaniu estońskim CIT podlega wyłącznie zysk wypracowany w okresie jego stosowania – zyski sprzed wejścia w system są neutralne podatkowo.
5. Wypłata dywidendy nie jest pomniejszana o estoński CIT – podatek ten jest bowiem zobowiązaniem spółki, a nie wspólników.
6. Wspólnik płaci 19% PIT od dywidendy, ale ma prawo do ustawowego odliczenia części estońskiego CIT przypadającego na jego udział.
7. Mechanizm pomniejszenia PIT stosuje się już w momencie wypłaty dywidendy, mimo że estoński CIT jest płacony później.
8. Kluczowe dla korzystania z mechanizmu pomniejszenia podatku PIT o odpowiedni procent ryczałtu należnego od spółki ma wyodrębnienie zysków w kapitale własnym – brak prowadzenia takiej ewidencji skutkuje utratą prawa do odliczenia i wyższym opodatkowaniem.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 191 § 1 i § 2, art. 192, art. 193, art. 347 § 1 i § 2, art. 348 § 1, § 2 i § 3 ustawy z 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 18; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 644)
- art. 6 ust. 1, art. 53 ust. 3 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522, ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 644)
- art. 7aa ust. 7, art. 28m ust. 1 pkt 1 lit. a, art. 28n ust. 1 pkt 1, art. 28o ust. 1 pkt 1 i 2, art. 28t ust. 1 pkt 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- art. 17 ust. 1 pkt 4, art. 30a ust. 1 pkt 4, art. 30a ust. 19, art. 41 ust. 4ab, art. 42 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)

POWOŁANE INTERPRETACJE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 26 kwietnia 2023 r., sygn. 0114-KDIP3-1.4011.263.2023.2.BS
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 18 kwietnia 2025 r., sygn. 0111-KDIB1-1.4010.49.2025.3.RH
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 13 czerwca 2025 r., sygn. 0111-KDIB1-1.4010.199.2025.1.KM
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 9 grudnia 2025 r., sygn. 0111-KDIB2-1.4010.506.2025.1.AS

Paweł Muż
ekonomista, redaktor „MONITORA księgowego"

eprasa.pl 51a928c56c

2 Karnety sportowe jako benefit pozapłacowy

Zobacz więcej inforlex.pl

W ostatnich latach ranga benefitów pracowniczych zyskała na znaczeniu. W mniejszości zaczynają pozostawać pracodawcy, którzy nie oferują świadczeń pozapłacowych dla pracowników. Jednym z najczęściej oferowanych są karnety sportowe. W artykule przedstawiamy zasady rozliczania tego rodzaju benefitów w PIT, CIT, VAT, ZUS, a także sposób ich ujęcia w księgach rachunkowych i podatkowej księdze przychodów i rozchodów.

Benefity pracownicze można zaliczyć do motywatorów, które mają znaczący wpływ na relacje między pracownikiem a pracodawcą. Coraz częściej o tego typu świadczenia padają pytania już na etapie ubiegania się o pracę.

Najczęściej świadczenia pozapłacowe są przyznawane pracownikom. Jednak zdarzają się sytuacje, w których firmy w ramach budowania pozytywnego wizerunku (nie należy mylić z reprezentacją), proponują taką formę zachęty również dla członków rodzin, osób współpracujących na umowy cywilnoprawne czy B2B.

1. Rozliczanie karnetów sportowych w PIT

W zależności od tego, jaka grupa osób będzie beneficjentem karnetu sportowego, ma to wpływ na sposób rozliczania w podatku dochodowym od osób fizycznych. W naszych rozważaniach przyjmujemy, że karnety sportowe zostały zakupione ze środków obrotowych firmy. Przypominamy, że środki obrotowe są przeznaczone na potrzeby działalności gospodarczej, a każdy przedsiębiorca może nimi rozporządzać w dowolny sposób.

1.1. Świadczenia nieodpłatne i częściowo odpłatne w PIT

W ustawie z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof) nie zamieszczono definicji pojęcia „świadczenia nieodpłatnego". Tym zagadnieniem zajął się Trybunał Konstytucyjny, który w wyroku z 8 lipca 2014 r., sygn. akt K 7/13, orzekł w sprawie problematyki rozliczania przychodów z tytułu nieodpłatnych świadczeń. W ocenie TK będziemy mieli do czynienia z nieodpłatnym świadczeniem, jeśli zostaną spełnione łącznie trzy przesłanki:

1) pracownik skorzystał ze świadczenia dobrowolnie,

2) otrzymane świadczenie nie nosi znamion ekwiwalentności, stanowi korzyść tylko dla pracownika,

3) otrzymane świadczenie można indywidualnie wycenić i przyporządkować konkretnemu pracownikowi.

eprasa.pl 51a928c56c

Ocena, że świadczenie ma charakter nieodpłatny, pozwala na ustalenie, czy będzie stanowiło przychód w podatku dochodowym podlegający opodatkowaniu czy też nie.

1.2. Rozliczanie w PIT karnetów sportowych dla pracowników

Za przychody ze stosunku pracy uważa się również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych – art. 12 ust. 1 updof.

Wartość pieniężną z tytułu nieodpłatnych świadczeń ustala się zgodnie z art. 11 ust. 2a updof, według cen:

a) stosowanych wobec innych odbiorców – jeśli usługa jest świadczona przez pracodawcę,

b) zakupu – usługi zakupione,

c) rynkowych – w pozostałych przypadkach.

W przypadku świadczenia częściowo odpłatnego stosuje się zasadę ujmowania w przychodach różnicy między wartością rynkową świadczenia a odpłatnością ponoszoną przez pracownika.

Z takim podejściem zgadzają się również organy podatkowe. Przykładowo, w interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 17 maja 2021 r. (sygn. 0114-KDIP3-1.4011.152.2021.4.MK1) zadane zostało pytanie, czy spółka, występując w roli płatnika, postępuje prawidłowo, ujmując w przychodach pracownika wartość brutto karnetów sportowych w części finansowanej przez pracodawcę? Spółka podała, że od przedmiotowej kwoty zostanie naliczona i pobrana zaliczka na podatek dochodowy, zakup karnetów został sfinansowany ze środków obrotowych firmy, a pracownik będzie ponosił odpłatność w wysokości 25% ceny, przy czym kwota ta zostanie potrącona z jego wynagrodzenia za pracę.

Organ podatkowy zgodził się, że:

MF *Świadczenie należy zakwalifikować do przychodów ze stosunku pracy, określonych w art. 12 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, a jego wysokość ustalić na podstawie art. 11 ust. 2b tej ustawy, tj. jako różnicę pomiędzy wartością tego świadczenia ustaloną według ceny jego zakupu, a odpłatnością ponoszoną przez podatnika. Tak ustaloną wartość świadczenia Wnioskodawca ma obowiązek doliczyć do przychodów pracownika, a następnie pobrać i odprowadzić na konto właściwego urzędu skarbowego zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych (…).*

PRZYKŁAD

Spółka z o.o. zakupiła karnety sportowe dla pracowników w kwocie 108 zł brutto za sztukę. Karnety są współfinansowane przez pracownika, który pokrywa 40% tej kwoty. W takim przypadku do przychodów pracownika należy zaliczyć kwotę 64,80 zł (108 zł

eprasa.pl 51a928c56c

× 60%) w części finansowanej przez pracodawcę i od tej kwoty pobrać zaliczkę na podatek dochodowy. Natomiast z wynagrodzenia netto należy potrącić kwotę 43,20 zł (108 zł × 40%) w części odpłatności ponoszonej przez pracownika.

1.3. Rozliczanie w PIT karnetów sportowych dla członków rodzin pracowników

Dość często, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom pracowników, pracodawcy kupują karnety sportowe również dla członków ich rodzin. W takim przypadku nie wchodzi już w grę dofinansowanie ze strony pracodawcy. Oznacza to, że osoby niepozostające w stosunku pracy muszą pokryć 100% wartości karnetu.

W wydawanych rozstrzygnięciach organów podatkowych czytamy, że płatność za karnety w takich przypadkach odbywa się przez potrącenie z wynagrodzenia netto zatrudnionego pracownika.

1.4. Rozliczanie w PIT karnetów sportowych dla zleceniobiorców

Pracodawcy mają uzasadnione wątpliwości co do zasad rozliczania nieodpłatnie przekazywanych benefitów dla osób pozostających w zatrudnieniu na umowę cywilnoprawną. Z takiej umowy po stronie zleceniobiorcy powstaje przychód z tytułu działalności wykonywanej osobiście, o którym jest mowa w art. 13 pkt 8 updof. Z przepisów nie wynika, w jaki sposób w takim przypadku powinny być rozliczane świadczenia nieodpłatne czy częściowo odpłatne. W tej sytuacji odwołamy się do rozstrzygnięcia organu podatkowego.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w indywidualnej interpretacji podatkowej z 9 kwietnia 2020 r. (sygn. 0114-KDIP3-1.4011.16.2020.1.MG), odpowiadając na pytanie dotyczące opodatkowania kart benefit przekazywanych nieodpłatnie dla zleceniobiorców, stwierdził, że:

MF *Do przychodów z umów zlecenia zalicza się każde świadczenie, które zleceniobiorca otrzymał w związku z faktem zawarcia umowy zlecenia. Do przychodów tych zalicza się zarówno otrzymane pieniądze, jak i wartość pieniężną świadczeń w naturze, świadczenia pieniężne ponoszone za zleceniobiorcę, wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych. Przychodem zleceniobiorcy jest zatem nie tylko wynagrodzenie z tytułu zawartej umowy zlecenia, ale także m.in. świadczenia nieodpłatne, co wynika z treści (…) art. 11 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.*

Oznacza to, że karty benefit, jako składnik wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia, będą opodatkowane PIT, a więc płatnik dokona ich rozliczenia na zasadach ogólnych.

Jeśli karnety sportowe są częściowo odpłatne, wówczas firma najczęściej dokonuje potrącenia z kwoty netto wypłaty, tak samo jak to zostało opisane przy rozliczaniu pracowników.

eprasa.pl 51a928c56c

1.5. Rozliczanie w PIT karnetów sportowych dla osób współpracujących (B2B)

Bardzo powszechną formą współpracy w obrocie gospodarczym są umowy zawierane w ramach B2B, czyli z podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą. Mając na uwadze podtrzymywanie dobrych relacji z kontrahentami, firmy często oferują dodatkowe pakiety zachęt, chociażby w postaci karnetów sportowych.

Powstaje więc pytanie, kto i na jakich zasadach powinien rozpoznać przychód z tego tytułu i go opodatkować? Z art. 14 ust. 2 pkt 8 updof wynika, że przychodem w działalności gospodarczej jest również wartość otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń. Oznacza to, że w takim przypadku podatek dochodowy rozliczy przedsiębiorca otrzymujący benefit (karnet) w prowadzonej działalności gospodarczej.

PRZYKŁAD

Pan Wiktor prowadzi działalność gospodarczą (informatyczną) na podstawie wpisu do CEIDG i podlega opodatkowaniu według skali podatkowej. Jednym z jego kontrahentów jest spółka z o.o. ABC. W ramach dobrej współpracy spółka przekazuje panu Wiktorowi pakiety sportowe o jednostkowej wartości 216 zł brutto. Przedsiębiorca wykaże tę kwotę w pozostałych przychodach.

Z takim podejściem zgadzają się organy podatkowe. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 2 września 2022 r. (sygn. 0114-KDIP2--2.4011.544.2022.1.RK) odpowiedział na pytanie spółki, czy ta ma obowiązek pełnić rolę płatnika w przypadku przekazywania benefitów dla kontrahentów biznesowych prowadzących samodzielną działalność gospodarczą. Jak podkreśliła w zadanym pytaniu spółka, celem takich działań jest zapewnienie dobrej współpracy, zwiększonej lojalności oraz motywacji, które są szczególnie ważne na konkurencyjnym rynku usług.

Organ podatkowy w udzielonej odpowiedzi zgodził się ze stanowiskiem spółki, że tego typu przychody będą opodatkowane na takich samych zasadach jak pozostała działalność gospodarcza.

Podsumowując zatem:

1) karnety sportowe w części nieodpłatnych świadczeń stanowią przychód podlegający opodatkowaniu w PIT;
2) zaliczkę na podatek dochodowy naliczy i odprowadzi:
   - płatnik – od pracowników (zleceniobiorców),
   - przedsiębiorca jako osoba współpracująca (B2B), który samodzielnie rozliczy podatek w prowadzonej działalności gospodarczej.

eprasa.pl 51a928c56c

2. Zakup karnetów sportowych w kosztach

Rozliczanie zakupu karnetów sportowych w podatku dochodowym wydaje się być dość zawiłe. Przepisy nie są na tyle precyzyjne i szczegółowe, żeby można było doszukać się w nich analogii do omawianej problematyki. W kontekście podatków CIT czy PIT chodzi w szczególności o ustalenie, czy wydatek może być kosztem? Odrębną kwestią będzie rozliczenie zwrotu wydatkowanych środków – w całości lub w części.

2.1. Zakup karnetów sportowych a koszty uzyskania przychodów

Pojęcie kosztów uzyskania przychodów zostało zdefiniowane w art. 15 ust. 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop) oraz odpowiednio w art. 22 ust. 1 updof. Czytamy tam, że kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów ze źródła przychodów lub w celu zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 16 ust. 1 updop i art. 23 ust. 1 updof. Definicja jest bardzo ogólna.

Z całą pewnością podatnicy mogą zaliczać do kosztów podatkowych wydatki poniesione na zakup karnetów sportowych dla pracowników. Tego rodzaju wydatki należy zaliczyć do tzw. kosztów pracowniczych, które obejmują nie tylko wynagrodzenia wypłacane pracownikom, ale również inne przekazywane im świadczenia. Kosztem podatkowym są również wydatki poniesione na zakup karnetów dla zleceniobiorców. Takie wydatki wykazują związek z działalnością prowadzoną przez podatnika.

Podatnicy mogą zaliczać do kosztów podatkowych również wydatki poniesione na karnety sportowe nabyte dla kontrahentów współpracujących z nimi w ramach umów B2B. Takie stanowisko potwierdzają również organy podatkowe. W interpretacji indywidualnej Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej z 23 grudnia 2024 r. (sygn. 0114-KDIP2--2.4010.553.2024.3.KW/SJ) odpowiedział na pytanie spółki, czy ta ma prawo zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów wydatki poniesione na finansowanie lub współfinansowanie świadczeń pozapłacowych w części, w jakiej nie zostały jej one zwrócone przez współpracownika? W ocenie organu podatkowego:

MF *(…) wydatki pozwalające na pozyskanie i utrzymanie Współpracowników są zatem nie tylko celowe, ale też niezbędne oraz racjonalnie i gospodarczo uzasadnione. Celem poniesienia wydatków na benefity po Państwa stronie jest osiągnięcie i zabezpieczenie przychodów oraz zachowanie źródła przychodów. (…) wydatki mogą stanowić koszty uzyskania przychodów zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o CIT. Z informacji zawartych we wniosku jasno wynika, że istnieje związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy wydatkami, a osiągnięciem przez Spółkę przychodów i zachowaniem lub zabezpieczeniem ich źródła.*

Podobne rozstrzygnięcie zapadło w interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 19 listopada 2025 r. (sygn. 0111-KDWB.4010.126.2025.2.AW), w której organ stwierdził, że:

eprasa.pl 51a928c56c

MF *Wydatki ponoszone przez Spółkę w związku z zapewnieniem Podwykonawcom benefitów (takich jak karty sportowe, pakiety medyczne, szkolenia itp.) wpisują się w powyższe przesłanki (kwalifikacja do kosztów uzyskania przychodów). Ich cel jest jasny: stworzenie stabilnych i atrakcyjnych warunków współpracy, co skutkuje większym zaangażowaniem specjalistów w wykonywane zlecenia, wzrostem lojalności wobec Spółki, a ponadto niższym wskaźnikiem rozwiązywanych umów. Tego rodzaju świadczenia nie są wydatkiem reklamowym ani reprezentacyjnym – nie służą budowie wizerunku, lecz utrzymaniu potencjału operacyjnego i projektowego firmy. To z kolei bezpośrednio przekłada się na możliwość realizacji kontraktów z klientami, a więc i osiąganie przychodów.*

W przywołanych interpretacjach podkreślono, że zapewnienie benefitów dla kontrahentów jest absolutnym minimum, jakie powinno być spełnione w ramach współpracy z kontrahentem. Aktualne realia rynkowe wręcz narzucają taki wymóg. W przeciwnym razie podatnik jest mniej atrakcyjny, ma trudności z pozyskiwaniem wykonawców, co może się przekładać na skalę działalności i obroty.

Podsumowując, należy przyjąć, że wydatki na zakup karnetów sportowych dla pracowników, zleceniobiorców i kontrahentów mogą stanowić koszty uzyskania przychodów zarówno w podatku CIT, jak i PIT. Podstawą ujęcia tego wydatku w pkpir albo księgach rachunkowych będzie prawidłowo wystawiona faktura.

2.2. Zwrot wydatków z tytułu zakupu karnetów sportowych a przychód w CIT (PIT)

W przypadku świadczeń, które nie są w pełni sfinansowane przez podatnika, dochodzi do zwrotu wydatków. Powstaje zatem pytanie, czy podatnik powinien rozpoznać przychód z tego tytułu, czy może dokonać zmniejszenia poniesionych kosztów? W praktyce można spotkać się zarówno z jednym, jak i drugim podejściem.

W interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 13 kwietnia 2022 r. (sygn. 0111-KDIB1-2.4010.17.2022.1.AK) czytamy, że:

MF *Na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o CIT, można stwierdzić, że co do zasady przychodem jest każda wartość wchodząca do majątku podatnika, powiększająca jego aktywa, mająca definitywny charakter, którą może on rozporządzać jak własną – przychód powstaje zatem z momentem jego faktycznego uzyskania przez podatnika, czyli wpływu, bezpośrednio do majątku podatnika względnie na jego rachunek, wymienionych środków, skutkującego powstaniem po stronie podatnika możliwości dysponowania tymi środkami.*

Z art. 12 ust. 4 pkt 6a updop (analogicznie art. 14 ust. 3 pkt 3a updof) wynika, że do przychodów nie zalicza się zwróconych innych wydatków niezaliczonych do kosztów uzyskania przychodów.

Jeśli podatnik miał prawo i zaliczył wydatek do kosztów uzyskania przychodów, to konsekwencją tego powinno być ujęcie w przychodach zwróconego wydatku.

eprasa.pl 51a928c56c

2.3. Zwrot wydatków z tytułu zakupu karnetów sportowych jako zmniejszenie kosztów

Natomiast w interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 4 listopada 2025 r. (sygn. 0111-KDIB3-1.4012.619.2025.1.IK) zaprezentowane zostało inne podejście. Spółka, zadając pytanie, stwierdziła, że:

MF *Otrzymywane wpłaty od osób współfinansujących kartę (zarówno w części 50%, jak i 100% w przypadku członków rodzin) traktowane są jako zwrot poniesionych kosztów, a nie jako przychód Spółki.*

Co prawda pytanie nie dotyczyło tej części stanu faktycznego, ale praktyka ta nie została zakwestionowana przez organ w udzielonej odpowiedzi jako nieprawidłowa. Należy zatem przyjąć, że jest to praktyka akceptowana przez fiskusa.

W praktyce można spotkać dwa podejścia dotyczące zasad rozliczania zwrotu wydatków z tytułu zakupu karnetów sportowych:

1) rozliczanie po stronie przychodów w PIT (CIT),

2) zmniejszenie kosztów uzyskania przychodów.

Obie metody można uznać za prawidłowe i akceptowane przez organy podatkowe.

3. Rozliczanie karnetów sportowych w VAT

Nadrzędną zasadą obowiązującą przy rozliczaniu VAT jest zasada neutralności. Podatnicy, którzy prowadzą działalność gospodarczą, mają obowiązek naliczać VAT należny od sprzedaży, ale mają również prawo do odliczania VAT naliczonego od zakupów. Jeśli wystąpi nadwyżka VAT naliczonego nad należnym, podatnik może ubiegać się o jego zwrot.

Prawo do odliczenia VAT naliczonego zostało usankcjonowane w art. 86 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT). Podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, pod warunkiem że towary/usługi są wykorzystywane do czynności opodatkowanych. Najczęściej takie prawo dotyczy odpłatnego świadczenia usług czy odpłatnej dostawy towarów.

Jednak w przepisach ustawodawca odnosi się również do nieodpłatnych świadczeń. W art. 8 ust. 2 pkt 2 ustawy o VAT czytamy, że nieodpłatne świadczenie usług na cele osobiste podatnika lub jego pracowników, w tym byłych pracowników, wspólników, udziałowców, akcjonariuszy, członków spółdzielni i ich domowników, członków organów stanowiących osób prawnych, członków stowarzyszenia, oraz wszelkie inne nieodpłatne świadczenie usług do celów innych niż działalność gospodarcza podatnika uznaje się za odpłatne świadczenie usług. Ta sama zasada będzie dotyczyły nieodpłatnego przekazania towarów.

W praktyce odpłatne lub nieodpłatne przekazanie karnetów może być problematyczne w zakresie rozliczania VAT.

eprasa.pl 51a928c56c

3.1. Pojęcie refakturowania usług w VAT

Z art. 8 ust. 2a ustawy o VAT wynika, że jeśli podatnik, działając we własnym imieniu, ale na rzecz osoby trzeciej, bierze udział w świadczeniu usług, przyjmuje się, że ten podatnik sam otrzymał i wyświadczył te usługi.

Jeśli podatnik kupuje karnety sportowe a następnie je odsprzedaje, to mamy właśnie do czynienia z refakturowaniem usług.

W interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej 30 sierpnia 2024 r. (sygn. 0114-KDIP1-3.4012.321.2024.2.AMA) czytamy, że z treści art. 8 ust. 2a ustawy o VAT:

MF *(…) można wywieść, że przy odsprzedaży usług w rzeczywistości świadczona jest jedna usługa, jednak dla celów podatkowych należy przyjąć, iż była ona wyświadczona dwa razy (była przedmiotem dwóch odrębnych transakcji). Oznacza to, że podmiot świadczący (sprzedający) daną usługę nabytą we własnym imieniu, lecz na rzecz osoby trzeciej traktowany jest najpierw jako usługobiorca, a następnie jako usługodawca tej samej usługi. (…) A zatem, ten kto odsprzedaje usługę, jest uznawany za dokonującego sprzedaży w zakresie powstania obowiązku podatkowego i wystawiania faktur.*

Nabycie usług oraz ich późniejsza odsprzedaż są traktowane w VAT jako dwie odrębne transakcje. Mówi się, że mamy do czynienia z odsprzedażą lub refakturowaniem usług. W takim przypadku dokonuje się rozliczenia VAT na takich samych zasadach, jakby podatnik sam wykonał taką usługę, tzn. powstaje:

- prawo do odliczenia podatku naliczonego od zakupu,
- obowiązek rozliczenia VAT należnego od sprzedaży.

3.2. Prawo do odliczenia VAT od zakupu karnetów sportowych

Z art. 86 ust. 1 ustawy VAT wynika, że prawo do odliczenia podatku naliczonego od zakupów przysługuje, pod warunkiem że towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych, o ile nie występują przesłanki negatywne wynikające z art. 88 ustawy o VAT.

W interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 25 maja 2021 r. (sygn. 0111-KDIB3-1.4012.112.2021.2.IK) czytamy, że:

MF *Skoro Wnioskodawca (pracodawca), czynny zarejestrowany podatnik podatku VAT, nabywa karty MultiSport w celu przekazania ich pracownikom za częściową nawet tylko odpłatnością, czyli w celu odsprzedaży, to ich zakup służy bezpośrednio realizacji czynności opodatkowanej. Wnioskodawcy przysługuje więc prawo do pełnego odliczenia VAT naliczonego wynikającego z faktur dokumentujących zakup tych kart, otrzymanych od podmiotu trzeciego.*

eprasa.pl 51a928c56c

PRZYKŁAD

Firma XYZ zakupiła karnety sportowe dla swoich pracowników, które w 75% zostały sfinansowane przez pracodawcę, natomiast 25% ich kosztów pokryli pracownicy. Mogli oni również dokonać zakupu karnetów dla członków rodzin, ale już za 100% odpłatnością. W takim przypadku firma ma prawo do pełnego odliczenia podatku naliczonego od zakupu, ale również obowiązek rozliczenia podatku należnego. Rozliczenie VAT będzie neutralne podatkowo.

Podatnikowi przysługuje prawo do odliczenia VAT naliczonego od zakupu kart sportowych, nawet jeśli odpłatność przy sprzedaży karty jest tylko częściowa. Prawo do odliczenia VAT naliczonego powoduje obowiązek rozliczenia VAT należnego.

3.3. Odpłatne przekazanie karnetów sportowych a rozliczenie podatku VAT

W przypadku odpłatnego (nawet w części) przekazania karnetów sportowych najczęściej podatnik będzie miał prawo do odliczenia VAT naliczonego, ale i obowiązek rozliczenia podatku należnego.

W interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 6 sierpnia 2025 r. (sygn. 0112-KDIL3.4012.362.2025.2.AK) czytamy:

MF *Na gruncie podatku od towarów i usług nie występują czynności częściowo odpłatne. Jeśli tylko czynność została wykonana za wynagrodzeniem, to jest ona odpłatna. Nie ma żadnego znaczenia czy wynagrodzenie to pokrywa koszty świadczenia tej czynności poniesione przez podatnika, ewentualnie kreuje dla podatnika zysk. Także czynności wykonane „po kosztach" ich świadczenia bądź poniżej tych kosztów, są czynnościami odpłatnymi, o ile tyko pobrano za nie wynagrodzenie.*

Z dalszej części przywołanej interpretacji wynika, że na potrzeby opodatkowania transakcji w VAT nie ma znaczenia, czy to będzie zwrot kosztów w całości czy tylko w części. Oznacza to, że obciążenie pracowników (współpracowników) określoną kwotą do zapłaty z tytułu przekazania kart sportowych dla nich, jak i dla członków rodzin czy osób towarzyszących, spowoduje, że będzie to czynność odpłatna w VAT.

W powołanej interpretacji wyjaśniono również, że bez znaczenia pozostaje fakt, iż karnety zostały przekazane pracownikom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę, osobom zatrudnionym na podstawie umowy zlecenia i współpracownikom, a także członkom ich rodzin oraz osobom towarzyszącym.

PRZYKŁAD

Spółka z o.o. zakupiła ze środków obrotowych firmy karnety sportowe, które w 50% były finansowane przez pracownika. Koszt zakupu karnetu wynosił 108 zł brutto,

eprasa.pl 51a928c56c

w tym VAT 8 zł. Pracownikowi potrącono z wynagrodzenia kwotę 54 zł (50 zł + 4 zł VAT). Z uwagi na częściową odpłatność ponoszoną przez pracownika przekazanie karnetu traktujemy jako usługę odpłatną.

Rozliczenie transakcji w VAT powinno wyglądać następująco:

a) prawo do odliczenia podatku naliczonego w kwocie 8 zł,

b) obowiązek rozliczenia podatku należnego w kwocie 8 zł.

Przekazanie za wynagrodzeniem (pełnym lub częściowym) kart sportowych pracownikom/zleceniobiorcom/współpracownikom i członkom ich rodzin oznacza, że podatnik świadczy usługę odpłatną i występuje w roli podatnika, o którym mówi art. 15 ust. 1 ustawy o VAT.

Jest to czynność opodatkowana VAT, z prawem do pełnego odliczenia VAT naliczonego, o ile podatnik nie stosuje proporcji w rozliczaniu VAT.

3.4. Nieodpłatne przekazanie karnetów sportowych a rozliczenie VAT

W VAT dyskusyjny pozostaje temat całkowicie nieodpłatnego przekazania karnetów sportowych.

Z interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 27 marca 2025 r. (sygn. 0114-KDIP4-3.4012.771.2024.2.APR), wynika, że spółka, przekazując benefity, realizuje interesy prywatne (osobiste) pracownika, które nie wynikają z obowiązków nałożonych przepisami prawa. W ocenie spółki trudno uznać, że ma to związek z prowadzoną działalnością gospodarczą. Z przepisów podatkowych wynika, że prawo do odliczenia podatku naliczonego przysługuje, jeżeli nabycie służy czynnościom opodatkowanym w VAT i ma bezpośredni lub pośredni związek z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Firma nabywa różnego rodzaju benefity dla pracowników w celu zacieśnienia relacji z pracownikiem i budowania dobrego samopoczucia pracownika. W kategorii oferowanych świadczeń znalazły się między innymi karnety sportowe. W ocenie spółki kluczową cechą benefitów jest zaspokajanie prywatnych potrzeb pracowników. Przekazanie karnetów pracownikom będzie w 100% nieodpłatne. Zakup jest finansowany ze środków obrotowych firmy.

Organ podatkowy uznał, że skoro benefity są przekazywane na zaspokojenie potrzeb prywatnych pracowników i nie ma to związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, to firmie nie przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego.

Podobne wnioski płyną z wyroku NSA z 6 kwietnia 2023 r. (sygn. akt I FSK 239/20), w którym sąd podkreślił, że:

NSA *Przepis art. 8 ust. 2 pkt 2 u.p.t.u. nie ma zastosowania w sytuacji, gdy przedsiębiorca świadczy pracownikom nieodpłatne usługi nabyte, nie na cele własnej działalności*

eprasa.pl 51a928c56c

gospodarczej, lecz wyłącznie dla celów prywatnych (konsumpcji) tych pracowników, gdyż w takim przypadku nie działa w charakterze podatnika, a tym samym nie przysługuje mu prawo do odliczenia VAT z tytułu nabytych usług.

Z kolei z art. 8 ust. 2 pkt 2 ustawy o VAT wynika, że podatnik powinien opodatkować nieodpłatne świadczenie usług do celów innych niż działalność gospodarcza podatnika. Potwierdzeniem tego jest treść interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 22 sierpnia 2024 r. (sygn. 0111-KDIB3-1.4012.273.2024.2.IK), w której czytamy:

MF *(…) w oparciu o przepisy art. 5 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 8 ust. 2 pkt 2 ustawy, że nieodpłatne umożliwienie pracownikom korzystania z kart MultiSport wypełnia przesłanki do uznania tych czynności za odpłatne świadczenie usług, podlegające opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług.*

W przypadku nieodpłatnego przekazania karnetów podstawą opodatkowania jest koszt świadczenia usługi poniesiony przez podatnika (art. 29a ust. 5 ustawy o VAT). Przepis art. 8 ust. 2 pkt 2 ustawy o VAT nie zawiera zastrzeżenia, że usługa jest opodatkowana, pod warunkiem że podatnikowi przysługiwało wcześniej prawo do odliczenia VAT. W praktyce podatnicy mogą się więc spotkać z sytuacją, w której organy odmówią im prawa do odliczenia VAT od zakupu kart oraz nakażą naliczenie VAT od nieodpłatnego ich przekazania.

4. Zwolnienie karnetów sportowych ze składek ZUS

Karnety sportowe jako rodzaj nieodpłatnego (albo częściowo odpłatnego) świadczenia otrzymanego od firmy (benefit), podobnie jak wynagrodzenie, stanowi przychód z umowy o pracę czy umowy zlecenia. Płatnicy składek często mają wątpliwości, czy zawsze tego typu świadczenia powinny być uwzględniane w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne (i ubezpieczenie zdrowotne) i jakie warunki należy spełnić, aby móc skorzystać ze zwolnienia z oskładkowania.

4.1. Karnety sportowe finansowane ze środków obrotowych pracodawcy

Nie stanowią podstawy wymiaru składek korzyści materialne wynikające z układów zbiorowych pracy, regulaminów wynagradzania lub przepisów o wynagradzaniu, polegające m.in. na uprawnieniu do zakupu po cenach niższych niż detaliczne niektórych artykułów, przedmiotów lub usług. Wynika to z § 2 ust. 1 pkt 26 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (dalej: rozporządzenie składkowe).

Oznacza to, że karnety sportowe (stanowiące przychód ze stosunku pracy) będą zwolnione z oskładkowania, jeżeli łącznie zostaną spełnione następujące warunki:

- wynikają z układów zbiorowych pracy, regulaminów wynagradzania lub przepisów o wynagradzaniu,

eprasa.pl 51a928c56c

- przybierają postać niepieniężną (formę zakupu po cenach niższych niż detaliczne lub formę usługi) – pracownik nie może więc np. otrzymywać środków na zakup karnetu sportowego.

ZUS w interpretacji indywidualnej z 4 września 2025 r. (sygn. DI/100000/43/726/2025) wyjaśnił:

ZUS *(…) składki na ubezpieczenia społeczne nie powinny być naliczane od przychodu pracownika z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy stanowiącego korzyść materialną wynikającą z układów zbiorowych pracy, regulaminów wynagradzania lub przepisów o wynagradzaniu, a polegającą na umożliwieniu pracownikowi skorzystania z artykułów, przedmiotów lub usług jedynie za częściową odpłatnością. Wskazana możliwość musi mieć charakter zagwarantowanego w przepisach uprawnienia – korzyść nie może każdorazowo wynikać jedynie z decyzji pracodawcy i nie może mieć charakteru pieniężnego (pracownik nie może otrzymywać środków pieniężnych na zakup artykułów, przedmiotów czy usług).*

Częściowa odpłatność polega w tym przypadku na partycypowaniu pracownika w pokryciu kosztów zakupu niektórych artykułów, przedmiotów lub usług. Pracownik uzyska efekt, o którym mowa w przepisie rozporządzenia wówczas, gdy pracodawca dokona zakupu towarów lub udostępni korzystanie z usług po cenie niższej od tej, do której uiszczenia pracownik zobowiązany byłby w przypadku osobistego (uzyskanego w oderwaniu od zatrudnienia) nabycia tychże dóbr.

Podsumowując, jeżeli świadczenie na rzecz pracownika wynika/będzie wynikać z regulaminu wynagradzania obowiązującego u pracodawcy i przybierze postać zakupu po cenach niższych niż detaliczne usług (tu: w postaci pakietów sportowych) oraz nie stanowi ekwiwalentu w formie pieniężnej i stanowi przychód uzyskiwany przez pracownika w ramach stosunku pracy w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, to podlega ono wyłączeniu z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne na podstawie powołanego wyżej przepisu.

WAŻNE! Jeżeli pracodawca w całości finansuje karnety sportowe pracownikom, wykluczone jest zastosowanie zwolnienia z oskładkowania.

PRZYKŁAD

Agencja reklamowa dofinansowuje swoim pracownikom karnety sportowe. Pracownicy ponoszą koszt ich zakupu w kwocie 35 zł. Kwestie z tym związane są uregulowane w regulaminie wynagradzania. W tym przypadku z podstawy wymiaru składek będzie wyłączona kwota dofinansowania tych świadczeń ponoszona przez firmę.

W sytuacji gdy kwestie finansowania czy dofinansowania do zakupu karnetów sportowych nie są uregulowane, np. w regulaminie wynagradzania, również będą one podlegały oskładkowaniu, w całości albo w części.

eprasa.pl 51a928c56c

PRZYKŁAD

Firma transportowa zatrudnia pracowników i zleceniobiorców. Przekazuje im karnety sportowe o wartości 100 zł za częściową odpłatnością (50 zł miesięcznie). Żadne regulacje obowiązujące w firmie tego nie regulują. Wobec tego kwota dofinasowania przez płatnika składek (50 zł) będzie podlegała oskładkowaniu.

Ze zwolnienia z oskładkowania mogą również korzystać karnety sportowe przekazane zleceniobiorcom, o ile spełnione są wspomniane warunki, tj. m.in. zleceniobiorca ponosi częściową odpłatność za zakup karnetu sportowego, co wynika z przepisów o wynagradzaniu obowiązujących u zleceniodawcy.

Potwierdzono to m.in. w interpretacji indywidualnej ZUS z 30 września 2024 r. (sygn. DI/100000/43/867/2024):

ZUS *(…) w przypadku (…), gdy wartość karty sportowej w części współfinansowanej przez zleceniodawcę zleceniobiorcom, stanowić będzie przychód zleceniobiorcy z tytułu działalności wykonywanej osobiście zaś prawo do uzyskania tych korzyści wynikać będzie z przepisów o wynagradzaniu obowiązujących u Wnioskodawcy, przewidujących partycypację zleceniobiorcy (choćby symboliczną) w poniesieniu kosztów nabycia tego świadczenia, to kwota ta nie będzie podlegać uwzględnieniu w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.*

Podsumowując:

1. Karnety sportowe przekazane zatrudnionym osobom nie będą stanowiły podstawy wymiaru składek, jeżeli w firmie obowiązują stosowne regulacje w tym zakresie (m.in. przepisy o wynagradzaniu), zgodnie z którymi osoby te partycypują w kosztach ich zakupu.
2. Osoba zatrudniona nie może otrzymać ekwiwalentu w formie pieniężnej z tego tytułu.
3. Jeżeli pracownik lub zleceniobiorca otrzymuje karnet sportowy, np. nieodpłatnie (nie ponosi żadnej odpłatności), albo brak jest odpowiednich uregulowań wewnątrzzakładowych w tym zakresie, wartość tego świadczenia będzie stanowiła przychód podlegający oskładkowaniu.

4.2. Karnety sportowe finansowane ze środków ZFŚS

Zasadniczo dofinansowanie karnetów sportowych przez pracodawcę ze środków ZFŚS korzysta ze zwolnienia z oskładkowania. Muszą być jednak spełnione pewne przesłanki, np. przekazanie wskazanych benefitów pracownikom powinno następować przy uwzględnieniu kryterium socjalnego.

Z podstawy wymiaru składek ZUS są wyłączone świadczenia finansowane ze środków przeznaczonych na cele socjalne w ramach zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (§ 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia składkowego).

eprasa.pl 51a928c56c

Potwierdza to m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 22 czerwca 2018 r. (sygn. akt III AUa 237/18):

SA *Z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne wyłączone są w ramach § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczególnych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe jedynie świadczenia przyznawane z zachowaniem kryterium socjalnego, tj. świadczenia przyznane z uwzględnieniem art. 8 ust. 1 u.z.f.ś.s. stanowiącego, że przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z Funduszu uzależnia się od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z Funduszu.*

PRZYKŁAD

Spółka partnerska stosuje kryterium socjalne, przekazując nieodpłatnie karnety sportowe pracownikom. W tej sytuacji może ona korzystać ze zwolnienia ze składek ZUS, przewidzianego w § 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia składkowego.

Podsumowując:

1. Przekazanie karnetów sportowych przy uwzględnieniu kryterium socjalnego uprawnia firmę do skorzystania ze zwolnienia ze składek ZUS.
2. Jeżeli wskazane benefity otrzymują wszyscy pracownicy, bez względu na sytuację rodzinną, finansową, ich wartość należy oskładkować.

5. Rozliczanie karnetów sportowych w księgach rachunkowych

Sposób ewidencji w księgach rachunkowych zależy od wspomnianego wcześniej źródła finansowania karnetów (środki obrotowe lub ZFŚS).

5.1. Karnety finansowane ze środków obrotowych

Koszty karnetów sportowych finansowane ze środków obrotowych jednostki zalicza się do kosztów podstawowej działalności operacyjnej. Część przypadającą na pracodawcę ujmuje się na koncie 40-5 „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia" lub na właściwym koncie zespołu 5. Część obciążającą pracownika księguje się na koncie 23-4 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami", skąd w momencie potrącenia z wynagrodzenia przeksięgowuje się ją na konto 23-0 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń". Dla księgowego ujęcia ważne jest również to, co zostało wcześniej wskazane, tj. że:

- dofinansowanie karnetu ze środków obrotowych stanowi dla pracownika przychód podlegający opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Nie stosuje się tu zwolnienia z art. 21 ust. 1 pkt 67 updof, które dotyczy wyłącznie świadczeń z ZFŚS. W przypadku karnetów otrzymywanych nieodpłatnie przychodem pracownika jest wartość brutto karnetu. Jeżeli pracownik zwraca pracodawcy część kosztów

eprasa.pl 51a928c56c

zakupu karnetu, to przychodem jest różnica między wartością karnetu a kwotą zapłaconą przez pracownika (art. 11 ust. 2b updof),

- co do zasady pełna wartość karnetu sfinansowanego ze środków obrotowych wchodzi do podstawy wymiaru składek ZUS. Zwolnienie z oskładkowania jest możliwe, gdy pracownik współfinansuje karnet, a dofinansowanie pracodawcy wynika z regulaminu wynagradzania lub układu zbiorowego pracy (§ 2 ust. 1 pkt 26 rozporządzenia składkowego),
- pracodawca nabywający karnety we własnym imieniu i odsprzedający je pracownikom działa jako refakturujący (art. 8 ust. 2a ustawy o VAT). Nawet częściowe obciążenie pracownika jest czynnością w pełni odpłatną i opodatkowaną VAT. Podstawą opodatkowania jest wartość karnetu wynikająca z faktury zakupu pomniejszona o VAT, a stawka powinna być taka sama jak na fakturze pierwotnej (8%). Pracodawcy przysługuje pełne odliczenie VAT naliczonego. W przypadku nieodpłatnego przekazania kwestia ta jest sporna (zob pkt 3. Rozliczanie karnetów sportowych w VAT).

PRZYKŁAD

W czerwcu 2026 r. spółka zakupiła karnety sportowe dla 30 pracowników. Wartość faktury brutto wyniosła 7560 zł, w tym wartość netto 7000 zł oraz VAT naliczony podlegający odliczeniu w kwocie 560 zł (stawka 8%). Zgodnie z regulaminem wynagradzania obowiązującym w spółce 70% wartości karnetów finansuje pracodawca ze środków obrotowych (4900 zł netto), a pozostałe 30% pokrywają pracownicy (2100 zł netto). Kwoty przypadające na pracowników potrącono z ich wynagrodzeń. Świadczenie ma formę niepieniężną. Pracownicy otrzymują karnety, a nie ekwiwalent pieniężny. Ponieważ prawo do świadczenia wynika z regulaminu wynagradzania, a pracownicy partycypują w kosztach zakupu, dofinansowanie pracodawcy w kwocie 4900 zł netto jest wyłączone z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne na podstawie § 2 ust. 1 pkt 26 rozporządzenia składkowego. Część przypadająca na pracowników (2100 zł) stanowi potrącenie z wynagrodzenia netto i nie generuje dodatkowych składek ZUS. VAT należny wykazano od całości przekazanych karnetów, tj. od wartości wynoszącej 7000 zł netto, co daje 560 zł VAT należnego. Część przypadająca na pracodawcę wynosi 392 zł (560 zł × 70%), a część przypadająca na pracowników to 168 zł (560 zł × 30%).

Ewidencja w księgach rachunkowych

1. Faktura dokumentująca zakup karnetów sportowych:

Wn konto 30 „Rozliczenie zakupu”	7 000 zł
Wn konto 22-1 „VAT naliczony i jego rozliczenie”	560 zł
Ma konto 21 „Rozrachunki z dostawcami”	7 560 zł

2. PK – Rozliczenie zakupu karnetów sportowych:

Wn konto 40-5 „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” (70%)	4 900 zł
Wn konto 23-4 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” (30%)	2 100 zł
Ma konto 30 „Rozliczenie zakupu”	7 000 zł

eprasa.pl 51a928c56c

3. PK – VAT należny od przekazanych pracownikom karnetów:
   a) w części przypadającej na pracowników:

      Wn konto 23-4 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami" 168 zł

      Ma konto 22-2 „Rozrachunki z urzędem skarbowym z tytułu VAT należnego" 168 zł

   b) w części przypadającej na pracodawcę:

      Wn konto 40-3 „Podatki i opłaty" 392 zł

      Ma konto 22-2 „Rozrachunki z urzędem skarbowym z tytułu VAT należnego" 392 zł

   Konto 40-3 „Podatki i opłaty" użyto w przykładzie do zaksięgowania VAT należnego w części przypadającej na pracodawcę, ponieważ VAT należny od nieodpłatnie przekazanej części karnetu stanowi dla pracodawcy koszt. Nie ma możliwości jego przerzucenia na inny podmiot, więc obciąża działalność pracodawcy. To podatek, który pracodawca musi odprowadzić do urzędu skarbowego z własnych środków, analogicznie jak inne podatki i opłaty obciążające działalność. Można argumentować, że bardziej naturalnym rozwiązaniem byłoby ujęcie tego VAT bezpośrednio na koncie 40-5 „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia" razem z kosztem samego karnetu w części pracodawcy (skoro oba wydatki dotyczą tego samego świadczenia na rzecz pracownika). W praktyce spotyka się oba podejścia, a wybór zależy od przyjętej polityki rachunkowości jednostki.

4. WB – Zapłata zobowiązania wobec dostawcy karnetów:

   Wn konto 21 „Rozrachunki z dostawcami" 7 560 zł

   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący" 7 560 zł

5. LP – Potrącenie należności za karnety z wynagrodzeń pracowników (2 100 zł + 168 zł):

   Wn konto 23-0 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń" 2 268 zł

   Ma konto 23-4 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami" 2 268 zł

***21** – Rozrachunki z dostawcami*

(4)	*7 560,00*	*7 560,00*	*(1)*	

***30** – Rozliczenie zakupu*

(1)	*7 000,00*	*7 000,00*	*(2)*	

***22-1** – VAT naliczony i jego rozliczenie*

(1)	*560,00*			

***40-5** – Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia*

(2)	*4 900,00*			

***23-4** – Pozostałe rozrachunki z pracownikami*

(2)	*2 100,00*	*2 268,00*	*(5)*	
(3a)	*168,00*			

***22-2** – Rozrachunki z urzędem skarbowym z tytułu VAT należnego*

		168,00	*(3a)*	
		392,00	*(3b)*	

***23-0** – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń*

(5)	*2 268,00*			

***40-3** – Podatki i opłaty*

(3b)	*392,00*			

***13-1** – Rachunek bieżący*

(Sp)	*xxx*	*7 560,00*	*(4)*	

eprasa.pl 51a928c56c

5.2. Karnety finansowane ze środków ZFŚS

Karnety sportowe finansowane ze środków ZFŚS nie obciążają kosztów działalności operacyjnej jednostki. Ich wartość odnosi się na zmniejszenie zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, ujmując ją po stronie Wn konta 85-0 „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych". Część przypadająca na pracownika księgowana jest na koncie 23-4 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami", skąd w momencie potrącenia z wynagrodzenia przeksięgowuje się ją na konto 23-0 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń". Dla księgowego ujęcia ważne jest również to, co zostało wcześniej wskazane, czyli:

- dofinansowanie karnetu ze środków ZFŚS stanowi dla pracownika przychód podlegający zwolnieniu z podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 67 updof do kwoty 1000 zł rocznie. Nadwyżka ponad ten limit podlega opodatkowaniu PIT na zasadach ogólnych,
- świadczenia finansowane ze środków ZFŚS są wyłączone z podstawy wymiaru składek ZUS bez ograniczenia kwotowego, pod warunkiem że były przyznawane z zachowaniem kryterium socjalnego (§ 2 ust. 1 pkt 19 rozporządzenia składkowego),
- przekazanie pracownikom karnetów sfinansowanych ze środków ZFŚS nie podlega opodatkowaniu VAT – nie wystąpi obowiązek wykazania VAT należnego, a VAT naliczony z faktury zakupu nie podlega odliczeniu.

PRZYKŁAD

W czerwcu 2026 r. jednostka zakupiła karnety sportowe dla pracowników za kwotę 12 960 zł brutto. Zakup karnetów sfinansowano częściowo ze środków ZFŚS, z zachowaniem kryterium socjalnego. Zapłata nastąpiła z rachunku bieżącego jednostki. Łączne dofinansowanie z ZFŚS wyniosło 9720 zł, zaś udział własny pracowników 3240 zł. Należne od pracowników kwoty potrącono z wynagrodzeń. Żaden pracownik nie przekroczył w 2026 r. limitu świadczeń wynoszącego 1000 zł. Ponieważ zakup sfinansowano ze środków ZFŚS, VAT naliczony z faktury nie podlega odliczeniu, a przekazanie karnetów pracownikom nie rodzi obowiązku naliczenia VAT należnego.

Ewidencja w księgach rachunkowych

1. Faktura dokumentująca zakup karnetów sportowych:
   Wn konto 30 „Rozliczenie zakupu" 12 960 zł
   Ma konto 21 „Rozrachunki z dostawcami" 12 960 zł
2. WB – Zapłata za zakupione karnety z rachunku bieżącego jednostki:
   Wn konto 21 „Rozrachunki z dostawcami" 12 960 zł
   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący" 12 960 zł
3. WB – Refundacja środków w części sfinansowanej z ZFŚS:
   Wn konto 13-1 „Rachunek bieżący" 9 720 zł
   Ma konto 13-5 „Rachunek bankowy wyodrębnionych środków ZFŚS" 9 720 zł
4. PK – Rozliczenie zakupu (wydanie karnetów na podstawie imiennych list pracowników):
   a) w części sfinansowanej z ZFŚS:

eprasa.pl 51a928c56c

Wn konto 85-0 „Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” 9 720 zł
Ma konto 30 „Rozliczenie zakupu” 9 720 zł

b) w części sfinansowanej przez pracowników:
Wn konto 23-4 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” 3 240 zł
Ma konto 30 „Rozliczenie zakupu” 3 240 zł

5. LP – Potrącenie należności za karnety z wynagrodzeń pracowników:
Wn konto 23-0 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” 3 240 zł
Ma konto 23-4 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” 3 240 zł

***21** – Rozrachunki z dostawcami*

(2)	*12 960,00*	*12 960,00*	*(1)*

***30** – Rozliczenie zakupu*

(1)	*12 960,00*	*9 720,00*	*(4a)*
		3 240,00	*(4b)*

***13-1** – Rachunek bieżący*

(Sp)	*xxx*	*12 960,00*	*(2)*
(3)	*9 720,00*		

***13-5** – Rachunek bankowy wyodrębnionych środków ZFŚS*

(Sp)	*xxx*	*9 720,00*	*(3)*

***23-4** – Pozostałe rozrachunki z pracownikami*

(4b)	*3 240,00*	*3 240,00*	*(5)*

***85** – Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych*

(4a)	*9 720,00*	*xxx*	*(Sp)*

***23-0** – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń*

(5)	*3 240,00*		

6. Rozliczenie karnetów sportowych w pkpir

Wydatki na zakup karnetów sportowych związane z działalnością gospodarczą i sfinansowane ze środków obrotowych mogą stanowić koszty uzyskania przychodów. Sposób rozliczenia w pkpir zależy od adresata tego świadczenia.

6.1. Karnety przekazane pracownikom, zleceniobiorcom

W przypadku świadczeń przekazanych nieodpłatnie pracownikom czy zleceniobiorcom, dla których świadczenie to stanowi przychód odpowiednio ze stosunku pracy czy działalności wykonywanej osobiście, ich wartość podatnik ujmie w kosztach uzyskania przychodów w kolumnie 14 pkpir. Kolumna ta jest przeznaczona do wpisywania wynagrodzeń brutto wypłacanych pracownikom (w gotówce i w naturze). W kolumnie tej ewidencjonuje się również wynagrodzenia wypłacane osobom z tytułu umów zlecenia i umów o dzieło.

Wynagrodzenia w naturze, jeżeli przedmiotem świadczeń w naturze są rzeczy lub usługi wchodzące w zakres działalności gospodarczej pracodawcy, ewidencjonuje się w pkpir według przeciętnych cen stosowanych wobec innych odbiorców. W pozosta-

eprasa.pl 51a928c56c

łych przypadkach – na podstawie cen rynkowych stosowanych przy świadczeniu usług lub udostępnianiu rzeczy albo praw tego samego rodzaju i gatunku – z uwzględnieniem w szczególności ich stanu i stopnia zużycia oraz czasu i miejsca udostępnienia. Wpisu w pkpir dokonuje się na podstawie:

- listy płac lub innych dowodów, na których pracownik potwierdza własnym podpisem kwoty otrzymanych wynagrodzeń w gotówce i w naturze – w przypadku wypłaty wynagrodzenia w kasie,
- innych dowodów, np. przelewu, jeżeli wynagrodzenie wypłacono przelewem bankowym (pkt 12 objaśnień do pkpir).

PRZYKŁAD

Indywidualny przedsiębiorca zatrudnia dwóch pracowników. Ich zasadnicze wynagrodzenie miesięczne wynosi 7000 zł brutto. Na liście płac za czerwiec 2026 r. podatnik doliczył im tytułem ufundowanego karnetu Multisport kwotę 108 zł każdemu, co daje kwotę brutto wynagrodzenia 7108 zł. Wynagrodzenie za czerwiec zostało wypłacone 8 lipca 2026 r. w terminie przewidzianym w umowie o pracę. Podatnik na koniec czerwca ujął w kosztach podatkowych kwotę 14 216 zł (7108 zł × 2). Podstawą zapisu była list płac.

Zapis w pkpir

Lp.	Data zdarzenia gospodarczego	Nr dowodu księgowego	Opis zdarzenia gospodarczego	Wynagrodzenia w gotówce i w naturze		Razem wydatki (14+15)	
				zł	gr	zł	gr
1	2	4	8	14		16	
123	30.06.2026	LP 1/06/26	Wynagrodzenie pracowników	14 216	00	14 216	00

Na zlecenie przedsiębiorca zatrudnia jedną osobę, której ufundował karnet. Do wynagrodzenia za czerwiec doliczył więc kwotę 108 zł. Razem wynagrodzenie tej osoby wyniosło 4108 zł. Wynagrodzenie wypłacił 8 lipca 2026 r. i w tej dacie ujął je w pkpir na podstawie przelewu bankowego.

Zapis w pkpir

Lp.	Data zdarzenia gospodarczego	Nr dowodu księgowego	Opis zdarzenia gospodarczego	Wynagrodzenia w gotówce i w naturze		Razem wydatki (14+15)	
				zł	gr	zł	gr
1	2	4	8	14		16	
127	08.07.2026	Przelew bankowy	Umowa zlecenia	4108	00	4108	00

eprasa.pl 51a928c56c

W przypadku częściowo nieodpłatnego świadczenia w kosztach przedsiębiorca ujmie część finansowaną z własnych środków.

PRZYKŁAD

Indywidualny przedsiębiorca zatrudnia pracownika. Jego zasadnicze wynagrodzenie miesięczne wynosi 7000 zł brutto. Pracodawca finansuje mu koszt połowy karnetu sportowego, którego cena wynosi 108 zł miesięcznie. Na liście płac za czerwiec podatnik doliczył mu tytułem ufundowanego karnetu Multisport kwotę 54 zł, co daje kwotę brutto wynagrodzenia 7054 zł. Wynagrodzenie za czerwiec zostało wypłacone 8 lipca 2026 r. – w terminie przewidzianym w umowie o pracę. Podatnik na koniec czerwca ujął w kosztach kwotę 7054 zł. Podstawą zapisu była list płac.

Zapis w pkpir

Lp.	Data zdarzenia gospodarczego	Nr dowodu księgowego	Opis zdarzenia gospodarczego	Wynagrodzenia w gotówce i w naturze		Razem wydatki (14 + 15)	
				zł	gr	zł	gr
1	2	4	8	14		16	
123	30.06.2026	LP 1/06/26	Wynagrodzenie pracownika	7054	00	7054	00

6.2. Karnety przekazane kontrahentom

Za koszt uzyskania można również uznać karnety sportowe przekazane kontrahentom współpracującym z podatnikiem w ramach kontraktów B2B. W takim przypadku podatnik rozliczy koszt zakupionego karnetu w kolumnie 15 pkpir – Pozostałe wydatki, na podstawie faktury zakupu.

PRZYKŁAD

Przedsiębiorca, czynny podatnik VAT, ufundował swojemu podwykonawcy roczny karnet na zajęcia sportowe. Faktura na kwotę 1200 zł netto została wystawiona 30 czerwca 2026 r. Podatnik w tej dacie rozliczył ją w kolumnie 15 pkpir.

Zapis w pkpir

Lp.	Data zdarzenia gospodarczego	Nr identyfikujący fakturę wystawioną przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur	Nr dowodu księgowego	Opis zdarzenia gospodarczego	Pozostałe wydatki		Razem wydatki (14 + 15)	
					zł	gr	zł	gr
1	2	3	4	8	15		16	
324	30.06.2026	6671232021-20260630-9AS311000000-90	F 1237/26	Karnet sportowy	1200	00	1200	00

eprasa.pl 51a928c56c

Dla kontrahenta będącego przedsiębiorcą wartość nieodpłatnego świadczenia stanowi przychód z działalności gospodarczej. W pkpir przychód ten należy wykazać w dacie otrzymania świadczenia, za którą w przypadku karnetów sportowych należy uznać datę dostępu do usługi. Przychód ten rozliczyć należy w kolumnie 10 pkpir – Pozostałe przychody. Wartość tego przychodu należy ustalić w oparciu o przepis art. 11 ust. 2a pkt 2 updof, tj. według ceny zakupu brutto (art. 14 ust. 2 pkt 8 updof). Na to, że w przepisie art. 11 ust. 2a pkt 2 updof cena zakupu usług oznacza cenę brutto wskazuje również Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 8 stycznia 2024 r. (sygn. 0114-KDIP3--2.4011.820.2023.4.JK2), w której czytamy:

MF *Przychód z tytułu dodatkowych benefitów przyznanych Prezesowi Zarządu należy obliczyć na podstawie przytoczonego wcześniej przepisu art. 11 ust. 2a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, stosując zasady zawarte w pkt 2. Cena zakupu, o której mowa w art. 11 ust. 2a pkt 2, to cena faktycznie zapłacona, a więc z jednej strony z uwzględnieniem naliczonego przez sprzedawcę VAT (który jest składnikiem ceny), ale i z uwzględnieniem ewentualnie udzielonych rabatów.*

PRZYKŁAD

Podatnik otrzymał od swojego kontrahenta roczny karnet na zajęcia sportowe. Koszt zakupu brutto wynosi 1296 zł. Z zajęć podatnik może skorzystać od 1 lipca 2026 r. W tej dacie wartość 1296 zł podatnik ujmie na podstawie dowodu wewnętrznego w kolumnie 10 pkpir – Pozostałe przychody.

Zapis w pkpir

Lp.	Data zdarzenia gospodarczego	Nr dowodu księgowego	Opis zdarzenia gospodarczego	Pozostałe przychody		Razem przychód (9 + 10)	
				zł	gr	zł	gr
1	2	4	8	10		11	
184	01.07.2026	DW 1/07/26	Nieodpłatne świadczenie – karnet na siłownię	1296	00	1296	00

W praktyce może się również zdarzyć, że przedsiębiorca ujmie zakupione karnety na podstawie faktury w kosztach w kolumnie 15 pkpir, a dopiero potem rozdysponuje je zarówno między kontrahentów, jak i pracowników. W takim przypadku ważne jest, żeby wartość danego świadczenia nie była ujęta w kosztach podwójnie. W momencie przekazania karnetu pracownikowi należy dokonać odpowiedniego storna w kolumnie 15 pkpir, a wydatek zaliczyć do kosztów przez zapis w kolumnie 14 jako wynagrodzenie z tytułu świadczenia nieodpłatnego.

eprasa.pl 51a928c56c

PRZYKŁAD

Podatnik kupił 10 marca 2026 r. 5 karnetów sportowych o wartości 1200 zł netto każdy. Wartość netto tego zakupu (6000 zł) ujął w dacie wystawienia faktury w kolumnie 15 pkpir.

1 lipca 2026 r. podatnik zdecydował o przekazaniu jednego z karnetów swojemu pracownikowi. W tej dacie podatnik dokonał storna w kolumnie 15 pkpir o wartość ujętego wcześniej w kosztach karnetu (minus 1200 zł). Podstawą zapisu storna w kolumnie 15 pkpir była lista płac sporządzona na tę okoliczność. Następnie podatnik ujął wartość karnetu według ceny zakupu brutto (1296 zł) w kolumnie 14 pkpir – Wynagrodzenia w gotówce i w naturze. Podstawą zapisu była lista płac, na której pracownik podpisem potwierdził otrzymanie tego nieodpłatnego świadczenia.

Zapis w pkpir

Lp.	Data zdarzenia gospodarczego	Nr dowodu księgowego	Opis zdarzenia gospodarczego	Wynagrodzenia w gotówce i w naturze		Pozostałe wydatki		Uwagi
				zł	gr	zł	gr	
1	2	4	8	14		15		19
Marzec 2026								
134	10.03.2026	F 212/03/26	Zakup karnetów sportowych			6000	00	
Lipiec 2026								
444	1.07.2026	LP 1/07/2026	Storno karnetu przekazanego pracownikowi			– 1200	00	Dotyczy poz. 134
445	1.07.2026	LP 1/07/2026	Wynagrodzenie pracownika	1296	00			

Podsumowanie

1. W podatku PIT powstaje przychód z tytułu nieodpłatnych świadczeń, który należy opodatkować.
2. Organy podatkowe zezwalają na zaliczenie wydatku na zakup karnetów sportowych do kosztów uzyskania przychodów.
3. Zwrot wydatków z tytułu sprzedaży w całości (lub w części) karnetu sportowego będzie rozliczony w przychodach lub zostanie przekazany na zmniejszenie kosztów.

eprasa.pl 51a928c56c

4. Co do zasady podatnik ma prawo do odliczenia VAT naliczonego od zakupu karnetów.
5. Podatnik ma obowiązek rozliczyć VAT należny od odsprzedaży czy nieodpłatnego przekazania karnetu.
6. Jeśli podatnik nie ma prawa do odliczenia VAT naliczonego, to nie powstaje obowiązek podatkowy w VAT i nie musi wykazywać podatku należnego od przekazania karnetu.
7. W przypadku gdy firma dofinansowuje karnety sportowe ze środków obrotowych, przekazanie karnetów może być wyłączone z podstawy wymiaru składek na warunkach określonych w przepisach ZUS.
8. Warunkiem wyłączenia karnetów przekazanych ze środków obrotowych z oskładkowania jest, aby:
   - prawo do otrzymania karnetów wynikało z przepisów wewnątrzzakładowych (np. z przepisów o wynagradzaniu),
   - pracownik lub zleceniobiorca partycypował w kosztach zakupu karnetów, choćby za symboliczną „złotówkę".
9. Jeżeli nie są spełnione warunki do zastosowania zwolnienia z oskładkowania, płatnik składek (pracodawca/zleceniodawca) powinien naliczyć składki ZUS od całej wartości karnetu (jeśli finansuje go w całości) albo od różnicy między wartością zakupu a kwotą (dofinansowania).
10. W celu zastosowania zwolnienia z oskładkowania karnetów sportowych finansowanych ze środków ZFŚS muszą one być przyznawane w oparciu o kryterium socjalne.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 11 ust. 1, ust. 2a, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 8, art. 14 ust. 2 pkt 8 i ust. 3 pkt 3a, art. 22 ust. 1, art. 23 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- art. 12 ust. 4 pkt 6a, art. 15 ust. 1, art. 16 ust. 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- art. 8 ust. 2 pkt 2 i ust. 2a, art. 86 ust. 1, art. 88 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)
- pkt 12 objaśnień do pkpir stanowiących załącznik do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 6 września 2025 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz.U. z 2025 poz. 1299)
- art. 4 pkt 9, art. 18 ust. 1 i 3, art. 20 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 734)
- art. 81 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 203)
- § 2 ust. 1 pkt 19 i 26, § 5 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 316)

eprasa.pl 51a928c56c

POWOŁANE ORZECZENIA:

- wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 8 lipca 2014 r. (sygn. akt K 7/13)
- wyrok NSA z 6 kwietnia 2023 r. (sygn. akt I FSK 239/20)
- wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 22 czerwca 2018 r. (sygn. akt III AUa 237/18)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 17 maja 2021 r. (sygn. 0114-KDIP3-1.4011.152.2021.4.MK1),
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 9 kwietnia 2020 r. (sygn. 0114-KDIP3--1.4011.16.2020.1.MG),
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 2 września 2022 r. (sygn. 0114-KDIP2--2.4011.544.2022.1.RK),
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 8 stycznia 2024 r. (sygn. 0114-KDIP3-2.4011.820.2023.4.JK2),
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 23 grudnia 2024 r. (sygn. 0114-KDIP2--2.4010.553.2024.3.KW/SJ),
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 19 listopada 2025 r. (sygn. 0111-KDWB.4010.126.2025.2.AW),
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 13 kwietnia 2022 r. (sygn. 0111-KDIB1--2.4010.17.2022.1.AK),
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 4 listopada 2025 r. (sygn. 0111-KDIB3--1.4012.619.2025.1.IK),
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 30 sierpnia 2024 r. (sygn. 0114-KDIP1--3.4012.321.2024.2.AMA),
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 25 maja 2021 r. (sygn. 0111-KDIB3--1.4012.112.2021.2.IK), z 6 sierpnia 2025 r. (sygn. 0112-KDIL3.4012.362.2025.2.AK)
- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 27 marca 2025 r. (sygn. 0114-KDIP4--3.4012.771.2024.2.APR)
- interpretacja indywidualna ZUS z 4 września 2025 r. (sygn. DI/100000/43/726/2025)
- interpretacja indywidualna ZUS z 30 września 2024 r. (sygn. DI/100000/43/867/2024)

©℗

PIT, CIT, VAT
Małgorzata Jagusiak
księgowa z wieloletnim doświadczeniem, autorka licznych publikacji
o tematyce podatkowej, wykładowca w Stowarzyszeniu Księgowych w Polsce

ZUS
Małgorzata Kozłowska
radca prawny, specjalista i praktyk, od wielu lat zajmuje się prawem
ubezpieczeń społecznych

Rachunkowość
Paweł Muż
ekonomista, redaktor „MONITORA księgowego"

Podatkowa księga przychodów i rozchodów
Grzegorz Ziółkowski
doradca podatkowy, autor licznych publikacji z dziedziny podatków
oraz komentarza do PIT wydanego przez INFOR PL SA

eprasa.pl 51a928c56c

IV. VAT

1 Czy błędny kurs waluty na fakturze wpływa na prawo do odliczenia VAT

PROBLEM

Jako podatnik VAT prowadzący działalność gospodarczą otrzymałem od krajowego kontrahenta fakturę dokumentującą dostawę towarów. Faktura została wystawiona w euro. Na fakturze wskazano kwotę netto oraz VAT w euro, a także przeliczenie VAT na złote polskie według kursu wskazanego przez wystawcę faktury. W mojej ocenie zastosowany na fakturze kurs waluty jest nieprawidłowy i nie odpowiada temu, który powinien zostać zastosowany zgodnie z przepisami. W związku z tym mam wątpliwości, czy jako nabywca mogę skorzystać z prawa do odliczenia VAT z takiej faktury, mimo że kurs waluty został określony błędnie?

RADA

W opisanej sytuacji nie ma przeszkód do odliczenia VAT, mimo błędnego kursu zastosowanego przez kontrahenta. Odliczenia należy dokonać w kwocie wskazanej na fakturze pierwotnej, a po otrzymaniu faktury korygującej – skorygować je.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 86 ust. 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego w takim zakresie, w jakim nabyte towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych. Z kolei – zgodnie z art. 86 ust. 2 pkt 1 ustawy o VAT – kwotę podatku naliczonego stanowi m.in. suma kwot podatku wynikających z faktur otrzymanych przez podatnika z tytułu nabycia towarów i usług.

Prawo do odliczenia podatku naliczonego jest podstawową zasadą konstrukcji VAT i stanowi przejaw zasady neutralności tego podatku. Ograniczenia tego prawa mogą wynikać wyłącznie z wyraźnych regulacji ustawowych, w szczególności z przesłanek negatywnych wskazanych w art. 88 ustawy o VAT.

Z art. 106e ust. 11 ustawy o VAT wynika, że kwota podatku wykazana na fakturze powinna być wyrażona w złotych, natomiast w przypadku gdy wartość transakcji określona jest w walucie obcej, jej przeliczenia na złote dokonuje się zgodnie z zasadami określonymi w art. 31a ustawy o VAT. Co do zasady przeliczenia należy dokonać według średniego kursu danej waluty ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień roboczy poprzedzający dzień powstania obowiązku podatkowego albo – w określonych sytuacjach – poprzedzający dzień wystawienia faktury.

eprasa.pl 51a928c56c

Obowiązek prawidłowego przeliczenia wartości wyrażonych w walucie obcej na złote spoczywa na wystawcy faktury, tj. dostawcy towarów lub usługodawcy. Ewentualne zastosowanie przez sprzedawcę nieprawidłowego kursu walutowego stanowi błąd w sposobie sporządzenia dokumentu przez wystawcę faktury.

W art. 88 ustawy o VAT nie wskazano, aby nieprawidłowy kurs waluty przy przeliczeniu kwot wyrażonych w walucie obcej na fakturze stanowił przesłankę wyłączającą prawo do odliczenia VAT.

Należy zatem uznać, że samo zastosowanie przez sprzedawcę błędnego kursu walutowego przy przeliczeniu podstawy opodatkowania i kwoty VAT nie pozbawia nabywcy prawa do odliczenia podatku naliczonego wykazanego na fakturze. Prawo to przysługuje, pod warunkiem że spełnione są ogólne przesłanki wynikające z art. 86 ustawy o VAT, tj. nabywca jest czynnym podatnikiem VAT, transakcja rzeczywiście została dokonana, a nabyte towary lub usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych.

W przypadku otrzymania faktury wystawionej w walucie obcej, na której dostawca zastosował nieprawidłowy kurs waluty, podatnik ma prawo do odliczenia VAT w wysokości wykazanej na tej fakturze, o ile nie występują inne przesłanki negatywne określone w art. 88 ustawy o VAT (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 1 kwietnia 2025 r., sygn. 0114-KDIP1-3.4012.225.2025.1.LM).

Wysokość odliczenia

Odnosząc się natomiast do wysokości odliczenia, należy wskazać, że nabywca nie powinien samodzielnie przeliczać kwoty podatku według kursu, który w jego ocenie był prawidłowy, i odliczać podatku w innej wysokości niż wynikająca z otrzymanej faktury. Skoro bowiem art. 86 ust. 2 pkt 1 ustawy o VAT wiąże kwotę podatku naliczonego z kwotą podatku wynikającą z faktury, to do czasu wystawienia faktury korygującej nabywca jest uprawniony do odliczenia podatku naliczonego w kwocie wykazanej na fakturze. Takie stanowisko potwierdził m.in. Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 1 kwietnia 2025 r. (sygn. 0114-KDIP1-3.4012.225.2025.1.LM). Wskazał w niej, że przy błędnym kursie walutowym nabywcy przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego w kwocie, jaka zostanie wykazana na fakturze. Analogiczne stanowisko zostało potwierdzone również w interpretacji indywidualnej Dyrektora KIS z 28 października 2025 r. (sygn. 0113-KDIPT1-2.4012.776.2025.1.AJB).

Skutki otrzymania faktury korygującej

Jeżeli nabywca stwierdzi, że dostawca zastosował nieprawidłowy kurs waluty, zasadne jest zwrócenie się do wystawcy faktury o jej skorygowanie. Błąd dotyczący kursu waluty wpływa bowiem na podstawę opodatkowania lub kwotę podatku wykazaną w złotych, a tego rodzaju nieprawidłowości powinny zostać usunięte przez sprzedawcę w drodze faktury korygującej, o której mowa w art. 106j ustawy o VAT. Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 27 września 2024 r. (sygn. 0114-KDIP1-2.4012.410.2024.1.GK) wskazał wprost, że błędnie wykazana podstawa opodatkowania, kwota podatku lub stawka po-

eprasa.pl 51a928c56c

datku mieszczą się w dyspozycji art. 106j ustawy o VAT. Nie oznacza to jednak, że do czasu otrzymania korekty nabywca traci prawo do odliczenia podatku wykazanego na fakturze pierwotnej.

W przypadku późniejszego otrzymania faktury korygującej sposób jej rozliczenia będzie zależał od tego, czy korekta zmniejsza czy zwiększa kwotę podatku naliczonego.

Korekta odliczenia „in minus". Jeżeli korekta prowadzi do zmniejszenia podatku naliczonego, nabywca powinien zastosować art. 86 ust. 19a ustawy o VAT. Zgodnie z tym przepisem, w przypadku obniżenia podstawy opodatkowania albo stwierdzenia pomyłki w kwocie podatku na fakturze, nabywca jest obowiązany zmniejszyć kwotę podatku naliczonego w rozliczeniu za okres, w którym otrzymał fakturę korygującą. Jeżeli jednak nabywca nie odliczył jeszcze podatku naliczonego z faktury pierwotnej, której dotyczy korekta, a prawo do takiego odliczenia mu przysługuje, zmniejszenie podatku naliczonego powinien uwzględnić w rozliczeniu za okres, w którym dokonuje tego odliczenia. W praktyce oznacza to, że korekta zmniejszająca podatek naliczony co do zasady nie wymaga cofania się do okresu rozliczenia faktury pierwotnej, lecz jest ujmowana na bieżąco – w okresie otrzymania faktury korygującej albo w okresie odliczenia VAT z faktury pierwotnej, jeżeli odliczenie to następuje dopiero po otrzymaniu korekty.

Korekta odliczenia „in plus". Jeżeli faktura korygująca zwiększa kwotę podatku naliczonego, nabywca zasadniczo odlicza dodatkową kwotę podatku na zasadach ogólnych, tj. nie wcześniej niż w rozliczeniu za okres, w którym otrzymał fakturę korygującą, przy założeniu, że po stronie sprzedawcy powstał obowiązek podatkowy. W takim przypadku korekta „wstecz" może dotyczyć przede wszystkim rozliczeń sprzedawcy, skoro przyczyną korekty był błąd istniejący już w chwili wystawienia faktury pierwotnej. Po stronie nabywcy należy natomiast odróżnić prawo do bieżącego odliczenia dodatkowego podatku z faktury korygującej od obowiązku korygowania wcześniejszego odliczenia.

Rekomendacja

W przypadku opisanym w pytaniu rekomendowane jest, aby nabywca odliczył VAT w kwocie wynikającej z otrzymanej faktury, a równocześnie – w ramach należytej staranności – zwrócił się do sprzedawcy o wystawienie faktury korygującej. Dopiero otrzymanie korekty powinno skutkować odpowiednim rozliczeniem różnicy w podatku naliczonym, przy czym okres tej korekty należy ustalić odrębnie, w zależności od tego, czy korekta będzie korektą „in minus" czy „in plus".

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 86 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z: 1 kwietnia 2025 r. (sygn. 0114-KDIP1--3.4012.225.2025.1.LM), 28 października 2025 r. (sygn. 0113-KDIPT1-2.4012.776.2025.1.AJB) oraz 27 września 2024 r. (sygn. 0114-KDIP1-2.4012.410.2024.1.GK)

©℗

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

eprasa.pl 51a928c56c

2 Czy trzeba przechowywać kasę fiskalną wycofaną z pracy do upływu terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych

PROBLEM

Prowadzę działalność gospodarczą, w ramach której ewidencjonowałem sprzedaż przy zastosowaniu kasy rejestrującej. W związku z zakończeniem używania tej kasy wycofałem ją z pracy w trybie fiskalnym. Po zakończeniu pracy kasy w trybie fiskalnym dokonałem wymaganych czynności związanych z jej wycofaniem z eksploatacji, w tym odczytu zawartości pamięci fiskalnej kasy przy udziale serwisanta. W związku z odczytem został sporządzony wymagany protokół. Po dokonaniu odczytu modułu kasy fiskalnej oraz zakończeniu pracy kasy w trybie fiskalnym nie wykorzystuję już jej do ewidencjonowania sprzedaży. Co mogę zrobić z kasą rejestrującą po jej wycofaniu z pracy w trybie fiskalnym i po dokonaniu odczytu modułu kasy fiskalnej? Czy mam obowiązek przechowywania jej do czasu upływu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego?

RADA

Po dokonaniu odczytu zawartości pamięci fiskalnej kasy rejestrującej oraz dopełnieniu wszystkich wymaganych przepisami formalności związanych z zakończeniem jej pracy w trybie fiskalnym, może Pan swobodnie rozporządzać tym urządzeniem, w szczególności może Pan przekazać kasę wraz z modułem fiskalnym do utylizacji, sprzedać ją, przekazać firmie serwisującej lub producentowi albo zadysponować nią w inny sposób. Przepisy nie nakładają na Pana obowiązku dalszego przechowywania wycofanej kasy. Nie ma znaczenia, kiedy upływa termin przedawnienia zobowiązania podatkowego z tytułu sprzedaży zarejestrowanej na kasie.

UZASADNIENIE

W przypadku zakończenia używania kasy rejestrującej zasadnicze znaczenie mają przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z 25 czerwca 2025 r. w sprawie kas rejestrujących. Rozporządzenie to odrębnie reguluje procedurę zakończenia używania kasy online oraz kasy z elektronicznym albo papierowym zapisem kopii. Mimo pewnych różnic technicznych, w obu przypadkach istota obowiązków podatnika jest

eprasa.pl 51a928c56c

podobna: podatnik powinien zakończyć pracę kasy w trybie fiskalnym, sporządzić wymagane raporty, dokonać odczytu pamięci fiskalnej przy pomocy serwisanta, sporządzić protokół z tej czynności oraz złożyć odpowiednie dokumenty do właściwego naczelnika urzędu skarbowego.

Procedura ta służy przede wszystkim końcowemu rozliczeniu pracy kasy, potwierdzeniu danych zapisanych w pamięci fiskalnej oraz umożliwieniu organowi podatkowemu kontroli prawidłowości ewidencjonowania sprzedaży. Dopiero po wykonaniu tych czynności kasa zostaje wycofana z pracy w trybie fiskalnym. Po zakończeniu pracy kasy w trybie fiskalnym urządzenie nie może już służyć do dalszego ewidencjonowania sprzedaży. Nie oznacza to jednak, że podatnik ma obowiązek przechowywać fizycznie tę kasę lub jej moduł fiskalny, np. do upływu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego z tytułu sprzedaży zarejestrowanej na tej kasie.

Obowiązek podatnika dotyczy wykonania czynności końcowych, sporządzenia wymaganych dokumentów i ich złożenia we właściwym urzędzie skarbowym, a nie fizycznego przechowywania wycofanej kasy przez określony czas. W związku z tym po wycofaniu kasy rejestrującej z pracy w trybie fiskalnym, niezależnie od tego, czy chodzi o kasę z elektronicznym albo papierowym zapisem kopii czy o kasę online, oraz po dokonaniu odczytu modułu kasy fiskalnej, podatnik może rozporządzić tą kasą według własnego uznania. W szczególności może dokonać utylizacji kasy oraz modułu fiskalnego. Może również przekazać ją firmie serwisującej albo producentowi kas, ewentualnie dokonać jej zbycia.

Dodajmy, że w przypadku kasy online konieczne jest dodatkowo zapewnienie odczytu i zapisu danych z pamięci chronionej na zewnętrzny nośnik danych. Po wykonaniu wszystkich wymaganych czynności końcowych skutek jest taki sam: kasa nie może być już używana do ewidencjonowania sprzedaży, a podatnik może nią dowolnie rozporządzać, w tym przekazać ją do utylizacji.

Stanowisko to potwierdził Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 13 grudnia 2023 r. (sygn. 0112-KDIL3.4012.625.2023.1.MC).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 111 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)
- § 33–§ 34 rozporządzenia Ministra Finansów z 25 czerwca 2025 r. w sprawie kas rejestrujących (Dz.U. z 2025 r. poz. 845)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 13 grudnia 2023 r. (sygn. 0112-KDIL3.4012.625.2023.1.MC)

©℗

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

eprasa.pl 51a928c56c

3 Jak wykazać w ewidencji JPK_VAT sprzedaż na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej nieewidencjonowaną na kasie rejestrującej

PROBLEM

Jestem zwolniony z obowiązku rejestrowania sprzedaży na kasie rejestrującej. Jak wykazać taką sprzedaż w JPK_VAT? Na podstawie jakiego dokumentu i z jakim oznaczeniem? Czy w przypadku gdy klient zażąda wystawienia faktury, sprzedaż trzeba wykazać na podstawie faktury?

RADA

Gdy sprzedaż na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej nie była ewidencjonowana na kasie fiskalnej, taką sprzedaż wykazujemy w ewidencji JPK_VAT na podstawie dowodu wewnętrznego z oznaczeniem „WEW" oraz z oznaczeniem „DI". Nie ma przy tym znaczenia, czy transakcja została udokumentowana fakturą oraz kiedy faktura została wystawiona.

UZASADNIENIE

Podatnik nie ma obowiązku wystawiania „samoistnie" faktur na rzecz klientów indywidualnych (konsumentów). Ma natomiast obowiązek wystawienia faktury dla klienta indywidualnego w przypadku otrzymania od niego takiego żądania (zob. art. 106b ust. 3 pkt 1 i pkt 1a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług). Obowiązek ten dotyczy faktur dokumentujących sprzedaż, a także faktur zaliczkowych (z wyjątkami dotyczącymi m.in. usług najmu, dzierżawy lub leasingu, dostawy lub refaktury mediów), jeżeli żądanie wystawienia faktury zostało zgłoszone w terminie 3 miesięcy, licząc od końca miesiąca, w którym dostarczono towar lub wykonano usługę bądź otrzymano całość lub część zapłaty.

W tych okolicznościach Czytelnik ma wątpliwość, na podstawie jakiego dokumentu należy ująć w ewidencji podatku należnego JPK_VAT sprzedaż dokonywaną na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej nieujętą na kasie fiskalnej (z uwagi na zwolnienie z tego obowiązku). Czy należy to zrobić na podstawie dowodu wewnętrznego (z oznaczeniem „WEW" w polu TypDokumentu), czy na podstawie wystawionej faktury (bez oznaczeń w polu TypDokumentu)?

W praktyce orzeczniczej organy podatkowe przyjmują, że podatnicy dokonujący sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, którzy nie ewidencjonują tej sprzedaży na kasie rejestrującej (z uwagi na zwolnienie z tego obowiązku), powinni taką sprzedaż ujmować w ewidencji JPK_VAT (JPK_V7M lub JPK_V7K) na pod-

eprasa.pl 51a928c56c

stawie dokumentu wewnętrznego z oznaczeniem „WEW". Nie ma przy tym znaczenia, czy transakcja została udokumentowana fakturą oraz kiedy faktura została wystawiona.

Jak wskazał Szef Krajowej Administracji Skarbowej w zmianie interpretacji indywidualnej z 28 stycznia 2026 r. (sygn. DOP7.8101.91.2025.FMLM):

MF *(…) sprzedaż na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej i rolników ryczałtowych nieewidencjonowaną na kasie rejestrującej, należy wykazać na podstawie zapisu zbiorczego oznaczanego „WEW". Nie ma przy tym znaczenia, czy transakcja została udokumentowana fakturą oraz kiedy faktura została wystawiona. Zatem, Wnioskodawca nie ma obowiązku wykazywania w ewidencji, sporządzanej na podstawie art. 109 ust. 3 ustawy o VAT, danych z faktur dokumentujących sprzedaż (nieewidencjonowaną na kasie rejestrującej) na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych, ponieważ faktury te nie są objęte zakresem art. 109 ust. 3d ustawy. (…).*

Dowody wewnętrzne powinny być ujmowane w ewidencji podatku należnego JPK_VAT z oznaczeniem „WEW" w polu TypDokumentu, a za okresy od lutego 2026 r. również z oznaczeniem „DI" (zob. § 10 ust. 5 pkt 2 lit. a i c rozporządzenia z 15 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 106b ust. 3 pkt 1 i pkt 1a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)
- § 10 ust. 5 pkt 2 lit. a i c rozporządzenia Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z 15 października 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w deklaracjach podatkowych i w ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 1988; ost.zm. Dz.U. z 2025 r. poz. 245)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- zmiana interpretacji indywidualnej z 28 stycznia 2026 r. wydana przez Szefa KAS (sygn. DOP7.8101.91.2025.FMLM)

©℗

Marcin Szymankiewicz
doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych

4 Czy nabywcy produktów rolnych przysługuje prawo do odliczenia VAT z faktur VAT RR, gdy zapłata następuje po potrąceniu składki plantatorskiej

PROBLEM

Y. spółka z o.o. (podatnik VAT czynny) nabywa produkty rolne m.in. od rolników ryczałtowych, z którymi ma zawarte umowy kontraktacji. Dokumentuje

eprasa.pl 51a928c56c

to fakturą VAT RR, a zapłata jest dokonywana na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego. Spółka nabywa produkty wyłącznie na potrzeby działalności opodatkowanej VAT (przetwórstwo owocowo-warzywne). Rolnicy ryczałtowi (określani dalej również jako plantatorzy) mogą podjąć decyzję o członkostwie w Związku Plantatorów (…); dalej również jako związek. Rolnik ryczałtowy, zawierając umowę ze spółką, deklaruje członkostwo w związku. Deklaruje składkę na rzecz związku w określonej wysokości od wartości dostarczonych produktów rolnych (dalej: składka plantatorska). Plantatorzy zobowiązują spółkę do przekazania na konto związku składki plantatorskiej z wierzytelności należnych plantatorowi od spółki.

Czy spółka może odliczyć VAT wynikający z faktur VAT RR wystawionych na rzecz rolników ryczałtowych będących członkami związku z tytułu dostarczonych przez nich do spółki produktów rolnych, jeżeli przy wypłacie należności za dostarczone produkty rolne przekaże część należności za nie w wysokości składki plantatorskiej na rachunek bankowy związku zgodnie z dyspozycją rolnika ryczałtowego, przy czym spółka na podstawie art. 921[1] ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (dalej: k.c.) działa na rachunek (na rzecz) rolnika ryczałtowego (plantatora)?

RADA

Spółka może odliczyć VAT (tzw. zryczałtowany zwrot podatku) wynikający z faktur VAT RR wystawionych na rzecz rolników ryczałtowych, będących członkami Związku Plantatorów (...), z tytułu dostarczonych przez nich do spółki produktów rolnych. Nie zmienia tego fakt, że przy wypłacie należności za dostarczone produkty rolne spółka przekaże część należności za te produkty rolne, w wysokości składki plantatorskiej, na rachunek bankowy związku zgodnie z dyspozycją rolnika ryczałtowego (plantatora). Prawo do odliczenia przysługuje pod warunkiem spełnienia przesłanek odliczenia wynikających z art. 116 ust. 6 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT).

UZASADNIENIE

Stosownie do art. 116 ust. 6 ustawy o VAT zryczałtowany zwrot podatku zwiększa u nabywcy produktów rolnych kwotę podatku naliczonego, o której mowa w art. 86 ust. 2 ustawy o VAT, w rozliczeniu za okres rozliczeniowy, w którym dokonano zapłaty, pod warunkiem że:

1) nabycie produktów rolnych jest związane z dostawą opodatkowaną,
2) zapłata należności za produkty rolne, obejmująca również kwotę zryczałtowanego zwrotu podatku, nastąpiła na rachunek bankowy rolnika ryczałtowego lub na jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, której jest członkiem,

eprasa.pl 51a928c56c

3) w dokumencie stwierdzającym dokonanie zapłaty należności za produkty rolne zostaną podane numer i data wystawienia faktury potwierdzającej nabycie tych produktów albo numer identyfikujący taką fakturę w Krajowym Systemie e-Faktur, albo na fakturze potwierdzającej nabycie produktów rolnych podano dane identyfikacyjne dokumentu stwierdzającego dokonanie zapłaty.

Celem tej regulacji jest powiązanie zapłaty dokonywanej przez podatnika z konkretną transakcją zakupu produktów rolnych oraz określenie warunków, na jakich podatnik może zrealizować prawo do odliczenia. Czytelnik ma wątpliwość, czy wypełnia warunek odliczenia wskazany w punkcie 2. Mianowicie, czy może dokonać odliczenia, jeżeli zapłaci rolnikowi za dostarczone produkty rolne po potrąceniu składki członkowskiej na Związek Plantatorów (...). Na rachunek rolnika nie wpłynie zatem cała kwota, a jej część. Nie oznacza to jednak, że w takiej sytuacji spółka utraci prawo do odliczenia zryczałtowanego zwrotu VAT.

Jak wynika z art. 116 ust. 8 i ust. 9a ustawy o VAT:

- warunek zapłaty, o którym mowa w art. 116 ust. 6 pkt 2 ustawy o VAT, dotyczy tej części zapłaty, która stanowi różnicę między kwotą należności za dostarczone produkty rolne a kwotą należności za towary i usługi dostarczone rolnikowi ryczałtowemu przez nabywcę tych produktów rolnych,
- przez należności za towary i usługi dostarczane rolnikowi ryczałtowemu rozumie się również potrącenia, jeżeli wynikają z innych ustaw, rozporządzeń Rady UE lub tytułów wykonawczych (egzekucyjnych).

Oznacza to, że nabywca produktów rolnych może dokonać zapłaty po potrąceniu należności, które mu przysługują wobec rolnika za dostarczone mu towary i usługi oraz po dokonaniu innych potrąceń, które wynikają z innych ustaw, rozporządzeń Rady UE lub tytułów wykonawczych (egzekucyjnych). Ustawodawca uznaje, że potrącenia te nie powodują utraty prawa do odliczenia zryczałtowanego zwrotu VAT, ponieważ mimo dokonania tych potrąceń warunek zapłaty uważa się za spełniony.

Dodajmy, że zwrot „potrącenia, jeżeli wynikają z innych ustaw", którym posłużono się w art. 116 ust. 9a ustawy o VAT, dotyczy wszystkich potrąceń wzajemnych należności, w tym wynikających z umów opartych m.in. na k.c. W przypadku opisanym w pytaniu spółka działa w interesie plantatora (rolnika ryczałtowego), gdyż na jego zlecenie dokonuje przekazania składki członkowskiej. Skoro z jednej strony plantator (rolnik ryczałtowy) zobowiązany jest do dokonania wpłaty udziałów członkowskich na rzecz związku, z drugiej natomiast strony spółka jest zobowiązana do dokonania na jego rzecz zapłaty należności za nabyte produkty rolne, to potrącenie stanowi należność, o której mowa w art. 116 ust. 9a ustawy o VAT.

Podsumowując, spółka może odliczyć VAT wynikający z faktur VAT RR wystawionych na rzecz rolników ryczałtowych, będących członkami Związku Plantatorów (...), z tytułu dostarczonych przez nich do spółki produktów rolnych, jeśli przy wypłacie należności za dostarczone produkty rolne przekaże część należności za te produkty rolne

eprasa.pl 51a928c56c

w wysokości składki plantatorskiej na rachunek bankowy związku zgodnie z dyspozycją rolnika ryczałtowego (plantatora), pod warunkiem spełnienia przesłanek wynikających z art. 116 ust. 6 ustawy o VAT.

Zaprezentowane stanowisko podzielają organy podatkowe (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 29 września 2025 r., sygn. 0112-KDIL1-3.4012.614.2025.1.AKR).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 116 ust. 6, 8 i 9a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 29 września 2025 r. (sygn. 0112-KDIL1-3.4012.614.2025.1.AKR)

Marcin Szymankiewicz
doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych

5 Czy na refakturze usługi szkoleniowej można wykazać tę samą podstawę prawną zwolnienia z VAT co na fakturze pierwotnej

PROBLEM

Y spółka z o.o. (podatnik VAT czynny) świadczy usługi stomatologiczne. Zatrudnia lekarzy dentystów na podstawie umów o pracę oraz kontraktów B2B. Lekarze dentyści, z racji wykonywanego zawodu, mają obowiązek doskonalenia zawodowego wynikający m.in. z ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty. Spółka, w celu umożliwienia wykonania tego obowiązku zatrudnionym lekarzom, nabyła usługę szkoleniową (stacjonarną na terenie Polski) od podmiotu posiadającego wpis właściwej Okręgowej Rady Lekarskiej w rejestrze podmiotów prowadzących ustawiczny rozwój zawodowy lekarzy uzyskany po akredytacji Naczelnej Rady Lekarskiej. Nabyte szkolenie dotyczyło wyłącznie tematyki ochrony zdrowia związanej z praktyką lekarza dentysty. Uczestnictwo w szkoleniu pozwoliło lekarzom na uzyskanie punktów akredytacyjnych. Na udokumentowanie zakupionej usługi spółka otrzymała od firmy szkoleniowej fakturę ze zwolnieniem z VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 29 lit. a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT). Z uzyskanych od firmy szkoleniowej informacji wynika, że nie posiada statusu jednostki objętej systemem oświaty (w zakresie

eprasa.pl 51a928c56c

kształcenia i wychowania) ani statusu uczelni, jednostki naukowej Polskiej Akademii Nauk czy jednostki badawczo-rozwojowej w zakresie kształcenia na poziomie wyższym. Takiego statusu nie posiada również spółka.

W przypadku lekarzy dentystów zatrudnionych na podstawie kontraktów B2B, tj. posiadających status przedsiębiorcy, spółka dokonuje refaktury kosztów nabytej usługi szkoleniowej (nie doliczając żadnej marży). Czy spółka może zastosować zwolnienie z VAT na refakturze usługi szkoleniowej na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 29 lit. a ustawy o VAT?

RADA

Tak. Spółka może zastosować zwolnienie z VAT na refakturze usługi szkoleniowej nabytej dla zatrudnionych lekarzy dentystów. Na wystawionej refakturze podstawą prawną zwolnienia z VAT jest art. 43 ust. 1 pkt 29 lit. a ustawy o VAT.

UZASADNIENIE

Podstawa refakturowania

W przypadku gdy podatnik, działając we własnym imieniu, ale na rzecz osoby trzeciej, bierze udział w świadczeniu usług, przyjmuje się, że ten podatnik sam otrzymał i wyświadczył te usługi (zob. art. 8 ust. 2a ustawy o VAT). Przepis ten jest źródłem praw i obowiązków podatników w odniesieniu do świadczeń określanych mianem „odsprzedaży" lub „refakturowania" usług. W związku z tym należy stwierdzić, że nabycie usług oraz ich późniejsza odsprzedaż (z marżą czy bez) powinny być zawsze traktowane jako dwie odrębne transakcje usługowe. Oznacza to, że podmiot świadczący (sprzedający) daną usługę, nabytą we własnym imieniu, lecz na rzecz osoby trzeciej, traktowany jest najpierw jako usługobiorca, a następnie jako usługodawca tej samej usługi. Przeniesienie ciężaru kosztów na inną osobę nie może być zatem w żaden inny sposób potraktowane niż jako świadczenie usługi w tym samym zakresie (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 30 kwietnia 2025 r., sygn. 0114-KDIP1-2.4012.65.2025.2.RM). Oznacza to, że refaktura na lekarzy zatrudnionych na podstawie kontraktów B2B nabytej usługi szkoleniowej stanowi dla spółki odpłatne świadczenie usługi.

Spółka ma jednak wątpliwość, czy do refaktury usługi szkoleniowej nabytej dla lekarzy dentystów może zastosować art. 43 ust. 1 pkt 29 lit. a ustawy o VAT, który jest podstawą prawną zwolnienia w pierwotnej fakturze.

W praktyce organów podatkowych występuje pogląd, że do refaktury (art. 8 ust. 2a ustawy o VAT) usługi szkoleniowej, zwolnionej na podstawie art. 43 ust. 1 pkt. 29 lit. a ustawy o VAT, podmiot refakturujący może również zastosować zwolnienie z VAT na podstawie tego przepisu – zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 27 stycznia 2026 r. (sygn. 0112-KDIL1-1.4012.821.2025.1.AR).

eprasa.pl 51a928c56c

Oznacza to, że do refaktury usługi szkoleniowej nabytej dla lekarzy dentystów, zwolnionej na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 29 lit. a ustawy o VAT, spółka również może zastosować zwolnienie na podstawie przywołanego przepisu, jeżeli są spełnione warunki tego zwolnienia.

Warunki zwolnienia z VAT usług kształcenia lekarzy

Z art. 43 ust. 1 pkt 29 lit a ustawy o VAT wynika, że zwalnia się od podatku usługi kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego prowadzone w formach i na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach (inne niż wymienione w art. 43 ust. 1 pkt 26 ustawy o VAT). Zwolnienie to obejmuje również świadczenie usług i dostawę towarów ściśle z tymi usługami związane.

Oznacza to, że na podstawie tego przepisu usługa szkoleniowa jest zwolniona z VAT (w tym na refakturze), jeżeli:

- jest to usługa szkoleniowa inna niż wymieniona w art. 43 ust. 1 pkt 26 ustawy o VAT, bo wtedy podstawą prawną zwolnienia z VAT byłby pkt 26, a nie pkt 29 lit. a,
- jest to usługa kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania oraz
- forma i zasady szkolenia zostały uregulowane w odrębnych przepisach.

W opisanym przypadku wszystkie warunki zwolnienia z VAT, o których mowa w tym przepisie, są spełnione, mianowicie:

- usługa szkoleniowa jest usługą „inną niż wymieniona w pkt 26 art. 43 ust. 1 ustawy o VAT,
- usługa szkoleniowa jest usługą kształcenia zawodowego i przekwalifikowania, ponieważ nauczanie pozostawało w bezpośrednim związku z branżą lub zawodem, jak również miało na celu uzyskanie lub uaktualnienie wiedzy do celów zawodowych – zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 12 stycznia 2026 r. (sygn. 0114-KDIP4-2.4012.670.2025.2.MŻA),
- szkolenie było prowadzone w formach i na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach.

Co do ostatniego warunku organy podatkowe przyjmują, że usługi szkoleniowe dla lekarzy dentystów korzystają ze zwolnienia na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 29 lit. a ustawy o VAT, jeżeli:

- są realizowane na zasadach uregulowanych w ustawie o zawodach lekarzy i lekarzy dentystów, tzn. przez firmę szkoleniową będącą podmiotem wpisanym w rejestrze podmiotów prowadzących ustawiczny rozwój zawodowy lekarzy uzyskany po akredytacji Naczelnej Rady Lekarskiej, gdzie programy szkoleń podlegają ocenie i akceptacji przez Naczelną Izbę Lekarską, a realizacja szkoleń musi być zgodna z przyjętymi wymogami,
- uczestnictwo w nabytej usłudze szkoleniowej pozwala lekarzom dentystom na uzyskanie punktów akredytacyjnych

eprasa.pl 51a928c56c

– zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 30 stycznia 2026 r. (sygn. 0112-KDIL1-1.4012.861.2025.2.WK).

Należy zatem przyjąć, że spółka nabyła dla lekarzy dentystów usługi kształcenia zawodowego zwolnione na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 29 lit. a ustawy o VAT. To oznacza, że może zastosować zwolnienie z VAT na podstawie tego przepisu również na wystawianej refakturze.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8 ust. 2a, art. 43 ust. 1 pkt 29 lit. a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacje indywidualne Dyrektora KIS: z 30 kwietnia 2025 r. (sygn. 0114-KDIP1-2.4012.65.2025.2.RM), 27 stycznia 2026 r. (sygn. 0112-KDIL1-1.4012.821.2025.1.AR), z 12 stycznia 2026 r. (sygn. 0114-KDIP4--2.4012.670.2025.2.MŻA) oraz z 30 stycznia 2026 r. (sygn. 0112-KDIL1-1.4012.861.2025.2.WK)

©℗

Marcin Szymankiewicz
doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych

6 Czy wywóz towarów z Polski do magazynu w Norwegii powinien być opodatkowany w Polsce i fakturowany w KSeF

PROBLEM

Spółka (podatnik VAT czynny) dokonuje dostaw towarów na rzecz firm z Norwegii, nieposiadających stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce. Towary są transportowane z magazynu spółki w Polsce bezpośrednio do wskazanych przez nabywców magazynów na terytorium Norwegii, w szczególności:

- spółka nie dysponuje magazynem w Norwegii (ani własnym, ani wynajmowanym itp.), w którym towary mogłyby być przechowywane przed ich dostawą na rzecz nabywcy norweskiego,
- transport towarów ma zasadniczo nieprzerwany charakter (brak przerw w transporcie innych niż krótkotrwałe postoje bezpośrednio związane z organizacją transportu z magazynu spółki w Polsce do magazynów w Norwegii wskazanych przez nabywców),
- towary w trakcie transportu nie są poddawane żadnym pracom mającym na celu zmianę ich właściwości (tj. przerób, procesy uszlachetniające itp.).

eprasa.pl 51a928c56c

Dostawy są realizowane na warunkach Incoterms DDP (*Delivered Duty Paid*), w związku z czym:

- spółka odpowiada za transport towarów na całej trasie z magazynu w Polsce do magazynu w Norwegii wskazanego przez nabywcę, przy czym organizację transportu spółka zleca polskiemu spedytorowi (który organizuje transport z wykorzystaniem podwykonawców, a następnie obciąża spółkę kosztami transportu),
- w związku z wywozem towarów poza terytorium Unii Europejskiej spółka dokonuje odprawy eksportowej towarów (zgłoszenie do procedury wywozu) na terytorium Polski,
- spółka jest odpowiedzialna za dokonanie odprawy importowej towarów na terytorium Norwegii przy pomocy upoważnionej przez nią norweskiej agencji celnej (spółka ponosi koszty odprawy importowej),
- prawo do dysponowania towarami jak właściciel jest przenoszone przez spółkę na rzecz nabywców w momencie dostarczenia towarów do wskazanych magazynów w Norwegii, tj. już po dokonaniu odprawy importowej towarów w tym państwie (w tym samym momencie przenoszone jest również prawo własności, a także ryzyka związane z towarami).

Spółka jest zarejestrowana dla celów podatku o charakterze VAT w Norwegii, nie posiada jednak w tym państwie tzw. stałego miejsca prowadzenia działalności.

Dla celów odprawy eksportowej w Polsce spółka posługuje się w szczególności tzw. dokumentem nietransakcyjnym (proforma) wystawianym wyłącznie dla celów odprawy celnej i zawierającym m.in. dane spółki ze wskazaniem jej numeru VAT nadanego w Polsce (jako eksportera) oraz dane spółki ze wskazaniem jej numeru VAT nadanego w Norwegii (jako importera), jak również wartości niezbędne dla określenia m.in. wartości celnej towarów.

Spółka każdorazowo dysponuje dokumentem celnym CC599C, stanowiącym potwierdzenie przez właściwy organ celny wywozu towarów z terytorium Polski poza terytorium Unii Europejskiej.

Zgodnie z przepisami o VAT obowiązującymi w Norwegii spółka jako zarejestrowany norweski podatnik VAT jest zobowiązana do rozliczenia (za pośrednictwem norweskiej agencji celnej) podatku importowego VAT, jak również udokumentowania dostaw towarów na rzecz nabywców norweskich fakturami wystawionymi pod norweskim numerem VAT spółki i zawierającymi kwoty norweskiego podatku VAT. Kwoty tego podatku są ujmowane w odpowiednich ewidencjach/deklaracjach spółki działającej w tym zakresie w charakterze norweskiego podatnika VAT oraz rozliczane w norweskich organach podatkowych.

eprasa.pl 51a928c56c

Czy wywóz towarów z Polski do wskazanych przez nabywców magazynów w Norwegii, w celu dokonania dostawy tych towarów na rzecz nabywców, w momencie dostarczenia towarów do tych magazynów, po ich uprzednim zaimportowaniu przez spółkę na terytorium Norwegii, podlega opodatkowaniu VAT w Polsce jako eksport towarów? Czy w związku z dokonywaniem dostaw towarów na rzecz norweskich nabywców spółka ma obowiązek wystawiania faktur ustrukturyzowanych przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF)?

RADA

Wywóz towarów z Polski do wskazanych przez nabywców magazynów na terytorium Norwegii, w celu dokonania dostawy tych towarów na rzecz nabywców (norweskie firmy), w momencie dostarczenia towarów do tych magazynów, po ich uprzednim zaimportowaniu przez spółkę na terytorium Norwegii, podlega opodatkowaniu VAT w Polsce jako eksport towarów. Eksport tych towarów powinien być udokumentowany fakturą ustrukturyzowaną. Faktura ta jest udostępniana nabywcy w sposób z nim uzgodniony.

UZASADNIENIE

Eksport towarów podlegający opodatkowaniu w Polsce

W myśl art. 2 pkt 8 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) przez eksport towarów rozumie się dostawę towarów wysyłanych lub transportowanych z terytorium kraju poza terytorium Unii Europejskiej przez:

a) dostawcę lub na jego rzecz, lub

b) nabywcę mającego siedzibę poza terytorium kraju lub na jego rzecz, z wyłączeniem towarów wywożonych przez samego nabywcę do celów wyposażenia lub zaopatrzenia statków rekreacyjnych oraz turystycznych statków powietrznych lub innych środków transportu służących do celów prywatnych

– jeżeli wywóz towarów poza terytorium Unii Europejskiej jest potwierdzony przez właściwy organ celny określony w przepisach celnych.

Zatem, aby dostawę towarów uznać za eksport towarów, w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy o VAT muszą wystąpić łącznie następujące przesłanki:

a) musi nastąpić przeniesienie prawa do rozporządzania towarem jak właściciel,

b) towar będący przedmiotem dostawy musi zostać wysłany lub przetransportowany z terytorium Polski poza terytorium Unii Europejskiej,

c) wywóz towaru poza terytorium Unii Europejskiej musi być potwierdzony przez właściwy organ celny określony w przepisach celnych.

eprasa.pl 51a928c56c

Niezaistnienie jednej z przesłanek wymienionych w art. 2 pkt 8 ustawy o VAT powoduje, że nie dochodzi do eksportu towarów w rozumieniu ustawy o VAT.

Ponadto należy dodać, że z uwagi na terytorialny charakter podatku VAT, opodatkowaniu podlegają wyłącznie czynności, których miejscem świadczenia jest terytorium kraju, tj. Polski.

W interesującym nas zakresie należy też dodać, że miejscem dostawy towarów jest w przypadku:

- towarów wysyłanych lub transportowanych przez dokonującego ich dostawy, ich nabywcę lub przez osobę trzecią – miejsce, w którym towary znajdują się w momencie rozpoczęcia wysyłki lub transportu do nabywcy (zob. art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT),
- towarów niewysyłanych ani nietransportowanych – miejsce, w którym towary znajdują się w momencie dostawy (zob. art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy o VAT).

Tylko zatem wywóz towarów, które w momencie rozpoczęcia wysyłki lub transportu poza terytorium Unii Europejskiej znajdują się na terytorium kraju, stanowi eksport towarów w rozumieniu art. 2 pkt 8 i art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT, podlegający opodatkowaniu w Polsce.

Wywóz towarów do magazynów w Norwegii jako eksport towarów

Z opisu stanu faktycznego wynika, że w momencie rozpoczęcia transportu spółka zna nabywców swoich towarów, gdyż dokonuje dostaw towarów na rzecz firm z Norwegii na podstawie zawartych umów oraz towary są transportowane z magazynu spółki w Polsce bezpośrednio do wskazanych przez nabywców magazynów w Norwegii. Ponadto w wyniku tych transakcji spółka przenosi prawo do dysponowania towarami jak właściciel na rzecz nabywców oraz dysponuje dokumentem celnym CC599C stanowiącym potwierdzenie przez właściwy organ celny wywozu towarów z terytorium Polski poza terytorium Unii Europejskiej. Zatem towar opuszcza terytorium kraju (tj. Polski) w celu dostarczenia go do konkretnego nabywcy w kraju trzecim (tj. w Norwegii). Przy czym nabywca tego towaru w wykonaniu tej czynności nabywa prawo do rozporządzania nim jak właściciel. Bez znaczenia pozostaje fakt, że decydując się na warunki dostawy w formule DDP, spółka przenosi to prawo na nabywcę dopiero po dokonaniu importu na terytorium Norwegii. Fakt ten nie może przesądzać o tym, że w opisanej sytuacji mamy do czynienia z przemieszczeniem towarów własnych w ramach przedsiębiorstwa, a następnie ze sprzedażą towarów na terytorium Norwegii. Należy zatem przyjąć, że towar jest wywożony w wyniku dostawy, ponieważ jego wywóz poza UE następuje jako bezpośrednia konsekwencja dokonanej przez spółkę sprzedaży na rzecz klientów z Norwegii na podstawie zawartych umów, a nie jako zdarzenie odrębne.

Biorąc zatem pod uwagę art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy o VAT, miejscem dostawy dla towarów wysyłanych i transportowanych jest miejsce, w którym towary znajdują się w momencie rozpoczęcia wysyłki lub transportu do nabywcy, czyli w bieżącej sprawie jest to

eprasa.pl 51a928c56c

Polska. Ponadto, w rozpatrywanej sytuacji należy uznać, że mamy do czynienia z eksportem towarów, gdyż w wyniku dostawy towarów, towar zostaje przetransportowany do Norwegii, co jest potwierdzone dokumentem celnym.

Podsumowując, w sytuacji opisanej w pytaniu, wywóz towarów z Polski do wskazanych przez nabywców magazynów na terytorium Norwegii, w celu dokonania dostawy tych towarów na rzecz nabywców (norweskie firmy) w momencie dostarczenia towarów do tych magazynów, po ich uprzednim zaimportowaniu przez spółkę na terytorium Norwegii, podlega opodatkowaniu VAT w Polsce jako eksport towarów.

Udokumentowanie eksportu towarów fakturą w KSeF

Eksport towarów dokonywany na rzecz podatnika z państwa trzeciego (w tym przypadku podatnika z Norwegii) obligatoryjnie podlega udokumentowaniu fakturą (zob. art. 106a ust. 1 w zw. z art. 2 pkt 22 ustawy o VAT).

Stosownie do art. 106ga ust. 1 ustawy o VAT podatnicy są obowiązani wystawiać faktury ustrukturyzowane przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur. Zatem w związku z dokonywaniem dostaw towarów na rzecz norweskich nabywców (podatnik VAT w Norwegii) spółka ma obowiązek wystawiania faktur ustrukturyzowanych przy użyciu KSeF (zob. art. 106ga ustawy o VAT). Bez znaczenia pozostaje fakt, że spółka jest zobowiązana na podstawie przepisów norweskich do wystawienia innego dokumentu (faktura wystawiona pod norweskim numerem VAT spółki i zawierająca kwoty norweskiego podatku VAT).

Zaprezentowane stanowisko podzielają organy podatkowe (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 13 lutego 2026 r., sygn. 0112-KDIL1-3.4012.861.2025.1.KK).

Stosownie do art. 106gb ust. 4 pkt 2 ustawy o VAT, w przypadku gdy nabywcą jest podmiot nieposiadający siedziby działalności gospodarczej ani stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium kraju, faktura ustrukturyzowana jest udostępniana nabywcy w sposób z nim uzgodniony. Zatem wystawioną dla norweskiego odbiorcy fakturę ustrukturyzowaną należy mu przekazać w sposób z nim uzgodniony, np. poza KSeF, jak fakturę papierową lub elektroniczną (np. PDF). Należy pamiętać o konieczności oznaczenia jej kodem QR z numerem KSeF faktury.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 pkt 8 i pkt 22, art. 5 ust. 1 pkt 2, art. 22 ust. 1 pkt 1 i 3, art. 106a, art. 106ga ust. 1, art. 106gb ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 13 lutego 2026 r. (sygn. 0112-KDIL1-3.4012.861.2025.1.KK)

©℗

Marcin Szymankiewicz
doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych

eprasa.pl 51a928c56c

7 Czy można odliczyć VAT z faktur zaliczkowych za usługi budowlane opłacone poza MPP

PROBLEM

Jestem czynnym podatnikiem VAT. W ramach działalności gospodarczej nabyłem usługi budowlane wykorzystywane do czynności opodatkowanych. Otrzymałem faktury zaliczkowe z wykazanym VAT, które opłaciłem bez zastosowania mechanizmu podzielonej płatności (MPP). Czy mimo braku zastosowania mechanizmu podzielonej płatności mam prawo do odliczenia VAT wykazanego na otrzymanych fakturach zaliczkowych, a jeżeli tak – w jakim okresie rozliczeniowym przysługuje mi to prawo?

RADA

Nie ma przeszkód, aby dokonać odliczenia, mimo pominięcia obowiązku zapłaty z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności. Prawo do odliczenia VAT z otrzymanych faktur zaliczkowych powstaje w okresie rozliczeniowym, w którym u sprzedawcy powstał obowiązek podatkowy (z chwilą otrzymania zaliczki), nie wcześniej jednak niż w rozliczeniu za okres, w którym faktury zostały otrzymane. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Realizacja prawa do odliczenia podatku naliczonego jest uzależniona od istnienia związku między dokonywanymi zakupami a prowadzoną działalnością gospodarczą. Z pytania wynika, że związek ten istnieje. Prawo do odliczenia podatku naliczonego przysługuje pod warunkiem spełnienia przesłanek pozytywnych, tj. gdy odliczenia dokonuje zarejestrowany, czynny podatnik VAT, oraz gdy nabyte towary i usługi służą wykonywaniu czynności opodatkowanych, a także pod warunkiem niezaistnienia przesłanek negatywnych, o których mowa w art. 88 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT). Przepis ten zawiera katalog sytuacji, w których podatnik zostaje pozbawiony prawa do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego.

Z pytania wynika, że „pozytywne" przesłanki prawa do odliczenia VAT zostały spełnione. W art. 88 ustawy o VAT nie przewidziano również ograniczenia prawa do odliczenia podatku naliczonego, w przypadku gdy zapłata należności wynikającej z faktury została dokonana z pominięciem mechanizmu podzielonej płatności. W konsekwencji należy przyjąć, że przysługuje Panu prawo do odliczenia VAT wyni-

eprasa.pl 51a928c56c

kającego z otrzymanych faktur, mimo braku zastosowania mechanizmu podzielonej płatności.

Stanowisko to potwierdził Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 5 listopada 2024 r. (sygn. 0114-KDIP1-1.4012.618.2024.2.KOM).

Termin wykonania prawa do odliczenia VAT

Według ogólnej zasady zapisanej w art. 86 ust. 10 ustawy o VAT prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego powstaje w rozliczeniu za okres, w którym w odniesieniu do nabytych lub importowanych przez podatnika towarów i usług powstał obowiązek podatkowy. Aby jednak odliczenie VAT mogło być zrealizowane, konieczne jest otrzymanie faktury. Istotne jest przy tym to, że ustawodawca zastrzegł, iż odliczenie nie może być dokonane wcześniej niż w deklaracji za okres rozliczeniowy (miesiąc/kwartał), w którym podatnik otrzymał fakturę.

Zgodnie z art. 86 ust. 11 ustawy o VAT, jeżeli podatnik nie dokonał obniżenia kwoty podatku należnego w tym terminie (w rozliczeniu za okres, w którym powstał obowiązek podatkowy od danej czynności i podatnik otrzymał fakturę dokumentującą zakup), to może odliczyć VAT naliczony w deklaracji podatkowej za jeden z trzech kolejnych okresów rozliczeniowych (dwóch – w przypadku podatników rozliczających się kwartalnie).

W konsekwencji, jeżeli faktury zaliczkowe dokumentują rzeczywiste nabycie usług budowlanych związanych z inwestycją, która będzie wykorzystywana do wykonywania czynności opodatkowanych VAT, podatnik ma prawo do odliczenia VAT z tych faktur w okresie rozliczeniowym, w którym u sprzedawcy powstał obowiązek podatkowy (powstaje on z chwilą otrzymania zaliczki), nie wcześniej jednak niż w rozliczeniu za okres, w którym faktury zostały otrzymane.

Jeżeli podatnik nie skorzystał z przysługującego prawa w najwcześniejszym możliwym okresie, może zrealizować odliczenie w jednym z trzech kolejnych okresów rozliczeniowych. Jeśli podatnik rozlicza się z VAT kwartalnie, może to zrobić w jednym z dwóch kolejnych okresów rozliczeniowych.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 86, art. 88 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 5 listopada 2024 r. (sygn. 0114-KDIP1-1.4012.618.2024.2.KOM)

©℗

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

eprasa.pl 51a928c56c

8 Interpretacja pojęcia „na użytek własny” w przypadku ewentualnego zwolnienia z podatku akcyzowego przewozu wyrobów akcyzowych w celu przekazania ich nieodpłatnie innej osobie prywatnej

TSUE orzekł, że towary (w tym przypadku wyroby tytoniowe) przeznaczone na prezenty, nawet dla najbliższej rodziny, nie podlegają zwolnieniu z akcyzy w kraju przeznaczenia – wyrok TSUE z 20 maja 2026 r. w sprawach T 685/24 i T 686/24.

Teza wyroku TSUE brzmi:

TSUE *Artykuł 32 dyrektywy Rady 2008/118/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego, uchylającej dyrektywę 92/12/EWG i art. 32 dyrektywy Rady (UE) 2020/262 z dnia 19 grudnia 2019 r. ustanawiającej ogólne zasady dotyczące podatku akcyzowego, należy interpretować w ten sposób, że pojęcie „na użytek własny” w odniesieniu do danej osoby prywatnej, o którym mowa w tych przepisach, nie obejmuje sytuacji, w której dana osoba prywatna nabywa i przewozi wyroby akcyzowe w celu przekazania ich innej osobie prywatnej nieodpłatnie, i to niezależnie od ilości tych wyrobów, które mają zostać przekazane.*

W przywołanym wyroku TSUE określił ramy prawne dotyczące zwolnień z podatku akcyzowego. Sąd dokonał wykładni pojęcia „na użytek własny” w sytuacjach, w których osoby prywatne przywożą wyroby tytoniowe z innego kraju UE w celu ich nieodpłatnego przekazania. Orzeczenie jednoznacznie wskazuje, że towary przeznaczone na prezenty, nawet dla najbliższej rodziny, nie podlegają zwolnieniu z akcyzy w kraju przeznaczenia. Wyrok ten zapadł wobec dwóch obywateli polskich w sprawach połączonych. Osoby te zostały skontrolowane przez niemieckich urzędników celnych po przybyciu z Polski, podczas gdy przewozili wyroby tytoniowe opatrzone polskim znakiem akcyzy. Pierwszy (A) został skontrolowany 6 sierpnia 2022 r., gdy przewoził 800 papierosów. Oświadczył on funkcjonariuszom celnym, że nie jest palący i że przewozi te papierosy dla znajomego. Papierosy zostały skonfiskowane i A został zobowiązany do uiszczenia niemieckiego podatku od wyrobów tytoniowych. Następnie w toku postępowania odwoławczego wyjaśnił, że nabył papierosy, aby podarować je swojemu ojcu zamieszkałemu w Niemczech. Drugi (B) został skontrolowany 27 kwietnia 2023 r., gdy przewoził 400 papierosów i 200 sztuk podgrzewanego tytoniu. Zapytany przez urzędników celnych, odpowiedział, że papierosy są przeznaczone do osobistego użytku, podczas gdy podgrzewany tytoń przeznaczony jest dla jego córki. Mógł on zachować swoje papierosy bez uiszczenia podatku, natomiast podgrzewany tytoń przeznaczony dla córki został mu skonfiskowany i B został zobowiązany do uiszczenia niemieckiego podatku od wyrobów tytoniowych. Wyrok TSUE stanowi przestrogę dla osób przewożących wyroby akcyzowe na teren innego kraju UE, gdy warunkiem zwolnienia tych wyrobów z podatku jest przeznaczenie do „użytku własnego”. ©℗

Ewa Sławińska
prawnik, redaktor naczelna „MONITORA księgowego”

eprasa.pl 51a928c56c

V. RACHUNKOWOŚĆ

1 Czy uchylenie likwidacji spółki z o.o. rodzi obowiązek sporządzenia sprawozdania finansowego i złożenia go do KRS

PROBLEM

Spółka z o.o. prowadzi postępowanie likwidacyjne od 2025 r. Na posiedzeniu zgromadzenia wspólników 30 czerwca 2026 r. przegłosowano uchwałę o uchyleniu likwidacji i powrocie do normalnej działalności operacyjnej. Zarząd spółki zastanawia się, jakie obowiązki rachunkowe wiążą się z tą datą. Czy 30 czerwca 2026 r. jest dniem, na który należy zamknąć księgi rachunkowe i sporządzić sprawozdanie finansowe? Czy takie sprawozdanie wymaga zatwierdzenia przez zgromadzenie wspólników i czy należy je przekazać do rejestru przedsiębiorców KRS?

RADA

Na dzień podjęcia uchwały o uchyleniu likwidacji spółka ma obowiązek zamknąć księgi rachunkowe i sporządzić sprawozdanie finansowe, przyjmując założenie kontynuowania działalności. Sprawozdanie to nie jest jednak sprawozdaniem rocznym, dlatego nie wymaga ani zatwierdzenia przez zgromadzenie wspólników, ani złożenia do KRS. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Ustawa z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor) nie zawiera szczególnych przepisów dotyczących uchylenia likwidacji spółki z o.o. Reguluje moment otwarcia i zamknięcia ksiąg rachunkowych w sposób ogólny, nie odnosząc się wprost do sytuacji powrotu spółki z postępowania likwidacyjnego do normalnej działalności. Lukę tę wypełnia Krajowy Standard Rachunkowości nr 14 „Kontynuacja działalności oraz rachunkowość jednostek przy braku kontynuowania działalności” (dalej: KSR nr 14).

eprasa.pl 51a928c56c

Zamknięcie ksiąg i sporządzenie sprawozdania finansowego

Obowiązek zamknięcia ksiąg na ten dzień wynika z pkt 6.1 lit. e KSR nr 14, który wprost wskazuje „dzień uchylenia likwidacji (art. 12 ust. 2 pkt 2 uor)" jako jeden z takich momentów. Co istotne, w tym samym punkcie od razu opisano konsekwencję, tj. że sprawozdanie sporządzane na ten dzień powstaje już przy założeniu kontynuowania działalności, a więc według zasad diametralnie różnych od tych, które obowiązywały przez cały okres likwidacji. Dzień uchylenia likwidacji jest zatem jednocześnie ostatnim dniem stosowania rachunkowości jednostki niekontynuującej działalności i pierwszym dniem, na który wycena aktywów i pasywów następuje według zasad właściwych dla jednostki działającej.

Skoro księgi muszą zostać zamknięte, automatycznie powstaje obowiązek sporządzenia sprawozdania finansowego (zob. art. 45 ust. 1 uor). W rozpatrywanym przypadku na 30 czerwca 2026 r. spółka ma zatem dwa obowiązki: zamknąć księgi i sporządzić sprawozdanie. Oba wykonuje już przy założeniu kontynuowania działalności. Praktyczną konsekwencją jest konieczność rozwiązania rezerw na przewidywane dodatkowe koszty i straty spowodowane zaniechaniem lub utratą zdolności do kontynuowania działalności w korespondencji z kapitałem (funduszem) z aktualizacji wyceny. Zamknięcie ksiąg na 30 czerwca 2026 r. pociąga za sobą ich otwarcie następnego dnia. Od 1 lipca 2026 r. spółka prowadzi już rachunkowość wyłącznie przy założeniu kontynuowania działalności (pkt 6.2 lit. d KSR nr 14).

Zatwierdzanie, badanie i składanie w KRS sprawozdań sporządzanych na dzień uchylenia likwidacji

Sprawozdanie sporządzone na dzień uchylenia likwidacji nie jest sprawozdaniem rocznym. Nie stosuje się zatem do niego żadnego z obowiązków przewidzianych dla sprawozdań rocznych. W pkt 6.7 KSR nr 14 stwierdzono wprost, że:

KSR *(...) sprawozdania finansowe sporządzone na inny dzień niż kończący rok obrotowy nie podlegają zatwierdzeniu, gdyż nie są sprawozdaniami rocznymi.*

To samo dotyczy obowiązku badania przez biegłego rewidenta i złożenia do KRS. Żaden z tych obowiązków na dzień 30 czerwca 2026 r. nie powstaje.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12 ust. 2 pkt 2, art. 45 ust. 1, art. 53 ust. 1, art. 64 ust. 1, art. 69 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 644)
- pkt 6.1 lit. e, 6.2 lit. d, 6.7, 6.15 i 6.17 Krajowego Standardu Rachunkowości nr 14 „Kontynuacja działalności oraz rachunkowość jednostek przy braku kontynuowania działalności" (Dz.Urz. MFFiPR z 2021 r. poz. 119)

©℗
Joanna Gawrońska
biegły rewident

eprasa.pl 51a928c56c

2 Jak ująć w księgach rachunkowych dochodzenie od ubezpieczyciela dopłaty do zaniżonego odszkodowania za szkodę majątkową

PROBLEM

Spółka z o.o., prowadząca sklep wielkopowierzchniowy, w lutym 2026 r. poniosła poważne straty majątkowe wskutek zalania magazynu przez pękniętą instalację wodną. Ubezpieczyciel wypłacił odszkodowanie, które spółka uznała za rażąco zaniżone. Ponieważ nie porozumiała się w tej sprawie z firmą ubezpieczeniową, wniosła pozew o zapłatę brakującej części odszkodowania w kwocie 380 000 zł, uiszczając opłatę sądową 19 000 zł. Przed wniesieniem pozwu spółka zawarła z kancelarią adwokacką umowę o zastępstwo procesowe, na podstawie której kancelaria w marcu 2026 r. wystawiła fakturę w kwocie 10 000 zł netto (VAT: 2300 zł, brutto: 12 300 zł). Spółka opłaciła fakturę przelewem w tym samym miesiącu. Wyrokiem z czerwca 2026 r. sąd częściowo uwzględnił powództwo i zasądził od ubezpieczyciela kwotę 309 000 zł, na którą złożyły się:

- dodatkowe odszkodowanie: 280 000 zł (żądano 380 000 zł; sąd oddalił powództwo w części 100 000 zł, uznając roszczenie w tym zakresie za nieudowodnione),
- zwrot opłaty sądowej: 19 000 zł,
- zwrot kosztów zastępstwa procesowego: 10 000 zł.

Ubezpieczyciel przelał całość zasądzonej kwoty na rachunek bankowy spółki 10 czerwca 2026 r. Jak ująć w księgach rachunkowych koszty procesu oraz zasądzone przez sąd dodatkowe odszkodowanie i zwrot kosztów postępowania, gdy część dochodzonego roszczenia została oddalona?

RADA

Opłatę sądową oraz wynagrodzenie kancelarii ujmuje się w pozostałych kosztach operacyjnych w dacie ich poniesienia, niezależnie od wyniku postępowania i od tego, czy sąd zasądzi później ich zwrot. Dochodzone roszczenie w toku postępowania nie spełnia definicji aktywu i nie jest ujmowane w bilansie jako należność. Podlega ewidencji pozabilansowej oraz ujawnieniu w informacji dodatkowej, jeśli jest istotne. Po uprawomocnieniu się korzystnego wyroku całość zasądzonych kwot ujmuje się w pozostałych

eprasa.pl 51a928c56c

przychodach operacyjnych. Oddalona część powództwa (100 000 zł) nie rodzi żadnych skutków księgowych, gdyż roszczenie w tym zakresie nigdy nie było ujęte w księgach. Należy jedynie wyksięgować całość roszczenia z ewidencji pozabilansowej. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Zalanie magazynu jest zdarzeniem losowym. Na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 32 lit. i ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor) koszty i przychody związane ze zdarzeniami losowymi należy zaliczać do pozostałych kosztów i przychodów operacyjnych (odpowiednio konta 76-1 „Pozostałe koszty operacyjne" i 76-0 „Pozostałe przychody operacyjne").

Roszczenie dotyczące zaniżonego odszkodowania

Sporne roszczenie nie może być ujęte w księgach rachunkowych ani jako przychód, ani jako należność z dwóch niezależnych powodów:

- po pierwsze, zasada ostrożności (art. 7 ust. 1 pkt 3 i 4 uor) nakazuje ujmować w wyniku finansowym wyłącznie niewątpliwe pozostałe przychody operacyjne, przy jednoczesnym obowiązku uwzględnienia wszystkich poniesionych pozostałych kosztów operacyjnych. Ta ustawowa asymetria oznacza, że koszty ujmuje się, nawet gdy są jedynie prawdopodobne, a przychody dopiero, gdy są pewne. Dopóki ubezpieczyciel kwestionuje zasadność lub wysokość roszczenia i sprawa nie została rozstrzygnięta prawomocnym wyrokiem, przychód z tego tytułu nie ma cechy niewątpliwości i nie może być ujęty w rachunku wyników,
- po drugie, sporne roszczenie nie spełnia definicji aktywów zawartej w art. 3 ust. 1 pkt 12 uor, zgodnie z którą przez aktywa rozumie się kontrolowane przez jednostkę zasoby majątkowe o wiarygodnie określonej wartości, powstałe w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ korzyści ekonomicznych. Warunkiem uznania danego składnika za aktywo jest jednoczesne spełnienie wszystkich tych przesłanek. W szczególności dotyczy to istnienia kontroli nad zasobem, wysokiego prawdopodobieństwa przyszłych korzyści ekonomicznych oraz możliwości wiarygodnego określenia wartości. W przypadku spornej części odszkodowania przesłanki te nie są spełnione. Ostateczna wysokość roszczenia oraz jego zasadność nie zostały potwierdzone. W konsekwencji kwota ta nie może zostać ujęta w księgach jako należność.

Z obu wymienionych względów dochodzona kwota może być jedynie ujęta w ewidencji pozabilansowej i ujawniona w informacji dodatkowej, jeżeli ma charakter istotny. Dla odbiorcy sprawozdania finansowego istotna jest bowiem informacja, że spółka dochodzi prawa do wyższej kwoty odszkodowania, nieuwzględnionej w bieżącym wyniku finansowym, i że w zależności od rozstrzygnięcia sporu wynik przyszłego okresu może ulec odpowiedniemu zwiększeniu.

eprasa.pl 51a928c56c

Wynagrodzenie kancelarii (koszt i jego zasądzony zwrot)

W praktyce kancelarie adwokackie pobierają wynagrodzenie ryczałtowe z góry, przed wniesieniem pozwu lub na jego etapie (niezależnie od wyniku postępowania). Koszt ten ujmuje się w pozostałych kosztach operacyjnych w dacie otrzymania faktury, bez oczekiwania na rozstrzygnięcie sprawy. Zasada memoriału (art. 6 ust. 1 uor) nie pozwala bowiem na odraczanie tego kosztu do momentu wyroku. Zwrot kosztów zastępstwa procesowego zasądzony wyrokiem jest zdarzeniem całkowicie odrębnym. Stanowi należność od ubezpieczyciela i ujmuje się go jako pozostały przychód operacyjny w dacie uprawomocnienia wyroku. Nie koryguje on wcześniej ujętego kosztu wynagrodzenia kancelarii ani nie pozostaje z nim w żadnym związku księgowym. Obydwa zdarzenia przechodzą przez konto 24-9, lecz po przeciwnych stronach i wobec różnych podmiotów.

Moment ujęcia przychodu z tytułu zasądzonych kwot po wyroku

Zasada memoriału (art. 6 ust. 1 uor) nakazuje ująć przychód w dacie uprawomocnienia się wyroku, nie w dacie wpływu środków. W momencie uprawomocnienia wyroku roszczenie przestaje być warunkowe i spełnia wszystkie przesłanki definicji aktywu wynikające z art. 3 ust. 1 pkt 12 uor. W dekretacji te dwa momenty rozdziela konto rozrachunkowe 24-9. Podatkowo odszkodowanie i zwrot kosztów są przychodem podatkowym w dacie faktycznego wpływu środków na rachunek bankowy (na podstawie art. 12 ust. 3e ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych; dalej: updop – zasada kasowa). Data prawomocnego wyroku nie ma tu znaczenia podatkowego. W typowym przebiegu sprawy przychód bilansowy (data uprawomocnienia) i podatkowy (data wpływu środków) przypadają na ten sam rok obrotowy i różnica nie powstaje. Jeśli jednak wyrok uprawomocnia się w grudniu, a ubezpieczyciel płaci w styczniu roku następnego, powstaje różnica przejściowa wymagająca rozliczenia podatkiem odroczonym (art. 37 uor).

PRZYKŁAD

Spółka z o.o., prowadząca sklep wielkopowierzchniowy, doznała w lutym 2026 r. szkód wskutek zalania magazynu. W marcu 2026 r. zawarła umowę z kancelarią adwokacką, która wystawiła fakturę ryczałtową: 10 000 zł netto (VAT: 2300 zł, brutto: 12 300 zł). Faktura została opłacona przelewem w marcu 2026 r. Następnie spółka wniosła pozew o 380 000 zł, uiszczając opłatę sądową 19 000 zł. Wyrokiem z czerwca 2026 r. sąd zasądził 280 000 zł tytułem dodatkowego odszkodowania (oddalając powództwo w części 100 000 zł jako nieudowodnione), 19 000 zł zwrotu opłaty sądowej oraz 10 000 zł zwrotu kosztów zastępstwa. Łącznie zasądzona kwota to 309 000 zł. Ubezpieczyciel przelał całość 10 czerwca 2026 r.

eprasa.pl 51a928c56c

Ewidencja w księgach rachunkowych

1. Faktura kancelarii adwokackiej (marzec 2026 r.); koszt ujmuje się w dacie faktury, niezależnie od wyniku postępowania. Ewentualny zwrot kosztów zastępstwa zasądzony wyrokiem jest odrębnym zdarzeniem i nie koryguje tego zapisu:
   a) wartość brutto zobowiązania

      Wn konto 30 „Rozliczenie zakupu" 12 300 zł

      Ma konto 24-9 „Pozostałe rozrachunki" 12 300 zł

   b) VAT naliczony podlegający odliczeniu

      Wn konto 22-1 „VAT naliczony" 2 300 zł

      Ma konto 30 „Rozliczenie zakupu" 2 300 zł

   c) wartość netto usługi

      Wn konto 76-1 „Pozostałe koszty operacyjne" 10 000 zł

      Ma konto 30 „Rozliczenie zakupu" 10 000 zł

2. WB – zapłata faktury kancelarii (marzec 2026 r.):

   Wn konto 24-9 „Pozostałe rozrachunki" 12 300 zł

   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący" 12 300 zł

3. WB – opłata sądowa od pozwu (marzec 2026 r.):

   Wn konto 76-1 „Pozostałe koszty operacyjne" 19 000 zł

   Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący" 19 000 zł

4. Zapis pozabilansowy – ujęcie roszczenia w momencie wniesienia pozwu:

   Wn konto pozabilansowe „Należności warunkowe" 380 000 zł

   Na każdy dzień bilansowy przypadający przed uprawomocnieniem wyroku spółka ujawnia w informacji dodatkowej charakter roszczenia, dochodzoną kwotę (380 000 zł) oraz szacowany skutek finansowy (art. 48 ust. 1 pkt 1 lit. d uor).

5. PK – prawomocny wyrok sądowy (czerwiec 2026 r.) – ujęcie zasądzonych należności:
   a) dodatkowe odszkodowanie (część zasądzona)

      Wn konto 24-9 „Pozostałe rozrachunki" 280 000 zł

      Ma konto 76-0 „Pozostałe przychody operacyjne" 280 000 zł

   b) zwrot opłaty sądowej

      Wn konto 24-9 „Pozostałe rozrachunki" 19 000 zł

      Ma konto 76-0 „Pozostałe przychody operacyjne" 19 000 zł

   c) zwrot kosztów zastępstwa procesowego zasądzony od ubezpieczyciela

      Wn konto 24-9 „Pozostałe rozrachunki" 10 000 zł

      Ma konto 76-0 „Pozostałe przychody operacyjne" 10 000 zł

   Część powództwa w kwocie 100 000 zł została oddalona. Ponieważ kwota ta nigdy nie była ujęta w księgach, oddalenie nie rodzi żadnego zapisu korygującego.

6. Zapis pozabilansowy – wyksięgowanie całości roszczenia po wyroku:

   Ma konto pozabilansowe „Należności warunkowe" 380 000 zł

   Wyksięgowaniu podlega całość roszczenia ujętego w ewidencji pozabilansowej (zarówno część zasądzona: 280 000 zł, jak i oddalona: 100 000 zł).

eprasa.pl 51a928c56c

7. WB – wpływ zasądzonej kwoty od ubezpieczyciela (10 czerwca 2026 r.):

Wn konto 13-1 „Rachunek bieżący” 309 000 zł

Ma konto 24-9 „Pozostałe rozrachunki” 309 000 zł

24-9 *– Pozostałe rozrachunki*

(2)	12 300,00	12 300,00	(1a)
(5a)	280 000,00	309 000,00	(7)
(5b)	19 000,00		
(5c)	10 000,00		
	321 300,00	321 300,00	

30 *– Rozliczenie zakupu*

(1a)	12 300,00	2 300,00	(1b)
		10 000,00	(1c)

22-1 *– VAT naliczony i jego rozliczenie*

(1b)	2 300,00		

76-1 *– Pozostałe koszty operacyjne*

(1a)	10 000,00		
(3)	19 000,00		

13-1 *– Rachunek bieżący*

(Sp)	xxx	12 300,00	(2)
(7)	309 000,00	19 000,00	(3)

konto pozabilansowe *– Należności warunkowe*

(4)	380 000,00	380 000,00	(6)

76-0 *– Pozostałe przychody operacyjne*

	280 000,00	(5a)
	19 000,00	(5b)
	10 000,00	(5c)

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 3 ust. 1 pkt 12, art. 3 ust. 1 pkt 32 lit. i, art. 6 ust. 1, art. 7 ust. 1, art. 10 ust. 3, art. 37, art. 48 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 644)
- art. 12 ust. 3e ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554)

©℗

Dorota Pietrasz
księgowa

3 Czy należy ustalać wartość rezydualną środków trwałych

PROBLEM

Jesteśmy średniej wielkości firmą produkcyjną. Podczas opracowywania polityki rachunkowości pojawiło się pytanie: Czy powinniśmy ustalać wartość rezydualną środków trwałych? Nie do końca rozumiemy, czym właściwie jest

eprasa.pl 51a928c56c

ta wartość, kiedy trzeba ją określać i jak wpływa na amortyzację bilansową. Czy to pojęcie ma znaczenie praktyczne, czy raczej teoretyczne?

RADA

Wartość rezydualna (najczęściej zwana również istotną pozostałością środka trwałego) ma istotne znaczenie praktyczne, nie jest pojęciem jedynie teoretycznym. Pozwala prawidłowo określić podstawę amortyzacji bilansowej, dzięki czemu roczne odpisy lepiej odzwierciedlają rzeczywiste zużycie środka trwałego i jego wartość odzysku po zakończeniu użytkowania. Ponadto jej ustalenie wpływa na rzetelność sprawozdania finansowego, ograniczając ryzyko zawyżenia kosztów amortyzacyjnych i błędnej prezentacji aktywów w bilansie. Wartość pozostałości środka trwałego może jednak być pomijana (tj. wartość rezydualna wynosi zero), jeżeli zgodnie z przyjętymi przez jednostkę kryteriami jednostka uznaje ją za nieistotną. Szczegóły w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Wartość rezydualna – określana również jako wartość końcowa, resztowa, odzysku lub istotna pozostałość środka trwałego (ang. *residual value*) – to szacunkowa kwota, którą jednostka gospodarcza przewiduje uzyskać ze sprzedaży lub likwidacji środka trwałego po zakończeniu okresu jego użytkowania – pomniejszona o koszty sprzedaży lub likwidacji. Zgodnie z Krajowym Standardem Rachunkowości nr 11 „Środki trwałe" (pkt 8.6) wartość pozostałości środka trwałego oznacza szacowaną przez jednostkę cenę sprzedaży netto, możliwą do uzyskania w momencie przewidywanego rozchodu. Ustala się ją na dzień przyjęcia środka trwałego do używania. Wartość pozostałości środka trwałego może jednak być pomijana (tj. wartość rezydualna wynosi zero), jeżeli zgodnie z przyjętymi przez jednostkę kryteriami jednostka uznaje ją za nieistotną.

Wartość rezydualna a amortyzacja bilansowa

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor) odpisy amortyzacyjne stanowią planowe rozłożenie wartości środka trwałego pomniejszonej o przewidywaną wartość końcową. Oznacza to, że podstawa amortyzacji (czyli wartość, którą rozliczamy w kosztach) jest różnicą między wartością początkową a wartością rezydualną:

Podstawa amortyzacji = Wartość początkowa (Wp) – Wartość rezydualna (R)

Zatem im wyższa wartość rezydualna, tym mniejsza kwota amortyzacji. W amortyzacji liniowej można zastosować jeden z dwóch równoważnych wzorów do wyliczenia kwoty amortyzacji:

eprasa.pl 51a928c56c

$$A = (Wp - R) \times St \text{ lub}$$

$$A = (Wp - R) / t$$

gdzie:

A – roczna kwota amortyzacji,

Wp – wartość początkowa środka trwałego,

R – wartość rezydualna,

St – roczna stawka amortyzacji,

t – okres amortyzacji w latach.

Praktyka biznesowa pokazuje, że wartość rezydualna często przyjmowana jest na poziomie 5–15% wartości początkowej. Oczywiście nie można zakładać z góry, że w takim przedziale musi „zmieścić się" wartość rezydualna. Na jej wartość wpływają bowiem m.in.:

- rodzaj i charakter środka trwałego (np. samochody osobowe tracą wartość szybciej niż np. samochody ciężarowe używane w logistyce, ponieważ są intensywnie eksploatowane),
- przewidywany okres użytkowania (np. średnia trwałość komputera to 5 lat),
- postęp technologiczny (np. laptop stający się przestarzały po kilku latach),
- warunki rynkowe – popyt/podaż (np. drukarka 3D, na którą w danym momencie jest duży popyt),
- stan techniczny i sposób eksploatacji (np. ciągnik rolniczy używany intensywnie),
- marka lub producent (np. luksusowy zegarek znanej marki, który zachowuje wartość przy odsprzedaży).

Ustalając wartość końcową, jednostka powinna bazować na racjonalnych, możliwych do zweryfikowania przesłankach, np. cenach rynkowych podobnych aktywów.

PRZYKŁAD 1

– wartość pozostałości jest istotna

Założenia:

- jednostka kupiła drukarkę przemysłową za 250 000 zł w listopadzie 2025 r.,
- przewidywany okres ekonomicznej użyteczności: 5 lat, roczna stopa amortyzacyjna: 20%,
- przewidywana cena sprzedaży netto: 60 000 zł,
- poziom istotności jednostki: 20% wartości początkowej (wartość pozostałości w kwocie 60 000 zł jest istotna, ponieważ stanowi 24% ceny nabycia),
- wartość podlegająca amortyzacji: 250 000 zł − 60 000 zł = 190 000 zł,
- miesięczny odpis amortyzacyjny: (190 000 zł × 20%) / 12 miesięcy = 3167 zł/miesiąc.

eprasa.pl 51a928c56c

Ewidencja w księgach rachunkowych

1. Faktura – zakup drukarki przemysłowej:
   Wn konto 30 „Rozliczenie zakupu” 307 500 zł
   Ma konto 24 „Pozostałe rozrachunki” 307 500 zł
2. Faktura – VAT naliczony podlegający odliczeniu:
   Wn konto 22-1 „VAT naliczony i jego rozliczenie” 57 500 zł
   Ma konto 30 „Rozliczenie zakupu” 57 500 zł
3. Faktura – wartość netto drukarki:
   Wn konto 08 „Środki trwałe w budowie” 250 000 zł
   Ma konto 30 „Rozliczenie zakupu” 250 000 zł
4. OT – przyjęcie drukarki do ewidencji środków trwałych:
   Wn konto 01 „Środki trwałe” 250 000 zł
   Ma konto 08 „Środki trwałe w budowie” 250 000 zł
5. PK – miesięczny odpis amortyzacyjny:
   Wn konto 40-1 „Amortyzacja” 3 167 zł
   Ma konto 07-1 „Odpisy umorzeniowe środków trwałych” 3 167 zł

***24** – Pozostałe rozrachunki*

		307 500,00	(1)

***30** – Rozliczenie zakupu*

(1)	307 500,00	57 500,00	(2)
		250 000,00	(3)
	307 500,00	307 500,00	

***22-1** – VAT naliczony i jego rozliczenie*

(2)	57 500,00		

***08** – Środki trwałe w budowie*

(3)	250 000,00	250 000,00	(4)

***010** – Środki trwałe*

(4)	250 000,00		

***40-1** – Amortyzacja*

(5)	3 167,00		

***07-1** – Odpisy umorzeniowe środków trwałych*

		3 167,00	(5)

PRZYKŁAD 2

– wartość pozostałości jest nieistotna

Założenia:

- jednostka kupiła stację serwerową za 12 000 zł w listopadzie 2025 r.,
- przewidywany okres ekonomicznej użyteczności: 4 lata, roczna stopa amortyzacyjna: 25%,
- przewidywana cena sprzedaży netto: 1000 zł,

eprasa.pl 51a928c56c

- poziom istotności jednostki: 20% wartości początkowej (wartość pozostałości w kwocie 1000 zł jest nieistotna, ponieważ stanowi 8,3% ceny nabycia),
- wartość podlegająca amortyzacji: 12 000 zł (pełna wartość początkowa),
- miesięczny odpis amortyzacyjny: (12 000 zł × 25%) / 12 miesięcy = 250 zł/miesiąc.

Ewidencja w księgach rachunkowych

1. Faktura – zakup stacji serwerowej:
   Wn konto 30 „Rozliczenie zakupu” 14 760 zł
   Ma konto 24 „Pozostałe rozrachunki” 14 760 zł
2. Faktura – VAT naliczony podlegający odliczeniu:
   Wn konto 22-1 „VAT naliczony i jego rozliczenie” 2 760 zł
   Ma konto 30 „Rozliczenie zakupu” 2 760 zł
3. Faktura – wartość netto stacji serwerowej:
   Wn konto 08 „Środki trwałe w budowie” 12 000 zł
   Ma konto 30 „Rozliczenie zakupu” 12 000 zł
4. OT – przyjęcie stacji serwerowej do ewidencji środków trwałych:
   Wn konto 01 „Środki trwałe” 12 000 zł
   Ma konto 08 „Środki trwałe w budowie” 12 000 zł
5. PK – miesięczny odpis amortyzacyjny:
   Wn konto 40-1 „Amortyzacja” 250 zł
   Ma konto 07-1 „Odpisy umorzeniowe środków trwałych” 250 zł

***24** – Pozostałe rozrachunki*

		14 760,00	(1)

***30** – Rozliczenie zakupu*

(1)	14 760,00	2 760,00	(2)
		12 000,00	(3)
	14 760,00	14 760,00	

***22-1** – VAT naliczony i jego rozliczenie*

(2)	2 760,00		

***08** – Środki trwałe w budowie*

(3)	12 000,00	12 000,00	(4)

***010** – Środki trwałe*

(4)	12 000,00		

***40-1** – Amortyzacja*

(5)	250,00		

***07-1** – Odpisy umorzeniowe środków trwałych*

		250,00	(5)

Wartość rezydualna w ujęciu podatkowym

Ustalanie wartości rezydualnej dotyczy wyłącznie amortyzacji bilansowej. Przepisy ustaw o podatku dochodowym (CIT, PIT) nie przewidują pomniejszania podstawy amortyzacji o wartość końcową – amortyzacji podlega pełna wartość początkowa środka trwałego. Z tego względu mogą powstać różnice przejściowe między wynikiem bilan-

eprasa.pl 51a928c56c

sowym a podatkowym, prowadzące do konieczności ujęcia w księgach rachunkowych podatku odroczonego.

PRZYKŁAD 3

Założenia:

- środek trwały: 180 000 zł,
- wartość rezydualna: 30 000 zł,
- okres amortyzacji: 20% rocznie,
- start: kwiecień 2026 r. (9 miesięcy w pierwszym roku),
- stawka podatku: 19%.

Amortyzacja roczna:

- bilansowa: 30 000 zł,
- podatkowa: 36 000 zł.

Rok	Amortyzacja bilansowa narastająco	Amortyzacja podatkowa narastająco	Wartość bilansowa	Wartość podatkowa	Różnica przejściowa	Rezerwa 19%
2026 (9 miesięcy)	22 500	27 000	157 500	153 000	4500	855
2027	52 500	63 000	127 500	117 000	10 500	1995
2028	82 500	99 000	97 500	81 000	16 500	3135
2029	112 500	135 000	67 500	45 000	22 500	4275
2030	142 500	171 000	37 500	9 000	28 500	5415
2031 (3 miesiące)	150 000	180 000	30 000	0	30 000	5700

Ewidencja w księgach rachunkowych (31.12.2026)

1. Amortyzacja bilansowa:

Wn konto 40-1 „Amortyzacja”	22 500 zł
Ma konto 07-1 „Odpisy amortyzacyjne środków trwałych”	22 500 zł

2. Rezerwa na podatek dochodowy:

Wn konto 87-0 „Podatek dochodowy od osób prawnych”	855 zł
Ma konto 83 „Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego”	855 zł

eprasa.pl 51a928c56c

07-1 *– Odpisy umorzeniowe środków trwałych*			***40-1*** *– Amortyzacja*			***87-0*** *– Podatek dochodowy od osób prawnych*		
	22 500,00	*(1)*	*(1)*	*22 500,00*		*(2)*	*855,00*	

83 *– Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego*		
	855,00	*(2)*

Aktualizacja wartości rezydualnej

Choć wartość rezydualną ustala się przy wprowadzeniu środka trwałego do ewidencji, jednostka ma obowiązek okresowo ją weryfikować – przynajmniej raz w roku, na dzień bilansowy (zob. art. 32 ust. 3 uor). Jeżeli w wyniku analizy okaże się, że wcześniejsze szacunki uległy zmianie (np. z powodu zmiany cen rynkowych lub postępu technicznego), korekta stanowi zmianę wartości szacunkowej w rozumieniu KSR nr 7 i wpływa na przyszłe okresy.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 32 ust. 1, art. 32 ust. 3 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 644)
- pkt 8.6 Krajowego Standardu Rachunkowości nr 11 „Środki trwałe" (Dz.Urz. MRiF z 2017 r. poz. 105)
- Krajowy Standard Rachunkowości nr 7 „Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dniu bilansowym – ujęcie i prezentacja" (Dz.Urz. Min. Fin. z 2019 r. poz. 2)

Paweł Muż
ekonomista, redaktor „MONITORA księgowego"

4 Jak ująć w księgach rachunkowych nakłady na adaptację wynajmowanej hali magazynowej i ich częściowy zwrot od wynajmującego

PROBLEM

Spółka z o.o. prowadząca działalność w zakresie dystrybucji artykułów spożywczych użytkuje na podstawie umowy najmu halę magazynową na obrzeżach miasta. W maju 2026 r. spółka przeprowadziła prace adaptacyjne

eprasa.pl 51a928c56c

polegające na montażu systemu chłodniczego oraz przebudowie strefy załadunku, niezbędne do dostosowania hali do wymogów sanitarnych i potrzeb własnej działalności. Łączna wartość poniesionych nakładów wyniosła 84 000 zł netto i została ujęta w ewidencji środków trwałych jako ulepszenie w obcym środku trwałym. Wynajmujący, doceniając trwałe podniesienie wartości użytkowej nieruchomości, zgodził się – zgodnie z postanowieniami umowy najmu – na pokrycie połowy poniesionych nakładów, tj. kwoty 42 000 zł netto. Spółka wystawiła z tego tytułu fakturę na wynajmującego 20 maja 2026 r., a ten uregulował należność przelewem bankowym 10 czerwca 2026 r. Ewidencję kosztów podstawowej działalności operacyjnej spółka prowadzi wyłącznie na kontach zespołu 4. Ulepszenie amortyzowane jest według indywidualnej stawki 10% rocznie (zarówno dla celów bilansowych, jak i podatkowych). Jak ująć powyższe zdarzenia w księgach rachunkowych spółki? Jakie są konsekwencje podatkowe w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych oraz podatku od towarów i usług?

RADA

Nakłady na montaż systemu chłodniczego i przebudowę strefy załadunku, jako podnoszące wartość użytkową wynajmowanej nieruchomości, stanowią ulepszenie w obcym środku trwałym ujmowane na koncie 01 „Środki trwałe" i podlegają amortyzacji według stawki 10% rocznie (jednolicie dla celów bilansowych i podatkowych). Otrzymany od wynajmującego zwrot połowy nakładów (42 000 zł netto) spółka powinna ująć na koncie 84 „Rozliczenia międzyokresowe przychodów" i rozliczać równolegle z odpisami amortyzacyjnymi, zaliczając co miesiąc odpowiednią część na konto 76-0 „Pozostałe przychody operacyjne". Podatkowo odpisy amortyzacyjne w części odpowiadającej zwróconym nakładom nie stanowią kosztu uzyskania przychodów, natomiast sam zwrot jest neutralny po stronie przychodów. Faktura wystawiona na wynajmującego podlega opodatkowaniu VAT jako wynagrodzenie za usługę. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

W praktyce gospodarczej często zdarza się, że najemca ponosi nakłady na adaptację lub modernizację wynajmowanej nieruchomości, a następnie otrzymuje od właściciela zwrot części poniesionych kosztów. Tego rodzaju rozliczenia wywołują określone skutki bilansowe i podatkowe, których zakres zależy przede wszystkim od sposobu kwalifikacji poniesionych nakładów.

eprasa.pl 51a928c56c

Ulepszenie w obcym środku trwałym według przepisów bilansowych

Prace adaptacyjne wykonane w wynajmowanej hali, które zwiększają jej wartość użytkową lub dostosowują ją do potrzeb prowadzonej działalności, stanowią ulepszenie w obcym środku trwałym w rozumieniu art. 31 ust. 1 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 15 lit. c ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor). Taka kwalifikacja skutkuje obowiązkiem ujęcia poniesionych nakładów – zgodnie z pkt 7.17 KSR nr 11 „Środki trwałe" – jako odrębnego składnika środków trwałych jednostki, jeżeli jednostka sprawuje nad nim kontrolę i osiąga z niego korzyści ekonomiczne. Nakłady ponoszone na ulepszenie obcego środka trwałego ujmuje się początkowo na koncie 08 „Środki trwałe w budowie", a po zakończeniu prac i ich odbiorze przenosi dokumentem OT na konto 01 „Środki trwałe" (w analityce: „Ulepszenia w obcych środkach trwałych"). Ponieważ przepisy bilansowe nie przewidują kwotowego progu aktywowania tego rodzaju wydatków, wszystkie nakłady spełniające definicję ulepszenia podlegają ujęciu jako składnik aktywów trwałych. Wartość początkową ulepszenia stanowi koszt jego wytworzenia, obejmujący całość poniesionych nakładów związanych z realizacją prac. Ustalona w ten sposób wartość nie podlega pomniejszeniu w przypadku późniejszego częściowego zwrotu kosztów przez wynajmującego. Przy ustalaniu okresu amortyzacji ulepszenia w obcym środku trwałym należy uwzględnić okres, na jaki zawarto umowę najmu (z ewentualnymi opcjami przedłużenia), lub – jeśli jest on krótszy – przewidywany okres ekonomicznej użyteczności ulepszenia.

Zwrot nakładów przez wynajmującego ujmuje się (na podstawie art. 41 uor) na koncie 84 „Rozliczenia międzyokresowe przychodów", a nie bezpośrednio w przychodach. Zasada współmierności wymaga bowiem, by zwrot był rozliczany równolegle z amortyzacją, tj. co miesiąc część salda konta 84 przeksięgowuje się na konto 76-0 „Pozostałe przychody operacyjne" w kwocie odpowiadającej udziałowi zwróconych nakładów w dokonanym odpisie amortyzacyjnym. W rachunku zysków i strat widoczny jest wyłącznie koszt netto, tj. amortyzacja tej części nakładów, która ekonomicznie pozostała po stronie spółki.

Należy wskazać, że ujęcie za pośrednictwem konta 84 można pominąć w dwóch przypadkach, czyli gdy:

- zwrot nakładów następuje równomiernie przez cały okres amortyzacji środka trwałego – przykładowo gdy wynajmujący co miesiąc obniża czynsz o stałą kwotę odpowiadającą przypadającej na dany miesiąc części zwrotu, przez cały czas trwania umowy najmu, lub
- wartość zwrotu jest w ocenie jednostki nieistotna – wówczas kwotę netto wynikającą z faktury wystawionej na wynajmującego można zaksięgować bezpośrednio na dobro konta 76-0 „Pozostałe przychody operacyjne".

eprasa.pl 51a928c56c

Ulepszenie w obcym środku trwałym a podatek dochodowy od osób prawnych

Inwestycja w obcym środku trwałym podlega amortyzacji podatkowej niezależnie od przewidywanego okresu używania (art. 16a ust. 2 pkt 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych; dalej: updop). Wartość początkową ustala się według kosztu wytworzenia obejmującego całość poniesionych nakładów (w rozpatrywanym przypadku 84 000 zł). Fakt, że wynajmujący zwraca połowę tej kwoty, pozostaje bez wpływu na wartość początkową inwestycji. Ustawodawca przewidział możliwość ustalania indywidualnej stawki amortyzacyjnej, przy czym dla inwestycji w obcych budynkach i budowlach art. 16j ust. 4 pkt 1 updop zastrzega, że okres amortyzacji nie może być krótszy niż 10 lat. Maksymalna dopuszczalna stawka wynosi zatem 10% rocznie. W rozpatrywanym przypadku spółka przyjęła taką stawkę zarówno dla celów podatkowych, jak i bilansowych, eliminując tym samym różnicę przejściową między amortyzacją bilansową a podatkową.

Jeżeli część nakładów zostanie podatnikowi zwrócona przez właściciela nieruchomości, to na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 48 updop nie może on zaliczać do kosztów uzyskania przychodów tej części odpisów amortyzacyjnych, która przypada proporcjonalnie na zwróconą wartość nakładów. Skoro wynajmujący zwrócił 50% wartości początkowej ulepszenia, dokładnie połowa każdego odpisu amortyzacyjnego pozostaje poza kosztami podatkowymi. Jeżeli odpisy w pełnej wysokości były już wcześniej ujmowane w kosztach, podatnik jest zobowiązany do ich odpowiedniej korekty na podstawie art. 15 ust. 4i updop.

Zwrot nakładów nie stanowi przy tym dla spółki przychodu podatkowego. Nakłady poniesione na ulepszenie cudzego środka trwałego nie są zaliczane bezpośrednio do kosztów uzyskania przychodów (kosztem są wyłącznie odpisy amortyzacyjne, i to jedynie w części niepokrytej zwrotem). Skoro odpisy amortyzacyjne przypadające na zwróconą wartość nakładów nie stanowią kosztu podatkowego, ich zwrot jest wyłączony z przychodów na podstawie art. 12 ust. 4 pkt 6a updop, który wyklucza z przychodów zwrócone wydatki niezaliczone do kosztów uzyskania przychodów. Stanowisko to potwierdza interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 31 grudnia 2020 r. (sygn. 0113-KDIPT2-1.4011.869.2020.1.MD). Choć dotyczy podatku dochodowego od osób fizycznych i spółki komandytowej, zastosowany przepis art. 23 ust. 1 pkt 45 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof) jest konstrukcyjnie tożsamy z art. 16 ust. 1 pkt 48 updop, a argumentacja organu zachowuje pełną aktualność również w odniesieniu do podatku dochodowego od osób prawnych. Dyrektor KIS stwierdził w niej wprost:

MF *(...) jeżeli otrzymane od najemcy przez SK (...) środki na poczet wykonanych określonych prac adaptacyjnych i wykończeniowych w lokalach, tytułem zwrotu poniesionych przez SK kosztów, związanych z tymi pracami, tj. dotyczącymi wydatków poniesionych na zwiększenie wartości początkowej budynku, to tym samym zdarzenie to na*

eprasa.pl 51a928c56c

podstawie art. 23 ust. 1 pkt 45 ww. ustawy będzie skutkować wyłączeniem z kosztów uzyskania przychodów odpowiedniej części odpisów amortyzacyjnych dokonywanych od wartości początkowej środka trwałego w postaci budynku (naliczonych od tej części wydatków zwiększających wartość początkową środka trwałego, która została mu zwrócona).

Istnieją wątpliwości, jak rozumieć pojęcie „zwrotu wydatku" w art. 12 ust. 4 pkt 6a updop. Przepis ten stanowi, że niektóre zwroty poniesionych kosztów nie stanowią przychodu podatkowego, czyli nie trzeba od nich płacić podatku. Część sądów i organów, tj. NSA w wyroku z 11 października 2022 r. (sygn. akt II FSK 397/20) oraz Dyrektor KIS w interpretacji z 24 listopada 2025 r. (sygn. 0111-KDIB1-3.4010.578.2025.4.JMS) uznaje, że zwrot wydatku ma miejsce tylko wtedy, gdy pieniądze oddaje ten sam podmiot, na rzecz którego wydatek został pierwotnie poniesiony. W takim podejściu, jeśli zwrot pochodzi np. od wynajmującego, to nie jest on „zwrotem wydatku", tylko stanowi przychód podatkowy. Z kolei NSA w wyroku z 29 listopada 2022 r. (sygn. akt II FSK 726/20) prezentuje bardziej elastyczne podejście, które pozwala uznać taki zwrot za neutralny podatkowo. Ze względu na rozbieżności w interpretacjach i orzecznictwie przy większych kwotach inwestycji zaleca się wystąpienie o indywidualną interpretację podatkową, aby uniknąć ryzyka sporu z organem podatkowym.

Ulepszenie w obcym środku trwałym a podatek od towarów i usług

Ustawa z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) nie reguluje wprost kwalifikacji zwrotu nakładów przez wynajmującego. Organy podatkowe zazwyczaj konsekwentnie jednak uznają, że gdy wynajmujący zwraca najemcy poniesione przez niego nakłady, nie dochodzi do dostawy towarów. Nakłady poniesione na ulepszenie cudzej nieruchomości nie mieszczą się bowiem w definicji towaru, a najemcy przysługuje jedynie roszczenie o charakterze zobowiązaniowym. Należy zatem przyjąć, że najemca świadczy na rzecz wynajmującego usługę w rozumieniu art. 8 ust. 1 ustawy o VAT, a otrzymany zwrot nakładów stanowi wynagrodzenie za to świadczenie. Usługa ta podlega opodatkowaniu VAT według stawki 23%. Faktura wystawiona na wynajmującego powinna dokumentować to świadczenie, a wynajmującemu przysługuje prawo do odliczenia podatku naliczonego z tej faktury. Stanowisko to potwierdzają m.in. interpretacje indywidualne Dyrektora KIS z 19 maja 2023 r. (sygn. 0112-KDIL3.4012.197.2023.1.AK) oraz z 13 stycznia 2023 r. (sygn. 0112-KDIL1-3.4012.494.2022.1.MR).

Warto jednak zaznaczyć, że kwalifikacja zwrotu nakładów jako świadczenia usług nie jest w orzecznictwie sądowym w pełni utrwalona. NSA w wyroku z 25 kwietnia 2023 r. (sygn. akt I FSK 291/20) uznał, że sprzedaż nakładów inwestycyjnych w postaci prac adaptacyjnych wykonanych na obcym środku trwałym stanowi dostawę towarów, a nie świadczenie usług.

eprasa.pl 51a928c56c

PRZYKŁAD

Spółka ABC Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, prowadząca działalność dystrybucyjną w branży spożywczej, użytkuje na podstawie umowy najmu halę magazynową. W maju 2026 r. spółka zakończyła prace adaptacyjne obejmujące montaż systemu chłodniczego oraz przebudowę strefy załadunku. Faktura od wykonawcy opiewała na kwotę 84 000 zł netto (103 320 zł brutto, VAT 23%: 19 320 zł). Nakłady przyjęto do ewidencji środków trwałych jako ulepszenie w obcym środku trwałym dokumentem OT z datą 31 maja 2026 r. Spółka amortyzuje ulepszenie według stawki 10% rocznie (zarówno bilansowo, jak i podatkowo). Miesięczny odpis: 84 000 zł × 10% ÷12 = 700 zł. Miesięczne rozliczenie międzyokresowych kosztów: 42 000 zł × 10% ÷12 = 350 zł. Wynajmujący zobowiązał się do zwrotu 42 000 zł netto (50% wartości nakładów). Spółka wystawiła fakturę VAT na wynajmującego 20 maja 2026 r. na kwotę 42 000 zł netto + 23% VAT (9660 zł) = 51 660 zł brutto. Wynajmujący uregulował należność przelewem bankowym 10 czerwca 2026 r. Koszty podstawowej działalności operacyjnej ujmowane wyłącznie na kontach zespołu 4.

Ewidencja w księgach rachunkowych

1. Faktura za prace adaptacyjne – wartość netto:
   Wn konto 08 „Środki trwałe w budowie” 84 000,00 zł
   Ma konto 21 „Rozrachunki z dostawcami” 84 000,00 zł
2. Faktura za prace adaptacyjne – VAT naliczony 23%:
   Wn konto 22-1 „VAT naliczony i jego rozliczenie” 19 320,00 zł
   Ma konto 21 „Rozrachunki z dostawcami” 19 320,00 zł
3. OT – przyjęcie ulepszenia w obcym środku trwałym do ewidencji (31.05.2026 r.):
   Wn konto 01 „Środki trwałe” (w analityce: Ulepszenie w obcym ŚT) 84 000,00 zł
   Ma konto 08 „Środki trwałe w budowie” 84 000,00 zł
4. Faktura wystawiona na wynajmującego z tytułu zwrotu nakładów (20.05.2026 r.):
   Wn konto 24-9 „Pozostałe rozrachunki – inne” 51 660,00 zł
   Ma konto 22-2 „Rozrachunki z urzędem skarbowym z tytułu VAT należnego” 9 660,00 zł
   Ma konto 84 „Rozliczenia międzyokresowe przychodów” 42 000,00 zł
5. WB – wpływ zwrotu nakładów na rachunek bankowy (10.06.2026 r.):
   Wn konto 13-1 „Rachunek bieżący” 51 660,00 zł
   Ma konto 24-9 „Pozostałe rozrachunki – inne” 51 660,00 zł
6. PK – odpis amortyzacyjny za czerwiec 2026 r. (84 000 zł × 10% ÷ 12):
   Wn konto 40-0 „Amortyzacja” 700,00 zł
   Ma konto 07-1 „Odpisy umorzeniowe środków trwałych” 700,00 zł
7. PK – rozliczenie RMP równolegle do odpisu amortyzacyjnego (42 000 zł × 10% ÷ 12):
   Wn konto 84 „Rozliczenia międzyokresowe przychodów” 350,00 zł
   Ma konto 76-0 „Pozostałe przychody operacyjne” 350,00 zł

Operacje nr 6 i 7 powtarzają się co miesiąc przez cały 10-letni okres amortyzacji (120 miesięcy).

eprasa.pl 51a928c56c

21 – *Rozrachunki z dostawcami*

		84 000,00	(1)
		19 320,00	(2)

08 – *Środki trwałe w budowie*

(1)	84 000,00	84 000,00	(3)

22-1 – *VAT naliczony i jego rozliczenie*

(2)	19 320,00		

01 – *Środki trwałe*

(3)	84 000,00		

24-9 – *Pozostałe rozrachunki – inne*

(4)	51 660,00	51 660,00	(5)

22-2 – *Rozrachunki z urzędem skarbowym z tytułu VAT należnego*

		9 660,00	(4)

84 – *Rozliczenia międzyokresowe przychodów*

(7)	350,00	42 000,00	(4)

13-1 – *Rachunek bieżący*

(5)	51 660,00		

07-1 – *Odpisy umorzeniowe środków trwałych*

		700,00	(6)

40-0 – *Amortyzacja*

(6)	700,00		

76-0 – *Pozostałe przychody operacyjne*

		350,00	(7)

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 3 ust. 1 pkt 15 lit. c, art. 6, art. 31 ust. 1, art. 41 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 644)
- art. 12 ust. 4 pkt 6a, art. 15 ust. 4i, art. 16 ust. 1 pkt 48, art. 16a ust. 2 pkt 1, art. 16j ust. 4 pkt 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- art. 8 ust. 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)

©℗

Dorota Pietrasz
księgowa

5 Jak zaksięgować założenie i likwidację lokaty overnight

PROBLEM

Spółka zawarła z bankiem umowę o automatyczne lokowanie wolnych środków pieniężnych w formie lokat nocnych (overnight). Zgodnie z jej warunkami środki zgromadzone na rachunku bieżącym blokowane są każdego popołudnia i zwracane wraz z odsetkami rano następnego dnia roboczego.

eprasa.pl 51a928c56c

2 lipca 2026 r. (czwartek) na rachunku bieżącym spółki znajdowało się 520 000,00 zł, które zostały zablokowane na lokatę nocną. Następnego dnia, 3 lipca 2026 r., bank zwrócił na rachunek bieżący łącznie 520 091,78 zł, w tym odsetki w wysokości 91,78 zł. W ciągu całego lipca spółka zakłada otwieranie lokaty overnight niemal każdej nocy. Jak prawidłowo ująć operacje związane z taką lokatą w księgach? Czy dopuszczalne jest pominięcie ewidencji blokady i zwrotu kapitału? Czy odsetki od wszystkich lokat założonych w danym miesiącu można zaksięgować jednym zbiorczym zapisem na koniec miesiąca?

RADA

Zablokowanie środków na lokacie nocnej ujmuje się jako rozchód z rachunku bieżącego na wyodrębnione konto lokat, a ich zwrot wraz z odsetkami jako wpływ na rachunek bieżący (z rozbiciem na zwróconą kwotę główną i naliczone odsetki zaliczane do przychodów finansowych). Jednostki mogą przyjąć uproszczenie polegające na całkowitym pominięciu ewidencji blokady i zwrotu kapitału. Wówczas w księgach ujmuje się wyłącznie odsetki dopisane przez bank jako przychód finansowy, pod warunkiem że takie podejście zostało zapisane w polityce rachunkowości. Zbiorczego przeksięgowania odsetek na koniec miesiąca nie należy stosować. Każda lokata overnight stanowi odrębne zdarzenie gospodarcze, a odsetki ujmuje się w dacie wyciągu bankowego potwierdzającego ich naliczenie (osobno dla każdej lokaty). Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Lokata overnight to forma krótkoterminowego lokowania wolnych środków pieniężnych. Środki blokowane są po południu w danym dniu roboczym i zwracane na rachunek bieżący następnego dnia rano. Ze względu na termin wymagalności krótszy niż jeden dzień roboczy lokata nocna stanowi składnik środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w rozumieniu ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (dalej: uor). Nie jest zatem inwestycją krótkoterminową w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 18 lit. a uor. Blokadę i zwolnienie środków ujmuje się zatem jako przesunięcie między rachunkiem bieżącym a wyodrębnionym kontem analitycznym lokat, bez kwalifikowania ich jako inwestycji krótkoterminowej.

Zasada memoriału a moment ujęcia odsetek

Lokata overnight działa w sposób niemal niezauważalny dla codziennego funkcjonowania firmy. Środki blokowane są po południu, a następnego dnia rano wracają na rachunek bieżący wraz z odsetkami, jeszcze przed rozpoczęciem dnia roboczego. Z perspektywy użytkownika rachunku wygląda to tak, jakby pieniądze przez całą dobę były

eprasa.pl 51a928c56c

dostępne, tj. w ciągu dnia można z nich swobodnie korzystać, a w nocy pracują na odsetki. Mimo tej płynności rachunkowość wymaga precyzji co do momentu ujęcia przychodu. Ustawa o rachunkowości w art. 6 ust. 1 nakazuje ujmować przychody w okresie, którego dotyczą, a nie wtedy, gdy faktycznie wpływają pieniądze. W przypadku lokaty overnight oznacza to, że odsetki stają się przychodem w dniu wygaśnięcia lokaty, czyli w dniu, w którym bank je nalicza i dopisuje do rachunku. Nie można czekać do końca miesiąca.

Tymczasem w praktyce zdarza się, że jednostki księgują odsetki od wszystkich lokat nocnych jednym zbiorczym zapisem na ostatni dzień miesiąca. Takie uproszczenie co do zasady jest niedopuszczalne. Każda lokata overnight to odrębne zdarzenie gospodarcze i każde naliczenie odsetek wymaga osobnego zapisu.

Ewidencja księgowa lokaty overnight

Sposób ewidencji lokaty overnight nie jest narzucony przepisami. Jednostka wybiera go samodzielnie i zapisuje w polityce rachunkowości. Możliwe są zatem dwa rozwiązania ewidencyjne, tj.:

- podejście pełne, które polega na zaksięgowaniu każdego etapu, tj. najpierw blokady środków jako rozchodu z rachunku bieżącego na konto lokat, a następnego dnia ich zwrotu z podziałem na kapitał wracający na rachunek bieżący i odsetki ujmowane jako przychód finansowy. Zaletą tego podejścia jest pełna przejrzystość. Saldo rachunku bieżącego w każdej chwili odzwierciedla rzeczywistą kwotę dostępnych środków,
- podejście uproszczone (dopuszczalne na podstawie art. 4 ust. 4 uor), które pozwala pominąć księgowanie samej blokady i zwrotu kapitału. W ewidencji pojawia się wówczas wyłącznie zapis dotyczący odsetek dopisanych przez bank. Warunkiem jest, by uproszczenie nie zniekształcało obrazu sytuacji majątkowej i finansowej jednostki. Przy lokatach overnight, których wartość zazwyczaj wraca na rachunek już następnego dnia rano, warunek ten jest z reguły spełniony.

PRZYKŁAD

Spółka 2 lipca 2026 r. (czwartek) posiadała na rachunku bieżącym 520 000,00 zł, które bank po południu zablokował na lokacie nocnej. Następnego dnia, 3 lipca 2026 r., środki wróciły na rachunek bieżący w łącznej kwocie 520 091,78 zł, z czego 91,78 zł stanowiły odsetki naliczone przez bank.

Wariant 1 – jednostka w polityce rachunkowości przyjęła podejście pełne i ewidencjonuje zarówno blokadę środków, jak i ich zwrot wraz z odsetkami.

Ewidencja w księgach rachunkowych

1. WB – rozchód środków z rachunku bieżącego na lokatę nocną (2 lipca 2026 r.):

Wn konto 13-5 „Inne rachunki bankowe” (analityka: lokata overnight)		520 000,00 zł

eprasa.pl 51a928c56c

Ma konto 13-1 „Rachunek bieżący” 520 000,00 zł

2. WB – wpływ środków pieniężnych z lokaty nocnej (3 lipca 2026 r.):

Wn konto 13-1 „Rachunek bieżący” 520 091,78 zł

Ma konto 13-5 „Inne rachunki bankowe” (analityka: lokata overnight) 520 000,00 zł

Ma konto 75-0 „Przychody finansowe” 91,78 zł

13-1 *– Rachunek bieżący*				***13-5*** *– Inne rachunki bankowe (w analityce: Lokata overnight)*				***75-0*** *– Przychody finansowe*			
(Sp)	*xxx*	*520 000,00*	*(1)*	*(1)*	*520 000,00*	*520 000,00*	*(2)*		*91,78*	*(2)*	
(2)	*520 091,78*										

Wariant 2 – jednostka w polityce rachunkowości przyjęła podejście uproszczone – blokada środków i zwrot kapitału nie są ewidencjonowane; ujęciu podlegają wyłącznie odsetki dopisane przez bank w dniu zwrotu lokaty.

Ewidencja w księgach rachunkowych

1. WB – naliczone przez bank odsetki dotyczące lokaty nocnej (3 lipca 2026 r.):

Wn konto 13-1 „Rachunek bieżący” 91,78 zł

Ma konto 75-0 „Przychody finansowe” 91,78 zł

75-0 *– Przychody finansowe*			***13-1*** *– Rachunek bieżący*		
	91,78	*(1)*	*(1)*	*91,78*	

Lokata overnight na dzień bilansowy

Na dzień bilansowy środki na lokacie oraz naliczone, lecz jeszcze niedopisane odsetki, wykazuje się łącznie z rachunkiem bieżącym w pozycji B.III.1.c) „Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne”.

Istotniejsze konsekwencje dotyczą rachunku przepływów pieniężnych. Zgodnie z KSR nr 1 „Rachunek przepływów pieniężnych” lokata overnight stanowi ekwiwalent środków pieniężnych, natomiast niedopisane jeszcze odsetki nie zwiększają stanu środków pieniężnych, ponieważ nie stanowią faktycznego wpływu. Powstałą różnicę między bilansem a rachunkiem przepływów pieniężnych należy wyjaśnić w informacji dodatkowej, wskazując kwotę takich odsetek.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 3 ust. 1 pkt 18 lit. a, art. 6 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 644)

Paweł Muż
ekonomista, redaktor „MONITORA księgowego”

eprasa.pl 51a928c56c

VI. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB PRAWNYCH

1 Czy można zaliczyć do kosztów wydatek na organizację spotkania firmowego z udziałem przedstawicieli władz lokalnych

PROBLEM

W związku z otwarciem nowej hali produkcyjnej ponieśliśmy koszty organizacji spotkania firmowego, takie jak catering, nagłośnienie, gadżety z logo firmy. Na otwarcie zaprosiliśmy pracowników, członków zarządu i przedstawicieli władz lokalnych. Była telewizja i prasa. Czy wydatki te możemy w całości zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów?

RADA

Do kosztów uzyskania przychodów mogą Państwo zaliczyć tylko część wydatków poniesionych na organizację imprezy firmowej, tj. tę część, która przypada na udział w spotkaniu pracowników i członków zarządu. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Kosztami uzyskania przychodów są koszty ponoszone przez podatników w celu osiągnięcia przychodów ze źródła przychodów lub w celu zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych jako niestanowiące kosztów uzyskania przychodów (art. 15 ust. 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych; dalej: updop). Jak jednocześnie stanowi art. 16 ust. 1 pkt 28 updop, nie uważa się za koszty uzyskania przychodów kosztów reprezentacji, w szczególności poniesionych na usługi gastronomiczne, zakup żywności oraz napojów, w tym alkoholowych.

Wydatki na organizację różnego rodzaju imprez stanowią w całości koszty uzyskania przychodów w części przypadającej na:

- pracowników (zob. interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 28 grudnia 2018 r., sygn. 0111-KDIB2-1.4010.422.2018.3.AT, oraz z 17 października 2025 r., sygn. 0111-KDIB1-2.4010.430.2025.2.AW),
- członków zarządu (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 16 lipca 2018 r., sygn. 0111-KDIB2-3.4010.84.2018.3.PB),

eprasa.pl 51a928c56c

- a także inne osoby bezpośrednio związane z podatnikiem (np. członków rady nadzorczej).

Inaczej rzecz się ma, jeżeli w organizowanych imprezach biorą udział osoby z zewnątrz, np. kontrahenci lub potencjalni kontrahenci czy – co w omawianym przypadku istotne – przedstawiciele władz lokalnych. Zdaniem organów podatkowych w części przypadającej na udział takich osób wydatki na organizację imprez uznaje się za wydatki o charakterze reprezentacyjnym, które nie stanowią kosztów uzyskania przychodów. Takie stanowisko zajął Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej m.in. w interpretacjach indywidualnych z 28 grudnia 2018 r. (sygn. 0111-KDIB2-1.4010.519.2018.1.AT), z 4 lipca 2019 r. (sygn. 0114-KDIP2-1.4010.180.2019.1.JF), z 24 stycznia 2025 r. (sygn. 0114-KDIP2-1.4010.655.2024.3.DK) oraz z 3 listopada 2025 r. (sygn. 0112-KDIL2-2.4011.699.2025.2.AA). Jak czytamy w pierwszej z tych interpretacji:

MF *(…) wydatki związane z organizacją imprezy jubileuszowej w zakresie dotyczącym przedstawicieli największych odbiorców Wnioskodawcy, przedstawicieli kontrahentów Wnioskodawcy, przedstawicieli władz miasta oraz przedstawicieli Izby X noszą znamiona reprezentacji firmy mające na celu wykreowanie pozytywnego wizerunku firmy w oczach ww. osób, uwypuklenie swojej zasobności i profesjonalizmu, czyli stworzenie oczekiwanego wizerunku Wnioskodawcy. Tym samym wydatki poniesione z tego tytułu, na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 28 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, nie mogą zostać uznane za koszty uzyskania przychodów.*

W związku z tym nie są Państwo uprawnieni do zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów całości wydatków poniesionych na organizację spotkania firmowego. W części przypadającej na udział w nim przedstawicieli władz lokalnych są to wydatki o charakterze reprezentacyjnym, które na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 28 updop nie stanowią kosztów uzyskania przychodów. Do kosztów podatkowych mogą Państwo zaliczyć tylko część poniesionych wydatków, tę, która przypada na udział w spotkaniu pracowników i członków zarządu.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 15 ust. 1 oraz art. 16 ust. 1 pkt 28 ustawy 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 28 grudnia 2018 r. (sygn. 0111-KDIB2-1.4010.422.2018.3.AT), z 16 lipca 2018 r. (sygn. 0111-KDIB2-3.4010.84.2018.3.PB), z 28 grudnia 2018 r. (sygn. 0111-KDIB2-1.4010.519.2018.1.AT), z 4 lipca 2019 r. (sygn. 0114-KDIP2-1.4010.180.2019.1.JF), z 24 stycznia 2025 r. (sygn. 0114-KDIP2-1.4010.655.2024.3.DK), z 17 października 2025 r. (sygn. 0111-KDIB1-2.4010.430.2025.2.AW) i z 3 listopada 2025 r. (sygn. 0112-KDIL2-2.4011.699.2025.2.AA)

©℗

Tomasz Krywan
prawnik, doradca podatkowy, właściciel kancelarii podatkowej,
autor licznych publikacji z zakresu prawa podatkowego

eprasa.pl 51a928c56c

2 Czy wydatki na szkolenia dla pracowników podlegają opodatkowaniu estońskim CIT

PROBLEM

Spółka z o.o. jest opodatkowana estońskim CIT. Ponosi wydatki na podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników. W tym zakresie organizuje i opłaca różnego rodzaju szkolenia zawodowe, dostosowywane do rodzaju świadczonej pracy lub pełnionej funkcji w spółce. Celem szkoleń jest podniesienie umiejętności zatrudnionych osób, ich motywacja do dalszej pracy oraz zwiększenie efektywności, co znacząco wpływa na prowadzoną przez spółkę działalność gospodarczą. Spółka może skrócić czas realizacji projektów, poprawić jakość produktów lub usług i w efekcie zwiększyć swoje przychody. Szkolenia dostępne są dla wszystkich pracowników chcących wziąć w nich udział, bez warunku spełnienia dodatkowych kryteriów. Odbywają się głównie w siedzibie spółki lub w pobliskich miejscowościach, które nie są miejscowościami atrakcyjnymi turystycznie. Trwają od jednego do kilku dni. Czy wydatki ponoszone przez spółkę na szkolenia dla pracowników są opodatkowane estońskim CIT?

RADA

Wydatki ponoszone przez spółkę na szkolenia pracowników nie podlegają opodatkowaniu estońskim CIT. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Opodatkowaniu estońskim CIT podlega dochód odpowiadający wysokości:

- ukrytych zysków (tzw. dochód z tytułu ukrytych zysków) albo
- wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą (tzw. dochód z tytułu wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą).

Dochód z tytułu ukrytych zysków. Ukryte zyski to wszelkie świadczenia o charakterze pieniężnym, niepieniężnym, odpłatnym, nieodpłatnym lub częściowo odpłatnym, które łącznie spełniają następujące warunki:

- zostały wykonane w związku z prawem do udziału w zysku,
- nie są świadczeniami z tytułu podzielonego zysku,
- zostały wykonane bezpośrednio lub pośrednio na rzecz udziałowca/akcjonariusza/wspólnika lub podmiotu powiązanego bezpośrednio lub pośrednio z podatnikiem

eprasa.pl 51a928c56c

lub z udziałowcem, akcjonariuszem albo wspólnikiem (art. 28m ust. 3 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych; dalej: updop).

Wydatków ponoszonych przez spółkę na zapewnienie pracownikom szkoleń nie można uznać za ukryte zyski, gdyż pracownicy nie są podmiotami powiązanymi ze spółką. Zatem tego rodzaju wydatki nie podlegają opodatkowaniu estońskim CIT jako ukryte zyski.

Dochód z tytułu wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą. Z przepisów updop nie wynika wprost, jakiego rodzaju wydatki mogą być uznane za dochód z tytułu wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą. Zdaniem organów podatkowych, aby ustalić, jakie kategorie wydatków oraz kosztów mieszczą się w zakresie tego rodzaju wydatków, należy odwołać się do znaczenia tego pojęcia w języku powszechnym. W tym aspekcie trzeba podkreślić, że jedną z podstawowych cech działalności gospodarczej, która wyróżnia ją od innego rodzaju aktywności, jest jej zarobkowy charakter. Zatem za wydatki niezwiązane z działalnością gospodarczą można uznać m.in. takie wydatki i koszty, które nie są ponoszone w celu osiągnięcia przychodów lub w celu zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 29 sierpnia 2024 r., sygn. 0111-KDIB1-1.4010.303.2024.1.RH). W przedstawionej sytuacji należy stwierdzić, że wydatki ponoszone przez spółkę na zapewnienie pracownikom szkoleń nie podlegają opodatkowaniu estońskim CIT jako wydatki niezwiązane z działalnością gospodarczą. Jak wynika z pytania, szkolenia podnoszą kompetencje pracowników, co pozwala im wykonywać swoje obowiązki szybciej, precyzyjniej, popełniając mniejszą liczbę błędów. W rezultacie spółka może skrócić czas realizacji projektów, poprawić jakość produktów lub usług i w efekcie zwiększyć swoje przychody. Ponadto oferowanie pracownikom szkoleń zawodowych buduje ich lojalność oraz zaangażowanie w pracę. Spółka, która dba o rozwój swoich pracowników, jest postrzegana jako atrakcyjny pracodawca na rynku. Przyciąga to najlepszych kandydatów do pracy. Zespół o wysokich kwalifikacjach stanowi również przewagę konkurencyjną. Wykwalifikowani pracownicy mogą wprowadzać innowacje oraz poprawiać efektywność pracy.

Podsumowując, ponoszone przez spółkę koszty szkoleń pracowników nie stanowią ukrytych zysków ani wydatków niezwiązanych z działalnością gospodarczą. W związku z tym nie podlegają opodatkowaniu estońskim CIT. Zaprezentowane stanowisko podzielają organy podatkowe (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 23 grudnia 2025 r., sygn. 0111-KDIB1-3.4010.619.2025.2.DW).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 28m ust. 1 pkt 2 i pkt 3, ust. 3–ust. 4a ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 23 grudnia 2025 r. (sygn. 0111-KDIB1-3.4010.619.2025.2.DW)

Marcin Szymankiewicz
doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych

eprasa.pl 51a928c56c

3 Jak rozliczyć wydatki na wykonanie opaski betonowej wokół budynku

PROBLEM

W październiku 2025 r. wybudowaliśmy budynek biurowy. W tym roku wykonaliśmy opaskę z obrzeży betonowych wokół tego budynku. Czy koszt jej wykonania, który przekroczył 10 000 zł, powinien zwiększyć wartość początkową budynku? A może powinniśmy ten wydatek zaliczyć bezpośrednio do kosztów uzyskania przychodów?

RADA

Wydatek na wykonanie opaski z obrzeży betonowych wokół budynku powinien powiększyć jego wartość początkową. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Z art. 16g ust. 13 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop) wynika, że jeżeli środki trwałe uległy ulepszeniu w wyniku przebudowy, rozbudowy, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji, wartość początkową tych środków powiększa się o sumę wydatków na ich ulepszenie, w tym także o wydatki na nabycie części składowych lub peryferyjnych, których jednostkowa cena nabycia przekracza 10 000 zł. Środki trwałe uważa się za ulepszone, gdy suma wydatków poniesionych na ich przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję, adaptację lub modernizację w danym roku podatkowym przekracza 10 000 zł i wydatki te powodują wzrost wartości użytkowej w stosunku do wartości z dnia przyjęcia środków trwałych do używania, mierzonej w szczególności okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych za pomocą ulepszonych środków trwałych i kosztami ich eksploatacji.

Środki trwałe klasyfikuje się według Klasyfikacji Środków Trwałych. Z objaśnień do grupy 1 KŚT obejmującej budynki wynika, że w skład budynku, jako pojedynczego obiektu inwentarzowego, wlicza się także obiekty pomocnicze obsługujące dany budynek, przykładowo chodniki, dojazdy, podwórka, place, ogrodzenia, studnie. Z kolei obiekty pomocnicze obsługujące więcej niż jeden budynek należy zaliczyć do właściwych rodzajów, zgodnie z ich przeznaczeniem. Ten drugi przypadek nie występuje w przedstawionym stanie faktycznym.

Skoro obiekty pomocnicze są uznawane za wchodzące w skład budynku jako środka trwałego, to wydatki na ich wytworzenie (wybudowanie) są na podstawie przywołanego na wstępie art. 16g ust. 13 updop wydatkami na ulepszenie środka trwałego, jeżeli prze-

eprasa.pl 51a928c56c

kroczony zostanie limit 10 000 zł. Dotyczy to również wydatków na wykonanie opaski z obrzeży betonowych wokół budynku, która niewątpliwie ma charakter obiektu pomocniczego obsługującego ten budynek.

Zatem wydatek na wykonanie opaski z obrzeży betonowych wokół budynku powinien powiększyć wartość początkową tego budynku. Spółka nie powinna go zaliczać bezpośrednio do kosztów uzyskania przychodów.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 16 ust. 1 pkt 1 lit. c oraz art. 16g ust. 13 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- rozporządzenie Rady Ministrów z 3 października 2016 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz.U. z 2016 r. poz. 1864)

©℗

Tomasz Krywan
prawnik, doradca podatkowy, właściciel kancelarii podatkowej,
autor licznych publikacji z zakresu prawa podatkowego

4 Jakie skutki ma założenie spółki z o.o. przez indywidualnego przedsiębiorcę

PROBLEM

Czy prowadząc jednoosobową działalność gospodarczą (JDG) w branży budowlanej i będąc na pełnej księgowości, można założyć jednoosobową sp. z o.o. (też z branży budowlanej), dla której JDG będzie podwykonawcą? Czy są jakieś przeciwwskazania dla tego rodzaju współpracy? Czy w takim przypadku zajdzie konieczność sporządzania sprawozdań z cen transferowych?

RADA

Nie ma przeszkód prawnych, aby osoba prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą, będącą na pełnej księgowości, założyła jednoosobową spółkę z o.o., a następnie świadczyła dla niej usługi. W takim przypadku będziemy mieli do czynienia z podmiotami powiązanymi, co wywołuje określone ryzyka podatkowe oraz może powodować dodatkowe obowiązki sprawozdawcze. Szczegóły – w uzasadnieniu.

eprasa.pl 51a928c56c

UZASADNIENIE

Za podmioty powiązane uważa się m.in. podmioty, z których jeden wywiera znaczący wpływ na co najmniej jeden inny podmiot (art. 11a ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych; dalej: updop; art. 23m ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych; dalej: updof). Przez wywieranie znaczącego wpływu rozumie się m.in. posiadanie bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 25% udziałów w kapitale (art. 11a ust. 2 pkt 1 lit. a updop, art. 23m ust. 2 pkt 1 lit. a updof).

W przedstawionym przypadku powiązanie między podmiotami wskazanymi w pytaniu będzie wynikać z powiązań kapitałowych, ponieważ indywidualny przedsiębiorca będzie posiadał co najmniej 25% udziałów w kapitale założonej spółki z o.o. Istotną kwestią jest również to, czy indywidualny przedsiębiorca jako wspólnik będzie pełnić funkcje zarządcze w założonej spółce z o.o. W tych okolicznościach należy zwrócić szczególną uwagę na potencjalne ryzyka podatkowe, które mogą wynikać przede wszystkim:

- ze sposobu reprezentacji spółki przy zawieraniu umów z indywidualnym przedsiębiorcą będącym jej jedynym wspólnikiem,
- z usług, które będą wykonywane między spółką a jej jedynym wspólnikiem,
- z określania cen na poziomie rynkowym.

Reprezentowanie spółki przy zawieraniu umów przez spółkę z o.o. z jej jedynym wspólnikiem

W wyrokach Sądu Najwyższego podkreślano, że umowa zawarta przez spółkę z o.o. z członkiem zarządu spółki, bez wymaganej reprezentacji (rada nadzorcza lub pełnomocnik powołany uchwałą), jest nieważna na podstawie art. 210 § 1 ustawy z 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (dalej: k.s.h.) – zob. wyrok SN z 8 listopada 2024 r., sygn. akt II CSKP 1733/22. W przypadku spółki z jednym wspólnikiem, który jest zarazem jedynym członkiem zarządu, czynność prawna między tym wspólnikiem a reprezentowaną przez niego spółką wymaga formy aktu notarialnego (art. 210 § 2 k.s.h.). Wymogu zachowania formy aktu notarialnego nie stosuje się do czynności prawnej dokonywanej przy wykorzystaniu wzorca udostępnionego w systemie teleinformatycznym. Indywidualny przedsiębiorca, będący również członkiem zarządu w założonej przez siebie jednoosobowej spółce z o.o., zawierając umowę ze spółką, będzie zobligowany do przestrzegania tych wymagań. Fiskus, stwierdzając nieważność umów zawartych między tymi podmiotami, może kwestionować możliwość rozliczenia wydatku udokumentowanego taką umową w kosztach podatkowych czy odliczenia VAT z faktur dokumentujących czynności dotknięte nieważnością.

eprasa.pl 51a928c56c

Faktyczne wykonanie usług między spółką z o.o. a jej jedynym wspólnikiem

Z całą pewnością uwagę fiskusa zwracać będą również faktury wystawione między podmiotami powiązanymi, którymi w przedstawionym przypadku są indywidualny przedsiębiorca oraz założona przez niego jednoosobowa spółka z o.o. Zainteresowanie fiskusa będzie budziło to, czy faktycznie doszło do wykonania udokumentowanych nimi usług. W wyroku z 19 kwietnia 2017 r. (sygn. akt II FSK 751/15) NSA podkreślił:

NSA *Skoro mowa jest o kosztach poniesionych, bez wątpienia oznacza to, że chodzi o wydatki, które mają charakter rzeczywisty. (…) W konsekwencji, podstawowe znaczenie ma więc prawidłowe udokumentowanie ponoszonych kosztów, gdyż w ten sposób możliwe jest wykazanie (ustalenie), że spełnione zostały ustawowe przesłanki pozwalające na uznanie danego wydatku za koszt uzyskania przychodów w rozumieniu cytowanego przepisu. W orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego ugruntowany jest pogląd, że do uznania wydatku za koszt uzyskania przychodów niezbędne jest nie tylko zaistnienie konkretnego zdarzenia gospodarczego, polegającego na zakupie towarów i usług u konkretnego sprzedawcy, za konkretną cenę, ale i odpowiednie udokumentowanie tej operacji.*

Jeżeli fiskus udowodni wystawianie tzw. pustych faktur, to tego rodzaju faktury nie dadzą prawa do odliczenia wykazanego na nich VAT (art. 88 ust. 3a pkt 4 lit. a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług).

Konieczność ustalania cen transferowych na poziomie rynkowym

Podmioty powiązane są obowiązane ustalać ceny transferowe na warunkach, które ustaliłyby między sobą podmioty niepowiązane (art. 11c ust. 1 updop, art. 23o ust. 1 updof). Ustalenie cen na poziomie niższym od cen rynkowych umożliwia organom podatkowym ustalenie dochodu na poziomie rynkowym, wolnym od warunków wynikających z powiązania podmiotów (art. 11c ust. 2 updop, art. 23o ust. 2 updof).

Obowiązek sporządzania dokumentacji cen transferowych

Z transakcjami z podmiotami powiązanymi wiąże się również obowiązek dokumentacji cen transferowych. W Polsce obowiązuje trzystopniowy model dokumentacji:

- *Local File* (lokalna dokumentacja cen transferowych) – szczegółowy opis konkretnych transakcji kontrolowanych zawieranych z podmiotami powiązanymi, analiza funkcji, ryzyk i aktywów oraz analiza porównawcza (tzw. benchmark),

eprasa.pl 51a928c56c

- *Master File* (dokumentacja grupowa) – zawiera ogólne informacje o całej grupie kapitałowej, jej strukturze, strategii i istotnych transakcjach finansowych w ramach grupy,
- CbC-R – *Country-by-Country Reporting* (raport według krajów) – dotyczy największych międzynarodowych grup kapitałowych, zawiera dane o dochodach i podatkach w poszczególnych państwach.

Obowiązek sporządzenia lokalnej dokumentacji (*Local File*) powstaje, gdy wartość transakcji jednego rodzaju (o charakterze jednorodnym) przekracza w roku podatkowym progi:

- 10 000 000 zł – w przypadku transakcji towarowej albo finansowej,
- 2 000 000 zł – w przypadku transakcji usługowej oraz pozostałych transakcji.

Lokalną dokumentację cen transferowych należy sporządzić do końca 10. miesiąca po zakończeniu roku podatkowego (art. 11k ust. 1 updop, art. 23w ust. 1 updof). Podatnik sporządzający lokalną dokumentację cen transferowych jest zobowiązany do złożenia urzędowi skarbowemu specjalnej informacji o cenach transferowych (TPR) do końca 11. miesiąca po zakończeniu roku podatkowego (art. 11t ust. 1 updop, art. 23zf ust. 1 updof). W przypadku transakcji krajowych podatnik przekraczający ustawowe progi nie ma obowiązku sporządzenia lokalnej dokumentacji cen transferowych, jeżeli w roku podatkowym każdy z podmiotów powiązanych:

- nie korzysta ze zwolnienia od CIT, o którym mowa w art. 6 updop,
- nie korzysta ze zwolnienia od PIT czy CIT na podstawie przepisów dotyczących SSE oraz decyzji o wsparciu nowych inwestycji,
- nie poniósł straty podatkowej (art. 11n updop, art. 23z updof).

W przypadku korzystania z tego wyłączenia podmiot nie sporządza dokumentacji podatkowej, ale nadal ma obowiązek złożenia informacji TPR.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22 ust. 1, art. 23m, art. 23z, art. 23zf ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- art. 6, art. 11a, art. 11k, art. 11n, art. 11t, art. 15 ust. 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- art. 88 ust. 3a pkt 4 lit. a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)
- art. 210 § 1 ustawy z 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 18; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 644)

POWOŁANE ORZECZNICTWO:

- wyrok SN z 8 listopada 2024 r. (sygn. akt II CSKP 1733/22)
- wyrok NSA z 19 kwietnia 2017 r. (sygn. akt. II FSK 751/15)

©℗

Grzegorz Ziółkowski
doradca podatkowy, autor licznych publikacji z dziedziny podatków
oraz komentarza do PIT wydanego przez INFOR PL SA

eprasa.pl 51a928c56c

5 Jak rozliczyć przekazanie nieruchomości w ramach dywidendy rzeczowej

PROBLEM

Spółka planuje wypłacić dywidendę w formie niepieniężnej (rzeczowej), przenosząc na udziałowców prawo własności nieruchomości należącej do spółki. Przeniesienie to miałoby nastąpić na podstawie uchwały zgromadzenia udziałowców, jako forma realizacji przysługującego im prawa do dywidendy. Czy w takim przypadku po stronie spółki powstanie przychód? Czy spółka może rozpoznać koszt uzyskania tego przychodu w postaci wydatków poniesionych na nabycie nieruchomości?

RADA

Na skutek wypłaty dywidendy rzeczowej po stronie spółki powstanie przychód. Spółka może go pomniejszyć o wydatki, jakie poniosła na nabycie nieruchomości, pomniejszone o ewentualne odpisy amortyzacyjne. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Powstanie przychodu z tytułu wypłaty dywidendy w postaci nieruchomości

Z art. 14a ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: updop) wynika, że w przypadku gdy podatnik przez wykonanie świadczenia niepieniężnego reguluje w całości albo w części zobowiązanie, m.in. z tytułu dywidendy, przychodem takiego podatnika jest wysokość zobowiązania uregulowanego w następstwie takiego świadczenia. Jeżeli jednak wartość rynkowa świadczenia niepieniężnego jest wyższa niż wysokość zobowiązania uregulowanego tym świadczeniem, przychód ten określa się w wysokości wartości rynkowej świadczenia niepieniężnego. W związku z tym spółka, która wypłaca dywidendę rzeczową, np. przenosząc na udziałowców własność należącej do niej nieruchomości, osiąga przychód opodatkowany podatkiem dochodowym od osób prawnych.

Koszty uzyskania przychodu przy wypłacie dywidendy w postaci nieruchomości

Zgodnie z art. 16 ust. 1 pkt 1 updop wydatki na nabycie nieruchomości co do zasady nie stanowią kosztów uzyskania przychodów w momencie ich poniesienia. Jeżeli

eprasa.pl 51a928c56c

dojdzie do odpłatnego zbycia nieruchomości, wydatki na jej nabycie, pomniejszone o ewentualne odpisy amortyzacyjne, mogą zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodów.

W przypadku wypłaty dywidendy w formie niepieniężnej, w postaci przeniesienia na udziałowców własności nieruchomości należącej do spółki, formalnie nie mamy do czynienia ze sprzedażą tej nieruchomości (jej odpłatnym zbyciem). Czynność ta wywołuje jednak skutki ekonomiczne zbliżone do odpłatnego zbycia. W konsekwencji przyjmuje się, że przeniesienie własności nieruchomości w ramach dywidendy rzeczowej pozwala na rozpoznanie kosztu podatkowego odpowiadającego wydatkom poniesionym na jej nabycie, pomniejszonym o ewentualne odpisy amortyzacyjne.

Podsumowując, w sytuacji wypłaty dywidendy w formie niepieniężnej w postaci przeniesienia na udziałowców prawa własności nieruchomości należącej do spółki, spółka ma prawo pomniejszyć powstały przychód o koszty uzyskania przychodu odpowiadające wydatkom poniesionym na nabycie tej nieruchomości, z uwzględnieniem ewentualnych odpisów amortyzacyjnych, jeżeli nieruchomość była ujęta jako środek trwały. Stanowisko to potwierdził Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z 29 maja 2024 r. (sygn. 0111-KDIB1-1.4010.149.2024.3.AND).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 14a ust. 1, art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 29 maja 2024 r. (sygn. 0111-KDIB1-1.4010.149.2024.3.AND)

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

6 W jakiej wysokości zaliczyć do kosztów wydatki eksploatacyjne dotyczące wynajmowanego samochodu osobowego

PROBLEM

Spółka podpisała umowę najmu spalinowego samochodu osobowego. Używa go w użytku mieszanym. Czynsz miesięczny obejmuje także określone koszty eksploatacyjne (serwis, części zamienne). W umowie w żaden sposób nie zostało określone, w jakiej części czynsz dotyczy kosztów eksploatacyjnych. Przewidziany jest jedynie roczny limit kilometrów, powyżej którego

eprasa.pl 51a928c56c

czynsz wzrasta. Na fakturze jest wyłącznie jedna pozycja – czynsz za najem. W jaki sposób rozliczyć koszty tak skalkulowanego czynszu?

RADA

Sposób rozliczania wydatków eksploatacyjnych dotyczących wynajmowanego samochodu wyjaśniamy na przykładach w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Od 1 stycznia 2026 r. czynsz z umowy najmu samochodu osobowego można zaliczać do kosztów uzyskania przychodów w proporcji, w jakiej kwota:

- 150 000 zł – w przypadku samochodów osobowych, dla których emisja CO_2 silnika spalinowego samochodu osobowego, określona na podstawie danych zawartych w centralnej ewidencji pojazdów, wynosi mniej niż 50 g na kilometr,
- 100 000 zł – w przypadku samochodów osobowych, dla których emisja CO_2 silnika spalinowego samochodu osobowego, określona na podstawie danych zawartych w centralnej ewidencji pojazdów, jest równa lub wyższa niż 50 g na kilometr

– pozostaje do wartości samochodu osobowego będącego przedmiotem tej umowy (art. 16 ust. 1 pkt 49a ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych; dalej: updop).

W przypadku umów zawieranych na okres krótszy niż 6 miesięcy przez wartość samochodu rozumie się wartość przyjętą do celów ubezpieczenia. Zmienione limity mają zastosowanie do samochodów osobowych wziętych w najem bez względu na datę zawarcia umowy (zob. odpowiedź MF z 17 września 2025 r. na interpelację poselską nr 12100, sygn. odpowiedzi DD2.054.16.2025).

PRZYKŁAD

Spółka z o.o., czynny podatnik VAT, wzięła w najem samochód osobowy, którego emisja CO_2 silnika spalinowego jest wyższa niż 50 g na kilometr. Jego wartość wynosi 200 000 zł. Spółka wykorzystuje go w tzw. użytku mieszanym. W czerwcu 2026 r. spółka otrzymała fakturę z czynszem na kwotę 3000 zł netto, VAT naliczony – 690 zł. Faktura została wystawiona 30 czerwca 2026 r. W ramach rozliczeń VAT spółka odliczyła kwotę 345 zł (690 zł × 50%). Kwotę netto oraz nieodliczoną część VAT (razem 3345 zł) spółka zaliczyła do kosztów podatkowych w proporcji, w jakiej wartość 100 000 zł pozostaje do wartości samochodu – w tym przypadku 200 000 zł. Proporcja ta wynosi 50% (100 000 zł : 200 000 zł). Do kosztów uzyskania przychodów spółka zaliczyła kwotę 1672,50 zł (3345 zł × 50%).

Wydatki eksploatacyjne. W przypadku najmowanych samochodów osobowych, używanych również do celów prywatnych, podatnik może zaliczyć do kosztów prowadzonej

eprasa.pl 51a928c56c

działalności 75% kosztów ich używania. Poniesione wydatki obejmują także podatek od towarów i usług, który zgodnie z przepisami o VAT nie stanowi podatku naliczonego, oraz naliczony podatek od towarów i usług, w tej części, w jakiej zgodnie z przepisami o VAT podatnikowi nie przysługuje obniżenie kwoty lub zwrot różnicy podatku od towarów i usług. W przypadku samochodów osobowych w użytku mieszanym zasadą jest odliczenie 50% VAT naliczonego. Oznacza to, że limitowi 75% podlega kwota netto wydatków plus 50% VAT naliczonego, która nie podlega odliczeniu w ramach rozliczeń VAT. Limit liczymy każdorazowo przy rozliczeniu wydatku w kosztach.

PRZYKŁAD

Spółka z o.o. jest czynnym podatnikiem VAT. W czerwcu 2026 r. pracownik spółki nabył część zamienną do najmowanego samochodu osobowego za kwotę 186 zł netto, VAT naliczony – 42,78 zł. Samochód jest w użytku mieszanym. Do kosztów podatkowych spółka mogła zaliczyć wydatki na zakup tej części, ale w limicie 75%. Limit ten obejmuje kwotę netto 186 zł oraz 50% VAT naliczonego, czyli 21,39 zł. Tytułem nabycia części zamiennej spółka mogła więc zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów kwotę 155,54 zł [(186 zł + 21,39 zł) × 75%].

W przypadku umów najmu popularne jest rozwiązanie, w którym niektóre wydatki eksploatacyjne są od razu skalkulowane w czynszu. Wtedy wydatki eksploatacyjne rozliczane są w limicie 75% kosztów w użytku mieszanym. To zastrzeżenie dotyczy umowy leasingu, najmu, dzierżawy i każdej innej umowy o podobnym charakterze (art. 16 ust. 3b updop).

PRZYKŁAD

Spółka z o.o., czynny podatnik VAT, wzięła w najem samochód osobowy, którego emisja CO_2 silnika spalinowego jest mniejsza niż 50 g na kilometr. Wartość samochodu wynosi 100 000 zł. Samochód wykorzystuje w użytku mieszanym. Czynsz miesięczny wynosi 2000 zł netto, VAT naliczony – 460 zł. Czynsz został skalkulowany w następujący sposób:

- wartość czystego czynszu – netto 1000 zł,
- wartość serwisu – netto 1000 zł.

Spółka w czerwcu 2026 r. odliczyła 50% VAT naliczonego – 230 zł. Do kosztów za ten miesiąc spółka zaliczyła:

- tytułem czystego czynszu: całą kwotę netto 1000 zł plus 50% z VAT od tego czynszu, czyli 115,00 zł, razem 1115,00 zł,
- tytułem kosztów eksploatacyjnych: 75% z kwoty 1115,00 zł (netto 1000 zł + 50% z VAT od kosztów eksploatacyjnych 115 zł), co daje kwotę 836,25 zł.

W sumie spółka zaliczyła do kosztów uzyskania przychodów kwotę 1951,25 zł.

eprasa.pl 51a928c56c

W przypadku przedstawionym w pytaniu wartość serwisu nie została jednak wyodrębniona z czynszu. Na fakturze znajduje się wyłącznie jedna pozycja – czynsz. Wartości serwisu nie można również ustalić w oparciu o zapisy w umowie. W tej sytuacji całość czynszu rozliczamy w proporcji, w jakiej kwota 100 000 zł albo 150 000 zł pozostaje do wartości samochodu. Limit 75% dotyczący kosztów eksploatacyjnych nie będzie miał zastosowania. Całość należności należy traktować jak należność z tytułu czynszu. Część serwisowa nie jest bowiem wyodrębniona z czynszu.

PRZYKŁAD

Spółka z o.o., czynny podatnik VAT, wzięła w najem samochód osobowy, którego emisja CO_2 silnika spalinowego jest mniejsza niż 50 g na kilometr. Wartość samochodu wynosi 100 000 zł. Czynsz miesięczny wynosi 2000 zł netto, VAT naliczony – 460 zł. Czynsz obejmuje również określone usługi serwisowe, ale na fakturze jest wyłącznie jedna pozycja – czynsz. Na podstawie umowy nie można ustalić wartości serwisu w czynszu. Spółka w czerwcu 2026 r. odliczyła z otrzymanej faktury 50% VAT naliczonego – 230 zł. Do kosztów uzyskania przychodów za ten miesiąc spółka zaliczyła kwotę 2230 zł (całą kwotę netto 2000 zł plus 50% z VAT od tego czynszu, czyli 230 zł).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 16 ust. 1 pkt 49a i ust. 3b ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- art. 86a ust. 1 i ust. 2 ustawy z 11 marca 2024 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)

Grzegorz Ziółkowski
doradca podatkowy, autor licznych publikacji z dziedziny podatków oraz komentarza do PIT wydanego przez INFOR PL SA

DGP | Dziennik Gazeta Prawna
SKLEP INFOR
INFOR akademia

CYKL 4 SZKOLEŃ ONLINE

Akademia podatków 2026/2027 EDYCJA 11

13.10; 18.11; 8.12.2026 i 13.01.2027

Godz. 10:00-15:00

Ekspert: Radosław Kowalski

Szczegóły na: **www.inforakademia.pl** | | Kontakt: **szkolenia@infor.pl 22 761 30 30**

eprasa.pl 51a928c56c

VII. PODATEK DOCHODOWY OD OSÓB FIZYCZNYCH

1 W jakiej wysokości można zaliczać do kosztów wydatki związane z używaniem motocykla

PROBLEM

Przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą, której przedmiotem są między innymi profesjonalne usługi szkoleniowe w zakresie przygotowania kursantów do egzaminu państwowego na prawo jazdy kategorii A oraz doszkalanie osób posiadających uprawnienia – ze szczególnym uwzględnieniem techniki oraz bezpieczeństwa jazdy. Zakres świadczonych usług obejmuje zarówno praktyczne szkolenie z jazdy motocyklem, jak i zajęcia teoretyczne. W celu realizacji usług szkoleniowych przedsiębiorca zakupił motocykl. Stanowi on środek trwały przedsiębiorcy. Służy do prowadzenia zajęć praktycznych z nauki jazdy. Przedsiębiorca wykonuje nim tzw. przejazdy poznawcze po drogach publicznych. W trakcie takich przejazdów poznaje trasę, następnie dokonuje analizy możliwych zadań i ćwiczeń, ocenia poziom bezpieczeństwa oraz dostosowuje stopień trudności poszczególnych elementów szkolenia. Motocykl w żaden sposób nie jest wykorzystywany do prywatnych celów. Przedsiębiorca prowadzi dla niego ewidencję przebiegu pojazdu, która spełnia wymagania zawarte w art. 86a ust. 4 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT). W jaki sposób przedsiębiorca powinien rozliczyć w kosztach podatkowych wydatki związane z używaniem motocykla?

RADA

W przedstawionej sytuacji przedsiębiorca może zaliczyć do kosztów podatkowych wydatki związane z używaniem motocykla w całości. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Motocykle są pojazdami samochodowymi w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym. W konsekwencji na podstawie art. 5a pkt 19a ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof) motocykle stanowią samochody osobowe. Z tego powodu mają do nich zastosowanie wszystkie przepisy updof dotyczące samochodów osobowych.

Z pytania wynika, że motocykl jest środkiem trwałym w firmie przedsiębiorcy. Aby odpowiedzieć na pytanie, w jakiej wysokości przedsiębiorca może zaliczyć do kosztów podat-

eprasa.pl 51a928c56c

kowych wydatki związane z jego używaniem, należy ustalić, czy mają tu zastosowanie ograniczenia wynikające z art. 23 ust. 1 pkt 46a updof. Na podstawie tego przepisu nie uważa się za koszty uzyskania przychodów 25% poniesionych wydatków z tytułu kosztów używania samochodu osobowego stanowiącego m.in. środek trwały, jeżeli samochód ten jest wykorzystywany również do celów niezwiązanych z działalnością gospodarczą prowadzoną przez podatnika. Jednocześnie z art. 23 ust. 5f updof wynika, że w przypadku nieprowadzenia przez podatnika ewidencji, o której mowa w art. 86a ust. 4 ustawy o VAT (to jest ewidencji przebiegu pojazdu), uznaje się, że samochód osobowy jest wykorzystywany również do celów niezwiązanych z działalnością gospodarczą podatnika. Na podstawie tych przepisów zaliczenie kosztów używania motocykla do kosztów uzyskania przychodów w pełnej wysokości jest możliwe jedynie wtedy, gdy motocykl jest wykorzystywany wyłącznie na potrzeby prowadzonej działalności gospodarczej, co potwierdza prowadzona dla niego ewidencja przebiegu pojazdu zgodnie z ustawą o VAT.

W przedstawionym przypadku ponoszone przez przedsiębiorcę koszty związane z używaniem motocykla pozostają w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Przedsiębiorca wykorzystuje motocykl wyłącznie do celów działalności gospodarczej, tj. przejazdów poznawczych oraz praktycznych zajęć dla kursantów. Przedsiębiorca prowadzi również ewidencję przebiegu pojazdu, która spełnia wymagania opisane w art. 86a ust. 4 ustawy o VAT. W takim przypadku przedsiębiorca może zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów wydatki poniesione na używanie motocykla w całości. Zaprezentowane stanowisko podzielają organy podatkowe (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 13 lutego 2026 r., sygn. 0112-KDIL2-2.4011.862.2025.3.WS).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5a pkt 19a, art. 23 ust. 1 pkt 46a i ust. 5f ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- art. 86a ust. 4 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 13 lutego 2026 r. (sygn. 0112-KDIL2-2.4011.862.2025.3.WS)

©℗

Marcin Szymankiewicz
doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych

2 Jak ustalić przychód z tytułu udostępnienia pracownikowi samochodu na czas urlopu

PROBLEM

W lipcu 2026 r. zamierzam udostępnić pracownikowi służbowy samochód osobowy na dwutygodniowy urlop. Samochód ten jest elektryczny.

eprasa.pl 51a928c56c

Dotychczas pracownik nie wykorzystywał samochodu do celów prywatnych. Jak mam ustalić przychód pracownika z tego tytułu?

RADA

Z tytułu nieodpłatnego korzystania przez pracownika z samochodu służbowego w trakcie urlopu powstanie po jego stronie przychód ze stosunku pracy. Sposób wyliczenia wysokości przychodu wyjaśniamy w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Przychód pracownika. Pracownik, któremu pracodawca udostępnia nieodpłatnie samochód służbowy na czas urlopu, osiąga z tego tytułu przychód ze stosunku pracy. Jego wysokość ustala się ryczałtowo (art. 12 ust. 2a ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych; dalej: updof).

Tabela. **Miesięczna kwota ryczałtu za nieodpłatne używanie samochodu służbowego do celów prywatnych**

Typ samochodu	Kwota ryczałtu
Samochód: 1) o mocy silnika do 60 kW, 2) elektryczny albo napędzany wodorem	250 zł
Samochód inny niż wyżej wymienione	400 zł

Jeżeli pracownik korzysta z samochodu służbowego do celów prywatnych tylko przez część miesiąca, wartość przychodu należy ustalić za każdy dzień, w którym miały miejsce jazdy prywatne w wysokości 1/30 kwoty miesięcznego ryczałtu (zob. art. 12 ust. 2b updof). Kwoty te wynoszą odpowiednio za dzień:

1) 8,33 zł (1/30 × 250 zł) – w przypadku samochodów służbowych o mocy silnika do 60 kW oraz samochodów elektrycznych i napędzanych wodorem,
2) 13,33 zł (1/30 × 400 zł) – w przypadku samochodów służbowych innych niż wymienione w punkcie pierwszym.

PRZYKŁAD

Pracodawca w lipcu 2026 r. udostępnił pracownikowi elektryczny samochód służbowy na 14-dniowy urlop. W tym przypadku po stronie pracownika powstał przychód w wysokości 116,62 zł, co wynika z następującego wyliczenia:

- 250 zł : 30 dni = 8,33 zł,
- 8,33 zł × 14 dni = 116,62 zł.

Powyższą kwotę należy doliczyć do przychodów pracownika za lipiec 2026 r. i odprowadzić od niej zaliczkę na podatek oraz składki ZUS.

eprasa.pl 51a928c56c

Jeżeli pracodawca zezwala pracownikowi na tankowanie paliwa w trakcie urlopu na koszt pracodawcy, to po stronie pracownika nie powstaje z tego tytułu dodatkowy przychód. MF w interpretacji ogólnej z 11 września 2020 r. (sygn. DD3.8201.1.2020) potwierdził, że ryczałt z tytułu korzystania przez pracowników z samochodów służbowych obejmuje również koszty paliwa.

Koszt pracodawcy. Pracodawca, który pokrywa koszty paliwa do samochodu służbowego udostępnionego nieodpłatnie pracownikowi na czas urlopu, może ten wydatek zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów. Z uwagi na to, że samochód służbowy znajduje się w użytku mieszanym, pracodawca może zaliczyć do kosztów podatkowych tylko 75% wydatków poniesionych na paliwo.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12 ust. 2a i ust. 2b, art. 23 ust. 1 pkt 46a ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja ogólna MF z 11 września 2020 r. (sygn. DD3.8201.1.2020)

Katarzyna Wojciechowska
prawnik, ekspert w zakresie podatków dochodowych, redaktor „MONITORA księgowego”

3 Czy można zaliczyć do kosztów odszkodowanie wypłacone za zniszczenie powierzonego mienia

PROBLEM

Prowadzę jednoosobową działalność gospodarczą w zakresie usług marketingowych, w tym organizacji kampanii promocyjnych i obsługi marek. W ramach współpracy z kontrahentami realizuję działania reklamowe, wykorzystując powierzone mi materiały i elementy identyfikacji wizualnej. Jeden z kontrahentów powierzył mi materiały promocyjne, elementy scenografii oraz inne przedmioty oznaczone jego marką. Zgodnie z umową ponoszę odpowiedzialność za ich właściwe przechowywanie i zabezpieczenie. W tym celu korzystałem z wynajmowanej powierzchni magazynowej. W magazynie doszło do pożaru, w wyniku którego powierzone mi rzeczy uległy zniszczeniu i nie nadają się do dalszego wykorzystania. Z ustaleń policji i straży pożarnej wynika, że przyczyną zdarzenia były okoliczności ode mnie niezależne, związane najprawdopodobniej z awarią instalacji elektrycznej wywołaną czynnikami atmosferycznymi. W związku z odpowiedzialnością wynikającą z zawartej umowy rozważam zawarcie ugody z kontrahentem i wypłatę

eprasa.pl 51a928c56c

odszkodowania za utracone mienie. Czy będę mógł zaliczyć do kosztów podatkowych wypłacone odszkodowanie?

RADA

W przedstawionej sytuacji podatnik może zaliczyć do kosztów podatkowych odszkodowanie wypłacone kontrahentowi. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Aby wydatek mógł zostać uznany za koszt podatkowy, musi spełniać łącznie następujące warunki:

- zostać faktycznie poniesiony przez podatnika i pokryty z jego majątku,
- mieć charakter definitywny (tj. nie podlegać zwrotowi),
- pozostawać w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą,
- być poniesiony w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia ich źródła oraz zostać właściwie udokumentowany,
- nie znajdować się w katalogu wydatków wyłączonych z kosztów podatkowych na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof)

– art. 22 ust. 1 updof.

Aby ustalić, czy podatnik może zaliczyć do kosztów podatkowych odszkodowanie wypłacone z tytułu zniszczenia powierzonych rzeczy, należy w pierwszej kolejności odnieść się do katalogu wydatków nieuznawanych za koszty uzyskania przychodów. Na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 19 updof za koszty podatkowe nie uważa się kar umownych i odszkodowań związanych z wadami towarów, robót lub usług, a także z opóźnieniami w ich wykonaniu lub usunięciu wad. Przepis ten ma charakter szczególny i odnosi się do sytuacji, w których odpowiedzialność podatnika wynika z nienależytego wykonania zobowiązania o charakterze jakościowym lub terminowym. W opisanym przypadku taka sytuacja nie zachodzi. Odszkodowanie, które podatnik zamierza wypłacić kontrahentowi, nie wynika bowiem z wadliwego wykonania usług marketingowych ani z opóźnienia w ich realizacji, lecz z utraty powierzonych rzeczy wskutek zdarzenia losowego, jakim był pożar magazynu. Tym samym tego rodzaju wydatek nie mieści się w dyspozycji art. 23 ust. 1 pkt 19 updof, a więc nie podlega wyłączeniu z kosztów podatkowych na tej podstawie.

Nie oznacza to jednak automatycznie, że odszkodowanie, o którym mowa w pytaniu, stanowi dla podatnika koszt uzyskania przychodów. Konieczne jest bowiem zbadanie, czy wydatek ten zostanie poniesiony w celu osiągnięcia przychodów lub zabezpieczenia ich źródła. W tym kontekście istotne znaczenie ma charakter zdarzenia, które doprowadziło do powstania obowiązku odszkodowawczego. Z przedstawionych okoliczności

eprasa.pl 51a928c56c

wynika, że zniszczenie powierzonych rzeczy nastąpiło w wyniku pożaru, którego przyczyną były czynniki zewnętrzne, niezależne od podatnika, związane z awarią instalacji elektrycznej wywołaną zjawiskami atmosferycznymi. Postępowanie wyjaśniające nie wykazało winy podatnika ani osób trzecich. Oznacza to, że zdarzenie miało charakter losowy i nie było wynikiem zaniedbań, braku należytej staranności czy działań sprzecznych z prawem. Ma to istotne znaczenie, ponieważ – jak wskazuje się w praktyce organów podatkowych – wydatki będące konsekwencją nieracjonalnych działań podatnika lub jego zaniedbań co do zasady nie mogą być uznane za koszty uzyskania przychodów.

W niniejszej sprawie sytuacja jest odmienna. Podatnik działał w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, realizując umowę z kontrahentem, który powierzył mu określone składniki majątkowe. Przyjęcie na siebie odpowiedzialności za powierzone rzeczy stanowiło element tej działalności i było funkcjonalnie związane z uzyskiwaniem przychodów z tytułu świadczonych usług marketingowych.

Ewentualna wypłata odszkodowania będzie zatem konsekwencją realizacji zobowiązań wynikających z zawartej umowy oraz przepisów prawa cywilnego, w szczególności art. 471 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, dotyczącego odpowiedzialności za niewykonanie zobowiązania. Jednocześnie wypłata ta będzie miała na celu utrzymanie relacji gospodarczych z kontrahentem, a tym samym zabezpieczenie źródła przychodów podatnika.

Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że działalność gospodarcza wiąże się z ponoszeniem określonego ryzyka ekonomicznego. Podatnik nie może co do zasady przenosić tego ryzyka na Skarb Państwa poprzez zaliczanie do kosztów wszelkich negatywnych konsekwencji swoich działań. Jednak w sytuacjach wyjątkowych, gdy szkoda powstaje wskutek zdarzeń losowych, niezależnych od podatnika i niemożliwych do przewidzenia mimo dochowania należytej staranności, dopuszcza się możliwość uznania związanych z tym wydatków za koszty uzyskania przychodów. W przypadku opisanym w pytaniu mamy do czynienia właśnie z taką sytuacją. Pożar magazynu był zdarzeniem nieprzewidywalnym, niezależnym od podatnika, a jego skutkiem była utrata powierzonych rzeczy. Wypłata odszkodowania stanowi więc ekonomicznie uzasadnioną konsekwencję prowadzonej działalności gospodarczej oraz element ryzyka z nią związanego.

Należy uznać, że planowana wypłata odszkodowania na rzecz kontrahenta pozostaje w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz służy zabezpieczeniu źródła przychodów. Tym samym spełnia ogólne przesłanki uznania jej za koszt uzyskania przychodów, określone w art. 22 ust. 1 updof.

Podsumowując, w przedstawionym stanie faktycznym wypłata odszkodowania za zniszczone w wyniku pożaru rzeczy powierzone podatnikowi przez kontrahenta:

- nie podlega wyłączeniu z kosztów uzyskania przychodów na podstawie art. 23 ust. 1 updof,
- pozostaje w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą,

eprasa.pl 51a928c56c

- stanowi konsekwencję zdarzenia losowego, niezależnego od podatnika,
- służy zabezpieczeniu źródła przychodów poprzez utrzymanie relacji gospodarczych z kontrahentem.

W konsekwencji należy uznać, że kwota odszkodowania wypłacona kontrahentowi – na podstawie zawartej ugody – będzie mogła zostać ujęta w kosztach podatkowych podatnika. Takie stanowisko potwierdzają również organy podatkowe. W interpretacji indywidualnej Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 13 czerwca 2025 r. (sygn. 0115-KDIT3.4011.312.2025.2.KP) czytamy:

MF *Biorąc pod uwagę, że z przedstawionych we wniosku okoliczności wynika, że zniszczenie powierzonych przez kontrahenta przedmiotów było następstwem zdarzenia losowego niezależnego od Pani woli, kwotę wypłaconą kontrahentowi z własnych środków będzie Pani mogła zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów prowadzonej działalności gospodarczej.*

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22 ust. 1, art. 23 ust. 1 pkt 19 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 13 czerwca 2025 r. (sygn. 0115-KDIT3.4011.312.2025.2.KP)

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

4 Jak rozliczyć sprzedaż dżemów i marmolady wytwarzanych przez rolnika

PROBLEM

Jestem rolnikiem, czynnym podatnikiem VAT. Uprawiam i sprzedaję owoce innym przedsiębiorcom. Chciałbym sprzedawać dżemy i marmoladę wytwarzane we własnym zakresie z moich upraw. Jak rozliczyć przychody osiągane z takiej sprzedaży? Czy produkty te mogę sprzedawać na fakturę? Czy muszę założyć działalność gospodarczą?

RADA

Sprzedaż dżemów i marmolady wytwarzanych przez rolnika we własnym zakresie z jego upraw korzysta ze zwolnienia z PIT do kwoty 100 000 zł rocznie.

eprasa.pl 51a928c56c

Rolnik nie musi zakładać działalności gospodarczej, aby je sprzedawać. Jeśli kupującymi są przedsiębiorcy, rolnik powinien wystawić im fakturę. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Jeżeli rolnik prowadzi działalność rolniczą, to nie podlega ona opodatkowaniu podatkiem dochodowym, lecz podatkiem rolnym (art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych; dalej: updof). Podstawową cechą działalności rolniczej jest wytwarzanie produktów roślinnych lub zwierzęcych w stanie nieprzetworzonym (naturalnym) z własnych upraw albo hodowli lub chowu (art. 2 ust. 2 updof). W przedstawionym przypadku rolnik zamierza sprzedawać produkty przetworzone we własnym zakresie z jego upraw – dżemy i marmoladę. Tego rodzaju sprzedaż nie może korzystać z wyłączenia z opodatkowania PIT na podstawie powołanych przepisów.

Jak rozliczyć przychody ze sprzedaży dżemów i marmolady wytworzonych we własnym zakresie

W przypadku gdy podatnik osiąga przychody ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, z wyjątkiem przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych uzyskanych w ramach prowadzonych działów specjalnych produkcji rolnej oraz produktów opodatkowanych podatkiem akcyzowym, to takie przychody stanowią przychody z innych źródeł. Jest tak, jeżeli:

- przetwarzanie produktów roślinnych i zwierzęcych oraz ich sprzedaż nie odbywa się przy zatrudnieniu osób na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze, z wyłączeniem uboju zwierząt rzeźnych i obróbki poubojowej tych zwierząt, w tym również rozbioru, podziału i klasyfikacji mięsa, przemiału zbóż, wytłoczenia oleju lub soku oraz sprzedaży podczas wystaw, festynów, targów i kiermaszów,
- prowadzona jest ewidencja sprzedaży,
- ilość produktów roślinnych lub zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu użytych do produkcji danego produktu stanowi co najmniej 50% tego produktu (nie licząc wody)

– art. 20 ust. 1c updof.

Za produkt roślinny pochodzący z własnej uprawy uważa się również mąkę, kaszę, płatki, otręby, oleje i soki wytworzone z surowców pochodzących z własnej uprawy.

Podstawową formą opodatkowania tych przychodów jest skala podatkowa. Podatnicy mogą ewentualnie wybrać opodatkowanie takich przychodów w formie ryczałtu od przy-

eprasa.pl 51a928c56c

chodów ewidencjonowanych (art. 6 ust. 1d ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne; dalej: uzpd). Ryczałt wynosi 2% uzyskanych przychodów (art. 12 ust. 1 pkt 8 uzpd). Warunkiem opodatkowania ryczałtem jest złożenie do urzędu skarbowego oświadczenia o wyborze tej formy opodatkowania (art. 9 ust. 1 uzpd).

Podatnicy osiągający wymienione wcześniej przychody są obowiązani prowadzić odrębnie za każdy rok podatkowy ewidencję sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych, zawierającą co najmniej:

- numer kolejnego wpisu,
- datę uzyskania przychodu,
- kwotę przychodu,
- przychód narastająco od początku roku oraz
- ilość i rodzaj przetworzonych produktów.

Dzienne przychody są ewidencjonowane w dniu sprzedaży. Ewidencję sprzedaży należy posiadać w miejscu sprzedaży przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych, np. na targowisku. Dla tego rodzaju przychodów ustawodawca przewidział zwolnienie z PIT do kwoty 100 000 zł rocznie (art. 21 ust. 1 pkt 71a updof).

Jeżeli rolnik będzie osiągał przychody ze sprzedaży dżemów i marmolady przetworzonych w sposób nieprzemysłowy i spełniał wymienione warunki, to przychody te powinien zaliczać do przychodów z innych źródeł.

Rolnik nie musi w tym zakresie rozpoczynać działalności gospodarczej.

Czy sprzedaż dżemów i marmolady należy dokumentować fakturą

Sprzedaż dżemów i marmolady przez rolnika, który nie korzysta ze zwolnienia dla rolnika ryczałtowego, podlega opodatkowaniu VAT. Rolnik, który jest czynnym podatnikiem VAT, sprzedając te produkty dla przedsiębiorców, powinien wystawiać im faktury.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 20 ust. 1c–1f, art. 21 ust. 1 pkt 71a ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- art. 2 ust. 1b, art. 6 ust. 1d, art. 9 ust. 1, art. 12 ust. 1 pkt 8, art. 15 ust. 4 ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 843; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- art. 106b ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)

Grzegorz Ziółkowski
doradca podatkowy, autor licznych publikacji z dziedziny podatków oraz komentarza do PIT wydanego przez INFOR PL

eprasa.pl 51a928c56c

5 Kiedy można stosować 50% koszty uzyskania przychodów do wynagrodzenia wypłacanego pracownikom

PROBLEM

Czy wynagrodzenie za czas pracy poświęcony na realizację wymienionych poniżej zadań, w wyniku których powstają konkretne wytwory materialne, może być objęte 50% kosztami uzyskania przychodów? Zadania będą realizowane w ramach umowy o pracę. Strony ustaliły w niej procentowy podział wynagrodzenia na pracę twórczą i pozostałe obowiązki niepodlegające przepisom prawa autorskiego. Chodzi o: gazetkę firmową (pisanie artykułów, w tym ghost-writing za top managerów, opracowanie graficzne, skład i przygotowanie do druku), branding (projekt logo firmowego, tworzenie i utrzymanie materiałów, takich jak papier firmowy, wizytówki, layouty prezentacji firmowych), strony i witryny internetowe (tworzenie i utrzymanie, aktualizowanie strony wystawionej na zewnątrz o ESG w czterech językach, tworzenie i utrzymywanie, aktualizowanie wewnętrznych witryn firmowych w czterech językach), EB i komunikacja zewnętrzna (tworzenie grafik i obróbka zdjęć na zewnętrzne profile, takie jak profil pracodawcy Pracuj.pl czy fanpage na Facebooku), komunikacja wewnętrzna (tworzenie plakatów na tablice informacyjne, na przykład na temat oczekiwanych postaw, zakazu korzystania z telefonów, potrzeb rekrutacyjnych), prezentacje i grafiki dla zarządu spółki, raport ESG, czyli opracowanie kilkudziesięciostronicowej publikacji, która poza częścią odtwórczą (liczby, tabele, dane) złożona jest w większości z wolnej wypowiedzi autora raportu, opracowanie graficzne raportu jako materiału do zawieszenia na stronie, wydrukowanie, opracowanie – na podstawie raportu – broszury ESG do wykorzystywania przez dział sprzedaży w rozmowach z klientami.

RADA

W przedstawionym przypadku wiele z obowiązków pracownika wykazuje charakter twórczy. Jest to: pisanie artykułów (w tym ghost-writing za top managerów), zaprojektowanie logo firmowego, tworzenie stron i plakatów, grafik oraz materiałów, takich jak papier firmowy, wizytówki, layouty prezentacji firmowych. Wszystkie takie działania mogą mieć charakter twórczy, jeżeli są efektem autorskich pomysłów pracownika. W stosunku do pozostałych działań, takich jak skład i przygotowanie do druku, utrzymanie stron, opracowanie publikacji, przygotowanie raportów, prezentacji i broszur, trudno mówić

eprasa.pl 51a928c56c

o indywidualnym, twórczym charakterze, choć zapewne należyta ocena wymagałaby zapoznania się z efektami prac pracownika.

UZASADNIENIE

Przepisy ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof) przewidują zastosowanie zwiększonych, to jest 50%, kosztów uzyskania przychodów z tytułu korzystania w ramach stosunku pracy z praw autorskich i praw pokrewnych (tzw. koszty autorskie). Takie koszty można zastosować wyłącznie do działalności wymienionej w art. 22 ust. 9b updof, to jest między innymi do:

- działalności twórczej w zakresie architektury, architektury wnętrz, architektury krajobrazu, inżynierii budowlanej, urbanistyki, literatury, sztuk plastycznych, wzornictwa przemysłowego, muzyki, fotografiki, twórczości audialnej i audiowizualnej, programów komputerowych, gier komputerowych, teatru, kostiumografii, scenografii, reżyserii, choreografii, lutnictwa artystycznego, sztuki ludowej oraz dziennikarstwa,
- działalności publicystycznej.

Przychody z tytułu korzystania przez twórców z praw autorskich lub artystów wykonawców z praw pokrewnych albo rozporządzania tymi prawami występują wówczas, gdy spełnione są trzy przesłanki:

- musi wystąpić przedmiot praw majątkowych (autorskich) w postaci utworu lub artystycznego wykonania,
- osiągnięty przychód musi być bezpośrednio związany z korzystaniem z określonych praw autorskich lub pokrewnych albo rozporządzaniem nimi, stanowić skutek takiego korzystania lub rozporządzenia w postaci odpowiedniego wynagrodzenia autorskiego lub wykonawczego. W umowach, które towarzyszą zamawianiu utworów, strony powinny wyraźnie postanowić, że przedmiotem zamówienia jest właśnie dobro niematerialne, podlegające ochronie na mocy ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych,
- kwota honorarium autorskiego stanowi wyznacznik rzeczywistej wartości utworu.

Aby możliwe było zastosowanie 50% kosztów uzyskania przychodów, warunkiem koniecznym jest, żeby pracownik w wyniku wykonywania obowiązków ze stosunku pracy stworzył utwór w rozumieniu art. 1 ustawy z 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych, czyli aby wynik jego działań nosił cechy indywidualnej twórczości, oraz dokonał rozporządzania prawami albo skorzystał ze swoich praw.

Jak podkreślił Dyrektor KIS w interpretacji indywidualnej z 15 grudnia 2025 r. (sygn. 0114-KDIP3-2.4011.891.2025.1.MN):

MF *Proces tworzenia utworu składa się z szeregu czynności koniecznych do stworzenia tego utworu. Na poszczególnych etapach tego procesu efekty pracy, które powstają, z reguły posiadają cechę nowości. Jednak cecha ta nie jest warunkiem wystarczającym do uznania danej działalności za twórczą i zastosowania z tego tytułu 50% kosztów*

eprasa.pl 51a928c56c

uzyskania przychodów. Działalność twórcza musi obok cechy nowości posiadać również indywidualny charakter. Tylko rezultaty takiej działalności mogą być uznane za utwór.

W przedstawionym przypadku wiele z obowiązków pracownika wykazuje charakter twórczy. Jest to: pisanie artykułów (w tym ghost-writing za top managerów), zaprojektowanie logo firmowego, tworzenie: stron i plakatów, grafik oraz materiałów, takich jak papier firmowy, wizytówki, layouty prezentacji firmowych. Wszystkie te działania mogą mieć charakter twórczy, jeżeli są efektem autorskich pomysłów pracownika. Mieszczą się w działalności twórczej w zakresie sztuk plastycznych (projektowanie logo firmowego, tworzenie stron i plakatów, grafik oraz materiałów, takich jak papier firmowy, wizytówki, layouty prezentacji firmowych) czy działalności dziennikarskiej i publicystycznej (pisanie artykułów, w tym ghost-writing za top managerów), które są objęte 50% kosztami uzyskania przychodów na podstawie powołanego na wstępie art. 22 ust. 9b updof.

Przy czym dla zastosowania 50% kosztów uzyskania przychodów kluczowe jest przeniesienie tworzonych praw autorskich na rzecz pracodawcy, co wyraźnie powinno wynikać z umowy o pracę. Należy w niej również określić wielkość honorariów przysługujących za tworzone prawa, co zgodnie z przedstawionym stanem faktycznym ma miejsce.

W stosunku do pozostałych działań, takich jak skład i przygotowanie do druku, utrzymanie stron, opracowanie publikacji, przygotowanie raportów, prezentacji i broszur, trudno mówić o indywidualnym, twórczym charakterze, który uzasadniałby stosowanie 50% kosztów autorskich, choć zapewne należyta ocena wymagałaby zapoznania się z efektami prac pracownika.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22 ust. 9 pkt 3 i ust. 9b ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 15 grudnia 2025 r. (sygn. 0114-KDIP3--2.4011.891.2025.1.MN)

Grzegorz Ziółkowski
doradca podatkowy, autor licznych publikacji z dziedziny podatków
oraz komentarza do PIT wydanego przez INFOR PL SA

6 Jak rozliczyć sprzedaż samochodu wykupionego z leasingu po zmianie formy opodatkowania

PROBLEM

Jestem lekarzem. Prowadzę jednoosobową działalność gospodarczą. Moje usługi są zwolnione z VAT. W marcu 2021 r., będąc na podatku liniowym, wziąłem w leasing operacyjny samochód osobowy. Do kosztów podatkowych zaliczyłem wpłatę początkową leasingu, następnie odliczałem kolejne raty

eprasa.pl 51a928c56c

leasingowe i koszty eksploatacji – do grudnia 2024 r. włącznie. Od 1 stycznia 2025 r. wybrałem opodatkowanie ryczałtem ewidencjonowanym według stawki 14%. W marcu 2025 r. wykupiłem samochód z leasingu. Po wykupie samochód zarejestrowałem na siebie, a nie na firmę. Nie wykorzystywałem go już w działalności gospodarczej, tylko do celów prywatnych. W kwietniu 2026 r. sprzedałem samochód na podstawie umowy kupna-sprzedaży. Niedawno dowiedziałem się, że powinienem był zapłacić podatek dochodowy z tytułu tej sprzedaży? Co z VAT? Czy też trzeba było zapłacić ten podatek?

RADA

Sprzedaż samochodu, o którym mowa w pytaniu, spowodowała u Pana powstanie przychodu z działalności gospodarczej. Przychód ten należało opodatkować stawką ryczałtu w wysokości 3%. Z tytułu sprzedaży samochodu nie wystąpił VAT do zapłaty.

UZASADNIENIE

Z dniem 1 stycznia 2022 r. do ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof)został dodany art. 14 ust. 2 pkt 19. Na podstawie tego przepisu za przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej uważa się przychody z odpłatnego zbycia składników będących rzeczami ruchomymi, wykorzystywanych na potrzeby związane z działalnością gospodarczą lub przy prowadzeniu działów specjalnych produkcji rolnej, na podstawie umowy, o której mowa w art. 23b ust. 1 updof, a więc na podstawie umowy leasingu operacyjnego. Jest tak również w przypadku składników majątku wycofanych z działalności gospodarczej, jeżeli między pierwszym dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym składniki te zostały wycofane z działalności, i dniem ich odpłatnego zbycia nie upłynęło 6 lat (art. 10 ust. 2 pkt 4 updof). Przepisy te mają zastosowanie do składników nabytych po 31 grudnia 2021 r. (art. 51 ustawy z 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw). Przychody te powstają również u podatników korzystających z opodatkowania przychodów z działalności gospodarczej w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych. Są one wówczas opodatkowane stawką w wysokości 3% (art. 12 ust. 1 pkt 7 lit. e ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne).

Z pytania wynika, że w okresie trwania umowy leasingu samochód był przez Pana wykorzystywany na potrzeby związane z prowadzoną działalnością gospodarczą. Następnie doszło do jego wykupu. Po wykupie nie wykorzystywał Pan już tego samochodu na cele prowadzonej działalności gospodarczej, tylko do celów prywatnych. Mimo to sprzedaż tego samochodu spowodowała u Pana powstanie przychodu z działalności gospodarczej. Jest tak, ponieważ do sprzedaży samochodu doszło przed upływem 6 lat od wycofania go z działalności gospodarczej. Przychód ten należy opodatkować stawką ryczałtu w wysokości 3%. Kwotę ryczałtu należało wpłacić do:

- 20 maja 2026 r., jeżeli ryczałt opłaca Pan miesięcznie,

eprasa.pl 51a928c56c

- lub do 20 lipca 2026 r., jeżeli ryczałt opłaca Pan kwartalnie.

Ponieważ najprawdopodobniej uregulował Pan już ryczałt za kwiecień, powinien Pan dokonać dopłaty za ten miesiąc.

Sprzedaż samochodu wykupionego z leasingu – skutki w VAT

Z pytania wynika, że wykupił Pan samochód na cele prywatne. W takim przypadku, sprzedając go, nie działał Pan w charakterze podatnika VAT, a więc jego sprzedaż nie stanowiła czynności podlegającej opodatkowaniu tym podatkiem.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 10 ust. 2 pkt 4 oraz art. 14 ust. 2 pkt 19 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- art. 12 ust. 1 pkt 7 lit. e ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 843; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- art. 51 ustawy z 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 2105; ost.zm. Dz.U. z 2025 r. poz. 222)

©℗

Tomasz Krywan
prawnik, doradca podatkowy, właściciel kancelarii podatkowej,
autor licznych publikacji z zakresu prawa podatkowego

7 Jaką stawką ryczałtu opodatkować usługi obsługi technicznej i testowania systemów komputerowych

PROBLEM

Przedsiębiorca opodatkowany ryczałtem ewidencjonowanym prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą w zakresie obsługi technicznej i testowania systemów komputerowych. W ramach wykonywanych usług naprawia i konserwuje podzespoły, testuje sprawność systemów komputerowych i urządzeń peryferyjnych, diagnozuje oraz usuwa usterki w działaniu oprogramowania i sprzętu, dokonuje bieżącej obsługi technicznej oraz nadzoruje poprawne działanie systemu jako całości. Usługi te należą do grupowania PKWiU 33 „Usługi naprawy, konserwacji i instalowania maszyn i urządzeń". Jaką stawką ryczałtu należy je opodatkować?

RADA

Usługi w zakresie obsługi technicznej i testowania systemów komputerowych, które są klasyfikowane w grupowaniu PKWiU 33 „Usługi naprawy,

eprasa.pl 51a928c56c

konserwacji i instalowania maszyn i urządzeń", należy opodatkować stawką ryczałtu w wysokości 8,5%. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

Stawki ryczałtu ewidencjonowanego określają przepisy art. 12 ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (dalej: uzpd). Na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 5 lit. a uzpd dla przychodów z działalności usługowej, w tym przychodów z działalności gastronomicznej w zakresie sprzedaży napojów o zawartości alkoholu powyżej 1,5%, ryczałt od przychodów ewidencjonowanych wynosi 8,5%. Stawkę tę stosuje się z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1 pkt 1–4 oraz 6–8 uzpd, czyli z uwzględnieniem innych stawek ryczałtu przewidzianych w tych przepisach dla wskazanych tam konkretnie usług.

Świadczone przez przedsiębiorcę usługi w zakresie obsługi technicznej i testowania systemów komputerowych należą do grupowania PKWiU 33 „Usługi naprawy, konserwacji i instalowania maszyn i urządzeń". Usługi sklasyfikowane w grupowaniu PKWiU 33 nie zostały objęte stawkami ryczałtu wskazanymi w art. 12 ust. 1 pkt 1–4 oraz 6–8 uzpd. W związku z tym przychody z tytułu świadczenia takich usług podlegają opodatkowaniu ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych według stawki w wysokości 8,5% na podstawie art. 12 ust. 1 pkt 5 lit. a uzpd. Zaprezentowane stanowisko podzielają organy podatkowe (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 4 marca 2026 r., sygn. 0112-KDSL1-2.4011.26.2026.3.PR).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 843; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 4 marca 2026 r. (sygn. 0112-KDSL1-2.4011.26.2026.3.PR)

©℗

Marcin Szymankiewicz
doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych

8 Do jakiego źródła przychodów zaliczyć dzierżawę prawa do znaku towarowego – wyrok NSA

Przychody z dzierżawy prawa do znaku towarowego, uzyskiwane poza działalnością gospodarczą, należy kwalifikować do źródła przychodów określonego w art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof), czyli do najmu, dzierżawy

eprasa.pl 51a928c56c

i umów o podobnym charakterze – wyrok NSA z 27 sierpnia 2025 r. (sygn. akt II FSK 55/23).

Stan faktyczny

Sprawa dotyczyła podatnika będącego uprawnionym do znaku towarowego. Podatnik planował uzyskiwać przychody z odpłatnego udostępniania prawa do tego znaku na podstawie umowy dzierżawy.

Dzierżawa miała być wykonywana poza działalnością gospodarczą. Znak towarowy nie stanowił składnika majątku związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą.

Podatnik wystąpił o interpretację indywidualną, pytając, do jakiego źródła przychodów należy zaliczyć czynsz uzyskiwany z dzierżawy prawa do znaku towarowego. W jego ocenie przychody te powinny być kwalifikowane jako przychody z najmu, dzierżawy lub umów o podobnym charakterze, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 6 updof.

Stanowisko organu podatkowego

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej nie zgodził się ze stanowiskiem podatnika. Uznał, że przychody z udostępnienia znaku towarowego należy zaliczyć do przychodów z praw majątkowych, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 7 w związku z art. 18 updof.

Zdaniem organu znak towarowy jest prawem majątkowym, a przychody związane z korzystaniem z tego prawa powinny być opodatkowane jako przychody z praw majątkowych, rozliczane według skali podatkowej. W konsekwencji organ zakwestionował możliwość kwalifikacji tych przychodów do źródła obejmującego najem i dzierżawę oraz możliwość zastosowania zasad opodatkowania właściwych dla tego źródła.

Stanowisko WSA

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku uchylił interpretację indywidualną. Uznał, że skoro podatnik zamierza uzyskiwać przychody na podstawie umowy dzierżawy prawa do znaku towarowego, a prawo to nie jest związane z działalnością gospodarczą, to przychody te powinny zostać przypisane do źródła określonego w art. 10 ust. 1 pkt 6 updof. Sąd wskazał, że przepisy updof nie ograniczają dzierżawy wyłącznie do rzeczy. Dzierżawa może dotyczyć także praw, o ile ich charakter pozwala na oddanie ich do używania i pobierania pożytków.

Stanowisko NSA

Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną Dyrektora KIS. Potwierdził, że przychody z dzierżawy prawa do znaku towarowego, uzyskiwane poza działalnością gospodarczą, należy kwalifikować do źródła przychodów z art. 10 ust. 1 pkt 6 updof, czyli do najmu, dzierżawy i umów o podobnym charakterze. Sąd wskazał, że katalog źródeł

eprasa.pl 51a928c56c

przychodów ma charakter rozłączny. Ten sam przychód nie może być jednocześnie kwalifikowany do dwóch różnych źródeł. Dlatego konieczne jest ustalenie, które źródło najlepiej odpowiada obiektywnym cechom danego przychodu.

NSA podkreślił, że art. 10 ust. 1 pkt 6 updof odwołuje się do rodzaju umowy, na podstawie której przychód powstaje. Przepis ten obejmuje m.in. dzierżawę, nie ograniczając jej wyłącznie do dzierżawy rzeczy. Jednocześnie wyłącza jedynie składniki majątku związane z działalnością gospodarczą.

Sąd odwołał się do ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, zgodnie z którą przepisy o dzierżawie rzeczy stosuje się odpowiednio do dzierżawy praw. Prawo do znaku towarowego jest prawem majątkowym, zbywalnym, dziedzicznym i mogącym przynosić pożytki, a więc może być przedmiotem dzierżawy.

NSA wskazał również, że art. 10 ust. 1 pkt 7 updof, dotyczący praw majątkowych, nie może obejmować przychodów, które ze względu na formę prawną ich uzyskiwania mieszczą się w źródle dotyczącym dzierżawy. Przyjęcie odmiennego poglądu prowadziłoby do częściowego pokrywania się dwóch źródeł przychodów, co jest niedopuszczalne.

W konsekwencji NSA uznał, że jeśli uprawniony do znaku towarowego wybiera dzierżawę jako formę uzyskiwania przychodów z tego prawa, a przepisy nie wyłączają dzierżawy prawa do znaku towarowego ze źródła określonego w art. 10 ust. 1 pkt 6 updof, to przychody z tego tytułu należy zaliczyć właśnie do tego źródła.

Od redakcji

Wyrok ma istotne znaczenie dla podatników uzyskujących przychody z komercyjnego udostępniania praw własności intelektualnej poza działalnością gospodarczą.

NSA potwierdził, że przychody z dzierżawy znaku towarowego nie muszą być automatycznie kwalifikowane jako przychody z praw majątkowych. Decydujące znaczenie ma forma prawna, w jakiej podatnik uzyskuje przychód, oraz to, czy dane prawo jest składnikiem majątku związanym z działalnością gospodarczą.

Orzeczenie wpisuje się w korzystną dla podatników linię orzeczniczą, zgodnie z którą dzierżawa praw majątkowych może być kwalifikowana do źródła przychodów z najmu i dzierżawy.

W praktyce oznacza to, że podatnicy powinni szczególną uwagę zwrócić na treść zawieranych umów. Jeżeli rzeczywiście mamy do czynienia z dzierżawą prawa, a nie np. klasyczną licencją, może to wpływać na kwalifikację przychodów w PIT.

Istotne jest także, że NSA wyraźnie odróżnił dzierżawę prawa od innych form korzystania z praw majątkowych. Sam fakt, że przedmiotem umowy jest znak towarowy, nie przesądza jeszcze o kwalifikacji przychodów do źródła „prawa majątkowe".

©℗

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

eprasa.pl 51a928c56c

VIII. PODATKOWA KSIĘGA PRZYCHODÓW I ROZCHODÓW

1 Jak zaewidencjonować w pkpir nabyte usługi malowania blachy

PROBLEM

Jedna z firm świadczy dla mnie usługi malowania blach obudowy sterowników. Blachy do malowania dostarczam tej firmie osobiście. W której kolumnie pkpir powinienem zaksięgować faktury za takie usługi?

RADA

Jeżeli wyrabiane przez podatnika sterowniki są przeznaczone na sprzedaż, to usługa malowania blach obudowy sterownika powinna być ujmowana w kolumnie 12 pkpir. W przypadku gdy sterowniki są wytwarzane na potrzeby własne podatnika, tj. nie są przeznaczone do sprzedaży, usługa malowania blach obudowy tych sterowników powinna być ewidencjonowana w kolumnie 15 pkpir. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

W zależności od stanu faktycznego usługi podwykonawców mogą być ujmowane w kolumnie 12 pkpir „Zakup towarów handlowych i materiałów wg cen zakupu" albo w kolumnie 15 pkpir „Pozostałe wydatki".

Kiedy nabyte usługi malowania blachy ująć w kolumnie 12 pkpir

W kolumnie 12 pkpir wykazujemy usługi podwykonawców, które ściśle wiążą się z wytworzeniem wyrobów gotowych przeznaczonych do sprzedaży. Wskazywał na to Dyrektor Izby Skarbowej w Poznaniu w interpretacji indywidualnej z 8 maja 2009 r. (sygn. ILPB1/415–227/09-3/AA, w systemie KIS interpretacja ta nadal ma status aktualny). Stwierdził w niej, że:

MF *(…) jeżeli Wnioskodawca, zleca podwykonawcy usługę montażu i demontażu stoisk targowych, z elementów będących własnością firmy zlecającej, to nieprawidłowym jest ewidencjonowanie tej usługi w kolumnie 10 podatkowej księgi przychodów i rozchodów* [obecnie kolumna 12 pkpir – przypis redakcji]*, ponieważ kolumna ta stanowi katalog zamknięty i służy wyłącznie do ewidencjonowania zakupu materiałów oraz towarów handlowych. Wskazaną powyżej usługę, należy ująć w kolumnie 13 „Pozostałe wydatki" podatkowej księgi przychodów i rozchodów* [obecnie kolumna 15 pkpir – przypis redakcji].

eprasa.pl 51a928c56c

Natomiast jeżeli zakupione materiały, tj. płyty do zabudowy, fotele, sofy, wykładziny jak i świadczone przez wykonawców usługi są wykorzystywane do wytworzenia, tj. wykonania stoiska targowego, które jako wyrób gotowy będzie przeznaczone do sprzedaży, to wydatki poniesione na ich zakup należy ująć w kolumnie 10 podatkowej księgi przychodów i rozchodów [obecnie kolumna 12 pkpir – przypis redakcji].

Z § 2 pkt 1 lit. d rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 6 września 2025 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (dalej: rozporządzenie w sprawie prowadzenia pkpir) wynika, że wyrobami gotowymi są wyroby własnej produkcji, których proces przerobu został całkowicie zakończony, wykonane usługi, prace naukowo-badawcze, prace projektowe, geodezyjno-kartograficzne, zakończone roboty, w tym także budowlane. Jeżeli wyrabiane przez podatnika sterowniki są przeznaczone na sprzedaż, to stają się jego wyrobem gotowym. W takim przypadku usługa malowania blach obudowy sterownika staje się jedną z substancji wyrobu gotowego przeznaczonego na sprzedaż i powinna być ujmowana w kolumnie 12 pkpir. Prawidłowość takiego rozwiązania potwierdza również interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 5 stycznia 2016 r. (sygn. ITPB1/4511-1061/15/DP), w której czytamy:

MF *(…) uznać należy, że zakupione przez Wnioskodawczynię usługi cięcia, gięcia oraz walcowania nabytych wcześniej rur stają się główną substancją (budulcem, elementem) gotowego wyrobu i bezpośrednio oddają wyrobowi swoje właściwości zaliczane do materiałów podstawowych w rozumieniu § 3 pkt 1 lit. b ww. rozporządzenia* [obecnie § 2 pkt 1 lit. b rozporządzenia w sprawie prowadzenia pkpir – przypis redakcji]. *Zatem wydatki poniesione na ww. usługi zaewidencjonować należy w kolumnie 10 [zakup materiałów oraz towarów handlowych wg cen zakupu) podatkowej księgi przychodów i rozchodów* [obecnie kolumna 12 pkpir – przypis redakcji].

PRZYKŁAD

Podatnik produkuje sterowniki, które następnie sprzedaje. Jest czynnym podatnikiem VAT. Malowanie blach obudowy sterowników zleca firmie zewnętrznej. 30 czerwca 2026 r. firma wystawiła i przesłała do KSeF fakturę za malowanie. Kwota netto na fakturze wyniosła 12 000 zł. W dacie wystawienia faktury podatnik powinien ją ująć w kolumnie 12 pkpir.

Zapis w pkpir

Lp.	Data zdarzenia gospodarczego	Nr identyfikujący fakturę wystawioną przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur	Nr dowodu księgowego	Opis zdarzenia gospodarczego	Zakup towarów handlowych i materiałów wg cen zakupu	
					zł	gr
1	2	3	4	8	12	
233	30.06.2026	5671330202-20260630--9A31DE800000-80	20/06/2026	Malowanie blach	12 000	00

eprasa.pl 51a928c56c

Należy podkreślić, że przepisy rozporządzenia w sprawie pkpir nie są do końca precyzyjne w omawianym zakresie. Z pkt 10 objaśnień do pkpir, stanowiących załącznik do rozporządzenia w sprawie pkpir, wynika, że kolumna 12 pkpir jest przeznaczona do wpisywania zakupu materiałów oraz towarów handlowych według cen zakupu. Usługa nie jest ani materiałem (podstawowym czy pomocniczym), ani towarem handlowym. Również tytuł kolumny 12 pkpir „Zakup towarów handlowych i materiałów według cen zakupu" może być dla podatników mylący, ponieważ wyraźnie mówi wyłącznie o towarach handlowych i materiałach. Powołane przepisy wymagają nowelizacji w celu ich doprecyzowania.

Kiedy nabyte usługi malowania blachy ująć w kolumnie 15 pkpir

W przypadku gdy sterowniki są wytwarzane na potrzeby własne podatnika, tj. nie są przeznaczone do sprzedaży, nabywana usługa malowania blach obudowy tych sterowników powinna być ewidencjonowana w kolumnie 15 pkpir „Pozostałe wydatki".

PRZYKŁAD

Podatnik prowadzi działalność w zakresie usług ślusarskich. Jest czynnym podatnikiem VAT. We własnym zakresie wytwarza sterowniki do użytkowanych przez siebie maszyn. Malowanie blach obudowy sterowników zleca firmie zewnętrznej. 30 czerwca 2026 r. firma wystawiła i przesłała do KSeF fakturę za malowanie. Kwota netto na fakturze wyniosła 12 000 zł. W dacie wystawienia faktury podatnik powinien ją ująć w kolumnie 15 pkpir.

Zapis w pkpir

Lp.	Data zdarzenia gospodarczego	Nr identyfikujący fakturę wystawioną przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur	Nr dowodu księgowego	Opis zdarzenia gospodarczego	Pozostałe wydatki	
					zł	gr
1	2	3	4	8	15	
233	30.06.2026	5671330202-20260630--9A31DE800000-80	20/06/2026	Malowanie blach	12 000	00

PODSTAWA PRAWNA:

- § 2 pkt 1 lit. d oraz pkt 10 objaśnień do pkpir stanowiących załącznik do rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 6 września 2025 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz.U. z 2025 r. poz. 1299)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Poznaniu z 8 maja 2009 r. (sygn. ILPB1/415-227/09-3/AA)
- interpretacja indywidualna Dyrektora Izby Skarbowej w Bydgoszczy z 5 stycznia 2016 r. (sygn. ITPB1/4511--1061/15/DP)

Grzegorz Ziółkowski
doradca podatkowy, autor licznych publikacji z dziedziny podatków oraz komentarza do PIT wydanego przez INFOR PL SA

eprasa.pl 51a928c56c

IX. ZUS

1 Czy należy zgłosić zleceniobiorcę do ubezpieczeń społecznych, jeśli w innym podmiocie, w którym jest zatrudniony, przebywa na urlopie bezpłatnym

PROBLEM

Zatrudniamy zleceniobiorcę, który w macierzystym zakładzie pracy otrzymuje stałe miesięczne wynagrodzenie w wysokości 4806 zł. Został zgłoszony do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego. Czy fakt, że w maju 2026 r. zleceniobiorca przebywał w tej drugiej firmie kilka dni na urlopie bezpłatnym, powoduje, że powinniśmy zgłosić tego zleceniobiorcę do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych w tym właśnie miesiącu? Czy możemy żądać od zleceniobiorcy zaświadczenia o wysokości podstawy wymiaru składek ZUS za ten miesiąc?

RADA

Pracownik przebywający na urlopie bezpłatnym nie podlega z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym ani ubezpieczeniu zdrowotnemu. Oznacza to, że jeśli w tym czasie (nawet przez kilka dni) wykonuje jednocześnie umowę zlecenia w innej firmie (nie jest to umowa wykonywana na rzecz pracodawcy), firma ta, jako płatnik składek, powinna dokonać zgłoszenia zleceniobiorcy do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowych i wypadkowego oraz ubezpieczenia zdrowotnego za ten okres. Ubezpieczenie chorobowe z tytułu umowy zlecenia jest dobrowolne. W tym przypadku nie ma znaczenia wysokość podstawy wymiaru składek osiągniętej u tego pracodawcy za miesiąc, w którym wystąpi urlop bezpłatny. Szczegóły – w uzasadnieniu.

UZASADNIENIE

W przypadku jednoczesnego wykonywania umowy zlecenia i umowy o pracę zachodzi zbieg tytułów do ubezpieczeń. W zależności od tego, czy ze stosunku pracy zleceniobiorca osiąga miesięcznie co najmniej minimalne wynagrodzenie (4806 zł w 2026 r.) czy nie, będzie objęty ubezpieczeniami społecznymi tylko z umowy o pracę albo z obu tytułów (ze stosunku pracy i z umowy zlecenia).

eprasa.pl 51a928c56c

Dla płatników składek często problematyczna jest kwestia zgłaszania do ubezpieczeń społecznych zleceniobiorcy, który jest dodatkowo zatrudniony w innej firmie, w razie zmiany jego sytuacji ubezpieczeniowej, np. jeśli ubezpieczony ten nie zgłosi faktu ustania zatrudnienia, zmniejszenia wysokości wynagrodzenia czy przerwy w stosunku pracy (np. korzystania z urlopu bezpłatnego).

Zbieg tytułów do ubezpieczeń – umowa o pracę i umowa zlecenia. Ubezpieczony może mieć kilka tytułów do ubezpieczeń społecznych, np. pracować na podstawie umowy o pracę i umowy zlecenia. Zachodzi wówczas zbieg tytułów do ubezpieczeń, gdyż zarówno umowa o pracę, jak i umowa zlecenia powodują obowiązek ubezpieczeń społecznych (art. 6 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych; dalej: ustawa systemowa).

Przepisy ustawy systemowej określają zasady rozstrzygania opisanego zbiegu.

WAŻNE! Ze zbiegiem tytułów do ubezpieczeń mamy do czynienia wtedy, gdy każdy z tytułów wymienionych w art. 6 ustawy systemowej, np. umowa o pracę czy umowa zlecenia, stanowią samodzielną podstawę do objęcia ubezpieczeniami społecznymi.

Osoba spełniająca jednocześnie warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi ze stosunku pracy oraz innych tytułów (np. umowy zlecenia) jest obejmowana tymi ubezpieczeniami z umowy o pracę zawsze, natomiast z umowy zlecenia wtedy, gdy wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę w przeliczeniu na okres miesiąca jest niższe niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę.

PRZYKŁAD

Od 1 lipca 2026 r. został zatrudniony zleceniobiorca, który jednocześnie jest pracownikiem w innej firmie. Jego wynagrodzenie z tego tytułu wynosi:

Wariant I

4000 zł na ½ etatu. W tej sytuacji zleceniodawca zgłasza go do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, wypadkowego oraz zdrowotnego. Do ubezpieczenia chorobowego zleceniobiorca może przystąpić dobrowolnie.

Wariant II

7000 zł na 1 etat. W tym przypadku obowiązkowe dla zleceniobiorcy jest tylko ubezpieczenie zdrowotne. Do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych może zgłosić się na zasadzie dobrowolności. Nie może natomiast zgłosić się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

Potwierdza to interpretacja indywidualna ZUS z 31 sierpnia 2023 r. (sygn. DI/100000/43/523/2023):

eprasa.pl 51a928c56c

ZUS *(…) osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę i jednocześnie wykonująca umowę zlecenia, zawartą z innym podmiotem niż własny pracodawca i pod warunkiem, iż umowa zlecenia nie jest pośrednio ani bezpośrednio wykonywana na rzecz pracodawcy, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu pozostawania w stosunku pracy. Natomiast z tytułu wykonywania umowy zlecenia ubezpieczenia emerytalne i rentowe mają dla niej charakter dobrowolny. Jeżeli podstawa wymiaru składek ze stosunku pracy, w przeliczeniu na okres miesiąca, wynosi co najmniej tyle, ile minimalne wynagrodzenie za pracę. (…) Powyższe oznacza, iż po stronie zleceniodawcy brak w takiej sytuacji obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu umów zlecenia, które jego pracownicy zawierają z podmiotem trzecim.*

Nie dotyczy to sytuacji, w której umowa zlecenia zawarta z innym podmiotem jest wykonywana na rzecz pracodawcy – nie występuje wówczas zbieg tytułów do ubezpieczeń.

PRZYKŁAD

Pracownik zatrudniony w spółce na umowę o pracę podpisał umowę zlecenia z innym podmiotem, który wykonuje usługi na rzecz tej spółki. W tej sytuacji składki od umowy zlecenia rozlicza i odprowadza spółka. Nie zgłasza ona tego pracownika jako zleceniobiorcy, tylko przychód ze zlecenia dolicza do wynagrodzenia z umowy o pracę i odprowadza obowiązkowe (wszystkie składki) od łącznej kwoty z kodem tytułu ubezpieczenia pracowniczego, tj. 0110 xx. Postępowanie spółki jest prawidłowe.

Dokumenty potwierdzające wysokość podstawy wymiaru składek ubezpieczonego. Gdy zachodzi zbieg tytułów do ubezpieczeń społecznych, płatnik składek, który jest odpowiedzialny za prawidłowe zgłoszenie do ubezpieczeń i ustalenie podstawy wymiaru składek, może żądać od ubezpieczonego np.:

- zaświadczenia z firmy, w której jest on zatrudniony na podstawie umowy o pracę,
- oświadczenia o wysokości miesięcznych przychodów,
- informacji miesięcznej dla osoby ubezpieczonej albo pasków z wynagrodzeniem potwierdzających podstawę wymiaru składek ZUS

w celu sprawdzenia, czy np. ze stosunku pracy osiąga miesięcznie co najmniej minimalne wynagrodzenie. Ma to bowiem wpływ na jego sytuację ubezpieczeniową.

Płatnik składek może również zwrócić się do ZUS z wnioskiem o zbadanie prawidłowości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe zleceniobiorcy. Służy do tego formularz USZ, który należy złożyć za pośrednictwem PUE ZUS/eZUS.

Jeżeli w wyniku sprawdzenia wysokości miesięcznej podstawy wymiaru składek ZUS stwierdzi błędny schemat podlegania z umowy zlecenia (zgłoszenie ubezpieczonego tylko do ubezpieczenia zdrowotnego, gdy powinien być zgłoszony także do ubezpieczenia emerytalnego i rentowych), informuje o tym niezwłocznie płatnika składek i ubezpieczonego za pośrednictwem płatnika składek (art. 34 ust. 6 ustawy systemowej). Płat-

eprasa.pl 51a928c56c

nik składek musi wówczas skorygować dokumenty zgłoszeniowe oraz rozliczyć i opłacić należne składki za okres wskazany przez ZUS.

Wykonywanie umowy zlecenia w trakcie urlopu bezpłatnego. Nieco inaczej wygląda sytuacja, jeśli zleceniobiorca, który jest jednocześnie zatrudniony w innym podmiocie na podstawie umowy o pracę, w okresie wykonywania umowy zlecenia przebywa na urlopie bezpłatnym (przez miesiąc, kilka miesięcy czy kilka lub kilkanaście dni).

Wówczas następuje niejako zawieszenie stosunku pracy – bowiem pracownik korzystający z urlopu bezpłatnego nie jest objęty w tym czasie żadnymi ubezpieczeniami, co pracodawca wykazuje w miesięcznym raporcie ZUS RSA (kod świadczenia/przerwy 111).

W takiej sytuacji obowiązkowe stają się ubezpieczenia społeczne (i ubezpieczenie zdrowotne) z umowy zlecenia, bez względu na to, czy pracownik w danym miesiącu osiągnął minimalne wynagrodzenie z umowy o pracę czy nie. W tym okresie bowiem nie zachodzi zbieg tytułów do ubezpieczeń.

Potwierdza to m.in. interpretacja indywidualna ZUS z 13 października 2022 r. (sygn. WPI/200000/43/1080/2022), w której wskazano:

ZUS *(…) urlop bezpłatny to okres zawieszenia stosunku pracy, kiedy pracownik nie świadczy pracy na rzecz pracodawcy. Z tego względu w okresie urlopu bezpłatnego pracownik nie podlega ubezpieczeniom społecznym i brak jest obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne. Ponadto art. 6 ust. 1 usus nie wskazuje urlopu bezpłatnego jako obowiązkowego tytułu do ubezpieczeń emerytalnego i rentowego. W konsekwencji uznać należy, że w okresie przebywania przez pracownika na urlopie bezpłatnym nie zachodzi obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu stosunku pracy, ale wówczas powstanie obowiązek odprowadzenia składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu umowy zlecenia zawartej z Wnioskodawcą, tak więc Wnioskodawca jako płatnik składek winien zgłosić do ubezpieczeń społecznych zleceniobiorcę i odprowadzić za niego składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu zawartej z nim umowy zlecenia.*

PRZYKŁAD

Pan Marcin jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę w firmie ABC. Miesięczne wynagrodzenie z tego tytułu wynosi 5000 zł. Jednocześnie od 1 marca 2026 r. wykonuje umowę zlecenia w firmie XYZ, w której podlega tylko ubezpieczeniu zdrowotnemu. Od 1 lipca 2026 r., przez miesiąc, będzie przebywał na urlopie bezpłatnym w firmie ABC.

W okresie urlopu bezpłatnego firma ABC nie będzie odprowadzać za pana Marcina składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne. W tym przypadku firma XYZ powinna go wyrejestrować od 1 lipca 2026 r. z ubezpieczenia zdrowotnego na druku ZUS ZWUA z kodem 600 (inna przyczyna) i zgłosić z tą datą do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego na formularzu ZUS ZUA. W okresie urlopu bezpłatnego pracownika nie zachodzi zbieg tytułów do ubezpieczeń (umowa o pracę i umowa zlecenia).

eprasa.pl 51a928c56c

W sytuacji opisanej w pytaniu zleceniobiorca, który w maju 2026 r. korzystał z urlopu bezpłatnego u innego pracodawcy, powinien zostać objęty obowiązkowo ubezpieczeniami społecznymi oraz ubezpieczeniem zdrowotnym z tytułu wykonywanej umowy zlecenia.

W związku z tym należy zgłosić go do tych ubezpieczeń na formularzu ZUS ZUA oraz wykazać i opłacić należne składki ZUS w dokumentach rozliczeniowych za okres urlopu bezpłatnego.

Po zakończeniu urlopu bezpłatnego zleceniobiorcę należy wyrejestrować z ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego na formularzu ZUS ZWUA, z datą od dnia następującego po zakończeniu urlopu. Następnie, od tego samego dnia, należy zgłosić go wyłącznie do ubezpieczenia zdrowotnego na formularzu ZUS ZZA.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ust. 1 pkt 1 i 4, art. 9 ust. 1a, art. 13 pkt 1, art. 34 ust. 6, art. 36 ust. 1 i 2 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 734)
- art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a i lit. e ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 791)

Małgorzata Kozłowska
radca prawny, specjalista i praktyk, od wielu lat zajmuje się prawem ubezpieczeń społecznych

X. KADRY I PŁACE

1 Pomoc w gospodarstwie rolnym – którą umowę wybrać i jakie są obowiązki rolnika

Rolnik często staje przed koniecznością zatrudnienia osób do pomocy. Obowiązujące przepisy przewidują kilka ścieżek zatrudnienia, z których najpopularniejszą ze względu na elastyczność jest umowa zlecenia, regulowana przepisami prawa cywilnego. Alternatywę stanowi specyficzna dla sektora rolnictwa umowa o pomocy przy zbiorach, która pozwala na znaczne ograniczenie kosztów składek ubezpieczeniowych poprzez system Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS).

Zatrudnienie osoby na podstawie umowy zlecenia nakłada na rolnika obowiązki płatnika składek w powszechnym systemie ubezpieczeń (ZUS). Natomiast zawarcie umowy o pomocy przy zbiorach jest tańszym rozwiązaniem, ale wiąże się z istotnymi ograniczeniami w zakresie przedmiotu takiej umowy.

eprasa.pl 51a928c56c

Umowa zlecenia w gospodarstwie rolnym – procedura krok po kroku

Umowa zlecenia jest umową cywilnoprawną, tzw. starannego działania, której istotę regulują przepisy ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (dalej: k.c.). Przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie (art. 734 k.c.). W obrocie prawnym, a w szczególności w działalności rolniczej, pojęcie to rozciąga się również na świadczenie usług, do którego stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Do kluczowych cech tej formy współpracy należą:

- brak podporządkowania – zleceniobiorca ma dużą swobodę w organizowaniu swojej pracy, co odróżnia tę umowę od stosunku pracy regulowanego w przepisach prawa pracy,
- osobiste świadczenie usług – zleceniobiorca powinien wykonać zadanie osobiście, chyba że umowa lub zwyczaj dopuszczają powierzenie wykonania zlecenia osobie trzeciej,
- odpłatność – umowa zlecenia jest zasadniczo umową odpłatną z obowiązkiem stosowania minimalnej stawki godzinowej,
- elastyczność – pozwala na precyzyjne dopasowanie czasu trwania współpracy do bieżących, często sezonowych potrzeb gospodarstwa rolnego.

Formalności związane z zatrudnieniem zleceniobiorcy po zawarciu z nim umowy koncentrują się na następujących obszarach:

Krok 1. Rejestracja rolnika jako płatnika składek w ZUS

Rolnik musi zgłosić się do ZUS jako płatnik składek będący osobą fizyczną na formularzu ZUS ZFA. Termin na złożenie tego zgłoszenia wynosi 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczeń dla pierwszej zatrudnionej osoby. Podstawowym identyfikatorem dla rolnika jest NIP. Jeżeli rolnik go nie posiada, musi o niego wystąpić do urzędu skarbowego.

Krok 2. Zgłoszenie zleceniobiorcy do ubezpieczeń

Każdy zleceniobiorca musi zostać zgłoszony do ubezpieczeń w ciągu 7 dni od daty rozpoczęcia wykonywania umowy. Wybór formularza zależy od statusu osoby zatrudnionej i mogą nim być:

- ZUS ZUA – stosuje się do zleceniobiorców podlegających pełnym ubezpieczeniom (emerytalne, rentowe, wypadkowe) oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu. Ubezpieczenie chorobowe jest dla zleceniobiorcy dobrowolne,
- ZUS ZZA – stosuje się do zleceniobiorców posiadających już inny tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych (np. pracuje na etacie u innego pracodawcy z wynagrodzeniem co najmniej minimalnym) – wówczas opłaca się za niego jedynie składkę zdrowotną.

eprasa.pl 51a928c56c

Krok 3. Miesięczne raportowanie i opłacanie składek

Posiadanie statusu płatnika w ZUS wiąże się z systematycznością w przygotowywaniu dokumentacji rozliczeniowej. Rolnik przesyła za każdy miesiąc, w którym trwała umowa lub dokonano wypłaty wynagrodzenia, co do zasady, następujące dokumenty:

- ZUS DRA: deklaracja rozliczeniowa zbiorcza,
- ZUS RCA: imienny raport miesięczny o należnych składkach za każdego zleceniobiorcę.

Termin na złożenie dokumentów i opłacenie składek przez rolników będących osobami fizycznymi za zatrudnione osoby upływa 20. dnia następnego miesiąca.

Krok 4. Rozliczenia podatkowe (PIT)

Zakres obowiązków podatkowych rolnika zależy od rodzaju prowadzonej przez niego działalności:

- gospodarstwo tradycyjne – rolnik nie posiada statusu płatnika zaliczek na podatek dochodowy. W takim przypadku wypłaca zleceniobiorcy kwotę brutto (pomniejszoną jedynie o składki ZUS), a dochód ten jest traktowany jako przychód z innych źródeł. Po zakończeniu roku rolnik musi jedynie wystawić informację PIT-11 i przekazać ją urzędowi skarbowemu do końca stycznia (w wersji elektronicznej), a zleceniobiorcy do końca lutego,
- działy specjalne produkcji rolnej – rolnik działający jako przedsiębiorca staje się płatnikiem zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych. Musi obliczać, pobierać i wpłacać zaliczki na PIT do 20. dnia miesiąca, a po zakończeniu roku podatkowego złożyć deklarację zbiorczą PIT-4R oraz wystawić PIT-11.

Ubezpieczenie własne rolnika w KRUS a status płatnika w ZUS

Sam fakt pełnienia roli płatnika składek w ZUS za zatrudnione osoby nie wyklucza rolnika z ubezpieczenia w KRUS. Rolnik nadal podlega ubezpieczeniu rolniczemu na mocy ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, jeżeli prowadzi działalność rolniczą i nie podejmuje dodatkowej aktywności, która stanowiłaby dla niego osobiście obowiązkowy tytuł do ubezpieczeń w ZUS (np. praca na etacie).

PRZYKŁAD

Pan Karol prowadzi gospodarstwo tradycyjne i zatrudnia na umowę zlecenia dwie osoby powyżej 26. roku życia do pomocy przy obsłudze inwentarza. Rolnik zarejestrował się w ZUS jako płatnik składek (na formularzu ZUS ZFA) i opłaca za zleceniobiorców składki. Pan Karol nadal opłaca za siebie kwartalne składki w KRUS, ponieważ posiadanie statusu płatnika składek za inne osoby w ZUS nie zmienia jego osobistego statusu ubezpieczeniowego.

eprasa.pl 51a928c56c

Zatrudnianie pomocnika rolnika w systemie KRUS

Zatrudnienie pomocnika rolnika na podstawie umowy o pomocy przy zbiorach wiąże się z wieloma obowiązkami o charakterze administracyjnym, ubezpieczeniowym oraz podatkowym, które rolnik musi dopełnić jako podmiot powierzający pracę.

Pierwszym obowiązkiem rolnika jest zawarcie z pełnoletnią osobą fizyczną pisemnej umowy o pomocy przy zbiorach przed faktycznym rozpoczęciem świadczenia przez nią pracy. Umowa ta może dotyczyć wyłącznie ściśle określonego katalogu produktów rolnych, takich jak: chmiel, owoce, warzywa, tytoń, zioła i rośliny zielarskie, a także czynności, do których należą: zbieranie, usuwanie zbędnych części roślin, klasyfikowanie lub sortowanie zerwanego lub zebranego chmielu, owoców, warzyw, tytoniu, ziół lub roślin zielarskich lub wykonywanie innych czynności mających na celu przygotowanie chmielu, owoców, warzyw, tytoniu, ziół lub roślin zielarskich do transportu, przechowywania lub sprzedaży lub związanych z pielęgnowaniem i poprawą jakości plonów. Należy podkreślić, iż ustawodawca wyłączył z tego trybu pomoc przy zbiorach np. zbóż, rzepaku czy roślin okopowych.

Do zadań rolnika należy również weryfikacja limitów czasu pracy pomocnika. Łączny czas świadczenia pomocy na rzecz wszystkich rolników przez jedną osobę nie może przekroczyć 180 dni w roku kalendarzowym. Przed zawarciem umowy rolnik powinien odebrać od pomocnika oświadczenie o liczbie dni przepracowanych w danym roku u innych rolników. Dodatkowo rolnik jest zobowiązany do zapewnienia pomocnikowi odpowiednich narzędzi niezbędnych do wykonywania powierzonych mu czynności.

Kolejnym obowiązkiem rolnika jest zgłoszenie pomocnika do ubezpieczeń w KRUS w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy, jednak nie później niż przed upływem okresu jej obowiązywania. Zgłoszenia dokonuje się na formularzu KRUS UD-89a (Zgłoszenie do ubezpieczenia pomocnika w okresie świadczenia pomocy w gospodarstwie na podstawie umowy o pomocy przy zbiorach).

Zakres ubezpieczenia obejmuje dwa jego rodzaje:

- ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie – ma ono charakter ograniczony wyłącznie do prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu albo śmierci wskutek wypadku przy pracy rolniczej. Składka wypadkowa, chorobowa i macierzyńska jest naliczana za każdy dzień podlegania ubezpieczeniu (w lipcu 2026 r. stawka dzienna wynosi ok. 3 zł),
- ubezpieczenie zdrowotne – uprawnia ono pomocnika do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej. Składka zdrowotna ma charakter miesięczny i niepodzielny. W III kwartale 2026 r. wynosi ona 277 zł. Oznacza to, że nawet za jeden dzień pomocy w danym miesiącu rolnik musi odprowadzić składkę w pełnej wysokości.

Zasady naliczania składek za pomocnika są zróżnicowane i wymagają od rolnika samodzielnego obliczenia tego rodzaju zobowiązań bez uprzedniego wezwania przez KRUS.

eprasa.pl 51a928c56c

Termin płatności składek upływa 15. dnia następnego miesiąca po tym, w którym praca była wykonywana. Wpłat należy dokonywać na dwa odrębne rachunki bankowe KRUS, podając unikalny numer osoby (UNO) nadany przez KRUS.

Jak już wspomniano, przychody uzyskiwane przez pomocnika rolnika na podstawie umowy o pomocy przy zbiorach są kwalifikowane na gruncie prawa podatkowego jako przychody z innych źródeł, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9 w zw. z art. 20 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (dalej: updof). W odniesieniu do tego rodzaju świadczeń rolnik nie pełni funkcji płatnika zaliczek na podatek dochodowy. To oznacza, że nie posiada on ustawowego obowiązku obliczania, pobierania ani odprowadzania tych kwot do właściwego organu podatkowego w imieniu zatrudnionego. Wypłata wynagrodzenia na rzecz pomocnika dokonywana jest w kwocie brutto (pomniejszonej ewentualnie o składki ubezpieczeniowe), a rolnik po zakończeniu roku podatkowego jest jedynie zobowiązany do wystawienia informacji PIT-11 i przekazania jej podatnikowi oraz urzędowi skarbowemu.

Pomocnik rolnika co do zasady nie musi opłacać zaliczek na podatek dochodowy w trakcie roku podatkowego, lecz posiada uprawnienie do dokonania wyboru w tym zakresie. Taki podatnik może bowiem zdecydować o samodzielnym odprowadzaniu miesięcznych zaliczek na podstawie art. 44 ust. 1c–1f updof, stosując podstawową stawkę skali podatkowej (obecnie wynoszącą 12% dochodu). Jeżeli jednak pomocnik nie podejmie decyzji o bieżącym regulowaniu tego rodzaju zobowiązań, musi uregulować cały podatek wynikający z uzyskanych przychodów dopiero w zeznaniu rocznym (PIT-36 lub PIT-37) składanym w terminie do końca kwietnia roku następnego. Należy podkreślić, że w przypadku wyboru metody opłacania zaliczek w trakcie roku, podatnik jest związany tym sposobem rozliczeń do końca danego roku podatkowego.

PRZYKŁAD

Pani Maria, będąca pomocnikiem rolnika, zawarła w czerwcu 2026 r. umowę o pomocy przy zbiorach truskawek z Krzysztofem T., prowadzącym tradycyjne gospodarstwo rolne. Za okres tej pracy otrzymała wynagrodzenie w łącznej wysokości 8000 zł brutto. Krzysztof T. wypłacił Pani Marii 8000 zł, nie dokonując żadnych potrąceń tytułem zaliczki na podatek dochodowy, gdyż jako rolnik niebędący przedsiębiorcą nie ma statusu płatnika dla przychodów z innych źródeł. Pani Maria mogła samodzielnie obliczyć i wpłacić do urzędu skarbowego zaliczkę w kwocie 960 zł (12% z 8000 zł) do 20 czerwca 2026 r., co pozwoliłoby jej uniknąć jednorazowego obciążenia w przyszłym roku. Zdecydowała się jednak na inny wariant – nie wpłacała zaliczek w trakcie roku, dysponując pełną kwotą wynagrodzenia. Po zakończeniu roku Krzysztof T. wystawił Pani Marii informację PIT-11, wykazując tam wyłącznie kwotę przychodu. Dopiero w kwietniu 2027 r. Pani Maria, składając zeznanie roczne PIT-36, rozliczyła ten dochód. Dzięki temu, że jej łączne dochody w 2026 r. nie przekroczyły kwoty wolnej od podatku (30 000 zł), ostatecznie nie musiała w ogóle płacić podatku, co potwierdziło zasadność jej decyzji o niewpłacaniu dobrowolnych zaliczek w trakcie trwania umowy.

eprasa.pl 51a928c56c

Zaniechanie obowiązku zgłoszenia pomocnika do KRUS w terminie naraża rolnika na dotkliwe konsekwencje. W razie wypadku przy pracy nieubezpieczony pomocnik traci prawo do świadczeń z KRUS, co otwiera drogę do roszczeń cywilnoprawnych bezpośrednio wobec rolnika. Ponadto KRUS może nałożyć na rolnika kary pieniężne za brak dokumentacji lub nieopłacanie składek.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 734–751 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1071; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)
- art. 1–3, art. 6 pkt 2a, art. 7–10, art. 14, art. 37, art. 91a–91e ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1770)
- art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. ba, art. 69 ust. 2a ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 791)
- art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 13 pkt 2, art. 16 ust. 1 pkt 4, art. 18 ust. 3 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 734)
- art. 10 ust. 1 pkt 9, art. 20 ust. 1, art. 42a, art. 44 ust. 1c ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)

Alicja Kozłowska
specjalista z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych,
praktyk z wieloletnim doświadczeniem w dziale kadrowo-płacowym

XI. INNE PODATKI I OPŁATY

1 Kiedy darowizna podlega opodatkowaniu podatkiem od czynności cywilnoprawnych

PROBLEM

Moi rodzice prowadzą sklep spożywczy. Z uwagi na osiągnięcie wieku emerytalnego planują zakończyć aktywność zawodową i przejść na emeryturę. W związku z tym zamierzają nieodpłatnie przekazać mi prowadzone przez siebie przedsiębiorstwo w drodze umowy darowizny. Przedmiotem darowizny ma być całe przedsiębiorstwo rodziców, obejmujące w szczególności zabudowaną nieruchomość gruntową, trzy samochody służbowe, wyposażenie biura, pracowników, aktualnie realizowane umowy oraz nazwę przedsiębiorstwa. Po dokonaniu darowizny wszystkie składniki majątkowe i niemajątkowe wchodzące w skład przedsiębiorstwa będą wykorzystywane przeze mnie do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Zamierzam kontynuować działalność gospodarczą w zakresie prowadzenia sklepu

eprasa.pl 51a928c56c

spożywczego, z wykorzystaniem przejętych składników przedsiębiorstwa. Czy w związku z otrzymaniem tego rodzaju darowizny powinienem zapłacić podatek od czynności cywilnoprawnych?

RADA

Co do zasady zawarcie umowy darowizny przedsiębiorstwa prowadzonego dotychczas przez Pana rodziców nie będzie się wiązało z powstaniem obowiązku podatkowego w podatku od czynności cywilnoprawnych, o ile w związku z tą darowizną nie dojdzie do przejęcia przez Pana długów, ciężarów albo zobowiązań darczyńców.

UZASADNIENIE

Podatek od czynności cywilnoprawnych obejmuje wyłącznie czynności wskazane wprost w ustawie z 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (dalej: ustawa o PCC). Katalog tych czynności ma charakter zamknięty. Oznacza to, że opodatkowaniu podlegają tylko takie czynności, które zostały wyraźnie wymienione w przywołanej ustawie. Nie można zatem objąć podatkiem czynności tylko dlatego, że wywołuje ona określone skutki gospodarcze albo jest podobna do innej czynności opodatkowanej.

Wśród czynności objętych podatkiem od czynności cywilnoprawnych ustawodawca wymienił między innymi umowę darowizny, ale wyłącznie w określonym zakresie. Zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy o PCC podatkowi podlegają umowy darowizny jedynie w części dotyczącej przejęcia przez obdarowanego długów i ciężarów albo zobowiązań darczyńcy. Oznacza to, że sama darowizna jako nieodpłatne przysporzenie nie powoduje jeszcze obowiązku zapłaty PCC. Podatek może wystąpić dopiero wtedy, gdy elementem darowizny jest przejęcie przez obdarowanego określonych zobowiązań darczyńcy.

Dla oceny skutków podatkowych planowanej czynności decydujące znaczenie ma więc rzeczywista treść umowy, a nie tylko jej nazwa. Jeżeli umowa zostanie nazwana darowizną, lecz będzie zawierała postanowienia, na podstawie których przejmie Pan długi rodziców, wówczas w tej części może powstać obowiązek podatkowy w PCC. Jeżeli natomiast umowa będzie polegała wyłącznie na nieodpłatnym przekazaniu przedsiębiorstwa, bez przejęcia długów, ciężarów albo zobowiązań rodziców, to nie będzie podlegała PCC.

Definicja darowizny a PCC

Ustawa o PCC nie definiuje pojęcia darowizny, dlatego należy odwołać się do przepisów ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (dalej: k.c.). Zgodnie z art. 888 § 1 tej ustawy przez umowę darowizny darczyńca zobowiązuje się do bezpłatnego świadczenia na rzecz obdarowanego kosztem swojego majątku. Istotą darowizny jest więc jej nieodpłatny charakter. Obdarowany nie zobowiązuje się do świadczenia wzajemnego na

eprasa.pl 51a928c56c

rzecz darczyńcy. W opisanej sprawie rodzice zamierzają nieodpłatnie przekazać Panu prowadzone przez siebie przedsiębiorstwo, a Pan zamierza wykorzystywać je do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Taka czynność, o ile nie będzie połączona z przejęciem zobowiązań, pozostaje darowizną niepodlegającą PCC.

Przedmiotem darowizny ma być całe przedsiębiorstwo rodziców, obejmujące w szczególności zabudowaną nieruchomość gruntową, trzy samochody służbowe, wyposażenie biura, pracowników, realizowane umowy oraz nazwę przedsiębiorstwa. Przepisy ustawy o PCC nie definiują pojęcia przedsiębiorstwa, dlatego również w tym zakresie należy odwołać się do k.c. Zgodnie z art. $55^{[1]}$ k.c. przedsiębiorstwo jest zorganizowanym zespołem składników niematerialnych i materialnych przeznaczonych do prowadzenia działalności gospodarczej. Obejmuje ono w szczególności nazwę przedsiębiorstwa, własność nieruchomości i ruchomości, prawa wynikające z umów, wierzytelności, koncesje, licencje, zezwolenia, prawa własności przemysłowej, majątkowe prawa autorskie, tajemnice przedsiębiorstwa oraz księgi i dokumenty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Z kolei art. $55^{[2]}$ k.c. stanowi, że czynność prawna mająca za przedmiot przedsiębiorstwo obejmuje wszystko, co wchodzi w skład przedsiębiorstwa, chyba że co innego wynika z treści czynności prawnej albo z przepisów szczególnych. Oznacza to, że przedsiębiorstwo może być przedmiotem jednej umowy darowizny i może zostać przekazane jako zorganizowana całość. Sam fakt, że w skład przedsiębiorstwa wchodzą nieruchomość, samochody, wyposażenie, prawa z umów czy nazwa, nie oznacza jeszcze, że darowizna będzie podlegała PCC. Dla powstania obowiązku podatkowego konieczne jest bowiem przejęcie przez obdarowanego długów, ciężarów albo zobowiązań darczyńcy.

Przejęcie długów a odpowiedzialność solidarna

Istotne jest odróżnienie przejęcia długu od ustawowej odpowiedzialności nabywcy przedsiębiorstwa. Zgodnie z art. $55^{[4]}$ k.c. nabywca przedsiębiorstwa jest odpowiedzialny solidarnie ze zbywcą za zobowiązania związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa, chyba że w chwili nabycia nie wiedział o tych zobowiązaniach, mimo zachowania należytej staranności. Odpowiedzialność ta jest ograniczona do wartości nabytego przedsiębiorstwa według stanu z chwili nabycia i cen z chwili zaspokojenia wierzyciela. Przepis ten służy ochronie wierzycieli i powoduje, że nabywca przedsiębiorstwa może ponosić odpowiedzialność za zobowiązania związane z przedsiębiorstwem.

Nie jest to jednak automatycznie tożsame z przejęciem długu w rozumieniu art. 519 k.c. Przejęcie długu polega na tym, że osoba trzecia wstępuje w miejsce dotychczasowego dłużnika, który zostaje z długu zwolniony. Co do zasady wymaga to zgody wierzyciela. Przejęcie długu może nastąpić przez umowę między wierzycielem a osobą trzecią za zgodą dłużnika albo przez umowę między dłużnikiem a osobą trzecią za zgodą wierzy-

eprasa.pl 51a928c56c

ciela. Umowa o przejęcie długu oraz zgoda wierzyciela powinny być zawarte na piśmie pod rygorem nieważności.

Z tego względu sama ustawowa odpowiedzialność solidarna nabywcy przedsiębiorstwa nie oznacza jeszcze, że doszło do przejęcia długów, ciężarów albo zobowiązań darczyńcy na potrzeby PCC. W przypadku odpowiedzialności solidarnej rodzice jako zbywcy nie zostają automatycznie zwolnieni z długu. Nadal pozostają odpowiedzialni wobec wierzycieli, chyba że zostanie zawarta skuteczna umowa przejęcia długu za zgodą wierzyciela. Dopiero takie przejęcie długu, prowadzące do zwolnienia darczyńcy z obowiązku spełnienia świadczenia, mogłoby skutkować opodatkowaniem umowy darowizny podatkiem od czynności cywilnoprawnych.

W konsekwencji, jeżeli planowana umowa darowizny przedsiębiorstwa nie będzie przewidywała przejęcia przez Pana długów, ciężarów albo zobowiązań rodziców, to nie powstanie obowiązek zapłaty PCC. Bez znaczenia dla samego PCC pozostaje okoliczność, że po otrzymaniu przedsiębiorstwa będzie Pan kontynuował działalność gospodarczą i wykorzystywał przejęte składniki w ramach własnej działalności. Kontynuacja działalności gospodarczej nie jest zdarzeniem, które samo w sobie powoduje powstanie obowiązku podatkowego w podatku od czynności cywilnoprawnych.

Przejęcie zobowiązań a PCC

Jeżeli w umowie darowizny wskazano by, że przejmuje Pan określone zobowiązania rodziców, np. kredyty, pożyczki, zobowiązania wobec dostawców, zaległości czynszowe lub inne długi związane z działalnością przedsiębiorstwa, to w takim przypadku darowizna podlegałaby PCC w części odpowiadającej wartości przejętych długów, ciężarów albo zobowiązań. Podstawę opodatkowania stanowiłaby wartość tych przejętych zobowiązań, a obowiązek podatkowy ciążyłby na Panu jako obdarowanym. Obowiązek podatkowy powstałby z chwilą dokonania czynności cywilnoprawnej.

Stanowisko fiskusa

Przedstawione stanowisko potwierdza interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 25 lutego 2026 r. (sygn. 0111-KDIB2-3.4014.762.2025.1.MD), w której wskazano m.in., że:

MF *(...) jeżeli na dzień zawarcia umowy darowizny (przekazania udziałów w przedsiębiorstwie) opisana umowa darowizny nie będzie wiązała się z przejęciem przez Pana długów, ciężarów i zobowiązań darczyńców, to umowa ta nie będzie stanowiła czynności podlegającej opodatkowaniu podatkiem od czynności cywilnoprawnych.*

Opodatkowanie mogłoby wystąpić wyłącznie w przypadku przejęcia przez Pana zobowiązań i długów związanych z przedsiębiorstwem w taki sposób, że na mocy tego przejęcia stanie się Pan jedynym dłużnikiem (czyli zwolni Pan z długu osoby darujące, które byłyby za te zobowiązania solidarnie odpowiedzialne).

eprasa.pl 51a928c56c

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. d ustawy z 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 191)
- art. 55[1], art. 55[2], art. 55[4], art. 519, art. 888 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1071; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 507)

POWOŁANE INTERPRETACJE URZĘDOWE:

- interpretacja indywidualna Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 25 lutego 2026 r. (sygn. 0111-KDIB2--3.4014.762.2025.1.MD)

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

2 Zakup „pierwszego domu” w stanie surowym może być zwolniony z PCC – wyrok NSA

Nabywający swój „pierwszy dom” mogą skorzystać ze zwolnienia z PCC, także w przypadku gdy kupowany dom jednorodzinny jest w stanie surowym otwartym. Zwolnienie z podatku od czynności cywilnoprawnych przysługuje, jeśli „pierwszy dom” jest nabywany w celu zaspokojenia przyszłych potrzeb mieszkaniowych i są spełnione pozostałe warunki zwolnienia. Prawo do zwolnienia z PCC z tytułu nabycia „pierwszego domu” nie jest uzależnione od uzyskania pozwolenia na użytkowanie w dacie nabycia. Tak orzekł NSA w wyroku z 23 stycznia 2026 r. (sygn. akt III FSK 964/25).

Stan faktyczny

Sprawa dotyczyła osób fizycznych, które nabyły prawo własności budynku mieszkalnego jednorodzinnego. W dacie zakupu budynek znajdował się w stanie surowym otwartym, a więc nie był jeszcze gotowy do użytkowania.

Kupujący wystąpili o stwierdzenie nadpłaty w podatku od czynności cywilnoprawnych, powołując się na zwolnienie przewidziane w art. 9 pkt 17 ustawy z 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (dalej: ustawa o PCC). Przepis ten dotyczy m.in. sprzedaży prawa własności lokalu mieszkalnego albo budynku mieszkalnego jednorodzinnego, jeżeli kupującymi są osoby fizyczne, którym w dniu sprzedaży i przed tym dniem nie przysługiwało takie prawo ani udział w takim prawie, z wyjątkiem udziału do 50% nabytego w drodze dziedziczenia.

eprasa.pl 51a928c56c

Istota sporu sprowadzała się do tego, czy budynek mieszkalny jednorodzinny w trakcie budowy, znajdujący się w stanie surowym otwartym, może korzystać ze zwolnienia z PCC jako „pierwszy dom".

Stanowisko organu podatkowego

Organy podatkowe odmówiły stwierdzenia nadpłaty w PCC.

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Warszawie uznał, że zwolnienie nie ma zastosowania, ponieważ w dniu nabycia budynek nie nadawał się do użytkowania. Zdaniem organu nieruchomość nie mogła służyć zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych, skoro nie uzyskano pozwolenia na użytkowanie ani nie dokonano zawiadomienia o zakończeniu budowy.

Organ przyjął, że dopiero budynek, który może być użytkowany zgodnie z przepisami prawa budowlanego, spełnia warunki uznania go za budynek mieszkalny jednorodzinny na potrzeby zwolnienia z PCC.

Stanowisko WSA

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie uchylił decyzję organu. Uznał, że organ zbyt wąsko zinterpretował pojęcie budynku mieszkalnego jednorodzinnego. Sąd wskazał, że dla zastosowania zwolnienia z art. 9 pkt 17 ustawy o PCC nie można automatycznie uzależniać statusu budynku mieszkalnego jednorodzinnego od zakończenia budowy, pozwolenia na użytkowanie albo zawiadomienia o zakończeniu budowy.

Zdaniem sądu istotne znaczenie ma przeznaczenie budynku, czyli jego funkcja mieszkaniowa. Jeżeli obiekt ma służyć zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, to nie można wykluczać zwolnienia, tylko dlatego że w dniu zakupu znajduje się jeszcze na etapie budowy.

Stanowisko NSA

Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną Dyrektora IAS w Warszawie.

NSA potwierdził, że nabycie prawa własności budynku mieszkalnego jednorodzinnego w stanie surowym może korzystać ze zwolnienia z PCC na podstawie art. 9 pkt 17 ustawy o PCC, jeżeli spełnione są pozostałe warunki tego zwolnienia.

Sąd podkreślił, że przepis ten został wprowadzony po to, aby ułatwić osobom fizycznym zakup pierwszego mieszkania lub domu z rynku wtórnego na preferencyjnych warunkach. Wykładnia zwolnienia powinna więc uwzględniać jego cel, a nie prowadzić do nieuzasadnionego zawężania zakresu preferencji.

eprasa.pl 51a928c56c

NSA wskazał, że pojęcia z prawa budowlanego funkcjonują przede wszystkim w ramach tej gałęzi prawa. Ich automatyczne przenoszenie do prawa podatkowego jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy ustawodawca wyraźnie do tego odsyła. W art. 9 pkt 17 ustawy o PCC takiego jednoznacznego odesłania nie ma.

Sąd rozdzielił dwie kwestie: funkcję budynku oraz możliwość jego użytkowania. Budynek mieszkalny jednorodzinny może być przeznaczony do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych, nawet jeśli w dacie nabycia nie można jeszcze formalnie w nim zamieszkać. Możliwość przystąpienia do użytkowania jest kwestią wtórną wobec przeznaczenia budynku.

NSA zauważył również, że przepisy prawa budowlanego same posługują się pojęciem „budynku mieszkalnego jednorodzinnego" jeszcze przed momentem przystąpienia do jego użytkowania. Oznacza to, że status takiego budynku nie powstaje dopiero z chwilą uzyskania pozwolenia na użytkowanie albo zakończenia budowy.

W konsekwencji NSA uznał, że organ błędnie przyjął, iż sprzedaż budynku mieszkalnego jednorodzinnego w stanie surowym nie może korzystać ze zwolnienia z PCC. Skoro podatek został zapłacony mimo spełnienia warunków zwolnienia, mogła powstać nadpłata podlegająca stwierdzeniu.

Od redakcji

Orzeczenie ma duże znaczenie dla osób kupujących pierwszy dom, który w chwili zakupu nie jest jeszcze gotowy do zamieszkania.

NSA potwierdził korzystną dla podatników wykładnię, zgodnie z którą zwolnienie z PCC nie jest ograniczone wyłącznie do budynków już ukończonych i dopuszczonych do użytkowania. Kluczowe znaczenie ma funkcja i przeznaczenie budynku, a nie sam etap zaawansowania prac budowlanych.

W praktyce oznacza to, że zakup pierwszego domu w stanie surowym może korzystać ze zwolnienia z PCC, o ile nabywcy spełniają warunki podmiotowe przewidziane w art. 9 pkt 17 ustawy o PCC.

Wyrok ogranicza możliwość formalistycznego podejścia organów podatkowych, które uzależniały zastosowanie zwolnienia od pozwolenia na użytkowanie albo zawiadomienia o zakończeniu budowy.

Dla podatników istotne będzie jednak prawidłowe wykazanie, że przedmiotem nabycia jest budynek mieszkalny jednorodzinny, a nie np. inny obiekt budowlany lub sama nieruchomość gruntowa z rozpoczętą inwestycją.

©℗

Rafał Styczyński
prawnik, doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych

eprasa.pl 51a928c56c

XII. ORDYNACJA PODATKOWA

1 Nie wszystkie miejsca prowadzenia działalności wymagają zgłoszenia NIP – wyrok NSA

Wynajmowane magazynki oraz powierzchnie ekspozycyjne i pomocnicze nie stanowią miejsc prowadzenia działalności gospodarczej w rozumieniu art. 5 ust. 2b pkt 2 ustawy z 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (dalej: ustawa o NIP) i nie podlegają zgłoszeniu identyfikacyjnemu w NIP-8. Tak orzekł NSA w wyroku z 13 stycznia 2026 r. (sygn. akt III FSK 1409/24).

Stan faktyczny

Sprawa dotyczyła spółki wpisanej do Krajowego Rejestru Sądowego, która korzystała z magazynków oraz powierzchni ekspozycyjnych wynajmowanych od podmiotów trzecich.

Miejsca te były wykorzystywane pomocniczo w ramach działalności gospodarczej spółki, m.in. do celów logistycznych, marketingowych lub ekspozycyjnych. Nie znajdowało się tam jednak zorganizowane zaplecze osobowo-rzeczowe spółki, nie przebywali w nich jej pracownicy uprawnieni do odbioru korespondencji, miejsca te nie pełniły również funkcji kontaktowej wobec organów podatkowych.

Spółka wystąpiła o interpretację indywidualną, pytając, czy takie magazynki i powierzchnie ekspozycyjne stanowią „miejsca prowadzenia działalności gospodarczej", których adresy należy zgłaszać w zgłoszeniu identyfikacyjnym albo aktualizacyjnym NIP-8.

Stanowisko organu podatkowego

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej uznał, że spółka ma obowiązek zgłoszenia tych miejsc w NIP-8.

Organ przyjął szerokie rozumienie pojęcia „miejsca prowadzenia działalności". Zdaniem Dyrektora KIS każde miejsce, w którym wykonywane są czynności pozostające w funkcjonalnym związku z działalnością gospodarczą podatnika, może być uznane za miejsce prowadzenia działalności.

W konsekwencji organ stwierdził, że skoro magazynki oraz powierzchnie ekspozycyjne są wykorzystywane przez spółkę w działalności gospodarczej, to ich adresy powinny zostać ujawnione w zgłoszeniu identyfikacyjnym lub aktualizacyjnym NIP-8.

eprasa.pl 51a928c56c

Stanowisko WSA

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie uchylił interpretację indywidualną. Uznał, że organ błędnie przyjął zbyt szerokie rozumienie obowiązków ewidencyjnych wynikających z ustawy o NIP. Sąd wskazał, że nie każde miejsce, w którym podatnik podejmuje czynności związane z działalnością gospodarczą, musi być traktowane jako miejsce prowadzenia działalności podlegające zgłoszeniu.

Zdaniem WSA istotne jest to, czy dane miejsce ma znaczenie ewidencyjne i komunikacyjne z punktu widzenia relacji podatnika z organami podatkowymi. Tymczasowe magazynki oraz niewielkie powierzchnie ekspozycyjne, zwłaszcza pozbawione personelu i zaplecza umożliwiającego kontakt z podatnikiem, nie spełniają tej funkcji.

Stanowisko NSA

Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną Dyrektora KIS. Wskazał, że wykładnia przepisów ustawy o NIP musi uwzględniać nie tylko ich literalne brzmienie, ale także funkcję i cel tej regulacji. Ustawa o NIP nie służy tworzeniu pełnej mapy wszystkich miejsc, w których podatnik wykonuje jakiekolwiek czynności związane z działalnością gospodarczą.

Celem tej ustawy jest przede wszystkim identyfikacja podatników i płatników na potrzeby systemu podatkowego oraz zapewnienie sprawnej komunikacji organów podatkowych z tymi podmiotami.

NSA podkreślił, że art. 5 ust. 2b pkt 2 ustawy o NIP mówi o „adresach miejsc prowadzenia działalności". Oznacza to, że chodzi o miejsca istotne z punktu widzenia ewidencji i kontaktu z podatnikiem, a nie o każdą lokalizację, w której znajduje się składnik infrastruktury wykorzystywanej przez przedsiębiorcę.

Sąd wskazał, że „adres prowadzenia działalności" ma znaczenie normatywne i został umieszczony w kontekście adresu kontaktowego z organami podatkowymi. Jego podanie ma umożliwić organom podatkowym skuteczny kontakt z podatnikiem.

NSA odwołał się także do regulacji dotyczących doręczeń. Skoro doręczenie osobie prawnej może następować w lokalu siedziby albo miejscu prowadzenia działalności, to takie miejsce powinno mieć zorganizowane zaplecze umożliwiające odbiór korespondencji przez osobę upoważnioną lub prokurenta.

Tymczasowe magazynki oraz powierzchnie ekspozycyjne w lokalach należących do innych podmiotów, pozbawione personelu i funkcji kontaktowej, nie spełniają tych kryteriów.

NSA zwrócił również uwagę, że przyjęcie stanowiska organu prowadziłoby do nadmiernego formalizmu. W praktyce podatnicy musieliby zgłaszać liczne lokalizacje wykorzystywane pomocniczo, np. miejsca ekspozycji lub przechowywania materiałów marketingowych. Taki obowiązek nie realizowałby celu ustawy o NIP, a jednocześnie powodowałby nieproporcjonalne obciążenie administracyjne.

eprasa.pl 51a928c56c

W konsekwencji NSA uznał, że wykorzystywane przez spółkę magazynki oraz powierzchnie ekspozycyjne nie stanowią miejsc prowadzenia działalności gospodarczej, których adresy podlegają zgłoszeniu w NIP-8.

Od redakcji

Wyrok ma istotne znaczenie dla podmiotów prowadzących działalność w modelu rozproszonym, zwłaszcza korzystających z cudzej infrastruktury do celów marketingowych, ekspozycyjnych lub pomocniczych.

NSA potwierdził, że obowiązek zgłaszania miejsc prowadzenia działalności w NIP-8 nie obejmuje każdej lokalizacji wykorzystywanej w działalności gospodarczej. Decydujące znaczenie ma nie sam fakt wykorzystywania danej przestrzeni, ale jej znaczenie ewidencyjne i komunikacyjne.

W praktyce oznacza to, że magazynki, punkty ekspozycyjne, miejsca przechowywania materiałów reklamowych czy inne lokalizacje pomocnicze nie muszą automatycznie podlegać zgłoszeniu w NIP-8.

Kluczowe będzie ustalenie, czy w danym miejscu istnieje zorganizowane zaplecze osobowo-rzeczowe pozwalające traktować je jako realne miejsce prowadzenia działalności oraz punkt kontaktu z organami podatkowymi.

Orzeczenie ogranicza ryzyko nadmiernego formalizmu i potwierdza, że obowiązki ewidencyjne podatników powinny być interpretowane zgodnie z celem ustawy o NIP oraz zasadą proporcjonalności.

©℗

Rafał Styczyński
prawnik, doradca podatkowy, autor licznych publikacji podatkowych

DGP | Dziennik Gazeta Prawna SKLEP INFOR INFOR akademia

KONFERENCJA STACJONARNA

V Ogólnopolskie Forum Biur Rachunkowych 2026

16 września 2026 Warszawa

• Znakomici eksperci • Praktyczna wiedza
• Stoły dyskusyjne • Networking

Szczegóły na: **www.sklep.infor.pl** | Kontakt: **szkolenia@infor.pl 22 212 13 14**

PARTNERZY: COMARCH wfirma saldeosmart Nest! BANK ORGANIZATOR: INFOR

eprasa.pl 51a928c56c

POLECAMY

w następnych numerach MONITORA księgowego:

- Działalność influencerów – zasady opodatkowania
- Doszkalanie pracowników i przedsiębiorcy w kosztach i przychodach
- Fundacje i stowarzyszenia – rozliczenia podatkowe i ewidencja
- Czy można odliczyć VAT od zakupu mieszkania na potrzeby prowadzonej działalności
- Czy wykonywanie usług księgowych przez wspólnika na rzecz spółki podlega VAT
- Jak ująć w księgach rachunkowych spółki z o.o. nabycie udziałów własnych w celu ich umorzenia w związku z rezygnacją wspólnika z uczestnictwa w spółce

Nowości w INFORLEX:

- książka: „Zatrudnianie cudzoziemców 2026. Nowe zasady i procedury"
- książka: „BHP w firmie. Obowiązki pracodawców"
- wideo: Kawa z INFORLEX. AI w księgowości i w biurach rachunkowych
- wideo: Klasyfikacja budżetowa 2027 – rewolucja czy ewolucja finansów publicznych
- „Poradnik Rachunkowości Budżetowej" nr 6: Centralny Rejestr Umów JSFP – 167 pytań i odpowiedzi
- „Poradnik Gazety Prawnej" nr 6: Restrukturyzacja firmy w praktyce

PRENUMERATA 2026

MONITOR księgowego
w wersji PREMIUM (papier + e-wydanie)
Abonament na 12 miesięcy w cenie 1315 zł
w wersji STANDARD (e-wydanie)
Abonament na 12 miesięcy w cenie 1150 zł

POLECAMY RÓWNIEŻ miesięczniki:

MONITOR prawa pracy i ubezpieczeń
w wersji PREMIUM (papier + e-wydanie)
Abonament na 12 miesięcy w cenie 1205 zł

BIULETYN VAT
w wersji PREMIUM (papier + e-wydanie)
Abonament na 12 miesięcy w cenie 1205 zł

www.sklep.infor.pl
801 626 666, 22 761 30 30
bok@infor.pl

INFOR
Zał. R. Pieńkowski w 1987 r.

Grupa INFOR PL

Prezes Zarządu
Ryszard Pieńkowski

INFOR PL Spółka Akcyjna
01-066 Warszawa, ul. Burakowska 14
www.infor.pl

Dyrektor Centrum Wydawniczego
Grzegorz Błażejczyk
grzegorz.blazejczyk@infor.pl

Redaktor naczelna
Ewa Sławińska
ewa.slawinska@infor.pl

Zespół redakcyjny
Paweł Muż – zastępca redaktora naczelnego
Agata Pinzuł – redaktor
Katarzyna Wojciechowska – redaktor
Edyta Wojtecka – redaktor graficzna
Agnieszka Wójcik – sekretarz redakcji, korekta

Adres redakcji:
01-066 Warszawa, ul. Burakowska 14
www.inforlex.pl/ewydania

Biuro Reklamy:
Ewa Gromek
e-mail: ewa.gromek@infor.pl
tel. 510 024 764

Zamówienia na prenumeratę:
Biuro Obsługi Klienta
01-066 Warszawa, ul. Burakowska 14
tel. 22 761 30 30, 801 626 666
e-mail: bok@infor.pl
www.sklep.infor.pl

Copyright by INFOR PL S.A. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy w całości lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej.
Ⓒ – znak zastrzeżenia praw autorskich;
Ⓟ – znak odpłatności;
ⒸⓅ – dwa znaki przy artykule oznaczają możliwość jego dalszego wykorzystania wyłącznie po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem (www.infor.pl/licencje) i w zgodzie z Regulaminem korzystania z artykułów redakcyjnych.

INFOR PL S.A. jest podatnikiem VAT
NIP 118-00-93-066

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów oraz zwrotu materiałów zamówionych, a niezatwierdzonych do druku. Materiałów niezamówionych nie zwracamy. Nie ponosimy odpowiedzialności za treść reklam zamieszczonych na łamach.

Nakład 14 200 egz.

eprasa.pl 51a928c56c

INFOR
Zał. R. Pieńkowski w 1987 r.

102 PRAKTYCZNE INSTRUKCJE I PROCEDURY DLA KSIĘGOWYCH

Książka z serwisem online bazuje na zestawie 102 praktycznych instrukcji objaśniających wybrane procedury podatkowe, księgowe, kadrowe oraz z dziedziny prawa cywilnego i gospodarczego.

KORZYŚCI:

- powiązane z instrukcjami **kalkulatory, formularze, wskaźniki, materiały wideo i akty prawne**
- **narzędzia** pozwalają w pełni skorzystać z procedur lub schematów postępowania
- **funkcjonalna wyszukiwarka** ułatwia wyszukanie odpowiedniej instrukcji i materiałów dodatkowych
- **wideoporady** pozwalają na pogłębienie wiedzy na temat wyjaśniony w instrukcji

Szczegóły na **sklep.infor.pl**

Biuro Obsługi Klienta: 22 761 30 30, 801 626 666 bok@infor.pl

eprasa.pl 51a928c56c

INFOR
Zał. R. Pieńkowski w 1987 r.

Najnowsze zmiany w VAT 2026

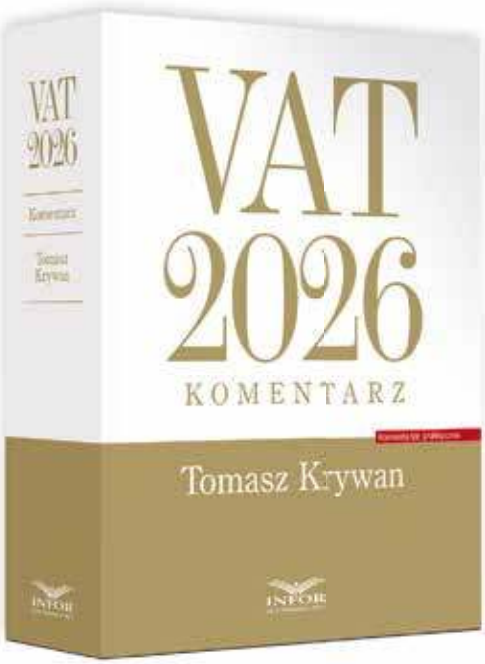

Publikacja zawiera praktyczne omówienie każdego przepisu ustawy o podatku od towarów i usług. Uwzględnia zmiany, które weszły w życie **1 stycznia, 1 lutego i 1 kwietnia 2026 r.**, związane m.in.: z wprowadzeniem obowiązkowego KSeF, oraz ich wpływ na dotychczasowe zasady rozliczeń VAT. Komentarz zawiera również praktyczne tabele i niemal 300 przykładów pokazujących, jak rozliczać VAT (w tym, jak wypełniać JPK_VAT).

Najnowsze zmiany dotyczą m.in.:

- zasad wystawiania i doręczania faktur w **KSeF**,
- zasad rozliczania **faktur korygujących**,
- przechowywania faktur i wystawiania ich duplikatów po **wprowadzeniu KSeF**,
- anulowania faktur i zwrotu VAT,
- dokumentowania i rozliczania faktur dla **rolników ryczałtowych**,
- podniesienia **limitu zwolnienia podmiotowego**.

Szczegóły na: **sklep.infor.pl**

W SERII POLECAMY:

PIT 2026
Komentarz

CIT 2026
Komentarz

Biuro Obsługi Klienta: 22 761 30 30, 801 626 666 bok@infor.pl

DODATEK INTERNETOWY

MK MONITOR księgowego

INFORLEX
KOMPLEKSOWA BAZA WIEDZY

MONITOR księgowego **lipiec 2026**

MONITOR Biur Rachunkowych

1. **Czy biuro rachunkowe może wysyłać faktury do KSeF bez każdorazowej akceptacji klienta** 2
2. **Jakie zapisy w aneksie dotyczącym KSeF oddzielą odpowiedzialność biura rachunkowego od odpowiedzialności klienta** 4
3. **Informator dla klientów biur rachunkowych – kalendarium wydarzeń – lipiec 2026 r.** 7

Więcej czasu na przesłanie JPK_KR_PD 7
Koniec zwolnienia z cła dla przesyłek o niewielkiej wartości 8
Koniec obniżki VAT na paliwa 8
Jeden urząd skarbowy dla podatku od gier i podatku akcyzowego w województwie małopolskim 9
Elektronizacja wniosków o przyznanie i wypłatę zasiłków z ubezpieczenia społecznego 9
Więcej uprawnień dla Inspektorów Państwowej Inspekcji Pracy 10
Interpretacje indywidualne Głównego Inspektora Pracy – nowa ochrona dla pracodawców 10
Wyższe kary dla pracodawców za wykroczenia przeciwko prawom pracownika 11
Certyfikaty dla wykonawców zamówień publicznych 12
Nowy wzór formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego 12
Elektroniczny dostęp do rejestru fundacji rodzinnych 13
Dodatkowe obowiązki pracodawców wobec pracowników w czasie upałów 13
Rozliczanie PIT przez polskich marynarzy zatrudnionych na statkach norweskich – interpretacja ogólna MF 14
Opodatkowanie przychodów z ustawowej waloryzacji środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym – MF wydał objaśnienia podatkowe 15

eprasa.pl 51a928c56c

1 Czy biuro rachunkowe może wysyłać faktury do KSeF bez każdorazowej akceptacji klienta

PROBLEM

Jesteśmy biurem rachunkowym świadczącym usługi księgowe dla klienta prowadzącego działalność gospodarczą. Klient zlecił nam kompleksową obsługę jego faktur sprzedażowych, w tym ich wystawianie i przesyłanie do Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) w jego imieniu. W tym celu udzielił nam stosownego upoważnienia i dostępu do systemu. Nasz model współpracy wygląda następująco: klient przekazuje nam dane niezbędne do wystawienia faktury (dane nabywcy, zakres usługi lub towaru, kwoty), a my na tej podstawie przygotowujemy fakturę i przesyłamy ją bezpośrednio do KSeF. Czy po udzieleniu ogólnego upoważnienia do KSeF biuro rachunkowe może wysyłać faktury do systemu bez każdorazowej, odrębnej akceptacji klienta?

RADA

Tak, biuro rachunkowe może wysyłać faktury do KSeF bez każdorazowej akceptacji klienta, jeżeli klient nadał mu odpowiednie uprawnienie do wystawiania faktur w KSeF oraz przekazuje dane niezbędne do ich sporządzenia. Ani przepisy ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT), ani oficjalne wyjaśnienia dotyczące KSeF nie przewidują obowiązku odrębnego zatwierdzania każdej faktury przez klienta przed jej wysłaniem do systemu. Taki obowiązek może jednak wynikać z umowy zawartej z klientem, procedury obiegu dokumentów albo z indywidualnych ustaleń stron.

UZASADNIENIE

Wątpliwość opisana w pytaniu pojawia się w praktyce biur rachunkowych stosunkowo często. Wraz z wprowadzeniem KSeF czynność wystawienia faktury nabrała bowiem nowego znaczenia prawnego. To, kto i na jakiej podstawie może ją wykonać w imieniu podatnika, regulują zarówno przepisy ustawy o VAT, jak i zasady funkcjonowania samego systemu.

KSeF jako system oparty na uprawnieniach i rola biura rachunkowego

KSeF umożliwia podatnikowi nadanie uprawnień do działania w systemie osobom trzecim i podmiotom zewnętrznym, w tym biurom rachunkowym. Zakres tych uprawnień może obejmować wystawianie faktur, ich przeglądanie, zarządzanie uprawnieniami oraz nadawanie dalszych uprawnień, co wprost wynika z materiałów przygotowanych przez MF

eprasa.pl 51a928c56c

pt. „KSeF krok po kroku – księgowi". Model, w którym biuro rachunkowe otrzymuje uprawnienie do wystawiania faktur w imieniu obsługiwanego podatnika, jest zatem przewidziany w oficjalnych zasadach działania systemu.

Uprawnienie do wystawiania faktur ma przy tym charakter samodzielny. W oficjalnych wyjaśnieniach MF pt. „Uprawnienia i autoryzacja" wskazano, że biuro rachunkowe może uzyskać wyłącznie to uprawnienie, bez dostępu do przeglądania faktur klienta. Nie jest ono elementem szerszego dostępu do dokumentacji podatnika, lecz odrębną podstawą do wykonania konkretnej czynności w systemie.

Ministerstwo Finansów w bazie Eureka (ID 579509) potwierdza przy tym, że jedynym warunkiem wystawienia faktury w KSeF w imieniu podatnika jest posiadanie stosownego uprawnienia i prawidłowe uwierzytelnienie się w systemie. Przepisy nie przewidują dodatkowego wymogu uzyskiwania od podatnika każdorazowej zgody na wysyłkę pojedynczej faktury. Nadając biuru rachunkowemu uprawnienie do wystawiania faktur, klient upoważnia je do działania w tym zakresie w sposób ciągły. Przekazanie danych do faktury należy traktować jako zlecenie jej wystawienia i przesłania, o ile taki model wynika z umowy lub utrwalonej praktyki stron.

Odpowiedzialność stron i zalecenia dla bezpieczeństwa współpracy

Brak ustawowego obowiązku każdorazowej akceptacji nie oznacza jednak, że klient nie odpowiada za prawidłowość faktur dokumentujących jego sprzedaż. To po stronie klienta pozostaje odpowiedzialność za rzeczywisty przebieg transakcji, prawidłowość danych nabywcy, przedmiot sprzedaży, podstawę opodatkowania, stawkę VAT, kwotę podatku oraz termin wystawienia faktury. Biuro rachunkowe wykonuje czynności w imieniu klienta, ale nie staje się podatnikiem z tytułu sprzedaży udokumentowanej fakturą. Z tego względu dla bezpieczeństwa obu stron zasady współpracy powinny zostać jasno opisane w umowie z klientem albo w procedurze obiegu dokumentów. W szczególności warto wskazać, że klient odpowiada za przekazanie kompletnych i prawidłowych danych do faktury, a przekazanie tych danych stanowi zlecenie wystawienia i przesłania faktury do KSeF. Taki zapis ogranicza ryzyko sporu, czy biuro rachunkowe było uprawnione do wysłania konkretnej faktury bez dodatkowego potwierdzenia. Strony mogą również umownie wprowadzić obowiązek akceptacji określonych faktur. Może to dotyczyć np. faktur korygujących, faktur o wartości przekraczającej określony limit, faktur dotyczących transakcji zagranicznych, faktur zaliczkowych albo dokumentów nietypowych. Taki obowiązek będzie jednak wynikał z uzgodnień stron, a nie bezpośrednio z ustawy o VAT ani z zasad działania KSeF.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 106nb ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

eprasa.pl 51a928c56c

2 Jakie zapisy w aneksie dotyczącym KSeF oddzielą odpowiedzialność biura rachunkowego od odpowiedzialności klienta

PROBLEM

Jesteśmy biurem rachunkowym świadczącym usługi księgowe na rzecz klientów prowadzących działalność gospodarczą. W związku z wdrożeniem obowiązkowego Krajowego Systemu e-Faktur (KSeF) planujemy zawierać z klientami aneksy do dotychczasowych umów o świadczenie usług księgowych. Jakie zapisy powinien zawierać taki aneks, aby należycie zabezpieczał interesy biura rachunkowego i ograniczał ryzyko odpowiedzialności za okoliczności zależne od klienta albo od działania systemu?

RADA

Aneks powinien precyzyjnie określać zakres czynności wykonywanych przez biuro, zasady nadawania uprawnień w KSeF, odpowiedzialność klienta za przekazywane dane, terminy przekazywania informacji, procedurę akceptacji faktur, zasady postępowania w przypadku awarii KSeF oraz ograniczenie odpowiedzialności biura za okoliczności, na które nie ma ono wpływu.

UZASADNIENIE

Wprowadzenie obowiązkowego KSeF zmieniło nie tylko techniczny sposób wystawiania faktur, ale również organizację współpracy między klientem a biurem rachunkowym. Faktura ustrukturyzowana jest bowiem uznawana za wystawioną z chwilą jej przesłania do KSeF (art. 106na ust. 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług; dalej: ustawa o VAT). Zatem wysłanie faktury przez biuro to czynność prawna o skutkach podatkowych, a nie tylko techniczna obsługa systemu. Dotychczasowe umowy o obsługę księgową zazwyczaj nie regulują tych relacji. Aneks do umowy powinien to zmienić. Przedstawiamy, jakie zapisy powinny znaleźć się w aneksie, z podziałem na trzy obszary: odpowiedzialność za dane i zakres czynności, uprawnienia w systemie oraz postępowanie w razie awarii.

1. Zakres czynności biura i odpowiedzialność za dane

Aneks musi rozróżniać, czy biuro jedynie księguje faktury pobrane z KSeF, czy również je wystawia i wysyła w imieniu klienta. Od tego zależy zakres odpowiedzialności. Zapisy w tym zakresie powinny obejmować:

eprasa.pl 51a928c56c

- **Zakres czynności biura** – aneks musi jednoznacznie wymieniać, które czynności biuro wykonuje w KSeF: wystawianie faktur, wysyłkę do systemu, pobieranie faktur od kontrahentów, weryfikację formalną dokumentów, księgowanie oraz archiwizację UPO i numerów KSeF. Biuro wystawiające i wysyłające faktury ponosi bowiem inne ryzyko niż biuro, które jedynie je księguje. Jeśli aneks tego nie rozróżnia, zakres odpowiedzialności biura może zostać rozszerzony wbrew intencji stron.
- **Odpowiedzialność za dane do faktury** – biuro nie jest stroną transakcji i działa wyłącznie na podstawie informacji otrzymanych od klienta. Może sprawdzić, czy faktura jest formalnie kompletna, ale nie ocenia, czy stawka VAT odpowiada klasyfikacji świadczenia ani czy cena odpowiada umowie z kontrahentem. Aneks powinien wprost przesądzać, że klient odpowiada za prawidłowość i kompletność wszystkich przekazanych danych, czyli: nabywcy, przedmiotu sprzedaży, podstawy opodatkowania, stawki VAT, kwoty podatku, dat i warunków płatności.
- **Zlecenie wystawienia faktury** – przekazanie kompletnych danych powinno stanowić zlecenie wystawienia faktury i jej przesłania do KSeF. Eliminuje to wątpliwość, czy biuro potrzebuje dodatkowego zatwierdzenia klienta przed wysyłką.
- **Terminy przekazywania danych** – terminy realizacji należy liczyć od momentu wpłynięcia kompletnych i prawidłowych danych, a nie od złożenia zlecenia. Biuro nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie ani za konieczność korekty wynikającą z danych przekazanych przez klienta z opóźnieniem lub błędnie.

2. Uprawnienia w KSeF i procedura akceptacji faktur

Ministerstwo Finansów potwierdziło, że można nadać biuru samo uprawnienie do wystawiania faktur bez dostępu do ich przeglądania:

- **Nadanie i utrzymanie uprawnień w KSeF** – biuro może działać w KSeF wyłącznie w granicach uprawnień nadanych przez klienta. Ministerstwo Finansów potwierdziło, że można nadać biuru samo uprawnienie do wystawiania faktur bez dostępu do ich przeglądania. Aneks powinien zobowiązać klienta do nadania, utrzymywania i aktualizowania uprawnień przez cały czas trwania umowy oraz wprost zwalniać biuro z odpowiedzialności za niewykonanie usługi z powodu braku, cofnięcia lub ograniczenia tych uprawnień. Bez tego zapisu biuro może odpowiadać za opóźnienie, którego źródłem jest wyłącznie zaniechanie klienta.
- **Procedura akceptacji faktur przed wysyłką** – jeśli klient chce zachować kontrolę nad określonymi fakturami (np. korektami, zaliczkami, fakturami ponad ustalony limit), aneks powinien to wyraźnie określać, wraz z terminem zatwierdzenia i skutkiem jego przekroczenia. Biuro nie powinno automatycznie przyjmować odpowiedzialności za merytoryczną ocenę transakcji ani za zastosowanie określonej stawki VAT, jeżeli nie wynika to wyraźnie z zakresu umowy.

eprasa.pl 51a928c56c

- **Osoby uprawnione do kontaktu** – klient powinien wskazać w aneksie osoby upoważnione do zlecania wystawienia faktur, zatwierdzania dokumentów i podejmowania decyzji w sytuacjach awaryjnych. Jeśli biuro może otrzymywać dyspozycje od dowolnego pracownika klienta, ryzyko błędów i sporów rośnie.

3. Awaria KSeF, systemy zewnętrzne i archiwizacja

Za awarię publicznego systemu teleinformatycznego żadna ze stron nie odpowiada, jednak musi to z aneksu wprost wynikać:

- **Procedura awaryjna i offline** – Ministerstwo Finansów przewiduje dwa tryby działania poza KSeF. W razie awarii ogłoszonej w Biuletynie Informacji Publicznej fakturę wystawioną w trybie awaryjnym należy dosłać do systemu w ciągu 7 dni roboczych od jej zakończenia. W przypadku tzw. całkowitej awarii faktur nie dosyła się w ogóle. Aneks powinien określać: kto monitoruje komunikaty Ministerstwa Finansów i decyduje o zastosowaniu właściwego trybu awaryjnego, w jaki sposób faktura trafia do nabywcy poza KSeF, kto dostarcza biuru dane do późniejszego dosłania faktury.
- **Wyłączenie odpowiedzialności za systemy zewnętrzne** – biuro powinno być wprost zwolnione z odpowiedzialności za skutki awarii KSeF, niedostępności systemów Ministerstwa Finansów, błędów oprogramowania zewnętrznego i problemów z systemami informatycznymi klienta. Biuro odpowiada za należytą staranność przy wykonaniu powierzonych czynności, a nie za to, czy publiczny system teleinformatyczny działa.
- **Archiwizacja UPO i numerów KSeF** – aneks powinien określać, czy biuro ma obowiązek pobierać i przechowywać potwierdzenia wysyłki, czy tylko udostępniać je na żądanie klienta, z określeniem terminu i formy przechowywania. Dowód przesłania faktury do KSeF i nadania jej numeru może mieć znaczenie przy ustalaniu, czy faktura została skutecznie wystawiona i kiedy nastąpiło jej otrzymanie przez nabywcę.
- **Zasady korekt faktur** – jeśli błąd w fakturze wynika z danych przekazanych przez klienta, klient powinien być zobowiązany do niezwłocznego przekazania danych do korekty. Biuro nie ponosi odpowiedzialności za konieczność korekty faktury wystawionej na podstawie błędnych lub spóźnionych danych.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 106na ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

©℗

Rafał Styczyński
doradca podatkowy, właściciel kancelarii doradztwa podatkowego,
autor licznych publikacji z dziedziny podatków

eprasa.pl 51a928c56c

3 Informator dla klientów biur rachunkowych – kalendarium wydarzeń – lipiec 2026 r.

1 lipca 2026 r.

Więcej czasu na przesłanie JPK_KR_PD

Od 1 lipca 2026 r. znowelizowano przepisy ustawy o PIT i ustawy o CIT regulujące terminy przesyłania ksiąg rachunkowych w formacie JPK_KR_PD. Po zmianie podatnicy:

- CIT mają obowiązek przesyłania JPK_KR_PD do końca siódmego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego albo obrotowego; przed zmianą należało to robić do końca trzeciego miesiąca po zakończeniu roku podatkowego albo obrotowego,
- PIT mają obowiązek przesłania JPK_KR_PD do 31 lipca roku następującego po roku podatkowym; przed zmianą należało to zrobić do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym.

Obowiązek przesyłania ksiąg rachunkowych w strukturze JPK został wprowadzony od 1 stycznia 2025 r. i rozłożony – w zależności od statusu podatnika – na kilka lat. Za:

- 2025 r. – JPK_KR_PD mają obowiązek przesłać podatkowe grupy kapitałowe i podatnicy o przychodach powyżej 50 mln euro; dla tej grupy podatników termin złożenia JPK_KR_PD za 2025 r. został wydłużony do 31 lipca 2026 r. na mocy rozporządzenia wydanego w tej sprawie przez Ministra Finansów 16 lutego 2026 r.,
- 2026 r. – JPK_KR_PD będą mieli obowiązek przesłać podatnicy składający JPK_V7M,
- 2027 r. JPK_KR_PD będą mieli obowiązek przesłać podatnicy rozliczający VAT kwartalnie w ramach JPK_V7K oraz pozostali podatnicy.

UWAGA! Warto zwrócić uwagę, że wydłużony termin składania plików JPK przez podatników podatków dochodowych obejmuje tylko podatników PIT i CIT prowadzących księgi rachunkowe. Nie dotyczy podatników prowadzących podatkową księgę przychodów i rozchodów albo ewidencję przychodów na potrzeby ryczałtu ewidencjonowanego. Tacy podatnicy pliki JPK_PKPIR oraz JPK_EWP mają obowiązek przesyłać w terminie złożenia zeznania podatkowego, czyli do 30 kwietnia następnego roku podatkowego. Po raz pierwszy pliki JPK_PKPIR oraz JPK_EWP podatnicy prześlą w 2027 r. za 2026 r. Obowiązek ten obejmie czynnych podatników VAT rozliczających się miesięczne. Pozostali podatnicy prześlą JPK_PKPIR oraz JPK_EWP dopiero w 2028 r. za 2027 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1, art. 2 i art. 5 ustawy z 15 maja 2026 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 16 lutego 2026 r. w sprawie przedłużenia terminów przesyłania ksiąg rachunkowych w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych (Dz.U. z 2026 r. poz. 188)

eprasa.pl 51a928c56c

1 lipca 2026 r.

Koniec zwolnienia z cła dla przesyłek o niewielkiej wartości

Od 1 lipca 2026 r. przesyłki o niewielkiej wartości, czyli przesyłki o wartości rzeczywistej do 150 euro, nie podlegają już zwolnieniu z cła. W okresie od 1 lipca 2026 r. do 1 lipca 2028 r. podatnicy muszą zapłacić cło w wysokości 3 euro za każdą pozycję w takiej przesyłce, w przypadku gdy import towarów jest zwolniony z VAT zgodnie z art. 143 ust. 1 lit. ca dyrektywy 2006/112/WE (schemat IOSS) lub towary znajdują się w przesyłce pocztowej, jak zdefiniowano w art. 1 pkt 24 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/2446 do unijnego kodeksu celnego.

UWAGA! Biura rachunkowe obsługujące przedsiębiorców dokonujących zakupów na platformach spoza UE powinni poinformować swoich klientów o nowych kosztach, które będą musieli ponieść.

PODSTAWA PRAWNA:

- rozporządzenie Rady (UE) 2026/382 z 11 lutego 2026 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (WE) nr 1186/2009 ustanawiającego wspólnotowy system zwolnień celnych

ŹRÓDŁO:

- komunikat MF pt. „Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2026/1200 oraz wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące stosowania tymczasowych należności celnych 3 EUR w imporcie przesyłek o niskiej wartości" – opubl. 10 czerwca 2026 r. na gov.pl/web/ias-wroclaw

1 lipca 2026 r.

Koniec obniżki VAT na paliwa

Od 1 lipca 2026 r. przestała obowiązywać obniżona z 23% do 8% stawka VAT dla dostaw, wewnątrzwspólnotowego nabycia i importu:

1) benzyn silnikowych (CN 2710 12 45 lub 2710 12 49) oraz wyrobów powstałych ze zmieszania tych benzyn z biokomponentami, spełniających wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach,
2) olejów napędowych (CN 2710 19 42, 2710 19 44 i 2710 20 11) oraz wyrobów powstałych ze zmieszania tych olejów z biokomponentami, spełniających wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach,
3) biokomponentów stanowiących samoistne paliwa, spełniających wymagania jakościowe określone w odrębnych przepisach, przeznaczonych do napędu silników spalinowych - bez względu na kod CN.

UWAGA! Biura rachunkowe powinny poinformować swoich klientów o zakończeniu okresu, w którym mogli stosować obniżony VAT na paliwa. Klienci powinni uwzględnić ten fakt w swojej polityce cenowej.

eprasa.pl 51a928c56c

PODSTAWA PRAWNA:

- rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 12 czerwca 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług (Dz.U. z 2026 r. poz. 771)

1 lipca 2026 r.

Jeden urząd skarbowy dla podatku od gier i podatku akcyzowego w województwie małopolskim

Od 1 lipca 2026 r. w województwie małopolskim w sprawach podatku od gier oraz podatku akcyzowego właściwy jest jeden urząd skarbowy, tj. Urząd Skarbowy Kraków-Nowa Huta. Przed zmianą sprawy w zakresie obu tych podatków należały do właściwości dwóch urzędów skarbowych, tj. Urzędu Skarbowego Kraków-Nowa Huta i Urzędu Skarbowego w Nowym Sączu. Pod Urząd Skarbowy Kraków-Nowa Huta podlegały m.in. powiaty chrzanowski, krakowski, miechowski i myślenicki. Pod Urząd Skarbowy w Nowym Sączu podlegały m.in. powiaty bocheński, gorlicki i limanowski. Obecnie wszystkie powiaty w województwie małopolskim podlegają pod właściwość Urzędu Skarbowego Kraków-Nowa Huta.

UWAGA! Od 1 lipca 2026 r. wszelkie pisma podatkowe oraz deklaracje w zakresie podatku od gier sporządzane dla podatników z województwa małopolskiego należy kierować do Urzędu Skarbowego Kraków-Nowa Huta. Nie obowiązuje już podział na dwa urzędy skarbowe, w zależności od tego, z jakiego powiatu pochodzi podatnik. Sprawy prowadzone przed 1 lipca 2026 r. przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Nowym Sączu przejmuje Naczelnik Urzędu Skarbowego Kraków-Nowa Huta, przy czym wszystkie podjęte w tych sprawach czynności pozostają w mocy.

PODSTAWA PRAWNA:

- rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 20 maja 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie właściwości urzędów skarbowych i izb administracji skarbowej w zakresie podatku od gier (Dz.U. z 2026 r. poz. 678)
- rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 22 maja 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie właściwości urzędów skarbowych i izb administracji skarbowej w zakresie akcyzy (Dz.U. z 2026 r. poz. 691)

1 lipca 2026 r.

Elektronizacja wniosków o przyznanie i wypłatę zasiłków z ubezpieczenia społecznego

Od 1 lipca 2026 r. obowiązuje pełna elektronizacja wniosków o przyznanie i wypłatę zasiłków z ubezpieczenia społecznego.

UWAGA! Dzięki nowym przepisom płatnicy składek oraz obsługujące ich biura rachunkowe mogą przekazywać wnioski o przyznanie i wypłatę zasiłków z ubezpieczenia społecznego do ZUS w formie elektronicznej.

eprasa.pl 51a928c56c

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1–3 ustawy z 13 lutego 2026 r. o zmianie ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2026 r. poz. 441)

8 lipca 2026 r.

Więcej uprawnień dla Inspektorów Państwowej Inspekcji Pracy

Od 8 lipca 2026 r. zaczynają obowiązywać zmiany w zasadach działania Państwowej Inspekcji Pracy. Od tego dnia inspektorzy pracy będą uprawnieni do:

- przekształcania fikcyjnych kontraktów B2B i umów zleceń w umowy o pracę; warunkiem wydania decyzji w tej sprawie będzie wcześniejsze niewykonanie polecenia usunięcia istniejących naruszeń,
- żądania potrzebnej dokumentacji w formie elektronicznej,
- prowadzenia kontroli w trybie zdalnym, bez fizycznej obecności w siedzibie pracodawcy.

Pracodawcy, którzy dobrowolnie przekształcą umowy cywilnoprawne w umowy o pracę w ciągu 12 miesięcy od wejścia w życie znowelizowanych przepisów, nie będą podlegać odpowiedzialności wykroczeniowej z tego tytułu.

UWAGA! Podatnicy zatrudniający pracowników na umowach B2B i umowach zlecenia powinni:

- dokonać przeglądu umów cywilnoprawnych pod kątem cech stosunku pracy określonych w art. 22 Kodeksu pracy,
- zadbać o uporządkowanie i spójność dokumentacji pracowniczej, w tym wprowadzić mechanizmy kontroli wewnętrznej, które pozwolą na bieżące wychwytywanie niespójności danych,
- sprawdzić modele współpracy B2B oraz outsourcingu usług.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1 i art. 20 ustawy z 11 marca 2026 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 473)

ŹRÓDŁO:

- poradnik Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pt. „Reforma Państwowej Inspekcji Pracy. Najważniejsze informacje dla pracodawców" – opubl. 22 czerwca 2026 r. na gov.pl/web/rodzina

8 lipca 2026 r.

Interpretacje indywidualne Głównego Inspektora Pracy – nowa ochrona dla pracodawców

Od 8 lipca 2026 r. zacznie obowiązywać mechanizm ochronny dla pracodawców w postaci interpretacji indywidualnych Głównego Inspektora Pracy (GIP), wzorowanych na interpre-

eprasa.pl 51a928c56c

tacjach podatkowych wydawanych przez Krajową Informację Skarbową (KIS). Interpretacje te będą dotyczyły tego, czy dany stosunek prawny stanowi umowę o pracę w rozumieniu art. 22 § 1 Kodeksu pracy, czy też może być ukształtowany jako kontrakt cywilnoprawny (np. umowa B2B lub zlecenie). Interpretacje będą wydawane w formie decyzji administracyjnej, nie później niż w ciągu 30 dni od otrzymania kompletnego wniosku. Decyzja będzie zawierać ocenę stanowiska wnioskodawcy z przytoczeniem przepisów prawa i ich wykładni oraz uzasadnienie. GIP będzie zobowiązany do zamieszczenia wydanych interpretacji w Biuletynie Informacji Publicznej po usunięciu danych identyfikujących wnioskodawcę oraz inne podmioty wskazane w jej treści.

UWAGA! Interpretacja indywidualna GIP pozwoli pracodawcy uzyskać potwierdzenie, że stosowana przez niego forma zatrudnienia jest zgodna z prawem, co ograniczy ryzyko późniejszego kwestionowania umów przez inspektorów.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 1 i art. 20 ustawy z 11 marca 2026 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 473)

8 lipca 2026 r.

Wyższe kary dla pracodawców za wykroczenia przeciwko prawom pracownika

Od 8 lipca 2026 r. pracodawcy zapłacą wyższe kary za wykroczenia przeciwko prawom pracownika. Przykładowo, za wykroczenie polegające na zawarciu umowy cywilnoprawnej w warunkach, w których powinna być zawarta umowa o pracę, pracodawca zapłaci grzywnę w wysokości nawet 60 000 zł. Przed zmianą taka grzywna nie mogła przekroczyć 30 000 zł. Grzywna w wysokości nawet 60 000 zł będzie groziła pracodawcom także za niewypłacenie w ustalonym terminie wynagrodzenia za pracę lub innego świadczenia przysługującego pracownikowi albo uprawnionemu do tego świadczenia członkowi rodziny pracownika, bezpodstawne obniżanie wysokości tego wynagrodzenia lub świadczenia albo dokonywanie bezpodstawnych potrąceń.

Od 8 lipca 2026 r. umożliwiono inspektorom Państwowej Inspekcji Pracy przekształcanie umów B2B i umów zlecenia w umowy o pracę. W związku z tym od tego dnia poszerzono również katalog wykroczeń przeciwko prawom pracownika o przypadki naruszenia zakazu niekorzystnego traktowania pracownika w związku z wydaniem decyzji PIP stwierdzającej istnienie stosunku pracy. Ma to zapewnić realną ochronę pracownikom w sytuacjach, gdy pracodawca podejmuje wobec nich działania odwetowe lub represyjne.

UWAGA! Biura rachunkowe powinny poinformować swoich klientów o nowej wysokości kar za wykroczenia przeciwko prawom pracownika. Kary te wzrosną dwukrotnie. W przypadku stwierdzenia przez inspektorów PIP dużej liczby naruszeń, ich zapłata może się okazać bardzo dotkliwa dla finansów prowadzonej działalności gospodarczej.

eprasa.pl 51a928c56c

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 3 i art. 20 ustawy z 11 marca 2026 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 473)

12 lipca 2026 r.

Certyfikaty dla wykonawców zamówień publicznych

Od 12 lipca 2026 r. zaczną obowiązywać przepisy regulujące procedurę ubiegania się o certyfikat przez wykonawców zamówień publicznych. Określono w nich:

1) sposób składania wniosku o certyfikację wykonawców zamówień publicznych oraz innych dokumentów związanych z udzieleniem certyfikacji, a także sposób postępowania z wnioskiem o certyfikację i z tymi dokumentami przez podmiot udzielający certyfikacji,
2) szczegółowy sposób przeprowadzania procedury certyfikacji, w tym czynności wykonywanych w związku z umową zawieraną między podmiotem certyfikującym a wykonawcą,
3) sposób prowadzenia stałego nadzoru nad aktualnością ważności udzielonej certyfikacji oraz sposób ustalania terminów wykonywania czynności w ramach tego nadzoru,
4) szczegółowy sposób przeprowadzania aktualizacji ważności certyfikacji,
5) sposób ustalania wynagrodzenia podmiotu certyfikującego związanego z certyfikacją.

UWAGA! Certyfikaty przyznawane wykonawcom zamówień publicznych są ważne na terenie całej Unii Europejskiej. Certyfikacja umożliwia wykonawcy potwierdzenie, że nie podlega wykluczeniu z postępowania o udzielenie zamówienia oraz posiada zdolność do należytego wykonania zamówienia publicznego (np. określone doświadczenie czy zasoby techniczne).

PODSTAWA PRAWNA:

- rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 22 maja 2026 r. w sprawie sposobu składania wniosku o certyfikację wykonawców zamówień publicznych i postępowania z tym wnioskiem, szczegółowego sposobu przeprowadzania procedury certyfikacji, sposobu prowadzenia stałego nadzoru nad aktualnością ważności udzielonej certyfikacji i sposobu przeprowadzania jej aktualizacji oraz sposobu ustalania wynagrodzenia podmiotu certyfikującego związanego z certyfikacją (Dz.U z 2026 r. poz. 709)

21 lipca 2026 r.

Nowy wzór formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego

Od 21 lipca 2026 r. zacznie obowiązywać nowy wzór formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego. Zmiana jest spowodowana koniecznością dostosowania formularza do Polskiej Normy PN-F-01101:2017-10 „Bankowość i pokrewne usługi finansowe” oraz wprowadzeniem możliwości dokonywania wpłat

eprasa.pl 51a928c56c

grzywien nałożonych w drodze mandatu karnego przy wykorzystaniu formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego.

UWAGA! Podatnicy oraz biura rachunkowe mogą stosować dotychczasowy wzór formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego wraz z objaśnieniami przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie nowego wzoru, czyli nie dłużej niż do 21 stycznia 2027 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 8 kwietnia 2026 r. w sprawie wzoru formularza wpłaty gotówkowej oraz polecenia przelewu na rachunek organu podatkowego (Dz.U. z 2026 r. poz. 537)

29 lipca 2026 r.

Elektroniczny dostęp do rejestru fundacji rodzinnych

Od 29 lipca 2026 r. zaczną obowiązywać zmiany dotyczące rejestru fundacji rodzinnych. Umożliwią one podatnikom samodzielne pobranie w formie wydruku komputerowego informacji i zaświadczeń, których treść będzie odpowiadała aktualnemu i pełnemu odpisowi z rejestru fundacji rodzinnych. Aby tak się stało, Biuro Obsługi Interesantów Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim ma udostępniać na swojej stronie internetowej informację o adresie, pod którym jest dostępny system informatyczny umożliwiający złożenie wniosku elektronicznego o wydanie odpisu, wyciągu, zaświadczenia lub o udzielenie innych informacji dotyczących rejestru fundacji rodzinnych.

UWAGA! Każda osoba zainteresowana konkretną fundacją rodzinną ma prawo otrzymać odpisy, wypisy i zaświadczenia z rejestru fundacji rodzinnych. Jest to szczególne istotne dla podatników współpracujących z takimi fundacjami oraz biur rachunkowych je obsługujących. Dostęp online do rejestru umożliwia im samodzielne pozyskanie potrzebnych danych.

PODSTAWA PRAWNA:

- rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 22 kwietnia 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rejestru fundacji rodzinnych (Dz.U. z 2026 r. poz. 577)

Lipiec 2026 r.

Dodatkowe obowiązki pracodawców wobec pracowników w czasie upałów

Podczas letnich upałów pracodawcy mają dodatkowe obowiązki wobec pracowników. Muszą zapewnić pracownikom:

eprasa.pl 51a928c56c

- zimne napoje, gdy ci są zatrudnieni m.in.: przy pracach na otwartej przestrzeni przy temperaturze otoczenia powyżej 25°C oraz na stanowiskach pracy, na których temperatura spowodowana warunkami atmosferycznymi przekracza 28°C,
- odzież ochronną chroniącą przed zbyt wysoką temperaturą i promieniowaniem UV.

W przypadku wysokich temperatur na stanowiskach pracy pracodawcy powinni stosować środki ograniczające ich negatywne skutki, takie jak wentylatory, klimatyzatory, rolety czy żaluzje. Pracodawcy mogą również zadecydować o skróceniu czasu pracy podczas trwających upałów. Skrócenie czasu pracy może polegać również na ustanowieniu przerw w pracy wliczanych do czasu pracy.

UWAGA! Pracodawcy, którzy naruszą opisane obowiązki, popełnią wykroczenie przeciwko prawom pracownika. Od 8 lipca 2026 r. grzywna za takie wykroczenie wzrosła z kwot od 1000 zł do 30 000 zł do kwot od 2000 zł do 60 000 zł.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 232, art. 237[7] § 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 277; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 473)
- rozporządzenie Rady Ministrów z 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz.U. z 1996 r. Nr 60, poz. 279; ost.zm. Dz.U. z 2019 r. poz. 1160)
- art. 3 i art. 20 ustawy z 11 marca 2026 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2026 r. poz. 473)

Lipiec 2026 r.

Rozliczanie PIT przez polskich marynarzy zatrudnionych na statkach norweskich – interpretacja ogólna MF

MF wydał interpretację ogólną, w której potwierdził, że polscy marynarze zatrudnieni na statkach norweskich mogą korzystać z metody proporcjonalnego odliczenia, przewidzianej w konwencji o unikaniu podwójnego opodatkowania zawartej z Norwegią. MF rozwiał tym samym wątpliwości podatników, które wynikały ze sprzecznego stanowiska, jakie NSA zajmował w omawianej kwestii. Na możliwość stosowania przez polskich marynarzy polsko-norweskiej konwencji o unikaniu podwójnego opodatkowania oraz wynikającej z niej metody proporcjonalnego odliczenia NSA wskazał m.in. w wyroku z 9 stycznia 2024 r. (sygn. akt II FSK 451/21) oraz z 15 grudnia 2025 r. (sygn. akt II FSK 785/22). Odmienne stanowisko NSA zawarł m.in. w wyroku z 19 marca 2022 r. (sygn. akt II FSK 853/22).

UWAGA! Interpretacja ogólna MF pozwala biurom rachunkowym obsługującym marynarzy pracujących na statkach norweskich na zastosowanie w ich rozliczeniu rocznym ulgi abolicyjnej, o której mowa w art. 27g ustawy o PIT. Ulga ta wynosi 1360 zł.

eprasa.pl 51a928c56c

ŹRÓDŁO:

- interpretacja ogólna MF z 18 czerwca 2026 r., sygn. DD4.8201.2.2026 – opubl. w Dz.Urz. MFiG z 25 czerwca 2026 r. poz. 61

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 14 ust. 3 i art. 22 ust. 1 konwencji między Rzecząpospolitą Polską a Królestwem Norwegii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu oraz Protokół do tej Konwencji, podpisanej w Warszawie 9 września 2009 r. (Dz.U z 2010 r. Nr 134, poz. 899; ost.zm. Dz.U. z 2013 r. poz. 680)
- art. 27g ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

Lipiec 2026 r.

Opodatkowanie przychodów z ustawowej waloryzacji środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku bankowym – MF wydał objaśnienia podatkowe

MF wydał objaśnienia podatkowe, w których potwierdził, że przychody z waloryzacji środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych, dokonywanej na podstawie art. 59a ust. 5 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe oraz art. 13a ust. 5 ustawy z 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, należy zaliczyć do przychodów z kapitałów pieniężnych. Bank lub SKOK jako płatnicy mają obowiązek pobrać z tego tytułu 19% zryczałtowany podatek dochodowy.

UWAGA! Biura rachunkowe powinny poinformować klientów, którzy uzyskali lub uzyskają w przyszłości przychody z waloryzacji środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych, że nie muszą ich rozliczać w zeznaniu rocznym PIT-38. Należny podatek został już pobrany i odprowadzony przez bank albo SKOK.

ŹRÓDŁO:

- objaśnienia MF z 19 czerwca 2026 r. (sygn. DD11.8203.1.2026) – opubl. 23 czerwca 2026 r. na eureka.mf.gov.pl

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 59a ust. 5 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 38; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 13a ust. 5 ustawy z 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 595; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)
- art. 17 ust. 1 pkt 2 i art. 30a ust. 1 pkt 3 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 846)

©℗

Katarzyna Wojciechowska
prawnik, ekspert w zakresie podatków dochodowych, redaktor „MONITORA księgowego”

eprasa.pl 51a928c56c

WERSJA CYFROWA
CZYTAJ DUŻO WIĘCEJ GDZIE I KIEDY CHCESZ
inforlex.pl

INFOR
Zał. R. Pleńkowski w 1987 r.

MONITOR księgowego nr **7–8 (443–444)** lipiec–sierpień 2026

e-dodatek

Wskaźniki i stawki

codziennie aktualizowane na **www.inforlex.pl**

www.sklep.infor.pl ■ 801 626 666 ■ 22 761 30 30 ■ bok@infor.pl

Lipiec–sierpień 2026

Stan prawny na 22 czerwca 2026 r.

I. RACHUNKOWOŚĆ

1. Wymóg prowadzenia ksiąg rachunkowych w 2026 r. **4**
2. Obowiązek badania sprawozdań finansowych za 2026 r. **4**
3. Jednostka mikro, mała, średnia, duża oraz duża grupa według ustawy o rachunkowości **5**

II. PODATKI

1. Odsetki, zastaw skarbowy, kary porządkowe

1.1. ZMIANA! Odsetki ustawowe i odsetki za opóźnienie **7**
1.2. Odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych i składkowych **7**
1.3. Opłata prolongacyjna **7**
1.4. Zastaw skarbowy **8**
1.5. Kary porządkowe **8**

2. Podatek dochodowy od osób fizycznych

2.1. Skala podatkowa **8**
2.2. Kwota zmniejszająca podatek i kwota wolna od podatku **8**
2.3. Koszty uzyskania przychodów ze stosunku pracy, stosunku służbowego, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej **8**
2.4. Koszty uzyskania przychodów z praw autorskich **9**
2.5. Ryczałt za używanie przez pracowników samochodów służbowych do celów prywatnych **9**
2.6. Ulga dla młodych **9**
2.7. Ulga na powrót, ulga dla rodzin 4+ oraz ulga dla pracujących seniorów **10**
2.8. Ulgi w PIT – odliczenia od dochodu **10**
2.9. Ulgi w PIT – odliczenia od podatku **12**
2.10. Mały podatnik PIT **12**
2.11. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych – limity przychodów **13**

3. Podatek dochodowy od osób prawnych

3.1. Stawka podatku **13**
3.2. Mały podatnik CIT **14**
3.3. Limity dla sporządzania dokumentacji podatkowej transakcji z podmiotami powiązanymi **15**

ISSN 1731-5786

eprasa.pl 51a928c56c

4. Amortyzacja
4.1. Jednorazowa amortyzacja ... **15**
4.2. Tabela stawek amortyzacji ... **15**
5. VAT
5.1. Krajowe zwolnienie podmiotowe ... **20**
5.2. Zwolnienia podmiotowe w procedurze SME ... **20**
5.3. Mały podatnik VAT ... **21**
5.4. Ulga na zakup kasy rejestrującej ... **21**
5.5 Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów – wyłączenie z opodatkowania ... **22**
5.6. INTRASTAT – progi statystyczne ... **22**
5.7. Sprzedaż towarów na odległość ... **22**
6. Podatek od czynności cywilnoprawnych
6.1. Stawki podatku od czynności cywilnoprawnych ... **23**
7. Podatki lokalne
7.1. Podatek od nieruchomości ... **24**
7.2. Podatek od środków transportowych ... **25**
7.3. Podatek rolny ... **26**
7.4. Podatek leśny ... **26**
7.5. Opłata reklamowa ... **27**
7.6. Opłata od posiadania psów ... **27**
7.7. Opłata targowa, miejscowa i uzdrowiskowa ... **27**
8. Podatek od spadków i darowizn
8.1. Zwolnienie od podatku od spadków i darowizn dla osób najbliższych ... **27**
8.2. Kwota wolna od podatku od spadków i darowizn ... **28**
8.3. Skale podatku od spadków i darowizn ... **28**

III. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I ZDROWOTNE

1. Składki
1.1. Kwota rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i Fundusz Emerytur Pomostowych ... **29**
1.2. Ograniczenie podstawy wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ... **29**
1.3. Składki na ubezpieczenia za pracowników ... **29**
1.4. Składki na ubezpieczenie wypadkowe ... **29**
1.5. Składka na ubezpieczenie zdrowotne ... **31**
1.6. Składka na FGŚP ... **32**
1.7. Składka na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy ... **32**
1.8. Składka na Fundusz Emerytur Pomostowych ... **33**
1.9. Składki na ubezpieczenia osób prowadzących działalność ... **33**
1.10. Składki na ubezpieczenia osób rozpoczynających działalność gospodarczą ... **33**
1.11. Wysokość współczynnika do ustalenia najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących działalność gospodarczą tzw. mały ZUS plus ... **34**
1.12. Składki na pracownicze plany kapitałowe (PPK) ... **34**
1.13. Składki na ubezpieczenia społeczne pracowników młodocianych ... **34**
1.14. Składki na ubezpieczenia pracowników przebywających na urlopach wychowawczych ... **35**
1.15. ZMIANA! Składki na ubezpieczenie społeczne rolników (KRUS) ... **35**
1.16. ZMIANA! Składka na ubezpieczenie zdrowotne rolników ... **36**
1.17. ZMIANA! Wysokość składek na ubezpieczenia pomocnika rolnika ... **36**
2. Zasiłki
2.1. ZMIANA! Wskaźnik waloryzacji podstawy wymiaru zasiłku chorobowego ... **37**
2.2. Zasiłek pogrzebowy ... **37**

eprasa.pl 51a928c56c

2.3. Zasiłek rodzinny ... 37
2.4. Dodatki do zasiłku rodzinnego ... 37
2.5. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka ... 38
2.6. Świadczenia opiekuńcze ... 38
3. Emerytury i renty
3.1. Najniższe emerytury i renty ... 38
3.2. Kwota bazowa ... 39
3.3. Zawieszanie i zmniejszanie świadczeń emerytów i rencistów ... 39
3.4. Kwoty maksymalnego zmniejszenia emerytury i renty ... 39
3.5. Dodatki do emerytur i rent ... 39
3.6. Świadczenie przedemerytalne – wysokość i limity zarobków ... 40
3.7. Renta socjalna – wysokość i limit przychodów ... 40
IV. PRAWO PRACY
1. Nominalny wymiar czasu pracy ... 41
2. Podróże służbowe i jazdy lokalne
2.1. Nieodpłatne świadczenie z tytułu wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych ... 41
2.2. Maksymalne stawki za 1 km przebiegu pojazdu ... 41
2.3. Maksymalne miesięczne kwoty ryczałtu za używanie pojazdu ... 41
2.4. Podróże służbowe w kraju ... 42
2.5. Podróże służbowe poza granicami kraju ... 42
3. ZFŚS i świadczenia urlopowe
3.1. Wysokość odpisów na ZFŚS ... 44
3.2. Świadczenie urlopowe ... 45
4. Wynagrodzenia
4.1. Minimalne wynagrodzenie pracowników ... 45
4.2. Minimalna stawka godzinowa za wykonanie zlecenia lub świadczenie usług ... 45
4.3. Dodatek za pracę w porze nocnej ... 46
4.4. Współczynnik ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy ... 46
4.5. Wynagrodzenia młodocianych ... 46
4.6. Kwoty wolne od potrąceń ... 47
4.7. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie ... 48
4.8. Prognozowane przeciętne wynagrodzenie ... 48
5. Odszkodowania za wypadki przy pracy ... 48
6. PFRON
6.1. Wpłaty na PFRON ... 49
6.2. Maksymalne dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych ... 49
V. OPŁATY PRZEDSIĘBIORCY
1. Opłata paliwowa i reprograficzna
1.1. Opłata paliwowa ... 50
1.2. Opłata reprograficzna ... 50
2. Opłaty sądowe
2.1. Opłaty w Krajowym Rejestrze Sądowym ... 50
2.2. Opłaty za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym ... 52
3. Inne wskaźniki
3.1. Limity rozliczeń gotówkowych między przedsiębiorcami ... 52
3.2. Wskaźnik inflacji ... 52

W 2026 r. dodatek **Wskaźniki i stawki** jest publikowany co miesiąc w wydaniu elektronicznym, dostępnym po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

www.inforlex.pl

eprasa.pl 51a928c56c

I. RACHUNKOWOŚĆ

1. Wymóg prowadzenia ksiąg rachunkowych w 2026 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522 ze zm.)
- art. 24a ust. 4, 4b, 4c, 4e oraz 4f ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

Obowiązek prowadzenia ksiąg rachunkowych od 1 stycznia 2026 r.	
Osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki cywilne osób fizycznych i przedsiębiorstwa w spadku, spółki jawne osób fizycznych, spółki partnerskie oraz przedsiębiorstwa w spadku działające zgodnie z ustawą o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz.U. z 2021 r. poz.170) są zobowiązane do prowadzenia ksiąg rachunkowych od 1 stycznia 2026 r., jeżeli ich przychody za 2025 r. wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 2 500 000 euro przeliczone według kursu średniego NBP na pierwszy dzień roboczy października roku poprzedzajacego rok obrotowy. Kurs ten na dzień 1 października 2025 r. wynosił 4,2586 zł/euro.	**10 646 500 zł** (2 500 000 euro × 4,2586 zł/euro)

2. Obowiązek badania sprawozdań finansowych za 2026 r.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 64 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522 ze zm.)
- art. 14b ust. 2 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)
- art. 9b ust. 1 pkt 2 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554 ze zm.)

Badaniu podlegają roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe grup kapitałowych oraz roczne sprawozdania finansowe – kontynuujących działalność jednostek wymienionych w art. 64 ust. 1 pkt 1–3 ustawy o rachunkowości. Pozostałe jednostki (spółki z o.o., spółki jawne, partnerskie, komandytowe, komandytowo-akcyjne, cywilne oraz przedsiębiorstwa osób fizycznych) podlegają badaniu, jeżeli w poprzedzającym roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe, spełniły co najmniej dwa z poniższych warunków:

Warunki	**Sprawozdanie finansowe za 2026 r. podlega badaniu, gdy w 2025 r. były spełnione co najmniej dwa z trzech warunków:***
Warunek 1. Średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło co najmniej	**50 osób**
Warunek 2. Suma aktywów bilansu na koniec roku obrotowego stanowiła równowartość w walucie polskiej co najmniej 3 125 000 euro	**13 208 437,50 zł** (3 125 000 euro × 4,2267 zł/euro)
Warunek 3. Przychody netto ze sprzedaży towarów i produktów oraz operacji finansowych za rok obrotowy stanowiły równowartość w walucie polskiej co najmniej 6 250 000 euro	**26 416 875 zł** (6 250 000 euro × 4,2267 zł/euro)

* Do przeliczenia przyjęto średni kurs ogłoszony dla euro przez Narodowy Bank Polski 31 grudnia 2025 r., który wyniósł 4,2267 zł/euro.

eprasa.pl 51a928c56c

Badaniu podlegają także sprawozdania finansowe spółek przejmujących i spółek nowo zawiązanych, sporządzone za rok obrotowy, w którym nastąpiło połączenie, a także roczne sprawozdania finansowe jednostek sporządzone zgodnie z MSR, roczne połączone sprawozdania finansowe funduszy inwestycyjnych z wydzielonymi subfunduszami oraz roczne sprawozdania jednostkowe subfunduszy (por. art. 64 ust. 3 i 4 ustawy o rachunkowości).

Obowiązek poddania badaniu swoich sprawozdań finansowych mają również jednostki prowadzące księgi rachunkowe, które dla celów podatkowych wybrały bilansową metodę ustalania różnic kursowych.

3. Jednostka mikro, mała, średnia, duża oraz duża grupa według ustawy o rachunkowości

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 3 ust. 1 pkt 1a–1e ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 522 ze zm.)

Kategoria jednostki	Warunki uzyskiwania statusu	Warunki utraty statusu
1	2	3
Jednostka mikro	Jednostka, która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostki rozpoczynającej działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą – w roku obrotowym, w którym rozpoczęła działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą, nie przekroczyła co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości: a) 2 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, b) 4 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, c) 10 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.	Jednostka traci status jednostki mikro, jeżeli w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekroczyła co najmniej dwie z trzech tych wielkości.
Jednostka mała	Jednostka niebędącą jednostką mikro, która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostki rozpoczynającej działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą – w roku obrotowym, w którym rozpoczęła działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą, nie przekroczyła co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości: a) 33 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, b) 66 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, c) 50 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.	Jednostka traci status jednostki małej, jeżeli w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekroczyła co najmniej dwie z trzech tych wielkości.

eprasa.pl 51a928c56c

1	2	3
Jednostka średnia	Jednostka niebędącą jednostką mikro ani jednostką małą, która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostki rozpoczynającej działalność – w roku obrotowym, w którym rozpoczęła działalność, nie przekroczyła co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości: a) 110 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, b) 220 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, c) 250 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.	Jednostka traci status jednostki średniej, jeżeli w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekroczyła co najmniej dwie z trzech tych wielkości
Jednostka duża	Jednostka która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, a w przypadku jednostki rozpoczynającej działalność – w roku obrotowym, w którym rozpoczęła działalność, przekroczyła co najmniej dwie z następujących trzech wielkości: a) 110 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, b) 220 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, c) 250 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.	Jednostka traci status jednostki dużej, jeżeli w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy nie przekroczyła co najmniej dwóch z trzech tych wielkości
Duża grupa	Grupa kapitałowa, która w roku obrotowym, za który jednostka dominująca sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekroczyła: a) po dokonaniu wyłączeń konsolidacyjnych, o których mowa w art. 60 ust. 2 i 6 ustawy o rachunkowości, co najmniej dwie z następujących trzech wielkości: – 110 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, – 220 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, – 250 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty, oraz b) przed dokonaniem wyłączeń konsolidacyjnych, o których mowa w art. 60 ust. 2 i 6 ustawy o rachunkowosci, co najmniej dwie z następujących trzech wielkości: – 132 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, – 264 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, – 250 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.	Grupa kapitałowa traci status dużej grupy, jeżeli w roku obrotowym, za który jednostka dominująca sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy nie przekroczyła co najmniej dwóch z trzech wielkości określonych w lit. a lub b.

Przy stosowaniu uproszczeń przewidzianych dla poszczególnych kategorii jednostek należy uwzględnić ich charakter prawny (patrz. art. 3 ust. 1h, art. 3 ust. 1i oraz art. 80 ust. 4 i 5 ustawy o rachunkowości).

eprasa.pl 51a928c56c

II. PODATKI

1. Odsetki, zastaw skarbowy, kary porządkowe

1.1. Odsetki ustawowe i odsetki za opóźnienie

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 359 i 481 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1071 ze zm.).
- art. 4 pkt 3 ustawy z 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (j.t. Dz.U. z 2023 r. poz. 1790)

Rodzaje odsetek	Stawka odsetek obowiązująca w 2026 r.	Podstawa prawna
Stawka odsetek ustawowych	**7,25% w stosunku rocznym** (od 5.03.2026 r.)	M.P. z 2026 r. poz. 368
Maksymalna stawka odsetek	14,5% w stosunku rocznym (od 5.03.2026 r.)	M.P. z 2026 r. poz. 368
Stawka odsetek ustawowych za opóźnienie	**9,25% w stosunku rocznym** (od 5.03.2026 r.)	M.P. z 2026 r. poz. 367
Maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie	18,5% w stosunku rocznym (od 5.03.2026 r.)	M.P. z 2026 r. poz. 367
Stawka odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym	**11,75% w stosunku rocznym w II półroczu 2026 r.**	M.P. z 2025 r. poz. 1257
Stawka odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych, w których dłużnikiem nie jest podmiot publiczny będący podmiotem leczniczym	13,75% w stosunku rocznym w II półroczu 2026 r.	M.P. z 2025 r. poz. 1257

Kalkulatory odsetek ustawowych, odsetek za opóźnienie oraz odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych są dostępne po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

1.2. Odsetki za zwłokę od zaległości podatkowych i składkowych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 56 § 1, art. 56a i 56b ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622)

Rodzaje stawek odsetek	Wysokość stawek (w stosunku rocznym)	Podstawa prawna
Stawka podstawowa (100%)	**10,5% (od 5.03.2026 r.)**	M.P. z 2026 r. poz. 269
Stawka obniżona (50%)	**5,25% (od 5.03.2026 r.)**	
Stawka podwyższona (150%)	**15,75% (od 5.03.2026 r.)**	

Kalkulator odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych jest dostępny po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

1.3. Opłata prolongacyjna

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 57 § 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622)

Okres obowiązywania	Stawka opłaty prolongacyjnej (w stosunku rocznym)	Podstawa prawna
od 5.03.2026 r.	**5,25%**	M.P. z 2026 r. poz. 269

Kalkulator opłaty prolongacyjnej jest dostępny po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

eprasa.pl 51a928c56c

1.4. Zastaw skarbowy

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 41 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622)

Okres obowiązywania	Minimalna wartość poszczególnych rzeczy ruchomych lub zbywalnych praw majątkowych, które mogą być obciążane zastawem skarbowym	Podstawa prawna
2026 r.	**19 000 zł** (wartość na dzień ustanowienia zastawu)	M.P. z 2025 r. poz. 745

1.5. Kary porządkowe

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 262 § 2 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 622)

Okres obowiązywania	Maksymalna wysokość kary porządkowej	Podstawa prawna
2026 r.	**3800 zł**	M.P. z 2025 r. poz. 761

2. Podatek dochodowy od osób fizycznych

2.1. Skala podatkowa

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

Skala podatkowa obowiązująca w 2026 r.

Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
ponad	do	
120 000 zł		**10 800 zł + 32% nadwyżki ponad 120 000 zł**

2.2. Kwota zmniejszająca podatek i kwota wolna od podatku

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

Kwota zmniejszająca podatek obowiązująca w 2026 r.		Kwota wolna od podatku
miesięczna	roczna	
300 zł	3600 zł	30 000 zł

2.3. Koszty uzyskania przychodów ze stosunku pracy, stosunku służbowego, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22 ust. 2 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

eprasa.pl 51a928c56c

Koszty uzyskania przychodów w 2026 r.

Dla osoby zatrudnionej:	Miesięczne	Roczne
na jedną umowę o pracę	**250 zł**	**3000 zł**
na więcej niż jedną umowę (w jednym lub w więcej niż jednym zakładzie pracy)	**250 zł**	**4500 zł**
w jednym zakładzie pracy położonym w innej miejscowości niż miejsce czasowego lub stałego zamieszkania, nieotrzymującej dodatku za rozłąkę	**300 zł**	**3600 zł**
w kilku zakładach pracy położonych w innej miejscowości niż miejsce czasowego lub stałego zamieszkania, nieotrzymującej dodatku za rozłąkę	**300 zł**	**5400 zł**

2.4. Koszty uzyskania przychodów z praw autorskich

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 22 ust. 9 i 10 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

Koszty uzyskania przychodów w 2026 r.

Wysokość kosztów	Maksymalna kwota kosztów (w zł) w roku podatkowym
50%	koszty łącznie w roku podatkowym nie mogą przekroczyć kwoty **120 000 zł,** tj. kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału skali podatkowej. Podatnik może zastosować faktyczne koszty uzyskania, nawet jeżeli w roku podatkowym przekroczyły ww. limit, pod warunkiem że jest w stanie udokumentować, że takie koszty poniósł **Uwaga!** Prawo do 50% kosztów z praw autorskich przysługuje tylko podatnikom uzyskującym przychody z działalności wymienionej w art. 22 ust. 9b updof

2.5. Ryczałt za używanie przez pracowników samochodów służbowych do celów prywatnych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12 ust. 2a–2c ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

Ryczałt za używanie przez pracowników samochodów służbowych do celów prywatnych w 2026 r.

Rodzaj pojazdu	Miesięczny ryczałt za używanie przez pracownika samochodu służbowego	Dzienny ryczałt za używanie przez pracownika samochodu służbowego
samochód o mocy silnika do 60 kW albo elektryczny, albo napędzany wodorem	**250 zł**	**8,33 zł***
samochód inny niż wyżej wymienione	**400 zł**	**13,33 zł***

* W przypadku wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych przez część miesiąca wartość świadczenia ustala się za każdy dzień wykorzystywania samochodu do celów prywatnych w wysokości 1/30 miesięcznej kwoty ryczałtu. Jeżeli świadczenie przysługujące pracownikowi z tytułu wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych jest częściowo odpłatne, to przychodem pracownika jest różnica pomiędzy wartością ustaloną według ww. zasad a odpłatnością ponoszoną przez pracownika.

2.6. Ulga dla młodych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 21 ust. 1 pkt 148 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

eprasa.pl 51a928c56c

Uprawnieni do ulgi dla młodych	Przychody zwolnione z PIT	Limit zwolnienia w 2026 r.
Osoby fizyczne do ukończenia 26. roku życia	przychody z pracy i zleceń, przychody z praktyk absolwenckich oraz stażów uczniowskich, zasiłki macierzyńskie	85 528 zł*

* Limit 85 528 zł jest wspólny dla ulgi dla młodych, ulgi dla pracujących seniorów, ulgi na powrót i ulgi dla rodzin 4+.

2.7. Ulga na powrót, ulga dla rodzin 4+ oraz ulga dla pracujących seniorów

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 21 ust. 1 pkt 152–154 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

Rodzaj ulgi	Uprawnieni do ulgi	Przychody zwolnione z PIT	Limit zwolnienia w 2026 r.
Ulga na powrót	Osoby, które przeniosły swoje miejsce zamieszkania do Polski	ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej, spółdzielczego stosunku pracy; z umów zlecenia zawartych z firmą; z pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowane według skali podatkowej, podatkiem liniowym, 5% podatkiem z kwalifikowanych praw własności intelektualnej albo ryczałtem ewidencjonowanym; z zasiłków macierzyńskich	85 528 zł*
Ulga dla rodzin 4+	Osoby, które wychowują co najmniej czwórkę dzieci	jw.	jw.
Ulga dla pracujących seniorów	Kobiety po ukończeniu 60 roku życia i mężczyźni po ukończeniu 65 roku życia	jw.	jw.

* Limit 85 528 zł jest wspólny dla ulgi dla młodych, ulgi dla pracujących seniorów, ulgi na powrót i ulgi dla rodzin 4+.

2.8. Ulgi w PIT – odliczenia od dochodu*

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 26–26he art. 30ca i art. 52jb ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

Rodzaj wydatków	Limit ulgi
1	2
Ulga rehabilitacyjna (art. 26 ust. 1 pkt 6 i ust. 7a updof) dotyczy wydatków poniesionych na: - cele wskazane w art. 26 ust. 7a pkt 1–3, 4–6b, 9–11, 13 i 15 updof	**wydatki faktycznie poniesione w roku podatkowym**
- zakup leków, których stosowanie zalecił lekarz specjalista	nadwyżka **ponad 100 zł** miesięcznie
- opłacenie przewodników osób niewidomych I lub II grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa	**do 2280 zł** rocznie
- utrzymanie psa asystującego, o którym mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej	**do 2280 zł** rocznie
- używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność (współwłasność) osoby niepełnosprawnej lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną albo dziecko niepełnosprawne, które nie ukończyło 16. roku życia	**do 2280 zł** rocznie

* Dotyczy rozliczenia rocznego za 2026 r.

eprasa.pl 51a928c56c

1	2
▪ pieluchomajtki, pieluchy anatomiczne, chłonne majtki, podkłady, wkłady anatomiczne	**do 2280 zł** rocznie
Darowizny przekazane na:	
▪ rzecz organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. a updof)	w wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż kwota stanowiąca **6% dochodu**
▪ cele krwiodawstwa (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. c updof)	**kwota odpowiadająca wysokości iloczynu kwoty rekompensaty** określonej przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy o publicznej służbie krwi **i litrów oddanej krwi lub jej składników** nie więcej jednak niż kwota stanowiąca **6% dochodu**
▪ cele kultu religijnego (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. b updof)	w wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż kwota stanowiąca **6% dochodu**
▪ cele kształcenia zawodowego publicznym szkołom prowadzącym kształcenie zawodowe, o których mowa w art. 4 pkt 28a ustawy z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, oraz publicznym placówkom i centrom, o których mowa w art. 2 pkt 4 tej ustawy (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. d updof)	w wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż kwota stanowiąca **6% dochodu**
▪ odbudowę Pałacu Saskiego, Pałacu Brühla oraz kamienic przy ul. Królewskiej w Warszawie (art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. e updof)	w wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż kwota stanowiąca **6% dochodu** **Uwaga!** Łączna kwota odliczeń z tytułu darowizn, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 9 lit. a–e updof, nie może przekroczyć w roku podatkowym kwoty stanowiącej 6% dochodu
Ulga internetowa (art. 26 ust. 1 pkt 6a updof)	do wysokości **760 zł rocznie**
Wpłaty na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego (art. 26 ust. 1 pkt 2b updof)	wpłaty dokonane w roku podatkowym 2026, nie więcej niż: ▪ **16 956 zł** – dla osób prowadzących działalność gospodarczą, w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.), ▪ **11 304 zł** – dla pozostałych osób (M.P. z 2025 r. poz. 1156)
Darowizny na kościelną działalność charytatywno-opiekuńczą (przepisy ustaw o stosunku państwa do poszczególnych związków wyznaniowych)	w wysokości dokonanej darowizny
Odsetki od kredytu – w ramach tzw. praw nabytych (art. 9 ustawy z 16 listopada 2006 r. o zmianie updof – Dz.U. z 2006 r. Nr 217, poz. 1588)	odliczeniu podlegają odsetki od tej części kredytu, która nie przekroczyła kwoty odpowiadającej w 2026 r. kwocie **540 400 zł** (M.P. z 2025 r. poz. 1275)
Ulga na działalność badawczo-rozwojową (art. 26e updof)	odliczeniu podlegają wydatki poniesione na działalność badawczo-rozwojową (tzw. koszty kwalifikowane), wymienione w art. 26e ust. 2 i 3 updof. Odliczenie nie może przekroczyć **od 100% do 200% kosztów kwalifikowanych** (patrz art. 26e ust. 7 updof)
Ulga termomodernizacyjna (art. 26h updof)	odliczeniu podlegają wydatki poniesione na materiały budowlane, urządzenia i usługi, związane z realizacją przedsięwzięcia termomodernizacyjnego. Odliczenie nie może przekroczyć **53 000 zł** w odniesieniu do wszystkich realizowanych przedsięwzięć
Składki członkowskie zapłacone na rzecz związków zawodowych (art. 26 ust. 1 pkt 2c updof)	w wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym **840 zł**
Ulga na prototyp (art. 26ga updof)	**30%** sumy kosztów produkcji próbnej nowego produktu i wprowadzenia go na rynek **Uwaga!** Wysokość odliczenia nie może w roku podatkowym przekroczyć **10%** dochodu osiągniętego z działalności gospodarczej
Ulga na ekspansję (art. 26gb updof)	koszty uzyskania przychodów poniesione w celu zwiększenia przychodów ze sprzedaży produktów do wysokości dochodu uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym z działalności gospodarczej, nie więcej jednak niż **1 000 000 zł** w roku podatkowym
Ulga na wsparcie sportu, kultury oraz szkolnictwa wyższego i nauki (art. 26ha updof)	**50%** kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność sportową, kulturalną oraz wspierającą szkolnictwo wyższe i naukę **Uwaga!** Kwota odliczenia nie może przekroczyć kwoty dochodu uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym z działalności gospodarczej

eprasa.pl 51a928c56c

1	2
Ulga na zabytki (art. 26hb updof	**50%** poniesionych wydatków wskazanych w art. 26hb ust. 1 pkt 1 i 2 updof
Ulga dla inwestujących w alternatywne spółki inwestycyjne (art. 26hc updof)	**50%** poniesionych wydatków **Uwaga!** Kwota odliczenia nie może w roku podatkowym przekroczyć **250 000 zł**
Ulga na terminal (art. 26hd updof)	▪ **2500 zł** w roku podatkowym – w przypadku podatników zwolnionych z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej oraz rolników ryczałtowych przy zastosowaniu kas rejestrujących ▪ **1000 zł** w roku podatkowym – w przypadku pozostałych podatników Podatnicy będący małymi podatnikami spełniającymi warunki wskazane w art. 26hd ust. 2 updof mogą odliczyć **200%** poniesionych wydatków, nie więcej jednak niż **2000 zł** w roku podatkowym. Odliczenie przysługuje w każdym roku podatkowym, w którym taki podatnik poniósł wydatki. **Uwaga!** Kwota odliczenia nie może w roku podatkowym przekroczyć kwoty dochodu uzyskanego przez podatnika z działalności gospodarczej
Ulga na żołnierzy WOT i aktywnej rezerwy (art. 26he updof)	**od 12 000 zł do 24 000 zł** za każdego zatrudnionego w ramach stosunku pracy żołnierza; kwota odliczenia jest uzależniona od czasu pełnienia służby przez żołnierza
Ulga dla podatników osiągających dochody z kwalifikowanych praw własności intelektualnej (art. 30ca ust. 9a updof)	kwota kosztów kwalifikowanych wskazanych w art. 26e ust. 2–3b updof, które doprowadziły do wytworzenia, rozwinięcia lub ulepszenia przez podatnika prawa własności intelektualnej
Ulga na robotyzację (art. 52jb updof)	**50%** kosztów uzyskania przychodów poniesionych w roku podatkowym na robotyzację **Uwaga!** Kwota odliczenia nie może przekraczać kwoty dochodu uzyskanego przez podatnika w roku podatkowym z działalności gospodarczej

2.9. Ulgi w PIT – odliczenia od podatku*

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27f i art. 27g ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

Rodzaj wydatków	Limit ulgi
Ulga na dzieci (art. 27f updof)	**za każdy miesiąc kalendarzowy, w którym podatnik wykonuje władzę rodzicielską, pełni funkcję opiekuna prawnego, sprawuje opiekę lub utrzymuje dziecko, limit wynosi:** ▪ na jedno dziecko – **92,67 zł** (rocznie 1112,04 zł, dziennie 3,09 zł) – w przypadku jednego dziecka warunkiem zastosowania odliczenia jest spełnienie kryterium dochodowości; kryterium to nie ma zastosowania do rodziców/opiekunów dziecka niepełnosprawnego, ▪ na drugie dziecko – **92,67 zł** (rocznie 1112,04 zł, dziennie 3,09 zł), ▪ na trzecie dziecko – **166,67 zł** (rocznie 2000,04 zł, dziennie 5,56 zł), ▪ na czwarte i każde kolejne dziecko – **225 zł** (rocznie 2700 zł, dziennie 7,5 zł)
Ulga abolicyjna (art. 27g updof)	Odliczeniu podlega kwota stanowiąca różnicę między podatkiem obliczonym przy zastosowaniu metody odliczenia proporcjonalnego a kwotą podatku obliczonego za ten rok podatkowy przy zastosowaniu do dochodów wymienionych w art. 27g ust. 1 updof metody wyłączenia z progresją, nie więcej niż 1360 zł (z zastrzeżeniem art. 27g ust. 5 updof)

2.10. Mały podatnik PIT

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5a pkt 20 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

* Dotyczy rozliczenia rocznego za 2026 r.

eprasa.pl 51a928c56c

Mały podatnik	Limit 2026 r.
Podatnik, u którego wartość przychodu ze sprzedaży (wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro*. W przypadku przedsiębiorstwa w spadku limit dotyczy również przychodu ze sprzedaży u zmarłego przedsiębiorcy.	**8 517 000 zł**

* Przeliczenia na walutę polską dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w pierwszym roboczym dniu października roku poprzedzającego rok podatkowy, w zaokrągleniu do 1000 zł. Kurs euro na 1 października 2025 r. wyniósł 4,2586 zł (tabela NBP nr 190/A/NBP/2025).

2.11. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych – limity przychodów

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ust. 4 i 6, art. 21 ust. 1b ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 843 ze zm.)

Uprawnieni do ryczałtu	2026 r.
Podatnicy mogą wybrać opodatkowanie w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, jeżeli w poprzednim roku podatkowym uzyskali: - przychody z działalności gospodarczej prowadzonej wyłącznie samodzielnie w wysokości nieprzekraczającej 2 000 000 euro* - przychody wyłącznie z działalności prowadzonej w formie spółki, a suma przychodów wspólników spółki z tej działalności nie przekroczyła kwoty 2 000 000 euro* - przychody z działalności prowadzonej samodzielnie lub w formie spółki, opodatkowane wyłącznie w formie karty podatkowej, lub za część roku opodatkowane w formie karty podatkowej i za część roku na zasadach ogólnych, a łączne przychody nie przekroczyły kwoty 2 000 000 euro*	**8 517 200 zł** (równowartość 2 000 000 euro)
Prawo do kwartalnego rozliczenia ryczałtu mają podatnicy, których przychody z działalności prowadzonej samodzielnie albo przychody spółki – w roku poprzedzającym rok podatkowy – nie przekroczyły kwoty stanowiącej równowartość 200 000 euro*	**851 720 zł** (równowartość 200 000 euro)

* Przeliczenia na walutę polską dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP na pierwszy dzień roboczy października roku poprzedzającego rok podatkowy. Kurs euro na 1 października 2025 r. wyniósł 4,2586 zł.

3. Podatek dochodowy od osób prawnych

3.1. Stawka podatku

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19, 22, 24a, 24aa, 24b, 24ca, 24d, 24f, 28o, 24q, 24r, 38aa–38ad ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554 ze zm.)

Przedmiot opodatkowania	Stawka podatku w 2026 r.
Dochody osób prawnych	19% podstawy opodatkowania
Dochody osób prawnych w przypadku: a) małych podatników, b) podatników rozpoczynających działalność – w roku podatkowym, w którym rozpoczęli działalność	9% podstawy opodatkowania
Dochody podatników będących: a) bankiem krajowym, bankiem zagranicznym i instytucją kredytową w rozumieniu odpowiednio art. 4 ust. 1 pk 1, 2 i 17 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, z wyjątkiem podatników będących bankiem spółdzielczym w rozumieniu art. 20 ust. 1 tej ustawy, b) podatkową grupą kapitałową, w skład której wchodzi bank krajowy w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, w części, w jakiej dochód tego banku pozostaje do sumy dochodów spółek wchodzących w skład tej podatkowej grupy kapitałowej	30% podstawy opodatkowania
Dochody podatników będących: a) bankiem spółdzielczym w rozumieniu art. 20 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, b) spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową	27% podstawy opodatkowania

eprasa.pl 51a928c56c

1	2	3
Dochody podatników będących: a) bankiem krajowym, bankiem zagranicznym i instytucją kredytową w rozumieniu odpowiednio art. 4 ust. 1 pkt 1, 2 i 17 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, z wyjątkiem podatników będących bankiem spółdzielczym w rozumieniu art. 20 ust. 1 tej ustawy, b) bankiem spółdzielczym w rozumieniu art. 20 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe, c) spółdzielczą kasą oszczędnościowo-kredytową – którzy mają status małych podatników a ich przychody osiągnięte w roku podatkowym nie przekroczyły wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro; przeliczenia na złote dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP na pierwszy dzień roboczy roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1000 zł	17% podstawy opodatkowania	
Dywidendy i inne przychody z tytułu udziału w zyskach osób prawnych mających siedzibę lub zarząd na terytorium RP	19% podstawy opodatkowania	
Dochody zagranicznej jednostki kontrolowanej uzyskane przez podatnika mającego siedzibę lub zarząd na terytorium RP	19% podstawy opodatkowania	
Podatek od przerzuconych dochodów	19% podstawy opodatkowania	
Dochody ze niezrealizowanych zysków	19% podstawy opodatkowania	
Dochody uzyskane z odpłatnego zbycia walut wirtualnych	19% uzyskanego dochodu	
Dochody spółki nieruchomościowej, której udziały (akcje), ogół praw i obowiązków, tytuły uczestnictwa lub prawa o podobnym charakterze są zbywane	19% dochodu ze zbycia	
Przychody ze środka trwałego będącego budynkiem, który: 1) stanowi własność albo współwłasność podatnika, 2) został oddany w całości albo w części do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, 3) jest położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	0,035% podstawy opodatkowania* za każdy miesiąc	
Minimalny podatek dochodowy od osób prawnych	10% podstawy opodatkowania	
Dochody z dysponowania prawami własności intelektualnej	5% podstawy opodatkowania	
Ryczałt od dochodów spółek (tzw. estoński CIT)	1) 10% podstawy opodatkowania – w przypadku małego podatnika oraz podatnika rozpoczynającego prowadzenie działalności; 2) 20% podstawy opodatkowania – w przypadku podatnika innego niż wskazany w pkt 1	
Stawka podatku od świadczenia lub mienia przekazanego lub postawionego do dyspozycji przez fundację rodzinną	15% podstawy opodatkowania	
Stawka podatku w przypadku fundacji rodzinnej prowadzącej działalność gospodarczą wykraczającą poza zakres ujęty przepisami	25% podstawy opodatkowania	

* Podstawę opodatkowania stanowi przychód odpowiadający sumie wartości początkowych środków trwałych ustalanej na pierwszy dzień każdego miesiąca wynikającej z prowadzonej ewidencji, pomniejszonej o kwotę 10 000 000 zł.

3.2. Mały podatnik CIT

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 4a pkt 10 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554 ze zm.)

Mały podatnik	Limit 2026 r.
Podatnik, u którego wartość przychodu ze sprzedaży (wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro*.	**8 517 000 zł**

* Przeliczenia na walutę polską dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w pierwszym roboczym dniu października roku poprzedzającego rok podatkowy, w zaokrągleniu do 1000 zł. Kurs euro na 1 października 2025 r. wyniósł 4,2586 zł (tabela NBP nr 190/A/NBP/2025).

eprasa.pl 51a928c56c

3.3. Limity dla sporządzania dokumentacji podatkowej transakcji z podmiotami powiązanymi

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 11k i 11o ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554 ze zm.)

Obowiązani do sporządzania dokumentacji podatkowej transakcji lub innych zdarzeń są podatnicy:	Kiedy pojawia się obowiązek dokumentacyjny
dokonujący transakcji kontrolowanej o charakterze jednorodnym	gdy wartość przekracza w roku obrotowym następujące progi dokumentacyjne: 1) 10 000 000 zł – w przypadku transakcji towarowej; 2) 10 000 000 zł – w przypadku transakcji finansowej; 3) 2 000 000 zł – w przypadku transakcji usługowej; 4) 2 000 000 zł – w przypadku innej transakcji niż określona w pkt 1–3
dokonujący transakcji kontrolowanej z podmiotem mającym miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową lub z zagranicznym zakładem położonym na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową	jeśli wartość transakcji wynosi: 1) 2 500 000 zł – w przypadku transakcji finansowej; 2) 500 000 zł – w przypadku transakcji innej niż transakcja finansowa
dokonujący transakcji innej niż transakcja kontrolowana podmiotem mającym miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową lub zagranicznym zakładem położonym na terytorium lub w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową	jeżeli wartość transakcji za rok podatkowy, a w przypadku spółek niebędących osobami prawnymi – za rok obrotowy, przekracza: 1) 2 500 000 zł – w przypadku transakcji finansowej; 2) 500 000 zł – w przypadku transakcji innej niż transakcja finansowa

4. Amortyzacja

4.1. Jednorazowa amortyzacja

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 16k ust. 7–21 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554 ze zm.)
- art. 22k ust. 7–21 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 22026 r. poz. 592 ze zm.)

Jednorazowa amortyzacja fabrycznie nowych środków trwałych*

Warunki jednorazowej amortyzacji fabrycznie nowych środków trwałych	w 2026 r.
Nabywcy fabrycznie nowych środków trwałych Podatnicy, którzy nabędą fabrycznie nowe środki trwałe zaliczone do grupy 3–6 i 8 KŚT w roku podatkowym, w którym środki zostały wprowadzone do ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 100 000 zł. Kwota obejmuje sumę odpisów amortyzacyjnych i wpłaty na poczet nabycia środka trwałego zaliczonej do kosztów uzyskania przychodów. Warunkiem jednorazowej amortyzacji tych środków jest, by: 1) wartość początkowa jednego środka trwałego, nabytego w roku podatkowym, wynosiła co najmniej 10 000 zł lub 2) łączna wartość początkowa co najmniej dwóch środków trwałych nabytych w roku podatkowym, wynosiła co najmniej 10 000 zł, a wartość początkowa każdego z nich przekraczała 3500 zł.	Łączna wartość odpisów amortyzacyjnych nie może przekroczyć **100 000 zł**

eprasa.pl 51a928c56c

Jednorazowa amortyzacja u małych podatników i podatników rozpoczynających działalność*

Zasady określania limitów w amortyzacji jednorazowej	w 2026 r.
Podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych Do jednorazowej amortyzacji ma prawo podatnik rozpoczynający działalność i mały podatnik. Małym podatnikiem jest podatnik, u którego wartość przychodu ze sprzedaży w poprzednim roku nie przekroczyła równowartości 2 000 000 euro**. W przypadku przedsiębiorstwa w spadku limit dotyczy również przychodu ze sprzedaży u zmarłego przedsiębiorcy. **Ważne!** Nie można jednorazowo zamortyzować zakupu samochodów osobowych.	Małym podatnikiem jest podatnik, u którego przychód w 2025 r. nie przekroczył **8 517 000 zł**
Podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych Łączna wartość jednorazowych odpisów amortyzacyjnych w roku podatkowym nie może przekroczyć równowartości kwoty 50 000 euro**	Łączna wartość odpisów amortyzacyjnych nie może przekroczyć **213 000 zł**
Podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych rozpoczynający działalność Jednorazowej amortyzacji nie mogą stosować podmioty rozpoczynające działalność, które zostały utworzone m.in. przez osoby fizyczne, które wniosły na poczet kapitału nowo utworzonego podmiotu uprzednio prowadzone przez siebie przedsiębiorstwo albo składniki majątku tego przedsiębiorstwa o wartości przekraczającej łącznie równowartość w złotych kwoty co najmniej 10 000 euro**	**43 000 zł**

* Mali podatnicy oraz podatnicy rozpoczynający działalność gospodarczą, w związku z nabyciem środka trwałego mają prawo do skorzystania z preferencyjnej amortyzacji do limitu 50 000 euro albo zasad dotyczących jednorazowej amortyzacji fabrycznie nowych środków trwałych (do 100 000 zł). Muszą dokonać w tym zakresie wyboru.

** Przeliczenia na walutę polską dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w pierwszym roboczym dniu października roku poprzedzającego rok podatkowy, w zaokrągleniu do 1000 zł. Kurs euro na 1 października 2025 r. wyniósł 4,2586 zł (tabela NBP nr 190/A/NBP/2025).

4.2. Tabela stawek amortyzacji

PODSTAWA PRAWNA:

- załącznik nr 1 do ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 554 ze zm.)
- załącznik nr 1 do ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

Wykaz rocznych stawek amortyzacyjnych

Pozycja	Stawka %	Symbol KŚT (grupa, podgrupa lub rodzaj)	Nazwa środków trwałych
1	2	3	4
01	2,5	10	Budynki niemieszkalne
		110	Placówki opiekuńczo-wychowawcze, domy opieki społecznej bez opieki medycznej
		121	Lokale niemieszkalne
	4,5	102	Podziemne garaże i zadaszone parkingi oraz budynki kontroli ruchu powietrznego (wieże)
		104	Zbiorniki, silosy oraz magazyny podziemne, zbiorniki i komory podziemne (z wyłączeniem budynków magazynowych i naziemnych)
	10	103	Kioski towarowe o kubaturze poniżej 500 m^3 – trwale związane z gruntem
		109	Domki kempingowe, budynki zastępcze – trwale związane z gruntem
		010	Plantacje wikliny
02	2,5	224	Budowle wodne, z wyłączeniem urządzeń melioracji wodnych, doków stałych załądowionych, wałów i grobli
		21	Budowle sklasyfikowane jako budowle do uzdatniania wód, z wyjątkiem studni wierconych
		290	Budowle sportowe i rekreacyjne, z wyłączeniem ogrodów i parków publicznych, skwerów, ogrodów botanicznych i zoologicznych
		291	Wieże przeciwpożarowe
		225	Urządzenia melioracji wodnych podstawowych
		226	Urządzenia melioracji wodnych szczegółowych
	4,5	2	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej, z wyłączeniem ogrodów i parków publicznych, skwerów, ogrodów botanicznych i zoologicznych

eprasa.pl 51a928c56c

1	2	3	4
	10	211	Przewody sieci technologicznych wewnątrzzakładowych
		221	Urządzenia zabezpieczające ruch pociągów
	14	202	Wieże ekstrakcyjne
	20	200	Wieże wiertnicze, wieżomaszty
03	7	3	Kotły i maszyny energetyczne
	14	322	Silniki spalinowe na paliwo lekkie (niezespolone)
		323	Silniki spalinowe na paliwo ciężkie (niezespolone)
		324	Silniki spalinowe na paliwo gazowe (niezespolone)
		325	Silniki powietrzne
		343	Zespoły elektroenergetyczne przenośne z silnikami spalinowymi na paliwo lekkie
		344	Zespoły elektroenergetyczne z silnikami spalinowymi na paliwo ciężkie
		349	Reaktory jądrowe
04	7	431	Filtry (prasy) błotniarki Cedzidła mechaniczne
		450	Piece do przerobu surowców (z wyjątkiem pieców do przerobu surowców wielokomorowych)
		451	Piece do przetwarzania paliw (z wyjątkiem pieców koksowniczych)
		454	Piece do wypalania tunelowe
		473	Aparaty bębnowe
		475	Suszarki komorowe (z wyjątkiem suszarek z półkami obrotowymi i zgarniaczami)
	10	4	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania
	14	41	Obrabiarki do metali
		44	Maszyny i urządzenia do przetłaczania i sprężania cieczy i gazów
		46	Aparaty do wymiany ciepła (z wyjątkiem wymienników przeponowych rurowych oraz chłodnic odmulin i prób kołowych rozkładni gazu)
		47	Maszyny, urządzenia i aparaty do operacji i procesów materiałowych, w tym suszarki z półkami obrotowymi i zgarniaczami (z wyjątkiem: – kolumn, – aparatów bębnowych, – suszarek komorowych bezpółkowych, tradycyjnych, owiewnych, półkowych owiewnych, próżniowych z grzejnymi półkami, suszarek z górnym i dolnym rozpylaniem cieczy oraz suszar ek z pneumatycznym rozpylaczem ciał stałych i innych suszarek, – odbieralnic hydraulicznych rozkładni gazu)
	18	449	Urządzenia dystrybucyjne do benzyny i olejów elektryczne i przepływomierze składowe do cieczy i paliw płynnych
		461	Wymienniki płynów obiegowych przy produkcji sody
		469	Chłodnice odmulin i prób kołowych rozkładni gazu
		472	Kolumny nitracyjne i denitracyjne
		479	Odbieralnice hydrauliczne rozkładni gazu
		481	Aparaty i urządzenia do powierzchniowej obróbki metali sposobem chemicznym i elektrogalwanicznym
		482	Aparaty i urządzenia do powierzchniowej obróbki metali sposobem cieplnym
		484	Urządzenia do spawania i napawania łukowego w ochronie gazów oraz do spawania i napawania plazmowego Wytwornice acetylenowe przenośne wysokiego ciśnienia Zgrzewarki oporowe i tarcicowe Urządzenia do metalizacji natryskowej i do natryskiwania tworzywami sztucznymi
		486	Maszyny i urządzenia do przygotowywania maszynowych nośników danych oraz maszyny analityczne
		488	Samodzielne urządzenia do automatycznej regulacji i sterowania procesami
		489	Roboty przemysłowe
	20	434	Maszyny do zamykania słoi Maszyny do zamykania puszek
		461	Wymienniki przeponowe rurowe sklasyfikowane jako chłodnice kwasu siarkowego
	30	487	Zespoły komputerowe
05	7	506	Aparaty do rektyfikacji powietrza
		507	Krystalizatory Komory potne
		548	Maszyny, urządzenia i aparaty do produkcji materiału zecerskiego
		583	Koparki i zwałowarki w kopalniach odkrywkowych węgla Koparki w piaskowniach przemysłu węglowego
	10	512	Maszyny i urządzenia do eksploatacji otworów wiertniczych
		513	Maszyny i urządzenia do przeróbki mechanicznej rud i węgla

eprasa.pl 51a928c56c

1	2	3	4
		514	Maszyny i urządzenia aglomerowni
			Maszyny i urządzenia wielkopiecowe
			Maszyny i urządzenia hutnicze stalowni
			Nożyce hutnicze do cięcia na gorąco, tabor hutniczy, walcowniczy
			Inne maszyny, urządzenia i aparaty hutnicze
		520	Maszyny i urządzenia dla przemysłu kamieniarskiego:
			Traki ramowe i tarczowe
			Cyrkularki
			Szlifierki
			Tokarki i wiertarki do kamienia
			Kombajny do robót przygotowawczych
		523	Maszyny i urządzenia dla przemysłu cementowego
		525	Autoklawy
		529	Maszyny i urządzenia do produkcji elementów z lastriko i sztucznego kamienia
		56	Maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu rolnego
		582	Maszyny do robót drogowych:
			pojemniki do bitumu stalowe o pojemności powyżej 20 000 l
			odśnieżarki dróg, ulic i placów o mocy silników powyżej 120 KM
	14	50	Maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu chemicznego
		517	Maszyny i urządzenia torfiarskie
		52	Maszyny dla przemysłu surowców mineralnych
		53	Maszyny do produkcji wyrobów z metali i tworzyw sztucznych
		54	Maszyny, urządzenia i aparaty do obróbki i przerobu drewna, produkcji wyrobów z drewna oraz maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu papierniczego i poligraficznego
		55	Maszyny i urządzenia do produkcji wyrobów włókienniczych i odzieżowych oraz do obróbki skóry i produkcji wyrobów z niej
		561	Maszyny, urządzenia i aparaty do produkcji napojów
		568	Maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu piekarniczego (z wyjątkiem pieców ceramicznych, cyklotermicznych i specjalnych)
		57	Maszyny, urządzenia i aparaty dla przemysłu spożywczego
		59	Maszyny, urządzenia i narzędzia rolnicze i gospodarki leśnej
	18	505	Piece prażalnicze fluidezyjne
		51	Maszyny, urządzenia i aparaty wiertnicze, górnicze, gazownicze, odlewnicze, torfiarskie oraz geodezyjne i kartograficzne
		58	Maszyny do robót ziemnych, budowlanych i drogowych
	20	506	Odgazowywacze
		510	Maszyny i urządzenia wiertnicze
		511	Obudowy zmechanizowane
		518	Aparaty i urządzenia do:
			pomiarów magnetycznych,
			pomiarów geologicznych,
			pomiarów sejsmicznych i radiometrycznych,
			elektrycznego profilowania odwiertów, karotażu gazowego,
			perforacji otworów wiertniczych
		535	Aparaty specjalne do wytwarzania kwasu wolframowego i maszyny do redukcyjnych, próżniowych i specjalnych wytopów metali
			Maszyny do produkcji węglanów i past emulsyjnych Urządzenia do produkcji półprzewodników
		579	Dystrybutory Młynki młotkowe
			Maszyny i urządzenia do przerobu odpadów zwierzęcych na mąkę pastewną i tłuszcze utylizacyjne
			Inne maszyny i urządzenia do przerobu odpadów zwierzęcych
		580	Maszyny do robót ziemnych i fundamentowych
		581	Maszyny do robót budowlanych
		582	Szczotki mechaniczne i osprzęt do utrzymania dróg
	25	501	Aparaty szklane i porcelanowe do destylacji Porcelanowe młyny kulowe
		511	Maszyny górnicze, z wyłączeniem obudów zmechanizowanych
		524	Piece do topienia żużla wielkopiecowego i bazaltu
		571	Autoklawy do hydrolizy
			Neutralizatory stalowe oraz neutralizatory i hydrolizatory betonowe lub murowane
		581	Wibratory
			Wibromłoty oraz zacieraczki do tynku

eprasa.pl 51a928c56c

1	2	3	4
06	4,5	600	Zbiorniki naziemne ceglane
		601	Zbiorniki naziemne betonowe (z wyjątkiem wyposażonych w wykładzinę chemoodporną dla kwasu ponitracyjnego)
		623	Urządzenia telefoniczne systemów nośnych na liniach WN
		641	Wyciągi kopalniane (bez wyciągów przy głębieniu szybów)
		648	Towarowe kolejki linowe i dźwignice linowe
		656	Akumulatory hydrauliczne
		660	Wagi pojazdowe, wagonowe i inne wbudowane
	10	6	Urządzenia techniczne
	18	61	Urządzenia rozdzielcze i aparatura energii elektrycznej przewoźna
		641	Dźwigniki, wciągarki i wciągniki przejezdne oraz nieprzejezdne, kołowroty, wyciągniki (z wyjątkiem kołowrotów szybowych oraz wyciągników kopalnianych łącznie z wyciągami przy głębieniu szybów, a także wyciągi kolei i kolejek linowych)
		662	Projektory przenośne 16 mm i 35 mm
		681	Kontenery
	20	629	Telefony komórkowe
		669	Kasy fiskalne i rejestrujące (z wyjątkiem zaliczonych do poz. 04 – zespoły komputerowe)
		633	Baterie akumulatorów elektrycznych stacjonarnych
			Baterie akumulatorów elektrycznych zasadowych
		662	Ekrany kinowe
		644	Przenośniki w kopalniach i zakładach przetwórczych rud i węgla
		664	Urządzenia do przeprowadzania badań technicznych
	25	644	Przenośniki zgrzebłowe ciężkie i lekkie
07	7	70	Tabor kolejowy naziemny
		71	Tabor kolejowy podziemny
		72	Tabor tramwajowy
		73	Pozostały tabor szynowy naziemny
		77	Tabor pływający
	14	700	Drezyny i przyczepy do drezyn
		710	Lokomotywy akumulatorowe
			Lokomotywy ognioszczelne i typu „Karlik” Wozy kopalniane
		770	Kontenerowce
		773	Wodoloty
		780	Samoloty
		781	Śmigłowce
		743	Samochody specjalne
		745	Trolejbusy i samochody ciężarowe o napędzie elektrycznym
		746	Ciągniki
		747	Naczepy i przyczepy
		76	Pozostały tabor bezszynowy (wózki jezdniowe akumulatorowe, widłowe i inne wózki jezdniowe)
	18	745	Pozostałe samochody o napędzie elektrycznym
		783	Balony
		789	Pozostałe środki transportu lotniczego
		79	Pozostałe środki transportu
	20	740	Motocykle, przyczepy i wózki motocyklowe
		741	Samochody osobowe
		742	Samochody ciężarowe
		744	Autobusy i autokary
		782	Szybowce
08	10	805	Wyposażenie kin, teatrów, placówek kulturalno-oświatowych oraz instrumenty muzyczne
		806	Kioski, budki, baraki, domki kempingowe – niezwiązane trwale z gruntem
	14	803	Maszyny biurowe piszące, liczące i licząco-piszące Dalekopisy do maszyn matematycznych
	20	8	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie
	25	801	Elektroniczna aparatura kontrolno-pomiarowa do przeprowadzania badań laboratoryjnych
		802	Aparaty i sprzęt do hydro- i mechanoterapii
		804	Wyposażenie cyrkowe

1. Za pogorszone warunki używania budynków i budowli, o których mowa w art. 16i ust. 2 pkt 1 lit. a, uważa się używanie tych środków trwałych pod ciągłym działaniem wody, par wodnych, znacznych drgań, nagłych zmian temperatury oraz innych czynników powodujących przyspieszenie zużycia obiektu.

eprasa.pl 51a928c56c

2. Za złe warunki używania budynków i budowli, o których mowa w art. 16i ust. 2 pkt 1 lit. b, uważa się używanie tych środków trwałych pod wpływem niszczących środków chemicznych, a zwłaszcza gdy służą one produkcji, wytwarzaniu lub przechowywaniu żrących środków chemicznych. Dotyczy to również przypadków silnego działania na budynek lub budowlę niszczących środków chemicznych rozproszonych w atmosferze, wodzie lub wydzielających się w postaci oparów, których źródłem są inne obiekty znajdujące się w pobliżu.
3. Przez maszyny, urządzenia i środki transportu wymagające szczególnej sprawności technicznej, o których mowa w art. 16i ust. 2 pkt 2, rozumie się te obiekty, które używane są w pracy na trzy zmiany, mimo że nie działają ze swej istoty w ruchu ciągłym, używane w warunkach terenowych, w warunkach leśnych, pod ziemią lub innych wskazujących na bardziej intensywne zużycie.
4. Przez maszyny i urządzenia grupy 4–6 i 8 Klasyfikacji, poddanych szybkiemu postępowi technicznemu, o których mowa w art. 16i ust. 2 pkt 3, rozumie się maszyny, urządzenia i aparaturę, w których zastosowane są układy mikroprocesorowe lub systemy komputerowe, spełniające założone funkcje dzięki wykorzystaniu w nich najnowszych zdobyczy techniki, a także pozostałą aparaturę naukowo-badawczą i doświadczalno-produkcyjną.

5. VAT

5.1. Krajowe zwolnienie podmiotowe

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 113 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Zwolnienie podmiotowe*	Limit w 2026 r.
Podatnicy kontynuujący działalność Zwalnia się od podatku sprzedaż dokonywaną przez podatnika posiadającego siedzibę działalności gospodarczej na terytorium kraju, u którego wartość sprzedaży netto nie przekroczyła łącznie w poprzednim roku podatkowym kwoty	240 000 zł
Podatnicy rozpoczynający działalność Zwalnia się od podatku sprzedaż dokonywaną przez podatnika posiadającego siedzibę działalności gospodarczej na terytorium kraju rozpoczynającego działalność, u którego przewidywana wartość sprzedaży nie przekroczy w proporcji do okresu prowadzonej działalności kwoty wyliczonej według wzoru	$\frac{240\,000\ \text{zł} \times \text{liczba dni prowadzenia działalności}}{365}$

* Zwolnienie przysługuje do momentu przekroczenia w trakcie roku podatkowego kwoty limitu. Zwolnienie traci moc począwszy od czynności, którą przekroczono tę kwotę.

5.2. Zwolnienia podmiotowe w procedurze SME

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 113a i art. 113b ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Zwolnienie podmiotowe w procedurze SME dla podatnika z innego kraju UE

Lp.	W 2026 r. zwalnia się od podatku sprzedaż dokonywaną przez podatnika posiadającego siedzibę działalności gospodarczej na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:
1.	całkowita roczna wartość dostaw towarów i świadczenia usług dokonanych przez podatnika w roku podatkowym, dla których miejscem opodatkowania jest terytorium Unii Europejskiej, z wyłączeniem podatku od wartości dodanej, w tym wartość sprzedaży na terytorium kraju, z wyłączeniem podatku, zwana dalej „rocznym obrotem na terytorium Unii Europejskiej", nie przekroczyła w poprzednim ani bieżącym roku podatkowym kwoty **100 000 euro**[1] **(421 230 zł).**
2.	wartość sprzedaży u tego podatnika, z wyłączeniem podatku, nie przekroczyła w poprzednim ani bieżącym roku podatkowym limitu wartości sprzedaży obowiązującego krajowych podatników VAT, czyli kwoty **240 000 zł** określonej w art. 113 ust. 1 ustawy o VAT albo indywidualnego limitu zwolnienia podmiotowego wyliczanego proporcjonalnie – w przypadku podatników rozpoczynających działalność, o których mowa w art. 113 ust. 9 ustawy o VAT (zob. pkt 5.1)[2]. Do obliczenia wartości sprzedaży należy odpowiednio stosować art. 113 ust. 2 ustawy o VAT.
3.	podatnik nie dokonuje na terytorium kraju dostaw towarów ani świadczenia usług, o których mowa w art. 113 ust. 13 ustawy o VAT, czyli rodzajów dostaw i usług, które wyłączają prawo do korzystania z krajowego zwolnienia podmiotowego.

[1] Przeliczenia na złote dokonuje się według kursu wymiany opublikowanego przez Europejski Bank Centralny w pierwszym dniu roku, a w przypadku gdy w tym dniu kurs wymiany nie został opublikowany – według kursu wymiany z następnego dnia, w którym został opublikowany. Na dzień 2 stycznia 2026 r. kurs wymiany wyniósł 4,2123 PLN/EUR.

eprasa.pl 51a928c56c

Jeżeli roczny obrót na terytorium Unii Europejskiej przekroczy kwotę 100 000 euro lub wartość sprzedaży zwolnionej od podatku na terytorium kraju przekroczy kwotę, o której mowa w art. 113 ust. 1 lub 9 ustawy o VAT, zwolnienie traci moc począwszy od czynności, którą przekroczono jedną z tych kwot, w zależności od tego, które ze zdarzeń nastąpiło wcześniej.

[2] Jeżeli roczny obrót na terytorium Unii Europejskiej przekroczy kwotę 100 000 euro lub wartość sprzedaży zwolnionej od podatku na terytorium kraju przekroczy kwotę, o której mowa w art. 113 ust. 1 lub 9 ustawy o VAT, zwolnienie traci moc począwszy od czynności, którą przekroczono jedną z tych kwot, w zależności od tego, które ze zdarzeń nastąpiło wcześniej.

Zwolnienie podmiotowe w procedurze SME dla krajowego podatnika VAT

Lp.	Podatnik, który posiada siedzibę działalności gospodarczej na terytorium kraju, może skorzystać ze zwolnienia dla dostaw towarów i świadczenia usług w państwie członkowskim innym niż Rzeczpospolita Polska, pod warunkiem że:
1.	Jego roczny obrót na terytorium Unii Europejskiej nie przekroczył w poprzednim ani bieżącym roku podatkowym kwoty **100 000 euro**[1] **(421 230 zł).**
2.	Spełnia warunki zwolnienia określone przez państwo członkowskie, w którym chce korzystać ze zwolnienia.
3.	Złoży powiadomienie o zamiarze skorzystania ze zwolnienia, zwane „uprzednim powiadomieniem".
4.	Otrzyma informację o nadaniu indywidualnego numeru identyfikacyjnego poprzedzonego kodem PL i zawierającego kod EX, zwanego „polskim numerem identyfikacyjnym EX", na potrzeby korzystania ze zwolnienia albo potwierdzenie o nadaniu takiego numeru – w przypadku gdy w uprzednim powiadomieniu podatnik wskazał więcej niż jedno państwo członkowskie, w którym zamierza korzystać ze zwolnienia.

[1] Przeliczenia na złote dokonuje się według kursu wymiany opublikowanego przez Europejski Bank Centralny w pierwszym dniu roku, a w przypadku gdy w tym dniu kurs wymiany nie został opublikowany – według kursu wymiany z następnego dnia, w którym został opublikowany. Na dzień 2 stycznia 2026 r. kurs wymiany wyniósł 4,2123 PLN/EUR.

UWAGA! W przypadku gdy roczny obrót na terytorium Unii Europejskiej podatnika w poprzednim lub bieżącym roku podatkowym przekroczył kwotę 100 000 euro właściwy naczelnik urzędu skarbowego niezwłocznie wydaje postanowienie o dezaktywacji polskiego numeru identyfikacyjnego EX, na które służy zażalenie i które podlega natychmiastowemu wykonaniu, oraz dezaktywuje ten numer.

5.3. Mały podatnik VAT

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 pkt 25 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Limity obrotu uprawniające do korzystania ze statusu małego podatnika VAT w 2026 r.

Mały podatnik	Limit 2026 r.
Podatnik, u którego wartość sprzedaży (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w poprzednim roku kwoty	**8 517 000 zł** (2 000 000 euro)
Podatnik prowadzący przedsiębiorstwo maklerskie, zarządzający funduszami inwestycyjnymi, będący agentem, zleceniobiorcą lub inną osobą świadczącą usługi o podobnym charakterze, z wyjątkiem komisu – jeżeli kwota prowizji lub innych postaci wynagrodzenia za wykonane usługi (wraz z kwotą podatku) nie przekroczyła w poprzednim roku kwoty	**192 000 zł** (45 000 euro)
Podatnik rozpoczynający w trakcie roku podatkowego wykonywanie czynności opodatkowanych VAT, gdy przewidywana przez niego wartość sprzedaży nie przekroczy w proporcji do okresu prowadzonej sprzedaży odpowiednio kwoty 2 000 000 euro lub 45 000 euro	

Przeliczenia kwot wyrażonych w euro dokonuje się według średniego kursu euro ogłaszanego przez NBP na pierwszy dzień roboczy października poprzedniego roku podatkowego, w zaokrągleniu do 1000 zł. Kurs euro na 1 października 2025 r. wyniósł 4,2586 zł (www.nbp.pl).

5.4. Ulga na zakup kasy rejestrującej

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 111 ust. 4 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Podmiot uprawniony	Podatnik, który rozpoczął ewidencjonowanie obrotu w kasie online, a także podatnik, który obowiązkowo wymienia kasy starego typu na kasy online
Podstawa obliczenia ulgi	Kwoty wydatkowane na zakup każdej z kas rejestrujących online
Wysokość ulgi	**90%** ceny zakupu kasy online (netto), nie więcej niż **700 zł**
Uprawnienie podatnika	Prawo do odliczenia kwoty ulgi na zakup kasy online od należnego podatku VAT lub prawo otrzymania zwrotu tego wydatku

eprasa.pl 51a928c56c

5.5. Wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów – wyłączenie z opodatkowania

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 10 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Wartość WNT uprawniająca do wyłączenia od podatku VAT w 2026 r.*

Lp.	Podmioty zwolnione z obowiązku rozliczenia WNT	Warunki zwolnienia z obowiązku rozliczenia WNT	
1.	Rolnicy ryczałtowi dla prowadzonej przez nich działalności rolniczej	**Warunek 1.** Całkowita wartość WNT w poprzednim roku nie przekroczyła kwoty **50 000 zł**	**Warunek 2.** Całkowita wartość WNT w trakcie roku nie przekroczy kwoty **50 000 zł**
2.	Podatnicy, którzy wykonują jedynie czynności inne niż opodatkowane VAT i którym nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przy nabyciu towarów i usług		
3.	Podatnicy, u których sprzedaż jest zwolniona od podatku na podstawie art. 113 ust. 1 i 9		
4.	Osoby prawne, które nie są podatnikami		

* Wyłączenie nie ma zastosowania, jeżeli przedmiotem nabycia są:
- nowe środki transportu,
- wyroby akcyzowe.

5.6. INTRASTAT – progi statystyczne

- źródło: komunikat GUS pt. „Wartości progów statystycznych na 2026 r. w systemie INTRASTAT" – www.stat.gov.pl

Rodzaj progu statystycznego	Rodzaj obrotu	Próg statystyczny obowiązujący w 2026 r.
Próg podstawowy	dla przywozu	6 000 000 zł
	dla wywozu	2 800 000 zł
Próg szczegółowy	dla przywozu	105 000 000 zł
	dla wywozu	148 000 000 zł

5.7. Sprzedaż towarów na odległość

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 7a, art. 22 ust. 1 pkt 1a), art. 22a ust. 1 pkt 3 ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 775 ze zm.)

Sprzedaż na odległość towarów importowanych przez interfejs elektroniczny

Sprzedaż na odległość towarów importowanych przez interfejs elektroniczny	Dotyczy to przesyłek, których wartość nie przekracza
	w 2026 r.
W przypadku gdy podatnik ułatwia, poprzez interfejs elektroniczny, sprzedaż na odległość towarów importowanych w przesyłkach o wartości rzeczywistej nieprzekraczającej wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 150 euro, uznaje się, że podatnik ten samodzielnie otrzymał towary i dokonał ich dostawy.	639 zł

Wewnątrzwspólnotowa sprzedaż towarów na odległość – miejsce dostawy towarów

Lp.	W przypadku wewnątrzwspólnotowej sprzedaży towarów na odległość miejscem dostawy towarów jest miejsce, w którym towary znajdują się w momencie zakończenia wysyłki lub transportu do nabywcy, z wyjątkiem, gdy łącznie zostaną spełnione następujące warunki:
1	2
1.	Dostawca posiada siedzibę działalności gospodarczej, a w razie braku takiej siedziby – stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu tylko na **terytorium jednego państwa członkowskiego**

eprasa.pl 51a928c56c

1	2
2.	**Towary są wysyłane** lub transportowane na terytorium państwa członkowskiego inne niż terytorium państwa członkowskiego, o którym mowa w pkt 1
3.	**Suma:** ▪ całkowitej wartości dostaw towarów wysyłanych lub transportowanych na terytorium państwa członkowskiego, o którym mowa w pkt 2, oraz ▪ całkowitej wartości usług, o których mowa w art. 28k ust. 1 ustawy o VAT świadczonych na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 28k ust. 2 pkt 2 ustawy o VAT, pomniejszona o kwotę podatku lub podatku od wartości dodanej, **nie przekroczyła w trakcie roku podatkowego ani w poprzednim roku podatkowym kwoty 10 000 euro** lub jej równowartości wyrażonej w walucie krajowej państwa członkowskiego, o którym mowa w pkt 1, przy czym w przypadku dostawcy posiadającego siedzibę działalności gospodarczej, a w razie braku takiej siedziby – stałe miejsce zamieszkania lub zwykłe miejsce pobytu, tylko na terytorium kraju, **wyrażona w złotych równowartość kwoty w euro wynosi 42 000 zł.**

UWAGA! Jeżeli w trakcie roku podatkowego limit wskazany w pkt 3 **(10 000 euro lub odpowiednio 42 000 zł)** zostanie przekroczony, miejscem dostawy towarów jest miejsce, w którym towary znajdują się w momencie zakończenia wysyłki lub transportu do nabywcy – począwszy od dostawy, w związku z którą przekroczono tę kwotę.

6. Podatek od czynności cywilnoprawnych

6.1. Stawki podatku od czynności cywilnoprawnych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 7 i 9 ustawy z 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 191)

Rodzaj czynności	Stawka
1	2
Umowa sprzedaży: – nieruchomości – rzeczy ruchomych – prawa użytkowania wieczystego – własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego – spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego – wynikających z prawa spółdzielczego: prawa do domu jednorodzinnego lub prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym	**2%**
Umowa sprzedaży szóstego i kolejnych lokali mieszkalnych	**6%**
Umowa sprzedaży innych praw majątkowych	**1%**
Umowa zamiany, dożywocia, o dział spadku, o zniesienie współwłasności oraz darowizny: – przy przeniesieniu własności: nieruchomości, rzeczy ruchomych, prawa użytkowania wieczystego, własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego oraz wynikających z przepisów prawa spółdzielczego: prawa do domu jednorodzinnego oraz prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym – przy przeniesieniu własności innych praw majątkowych	**2%** **1%**
Umowa ustanowienia odpłatnego użytkowania, w tym nieprawidłowego, oraz odpłatnej służebności	**1%**
Umowa pożyczki oraz depozytu nieprawidłowego	**0,5%***
Ustanowienie hipoteki: – na zabezpieczenie wierzytelności istniejących – od kwoty zabezpieczonej wierzytelności – na zabezpieczenie wierzytelności o wysokości nieustalonej	 **0,1%** **19 zł**
Umowa spółki	**0,5%**

* Stawka podatku wynosi 20%, jeżeli przed organem podatkowym w toku czynności sprawdzających, kontroli podatkowej, postępowania podatkowego lub kontroli celno-skarbowej:
1) podatnik powołuje się na fakt zawarcia umowy pożyczki, depozytu nieprawidłowego lub ustanowienia użytkowania nieprawidłowego albo ich zmiany, a należny podatek od tych czynności nie został zapłacony;
2) biorący pożyczkę, o którym mowa w art. 9 pkt 10 lit. b, powołuje się na fakt zawarcia umowy pożyczki, a nie spełnił warunku udokumentowania otrzymania pieniędzy na rachunek bankowy albo jego rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową lub przekazem pocztowym.

eprasa.pl 51a928c56c

Limitowane kwotowo zwolnienia z PCC

Lp.	Rodzaj czynności zwolnionej z PCC	Ograniczenie kwotowe zwolnienia
1.	Sprzedaż rzeczy ruchomej	Zwolnienie obowiązuje, jeżeli cena sprzedaży nie przekracza **1000 zł**
2.	Pożyczka pieniężna udzielona na podstawie umowy zawartej między osobami bliskimi (w przypadku gdy pożyczkobiorcami są: małżonek, zstępny, wstępny, pasierb, rodzeństwo, ojczym lub macocha)	Zwolnienie dotyczy pożyczek w wysokości przekraczającej **36 120 zł** Warunkiem zwolnienia jest: – złożenie deklaracji PCC w terminie 14 dni od zawarcia umowy pożyczki – wpłata pożyczki na rachunek pożyczkobiorcy lub przekazanie pożyczki przekazem pocztowym
3.	Pożyczka udzielona na podstawie umowy zawartej z osobami zaliczonymi do I grupy podatkowej w podatku od spadków i darowizn (w przypadku gdy pożyczkobiorcami są: małżonek, zstępny, wstępny, pasierb, zięć, synowa, rodzeństwo, ojczym, macocha, teściowie)	Zwolnienie ma zastosowanie, jeżeli kwota pożyczki nie przekracza **36 120 zł**
4.	Pożyczki udzielane na podstawie umów z innymi osobami niż wymienione w pkt 2 i 3	Zwolnienie ma zastosowanie, jeżeli kwota pożyczki nie przekracza **1000 zł**

7. Podatki lokalne

7.1. Podatek od nieruchomości

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 707)
- obwieszczenie Ministra Finansów i Gospodarki z 1 sierpnia 2025 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2026 (M.P. z 2025 r. poz. 726)

Kwoty stawek podatku od nieruchomości określa uchwała rady gminy w wysokości nie wyższej niż stawki podane w tabeli poniżej.

Przedmiot podatku	Maksymalna stawka podatku w 2026 r.
Budynki mieszkalne lub ich części	**1,25 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynki mieszkalne lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej	**35,53 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Budynki lub ich części zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	**16,64 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Budynki lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych, w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajęte przez podmioty udzielające tych świadczeń	**7,27 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Pozostałe budynki lub ich części, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	**12,00 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Budowle	**2%** wartości
Grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków	**1,45 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych	**7,15 zł** od 1 ha powierzchni
Pozostałe grunty, w tym zajęte na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	**0,77 zł** od 1 m^2 powierzchni użytkowej
Grunty niezabudowane objęte obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z 9 października 2015 r. o rewitalizacji, i położone na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego	**4,72 zł** od 1 m^2 powierzchni

eprasa.pl 51a928c56c

7.2. Podatek od środków transportowych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8, art. 10 ust. 1 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 707)
- obwieszczenie Ministra Finansów i Gospodarki z 12 października 2025 r. w sprawie stawek minimalnych podatku od środków transportowych obowiązujących w 2026 r. (M.P. z 2025 r. poz. 1113)
- obwieszczenie Ministra Finansów i Gospodarki z 1 sierpnia 2025 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2026 (M.P. z 2025 r. poz. 726)

Stawki podatku od środków transportowych określa uchwała rady gminy, na terenie której podatnik ma miejsce zamieszkania lub siedzibę. Uchwała rady gminy określa wysokość stawek podatku od środków transportowych w granicach stawek minimalnych i maksymalnych podanych w tabeli poniżej.

Stawki maksymalne w 2026 r.		**Stawki minimalne w 2026 r.**			
Podział stawek w zależności od dopuszczalnej masy całkowitej lub liczby miejsc siedzących (w przypadku autobusów)	**Maksymalna stawka podatku nie może przekroczyć**	**Dopuszczalna masa całkowita w tonach**		**Minimalna stawka podatku w złotych**	
	w 2026 r.	**Nie mniej**	**Mniej niż**	**Oś z zawieszeniem pneumatycznym lub równoważnym**	**Inne systemy zawieszenia**
1	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
1. Samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony i poniżej 12 ton					
– powyżej 3,5 do 5,5 tony włącznie – powyżej 5,5 do 9 ton włącznie – powyżej 9 ton	1259,09 zł 2100,42 zł 2520,48 zł	–	–	–	–
2. Samochody ciężarowe o dopuszczalnej masie całkowitej równej lub wyższej niż 12 ton					
–	4809,70 zł	Dwie osie			
		12	13	0	136,13
		13	14	136,13	376,18
		14	15	376,18	529,95
		15		529,95	1199,27
		Trzy osie			
		12	17	136,13	236,78
		17	19	236,78	485,68
		19	21	485,68	630,63
		21	23	630,63	971,34
		23	25	971,34	1510,12
		25		971,34	1510,12
		Cztery osie i więcej			
		12	25	630,63	639,49
		25	27	639,49	997,90
		27	29	997,90	1584,23
		29	31	1584,23	2349,79
		31		1584,23	2349,79
3. Ciągniki siodłowe i balastowe przystosowane do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 tony i poniżej 12 ton					
–	2940,51 zł	–	–	–	–
4. Ciągniki siodłowe i balastowe przystosowane do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton					
– do 36 ton włącznie – powyżej 36 ton	3717,57 zł 4809,70 zł	Dwie osie			
		12	18	0	36,54
		18	25	254,50	460,25
		25	31	536,59	880,65
		31		1353,03	1856,37

eprasa.pl 51a928c56c

1	3	4	5	6	7
		Trzy osie i więcej			
		12	40	1193,73	1650,62
		40		1650,62	2441,61
5. Przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą do 7 ton i poniżej 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego					
–	2520,48 zł	–	–	–	–
6. Przyczepy i naczepy, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego					
– do 36 ton włącznie	2940,51 zł	Jedna oś			
– powyżej 36 ton	3717,57 zł	12	18	0	24,39
		18	25	170,40	306,48
		25		306,48	537,69
		Dwie osie			
		12	28	201,40	296,54
		28	33	587,47	814,27
		33	38	814,27	1236,87
		38		1100,79	1628,50
		Trzy osie i więcej			
		12	38	648,33	902,75
		38		902,75	1226,92
7. Autobusy					
W zależności od liczby miejsc do siedzenia poza miejscem kierowcy:		–	–	–	–
– mniejszej niż 22 miejsca	2976,21 zł				
– równej lub większej niż 22 miejsca	3762,73 zł				

7.3. Podatek rolny

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1344)
- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 17 października 2025 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2026 (M.P. z 2025 r. poz. 1085)

Przedmiot opodatkowania:	Stawka podatku w 2026 r.
1 ha przeliczeniowego gruntów gospodarstw rolnych (równowartość pieniężna 2,5 dt* żyta)	**166,05 zł**
1 ha gruntów pozostałych (równowartość pieniężna 5 dt* żyta)	**332,10 zł**

* Średnia cena skupu żyta za 11 kwartałów, będąca podstawą do ustalenia podatku rolnego na 2026 r. wynosi 66,42 zł za 1 dt.

7.4. Podatek leśny

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 4 ustawy z 30 października 2002 r. o podatku leśnym (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 176)
- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 17 października 2025 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2025 r. (M.P. z 2025 r. poz. 1086)

Przedmiot opodatkowania	Stawka podatku w 2026 r.
Grunty leśne sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako lasy (z wyjątkiem lasów zajętych na wykonywanie innej działalności gospodarczej niż działalność leśna)	**61,90 zł**

* Równowartość pieniężna 0,220 m^3 drewna obliczana według średniej ceny sprzedaży drewna za I–III kwartał roku poprzedzającego rok podatkowy. Średnia cena sprzedaży drewna, obliczona według średniej ceny sprzedaży drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za I–III kwartał 2025 r. – 281,37 za 1 m^3.

eprasa.pl 51a928c56c

7.5. Opłata reklamowa

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19 pkt 1 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 707)

Rada gminy, w drodze uchwały, określa zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności i wysokość stawek opłat reklamowych. W tabeli podajemy górną wysokość tej opłaty.

Część opłaty	Przedmiot opodatkowania	Maksymalna stawka dzienna opłaty w 2026 r.
stała	Tablica reklamowa lub urządzenie reklamowe służące ekspozycji reklam	**3,89 zł**
zmienna	Powierzchnia tablicy reklamowej lub urządzenia reklamowego służącego ekspozycji reklam	**0,36 zł** za 1 m^2

7.6. Opłata od posiadania psów

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 18a, art. 19 pkt 1 lit. f ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 707)

Obowiązek zapłaty opłaty od posiadania psów oraz wysokość stawek i terminy płatności może określić uchwałą rada gminy.

Przedmiot opłaty	Maksymalna stawka opłaty w 2026 r.
Posiadanie psa	**186,29 zł** od jednego psa

7.7. Opłata targowa, miejscowa i uzdrowiskowa

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 707)

Wysokość stawek, zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności opłat może określić uchwałą rada gminy. Kwoty stawek określone przez gminę w uchwale nie mogą przekroczyć stawek podanych w tabeli.

Rodzaj opłaty	Maksymalna stawka dzienna w 2026 r.
opłata targowa	**1176,67 zł**
opłata miejscowa	**3,46 zł**
opłata miejscowa w miejscowościach posiadających status obszaru ochrony uzdrowiskowej	**4,89 zł**
opłata uzdrowiskowa	**6,67 zł**

8. Podatek od spadków i darowizn

8.1. Zwolnienie od podatku od spadków i darowizn dla osób najbliższych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 4a ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 478 ze zm.)

Osoby, którym przysługuje zwolnienie z podatku od spadków i darowizn
1. Małżonek
2. Zstępni (za zstępnych uważa się również osoby, które przebywają lub przebywały w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej)
3. Wstępni (za wstępnych uważa się także odpowiednio osoby tworzące rodzinę zastępczą, prowadzące rodzinny dom dziecka lub pracujące z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej)

eprasa.pl 51a928c56c

4. Pasierbowie
5. Rodzeństwo
6. Ojczym
7. Macocha
Warunki zwolnienia
1. Zgłoszenie nabycia do US w terminie 6 miesięcy licząc od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu stwierdzającego nabycie spadku, zarejestrowania aktu poświadczenia dziedziczenia lub wydania europejskiego poświadczenia spadkowego
2. Udokumentowanie otrzymania środków pieniężnych na rachunek lub przekazem pocztowym (dotyczy nabycia środków pieniężnych w kwocie przekraczającej wartość **36 120 zł**)

8.2. Kwota wolna od podatku od spadków i darowizn

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 9 i 14 ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 478 ze zm.)

Kwota wolna od podatku dla nabywców zaliczanych do:		
I grupy podatkowej	**II grupy podatkowej**	**III grupy podatkowej**
małżonek, zstępni, wstępni, pasierb, zięć, synowa, rodzeństwo, ojczym, macocha i teściowie	zstępni rodzeństwa, rodzeństwo rodziców, zstępni i małżonkowie pasierbów, małżonkowie rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonkowie rodzeństwa małżonków, małżonkowie innych zstępnych	inni nabywcy
36 120 zł	**27 090 zł**	**5733 zł**

UWAGA! Za zstępnych uważa się również osoby, które przebywają lub przebywały w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej.

Za wstępnych uważa się także odpowiednio osoby tworzące rodzinę zastępczą, prowadzące rodzinny dom dziecka lub pracujące z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej.

8.3. Skale podatku od spadków i darowizn

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 15 ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 478 ze zm.)
- rozporządzenie Ministra Finansów z 28 czerwca 2023 r. w sprawie ustalenia kwot wartości rzeczy i praw majątkowych zwolnionych od podatku od spadków i darowizn i niepodlegających opodatkowaniu tym podatkiem oraz skal podatkowych, według których oblicza się ten podatek (Dz.U. z 2023 r. poz. 1226)

Podatek od spadków i darowizn oblicza się od nadwyżki podstawy opodatkowania ponad kwotę wolną od podatku.

Skale podatku od spadków i darowizn dla I, II i III grupy podatkowej

Kwoty nadwyżki ponad kwotę wolną		**Podatek wynosi**
ponad	**do**	
1) od nabywców zaliczonych do **I** grupy podatkowej		
	11 833 zł	3%
11 833 zł	23 665 zł	355 zł i 5% nadwyżki ponad 11 833 zł
23 665 zł		946 zł 60 gr i 7% od nadwyżki ponad 23 665 zł
2) od nabywców zaliczonych do **II** grupy podatkowej		
	11 833 zł	7%
11 833 zł	23 665 zł	828 zł 40 gr i 9% od nadwyżki ponad 11 833 zł
23 665 zł		1893 zł 30 gr i 12% od nadwyżki ponad 23 665 zł
3) od nabywców zaliczonych do **III** grupy podatkowej		
	11 833 zł	12%
11 833 zł	23 665 zł	1420 zł i 16% od nadwyżki ponad 11 833 zł
23 665 zł		3313 zł 20 gr i 20% od nadwyżki ponad 23 665 zł

eprasa.pl 51a928c56c

III. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE I ZDROWOTNE

1. Składki

1.1. Kwota rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i Fundusz Emerytur Pomostowych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 19 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)

Rok kalendarzowy	Kwota rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	Podstawa prawna
2026	**282 600 zł**	M.P. z 2025 r. poz. 1206

1.2. Ograniczenie podstawy wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 20 ust. 3 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)

Składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe	Maksymalna podstawa wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe	Podstawa prawna
styczeń–grudzień 2026 r.	**23 550 zł** (tj. 250% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia)	M.P. z 2025 r. poz. 1216

1.3. Składki na ubezpieczenia za pracowników

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 16, art. 22 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)
- art. 36 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1696 ze zm.)
- art. 79 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)

Składki na ubezpieczenia	Finansujący	
	pracodawca	pracownik
Emerytalne	9,76%	9,76%
Rentowe	6,50%	1,50%
Chorobowe	–	2,45%
Wypadkowe	stopa procentowa składki jest ustalana w sposób opisany poniżej	–
Fundusz Emerytur Pomostowych (FEP)	1,5%	–
Zdrowotne	–	9%
FP i FS	2,45%	–
FGŚP	0,10%	–

1.4. Składki na ubezpieczenie wypadkowe

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27–33 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1644 ze zm.)
- załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 listopada 2002 r. w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1874.)

eprasa.pl 51a928c56c

Stopa procentowa składki wypadkowej od 1.04.2026 r. do 31.03.2027 r.

Okres obowiązywania	Rodzaj płatnika	Stopa procentowa składki wypadkowej
1.04.2025–31.03.2026	Płatnik składek podlegający wpisowi do rejestru REGON, zgłaszający do ubezpieczenia wypadkowego nie więcej niż 9 ubezpieczonych	**1,67%** (50% najwyższej stopy procentowej ustalonej na dany rok składkowy)
	Płatnik składek niepodlegający wpisowi do rejestru REGON	

Grupy działalności, kategorie ryzyka i stopy procentowe składki na ubezpieczenie wypadkowe dla grup działalności od 1.04.2026 r. do 31.03.2027 r.

Lp.	Grupa działalności	Kod PKD	Kategoria ryzyka	Stopa procentowa składki (%)
1	2	3	4	5
1	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	A-01	5	1,47
2	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	A-02	6	1,73
3	Rybactwo	A-03	4	1,20
4	Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	B-05	12	3,33
5	Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego	B-06	6	1,73
6	Górnictwo rud metali	B-07	8	2,26
7	Pozostałe górnictwo i wydobywanie	B-08	6	1,73
8	Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie	B-09	12	3,33
9	Produkcja artykułów spożywczych	C-10	4	1,20
10	Produkcja napojów	C-11	4	1,20
11	Produkcja wyrobów tytoniowych	C-12	4	1,20
12	Produkcja wyrobów tekstylnych	C-13	4	1,20
13	Produkcja odzieży	C-14	2	0,67
14	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych	C-15	3	0,93
15	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	C-16	6	1,73
16	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	C-17	5	1,47
17	Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	C-18	3	0,93
18	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	C-19	5	1,47
19	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	C-20	4	1,20
20	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	C-21	3	0,93
21	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	C-22	5	1,47
22	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	C-23	5	1,47
23	Produkcja metali	C-24	6	1,73
24	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	C-25	5	1,47
25	Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	C-26	3	0,93
26	Produkcja urządzeń elektrycznych	C-27	4	1,20
27	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana	C-28	5	1,47
28	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	C-29	4	1,20
29	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	C-30	5	1,47
30	Produkcja mebli	C-31	4	1,20
31	Pozostała produkcja wyrobów	C-32	4	1,20
32	Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	C-33	6	1,20
33	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	D-35	4	1,20
34	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	E-36	4	1,20
35	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	E-37	5	1,47
36	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	E-38	6	1,73

eprasa.pl 51a928c56c

1	2	3	4	5
37	Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami	E-39	4	1,20
38	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	F-41	3	0,93
39	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	F-42	5	1,47
40	Roboty budowlane specjalistyczne	F-43	3	0,93
41	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	G-45	2	0,67
42	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	G-46	3	0,93
43	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	G-47	3	0,93
44	Transport lądowy oraz transport rurociągowy	H-49	3	0,93
45	Transport wodny	H-50	4	1,20
46	Transport lotniczy	H-51	2	0,67
47	Magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport	H-52	4	1,20
48	Działalność pocztowa i kurierska	H-53	4	1,20
49	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	I	2	0,67
50	Informacja i komunikacja	J	2	0,67
51	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	K	2	0,67
52	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	L	2	0,67
53	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	M	2	0,67
54	Wynajem i dzierżawa	N-77	3	0,93
55	Działalność związana z zatrudnieniem	N-78	3	0,93
56	Działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane	N-79	2	0,67
57	Działalność detektywistyczna i ochroniarska	N-80	3	0,93
58	Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	N-81	4	1,20
59	Działalność związana z administracyjną obsługą biura i pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej	N-82	2	0,67
60	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, organizacje i zespoły eksterytorialne	O, U	2	0,67
61	Edukacja	P	3	0,93
62	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	Q	4	1,20
63	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	R	2	0,67
64	Pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	S, T	2	0,67

1.5. Składka na ubezpieczenie zdrowotne

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 79, art. 79a, art. 81 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)

Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne i jej wysokość

Ubezpieczeni	Miesięczna podstawa wymiaru składki zdrowotnej w 2026 r.	Wysokość składki zdrowotnej w 2026 r.
1	2	3
pracownik	Przychód uzyskany z umowy o pracę pomniejszony o składki na ubezpieczenia społeczne finansowane przez ubezpieczonego	9% podstawy wymiaru
zleceniobiorca	Przychód uzyskany z umowy zlecenia pomniejszony o składki na ubezpieczenia społeczne finansowane przez ubezpieczonego	
osoba powołana do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania oraz prokurent, którzy z tego tytułu pobierają wynagrodzenie,	Kwota odpowiadająca wysokości wynagrodzenia pobieranego z tytułu powołania	

eprasa.pl 51a928c56c

1	2	3
z wyłączeniem osób uzyskujących przychody na podst. art. 13 pkt 5 i 6 ustawy o pdof (m.in. z tytułu wykonywania czynności związanych z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich) których roczne wynagrodzenie z tego tytułu nie przekracza kwoty 6000 zł		
osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą	**Skala podatkowa** – przychód z poprzedniego miesiąca pomniejszony o koszty uzyskania przychodów, nie mniej niż 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w pierwszym dniu roku składkowego (w 2026 r. 4806 zł)	9% podstawy wymiaru, nie mniej niż **432,54 zł**
	Podatek liniowy – przychód z poprzedniego miesiąca pomniejszony o koszty uzyskania przychodów, nie mniej niż 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w pierwszym dniu roku składkowego (w 2026 r. 4806 zł)	4,9% podstawy wymiaru, nie mniej niż **432,54 zł**
	Karta podatkowa – 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego 1 stycznia danego roku (w 2026 r. 4806 zł)	9% podstawy wymiaru czyli **432,54 zł**
	Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych – **60%** przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale 2025 r. włącznie z wypłatami z zysku (5537,18 zł) jeżeli przychody z działalności gospodarczej nie przekroczyły od początku roku 60 tys. zł, – **100%** ww. przeciętnego wynagrodzenia (9228,64 zł), jeżeli przychody z działalności gospodarczej (od początku roku) przekroczyły 60 tys. zł i nie przekroczyły 300 tys. zł, – **180%** ww. przeciętnego wynagrodzenia (16611,55 zł) jeżeli przychody z działalności gospodarczej (od początku roku) przekroczyły 300 tys. zł	9% podstawy wymiaru **498,35 zł** 9% podstawy wymiaru **830,58 zł** 9% podstawy wymiaru **1495,04 zł**
	Pozostałe osoby prowadzące pozarolniczą działalność (wspólnicy spółek, twórcy i artyści) – kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale 2025 r., włącznie z wypłatami z zysku (9228,64 zł)	9% podstawy wymiaru **830,58 zł**
	Osoby współpracujące z osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą oraz osobami korzystającymi z „ulgi na start” – 75% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale 2025 r., włącznie z wypłatami z zysku (6921,48 zł)	9% podstawy wymiaru **622,93 zł**

1.6. Składka na FGŚP

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 27 ustawy budżetowej na 2026 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 62)

Rok	Wysokość składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
2026	**0,10%** kwot wypłat stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe bez ograniczenia

1.7. Składka na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 25 i 26 ustawy budżetowej na 2026 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 62)

Rok	Wysokość składki na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy
2026	**2,45%** podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne bez ograniczenia (w tym 1% na FP i 1,45% na FS)

eprasa.pl 51a928c56c

1.8. Składka na Fundusz Emerytur Pomostowych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 36 ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1696 ze zm.)

Rok	Wysokość składki na Fundusz Emerytur Pomostowych
2026	**1,5%** podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne

1.9. Składki na ubezpieczenia osób prowadzących działalność

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 18 ust. 8 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)
- art. 81 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)

Kwota prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w 2026 r. wynosi 9420 zł

Składki na ubezpieczenia społeczne i FP	Styczeń–grudzień 2026 r.
Podstawa wymiaru	**5652 zł** (tj. 60% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia na 2026 r.)
Składki na ubezpieczenie: – emerytalne – rentowe – chorobowe – wypadkowe	 **1103,27 zł** (tj. 19,52%) **452,16 zł** (tj. 8%) **138,47** (tj. 2,45%) liczone w zależności od liczby ubezpieczonych i grupy działalności
Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy	**138,47 zł** (tj. 2,45%)

1.10. Składki na ubezpieczenia osób rozpoczynających działalność gospodarczą

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6a, art. 18a, art. 18aa ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)

Preferencje składkowe dla rozpoczynających działalność

Lp.	Rodzaje preferencji	Okres korzystania z ulgi	Na czym polega ulga
1.	Działalność nierejestrowana	Od dnia rozpoczęcia działalności do dnia przekroczenia przychodu w kwocie 225% płacy minimalnej w kwartale	Przedsiębiorca nie ma obowiązku odprowadzania składek na ZUS oraz składki zdrowotnej
2.	Ulga na start	Pierwsze 6 miesięcy prowadzenia działalności (z wyjątkiem działalności wymienionej w pkt 1)	Przedsiębiorca: – nie ma obowiązku odprowadzania składek na ZUS, – ma obowiązek odprowadzania składki zdrowotnej
3.	Składki preferencyjne	Okres kolejnych 24 miesięcy prowadzenia działalności – przypadający po okresie ulgi na start – zob. pkt 2)	Przedsiębiorca: – ma obowiązek odprowadzania składek na ZUS obliczonych od obniżonej podstawy wymiaru (30% minimalnego wynagrodzenia), – ma obowiązek odprowadzania składki zdrowotnej (zob. tab. „Składki na ubezpieczenie osób rozpoczynających działalność")

Składki na ubezpieczenie osób rozpoczynających działalność

Składki na ubezpieczenia społeczne	2026 r.
1	2
Podstawa wymiaru	**1441,80 zł** (tj. 30% kwoty minimalnego wynagrodzenia, które w tym okresie wynosi 4806 zł)

eprasa.pl 51a928c56c

1	2
Składki na ubezpieczenie:	
– emerytalne	**281,44 zł** (tj. 19,52%)
– rentowe	**115,34 zł** (tj. 8%)
– chorobowe	**35,32 zł** (tj. 2,45%)
– wypadkowe	liczone w zależności od liczby ubezpieczonych i grupy działalności

1.11. Wysokość współczynnika do ustalenia najniższej podstawy wymiaru składek dla osób prowadzących działalność gospodarczą tzw. mały ZUS plus

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 18c ust. 3 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)

Okres	Wysokość współczynnika
2026 r.	0,5*

* Współczynnik stały stosowany do wyliczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą, których roczny przychód z tytułu tej działalności w poprzednim roku kalendarzowym nie przekroczył 120 000 zł. W tym przypadku podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne należy wyliczyć od średniomiesięcznego dochodu z poprzedniego roku kalendarzowego pomnożonego przez współczynnik.

1.12 Składki na pracownicze plany kapitałowe (PPK)

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 26–27, art. 31–32 ustawy z 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 192 ze zm.)

Uczestnik PPK	Podmiot zatrudniający	Państwo
▪ wpłata podstawowa 2% wynagrodzenia* ▪ wpłata dodatkowa do 2% wynagrodzenia	▪ wpłata podstawowa 1,5% wynagrodzenia ▪ wpłata dodatkowa do 2,5% wynagrodzenia	▪ wpłata powitalna 250 zł ▪ dopłaty roczne 240 zł

* Zarabiający poniżej 1,2-krotności minimalnego wynagrodzenia mogą deklarować wpłatę podstawową od 0,5%.

1.13. Składki na ubezpieczenia społeczne pracowników młodocianych

PODSTAWA PRAWNA:

- § 19 rozporządzenia Rady Ministrów z 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania (j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 2010 ze zm.)

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w I kwartale 2026 r. wyniosło 9562,88 zł (komunikat Prezesa GUS z 11 maja 2026 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w I kwartale 2026 r. – M.P. z 2026 r. poz. 457).

- **I rok nauki pracownika młodocianego**

Okres ubezpieczenia	czerwiec–sierpień 2026 r.	
Podstawa wymiaru	**765,03 zł** (nie mniej niż 8% przeciętnego wynagrodzenia w I kwartale 2026 r.)	
Finansowanie składek	Finansowane przez płatnika	Finansowane przez ubezpieczonego
Emerytalne	**74,67 zł** (tj. 9,76%)	**74,67 zł** (tj. 9,76%)
Rentowe	**49,73 zł** (tj. 6,5%)	**11,48 zł** (tj. 1,5%)
Chorobowe	–	**18,74 zł** (tj. 2,45%)

eprasa.pl 51a928c56c

- II rok nauki pracownika młodocianego

Okres ubezpieczenia	czerwiec–sierpień 2026 r.	
Podstawa wymiaru	**860,66 zł** (nie mniej niż 9% przeciętnego wynagrodzenia w I kwartale 2026 r.)	
Finansowanie składek	Finansowane przez płatnika	Finansowane przez ubezpieczonego
Emerytalne	**84,00 zł** (tj. 9,76%)	**84,00 zł** (tj. 9,76%)
Rentowe	**55,94 zł** (tj. 6,5%)	**12,91 zł** (tj. 1,5%)
Chorobowe	–	**21,09 zł** (tj. 2,45%)

- III rok nauki pracownika młodocianego

Okres ubezpieczenia	czerwiec–sierpień 2026 r.	
Podstawa wymiaru	**956,29 zł** (nie mniej niż 10% przeciętnego wynagrodzenia w I kwartale 2026 r.)	
Finansowanie składek	Finansowane przez płatnika	Finansowane przez ubezpieczonego
Emerytalne	**93,33 zł** (tj. 9,76%)	**93,33 zł** (tj. 9,76%)
Rentowe	**62,16 zł** (tj. 6,5%)	**14,34 zł** (tj. 1,5%)
Chorobowe	–	**23,43 zł** (tj. 2,45%)

1.14. Składki na ubezpieczenia pracowników przebywających na urlopach wychowawczych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 81 ust. 8 pkt 10 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)
- art. 6 ust. 1 pkt 19, art. 18 ust. 5b, ust. 14 i 15 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 199 ze zm.)

Okres obowiązywania	Ubezpieczenia emerytalne i rentowe		Ubezpieczenie zdrowotne
	Maksymalna podstawa wymiaru składek (w wysokości 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego)	Minimalna podstawa wymiaru składek (w wysokości 75% kwoty minimalnego wynagrodzenia)	Podstawa wymiaru składki (równa kwocie specjalnego zasiłku opiekuńczego)
2026 r.	**5652 zł**	**3604,50 zł**	**620,00 zł**

1.15. Składki na ubezpieczenie społeczne rolników (KRUS)

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8, art. 17, art. 40 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1770 ze zm.)
- obwieszczenie Prezesa KRUS z 2 czerwca 2026 r. w sprawie wysokości miesięcznej składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie w III kwartale 2026 r. (M.P. z 2026 r. poz. 562)

eprasa.pl 51a928c56c

Wysokość składek na ubezpieczenie społeczne rolników za III kwartał 2026 r.							
Status ubezpieczonego i wielkość gospodarstwa rolnego	Wysokość składek na ubezpieczenie w zł						Składki łącznie od jednego ubezpieczonego kwartalnie
	emerytalno-rentowe				wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie		
	podstawowa składka miesięczna	dodatkowa składka miesięczna	razem składka miesięczna (2 + 3)	kwartalnie	składka miesięczna	kwartalnie	
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Rolnik prowadzący gospodarstwo rolne							
– do 50 ha	178,00	0,00	178,00	534,00	78,00	234,00	768,00
– powyżej 50 ha do 100 ha	178,00	214,00	392,00	1176,00	78,00	234,00	1410,00
– powyżej 100 ha do 150 ha	178,00	427,00	605,00	1815,00	78,00	234,00	2049,00
– powyżej 150 ha do 300 ha	178,00	641,00	819,00	2457,00	78,00	234,00	2691,00
– powyżej 300 ha	178,00	855,00	1033,00	3099,00	78,00	234,00	3333,00
Domownik (w każdej grupie obszarowej gospodarstwa rolnego)	178,00	0,00	178,00	534,00	78,00	234,00	768,00
II. Rolnik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą i gospodarstwo rolne							
– do 50 ha	356,00	0,00	356,00	1068,00	78,00	234,00	1302,00
– powyżej 50 ha do 100 ha	356,00	214,00	570,00	1710,00	78,00	234,00	1944,00
– powyżej 100 ha do 150 ha	356,00	427,00	783,00	2349,00	78,00	234,00	2583,00
– powyżej 150 ha do 300 ha	356,00	641,00	997,00	2991,00	78,00	234,00	3225,00
– powyżej 300 ha	356,00	855,00	1211,00	3633,00	78,00	234,00	3867,00
Domownik prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą (w każdej grupie obszarowej gospodarstwa rolnego)	356,00	0,00	356,00	1068,00	78,00	234,00	1302,00

1.16. Składka na ubezpieczenie zdrowotne rolników*

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 80 ustawy z 24 sierpnia 2004 r. r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)

Wielkość gospodarstwa rolnego	Sposób obliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne rolników za III kwartał 2026 r.**	Sposób finansowania
do 6 ha	**1 zł × 1 ha** przeliczeniowy użytków rolnych za każdego rolnika i domownika	budżet państwa
powyżej 6 ha	**1 zł × 1 ha** przeliczeniowy użytków rolnych za każdego rolnika i domownika	rolnik

* Nie dotyczy rolników prowadzących dział specjalny produkcji rolnej.

** Wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne jest uzależniona od wielkości gospodarstwa rolnego.

1.17. Wysokość składek na ubezpieczenia pomocnika rolnika

PODSTAWA PRAWNA:

- art.7 ustawy z 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 197 ze zm.)
- art. 66 ust. 1 pkt 1ba, art. 80 ust. 3a ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.)

Wysokość składek na ubezpieczenie pomocnika za lipiec–sierpień 2026 r.	
rodzaj ubezpieczenia	wysokość składki
wypadkowe, chorobowe, macierzyńskie	obowiązuje składka dzienna* Z tytułu podlegania ubezpieczeniu przez pełny miesiąc składka wynosi 78 zł
zdrowotne	257 zł (składka miesięczna)

* Kwoty składek dziennych publikujemy we wskaźnikach dostępnych po zalogowaniu na inforlex.pl (w sekcji Moje konto – Moje produkty)

eprasa.pl 51a928c56c

2. Zasiłki

2.1. Wskaźnik waloryzacji podstawy wymiaru zasiłku chorobowego

PODSTAWA PRAWNA:

- obwieszczenia Prezesa ZUS z 14 maja 2026 r. w sprawie wskaźnika waloryzacji podstawy wymiaru zasiłku chorobowego przyjętej do obliczenia świadczenia rehabilitacyjnego w III kwartale 2026 r. (M.P. z 2026 r. poz. 495)

Okres obowiązywania	Wskaźnik waloryzacji
kwiecień–czerwiec 2026 r.	**105,1%** (wskaźnik przekracza 100%, dlatego w II kwartale 2026 r. r. podstawę wymiaru zasiłku chorobowego należy waloryzować)
lipiec–wrzesień 2026 r.	**109,0%** (wskaźnik przekracza 100%, dlatego w III kwartale 2026 r. podstawę wymiaru zasiłku chorobowego należy waloryzować)

2.2. Zasiłek pogrzebowy

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 80 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. Dz.U z 2025 r. poz. 1749)

Okres obowiązywania	Wysokość zasiłku
w 2026 r.	**7000 zł**

2.3. Zasiłek rodzinny

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5–6 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1208)
- § 1 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2024 r. poz. 1238)

Okres zasiłkowy	Zasiłek przysługuje na dziecko w wieku:	Kwota (miesięcznie)
1.11.2025–31.10.2026	do ukończenia 5. roku życia	95 zł
	powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia	124 zł
	powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia	135 zł

2.4. Dodatki do zasiłku rodzinnego

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8–15b ustawy z 23 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1208)
- § 1 pkt 5–11 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2024 r. poz. 1238)

Dodatki do zasiłku rodzinnego od 1.11.2025 r. do 31.10.2026 r. z tytułu:	Kwota świadczenia	Uwagi
1	2	3
urodzenia dziecka	1000 zł	jednorazowo
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	400 zł	miesięcznie
samotnego wychowywania dziecka	193 zł	miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci
	273 zł	miesięcznie na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, nie więcej jednak niż 546 zł na wszystkie dzieci
wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	95 zł	miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego

eprasa.pl 51a928c56c

1	2	3
kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	90 zł	miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia
	110 zł	miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 24. roku życia
rozpoczęcia roku szkolnego	100 zł	na dziecko wypłacany raz w roku (dodatek ten przysługuje także na dzieci w zerówkach)
podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	113 zł	miesięcznie na dziecko w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka lub osoby uczącej się, legitymującej się orzeczeniem o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności
	69 zł	miesięcznie na dziecko w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, gdzie znajduje się siedziba szkoły w przypadku dojazdu do szkoły ponadgimnazjalnej, a także artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej

Dziecko ma prawo do dodatków wymienionych w tabeli, pod warunkiem że przysługuje na nie zasiłek rodzinny. Granica dochodu uprawniającego do wypłaty zasiłku rodzinnego (obowiązująca od 1 listopada 2017 r.) to 674 zł na osobę w rodzinie, a w przypadku osób wychowujących dziecko niepełnosprawne – 764 zł na osobę.

2.5. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

PODSTAWA PRAWNA:

- § 1 pkt 12 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2024 r. poz. 1238)

Rok	Wysokość zapomogi
2026	**1000 zł**

2.6. Świadczenia opiekuńcze

PODSTAWA PRAWNA:

- § 1 pkt 13 rozporządzenia Rady Ministrów z 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz.U. z 2024 r. poz. 1238)
- M.P. z 2025 r. poz. 1127

Rodzaj świadczenia	Kwota świadczenia w 2026 r. (miesięcznie)
Zasiłek pielęgnacyjny	**215,84 zł**
Świadczenie pielęgnacyjne	**3386,00 zł**

3. Emerytury i renty

3.1. Najniższe emerytury i renty

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 85 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. Dz.U. 2025 r. poz. 1749)
- art. 20 ust. 2 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 257 ze zm.)
- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r. w sprawie kwoty najniższej emerytury i renty, dodatku pielęgnacyjnego i dodatku dla sierot zupełnych, kwot maksymalnych zmniejszeń emerytur i rent oraz kwot emerytur i rent wolnych od egzekucji i potrąceń (M.P. z 2026 r. poz. 220)

eprasa.pl 51a928c56c

Rodzaj świadczenia	Najniższa kwota świadczenia od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.
Emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i renta rodzinna	**1978,49 zł**
Renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy	**1483,87 zł**
Renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową i renta rodzinna wypadkowa	**2374,19 zł**
Renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową	**1780,64 zł**

3.2. Kwota bazowa

PODSTAWA PRAWNA:

- komunikat Prezesa GUS z 9 lutego 2026 r. r. w sprawie kwoty bazowej w 2025 r. (M.P. z 2026 r. poz. 191)

Okres obowiązywania	Wysokość kwoty bazowej
1 marca 2026 r.–28 lutego 2027 r.	**7770,04 zł**

3.3. Zawieszanie i zmniejszanie świadczeń emerytów i rencistów

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 104 ust. 7 i 8 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1749)

Okres obowiązywania	Kwoty przychodu odpowiadające		Podstawa prawna
	70% przeciętnego wynagrodzenia	130% przeciętnego wynagrodzenia	
1.09–30.11.2025 r.	6124,10 zł	11 373,30 zł	M.P. z 2025 r. poz. 758
1.12.2025 r.–28.02.2026 r.	6140,20 zł	11 403,30 zł	M.P. z 2025 r. poz. 1148
1.03–31.05.2026 r.	6438,50 zł	11 957,20 zł	M.P. z 2026 r. poz. 209
1.06–31.08.2026 r.	**6694,10 zł**	**12 431,80 zł**	**M.P. z 2026 r. poz. 499**

3.4. Kwoty maksymalnego zmniejszenia emerytury i renty

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 104 ust. 8–9 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1749)
- Komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r. w sprawie kwoty najniższej emerytury i renty, dodatku pielęgnacyjnego i dodatku dla sierot zupełnych, kwot maksymalnych zmniejszeń emerytur i rent oraz kwot emerytur i rent wolnych od egzekucji i potrąceń (M.P. z 2026 r. poz. 220)

Rodzaj świadczenia	Kwota maksymalnego zmniejszenia od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.
Emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy	**989,41 zł**
Renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy	**742,10 zł**
Renta rodzinna dla jednej osoby	**841,05 zł**

3.5. Dodatki do emerytur i rent

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 75–76 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1749)
- komunikat Prezesa ZUS z 27 stycznia 2026 r. w sprawie kwoty dodatku dopełniającego do renty socjalnej (M.P. z 2026 r. poz. 153)
- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r. w sprawie kwoty dodatku do emerytury lub renty za tajne nauczanie (M.P. z 2026 r. poz. 227)
- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r. w w sprawie kwoty dodatku kombatanckiego do emerytury lub renty (M.P. z 2026 r. poz. 222)
- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r.w sprawie kwoty świadczenia pieniężnego przysługującego żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych (M.P. z 2025 r. poz. 229)

eprasa.pl 51a928c56c

- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r.w sprawie kwoty świadczenia pieniężnego przysługującego osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (M.P. z 2026 r. poz. 228)
- komunikat Prezesa ZUS z 17 lutego 2026 r.w sprawie kwoty najniższej emerytury i renty, dodatku pielęgnacyjnego i dodatku dla sierot zupełnych, kwot maksymalnych zmniejszeń emerytur i rent oraz kwot emerytur i rent wolnych od egzekucji i potrąceń (M.P. z 2026 r. poz. 220)

Dodatki do świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.	Kwota
dodatek pielęgnacyjny, za tajne nauczanie	**366,68 zł**
dodatek pielęgnacyjny dla inwalidy wojennego całkowicie niezdolnego do pracy i samodzielnej egzystencji	**550,02 zł**
dodatek dla sieroty zupełnej	**689,17 zł**
dodatek kombatancki, świadczenie w wysokości dodatku kombatanckiego	**366,68 zł**
dodatek kompensacyjny	**55,00 zł**
świadczenie pieniężne dla żołnierzy zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianych w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach wydobywania rud uranu i batalionach budowlanych	**366,68 zł**
świadczenie pieniężne przysługujące osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR – w zależności od liczby pełnych miesięcy trwania pracy	**od 18,39 zł do 366,68 zł**
świadczenie pieniężne przysługujące cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych	**1978,49 zł**
dodatek dopełniający do renty socjalnej	**2704,71 zł**

3.6. Świadczenie przedemerytalne – wysokość i limity zarobków

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 3 ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 421)
- komunikat Prezesa ZUS z 12 lutego 2026 r. w sprawie dopuszczalnej kwoty przychodu, granicznej kwoty przychodu oraz rocznej dopuszczalnej kwoty przychodu i rocznej granicznej kwoty przychodu, stosowanych przy zmniejszaniu lub zawieszaniu świadczeń przedemerytalnych oraz zasiłków przedemerytalnych (M.P. z 2026 r. poz. 208)

Wysokość świadczenia przedemerytalnego od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.	Limity zarobków obowiązujące od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.	
	Rodzaj limitu	Wysokość limitu
1993,76 zł	Dopuszczalna miesięczna kwota przychodu	**2225,90 zł**
	Graniczna miesięczna kwota przychodu	**6232,50 zł**
	Dopuszczalna roczna kwota przychodu	**26 710,80 zł**
	Graniczna roczna kwota przychodu	**74 790,00 zł**

3.7. Renta socjalna – wysokość i limit przychodów

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ust. 1 ustawy z 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 420 ze zm.)

Wysokość renty socjalnej od 1 marca 2026 r. do 28 lutego 2027 r.	Kwota przychodu odpowiadająca			Podstawa prawna
	Okres obowiązywania	70% przeciętnego wynagrodzenia	130% przeciętnego wynagrodzenia	
1978,49 zł	1.09–30.11.2025 r.	6124,10 zł	11 373,30 zł	M.P. z 2025 r. poz. 758
	1.12.2025 r.–28.02.2026 r.	6140,20 zł	11 403,30 zł	M.P. z 2025 r. poz. 1148
	1.03–31.05.2026 r.	6438,50 zł	11 957,20 zł	M.P. z 2026 r. poz. 209
	1.06–31.08.2026 r.	**6694,10 zł**	**12 431,80 zł**	**M.P. z 2026 r. poz. 499**

eprasa.pl 51a928c56c

IV. PRAWO PRACY

1. Nominalny wymiar czasu pracy

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 130 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 277 ze zm.)

Wymiar czasu pracy w poszczególnych miesiącach 2026 r.*			
Miesiąc	**Wymiar**	**Miesiąc**	**Wymiar**
styczeń	160 godz.	lipiec	184 godz.
luty	160 godz.	sierpień	160 godz.
marzec	176 godz.	wrzesień	176 godz.
kwiecień	168 godz.	październik	176 godz.
maj	160 godz.	listopad	160 godz.
czerwiec	168 godz.	grudzień	160 godz.

* Wymiar dla osób pracujących w podstawowym systemie czasu pracy od poniedziałku do piątku.

2. Podróże służbowe i jazdy lokalne

2.1. Nieodpłatne świadczenie z tytułu wykorzystywania samochodu służbowego do celów prywatnych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12 ust. 2a ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592 ze zm.)

Lp.	Samochód służbowy	Miesięczna kwota ryczałtu
1	o mocy silnika do 60 kW	250 zł
2	stanowiący pojazd elektryczny lub pojazd napędzany wodorem	250 zł
3	inny niż wymienione w pkt 1 i 2	400 zł

2.2. Maksymalne stawki za 1 km przebiegu pojazdu

PODSTAWA PRAWNA:

- § 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. z 2002 r. Nr 27, poz. 271 ze zm.)

Okres obowiązywania	Samochód osobowy		Motocykl	Motorower
	o poj. skok. do 900 cm^3	o poj. skok. powyżej 900 cm^3		
2026 r.	**0,89 zł**	**1,15 zł**	**0,69 zł**	**0,42 zł**

2.3. Maksymalne miesięczne kwoty ryczałtu za używanie pojazdu

PODSTAWA PRAWNA:

- § 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. z 2002 r. Nr 27, poz. 271 ze zm.)

Okres obowiązywania	Gmina i miasto	Maksymalne miesięczne kwoty ryczałtu dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika	
		do 900 cm^3	powyżej 900 cm^3
2026 r.	do 100 tys. mieszkańców (limit 300 km)	**267,00 zł**	**345,00 zł**
	ponad 100 tys. do 500 tys. mieszkańców (limit 500 km)	**445,00 zł**	**575,00 zł**
	ponad 500 tys. mieszkańców (limit 700 km)	**623,00 zł**	**805,00 zł**

eprasa.pl 51a928c56c

2.4. Podróże służbowe w kraju

PODSTAWA PRAWNA:

- § 7–11 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (j.t. Dz.U. z 2023 r. poz. 2190)

Należności z tytułu podróży służbowej w kraju

Rodzaj świadczenia	Przysługująca kwota
Dieta	Jeśli podróż trwa nie dłużej niż dobę: **0 zł** za podróż trwającą mniej niż 8 godzin **22,50 zł** za podróż trwającą od 8 do 12 godzin **45,00 zł z**a podróż trwającą powyżej 12 godzin
	Jeśli podróż trwa dłużej niż dobę: **45,00 zł** za każdą dobę **22,50 zł** za każdą rozpoczętą dobę do 8 godzin **45,00 zł** za każdą rozpoczętą dobę ponad 8 godzin
Zwrot kosztów noclegów	Ryczałt **67,50 zł** – jeśli pracownikowi nie zapewniono bezpłatnego noclegu i który nie przedłożył rachunku
Zwrot udokumentowanych kosztów noclegu	Zwrot następuje w wysokości stwierdzonej rachunkiem, jednak nie większej za jedną dobę hotelową niż 20-krotność stawki diety, tj. **do 900 zł**
Zwrot kosztów dojazdów środkami komunikacji miejscowej	Ryczałt **9,00 zł** za każdą rozpoczętą dobę pobytu

2.5. Podróże służbowe poza granicami kraju

PODSTAWA PRAWNA:

- § 13–19 rozporządzenia Ministra Pracy I Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (j.t. Dz.U. z 2023 r. poz. 2190)

Wysokość diety za dobę podróży zagranicznej oraz limitu na nocleg w hotelu

Lp.	Państwo	Waluta	Kwota diety	Kwota limitu na nocleg
1	2	3	4	5
1.	Afganistan	EUR	47	140
2.	Albania	EUR	41	120
3.	Algieria	EUR	50	200
4.	Andora	EUR	50	200
5.	Angola	USD	61	180
6.	Arabia Saudyjska	EUR	50	200
7.	Argentyna	USD	50	150
8.	Armenia	EUR	42	145
9.	Australia	AUD	95	270
10.	Austria	EUR	57	150
11.	Azerbejdżan	EUR	43	150
12.	Bangladesz	USD	50	120
13.	Belgia	EUR	55	200
14.	Białoruś	EUR	42	130
15.	Bośnia i Hercegowina	EUR	41	100
16.	Brazylia	EUR	43	120
17.	Bułgaria	EUR	40	120
18.	Chile	USD	60	120
19.	Chiny	EUR	55	170
20.	Chorwacja	EUR	42	125
21.	Cypr	EUR	43	160
22.	Czarnogóra	EUR	40	110
23.	Czechy	EUR	41	120
24.	Dania	DKK	446	1430
25.	Demokratyczna Republika Konga	USD	66	220
26.	Egipt	USD	55	150

eprasa.pl 51a928c56c

1	2	3	4	5
27.	Ekwador	USD	44	110
28.	Estonia	EUR	45	110
29.	Etiopia	USD	55	300
30.	Finlandia	EUR	53	180
31.	Francja	EUR	55	200
32.	Grecja	EUR	50	160
33.	Gruzja	EUR	48	160
34.	Hiszpania	EUR	50	200
35.	Holandia	EUR	50	150
36.	Indie	EUR	42	210
37.	Indonezja	EUR	41	110
38.	Irak	USD	60	120
39.	Iran	EUR	41	95
40.	Irlandia	EUR	52	160
41.	Islandia	EUR	56	160
42.	Izrael	EUR	70	200
43.	Japonia	JPY	7532	22 000
44.	Jemen	USD	48	160
45.	Jordania	EUR	50	130
46.	Kambodża	USD	45	100
47.	Kanada	CAD	71	190
48.	Katar	EUR	41	200
49.	Kazachstan	EUR`	45	155
50.	Kenia	EUR	41	150
51.	Kirgistan	USD	41	150
52.	Kolumbia	USD	49	120
53.	Kongo	USD	66	220
54.	Korea Południowa	EUR	46	170
55.	Korea Północna	EUR	48	170
56.	Kostaryka	USD	50	140
57.	Kuba	EUR	50	140
58.	Kuwejt	EUR	39	200
59.	Laos	USD	54	100
60.	Liban	USD	57	150
61.	Libia	EUR	52	100
62.	Liechtenstein	CHF	88	220
63.	Litwa	EUR	45	150
64.	Luksemburg	EUR	55	200
65.	Łotwa	EUR	57	132
66.	Macedonia Północna	EUR	43	138
67.	Malezja	EUR	41	140
68.	Malta	EUR	43	180
69.	Maroko	EUR	41	130
70.	Meksyk	USD	58	154
71.	Mołdawia	EUR	45	94
72.	Monako	EUR	55	200
73.	Mongolia	EUR	45	154
74.	Niemcy	EUR	49	170
75.	Nigeria	EUR	46	240
76.	Norwegia	NOK	496	1650
77.	Nowa Zelandia	USD	58	180
78.	Oman	EUR	40	240
79.	Pakistan	EUR	38	200
80.	Palestyna	EUR	70	200
81.	Panama	USD	52	140
82.	Peru	USD	50	150
83.	Południowa Afryka	USD	52	275
84.	Portugalia	EUR	49	150

eprasa.pl 51a928c56c

1	2	3	4	5
85.	Rosja	EUR	48	200
86.	Rumunia	EUR	42	110
87.	San Marino	EUR	53	192
88.	Senegal	EUR	44	120
89.	Serbia	EUR	40	110
90.	Singapur	USD	56	230
91.	Słowacja	EUR	47	132
92.	Słowenia	EUR	45	143
93.	Stany Zjednoczone Ameryki (USA), w tym:	USD	59	200
	– Nowy Jork			350
	– Waszyngton			300
94.	Syria	USD	50	150
95.	Szwajcaria	CHF	88	220
96.	Szwecja	SEK	510	2000
97.	Tadżykistan	EUR	41	140
98.	Tajlandia	USD	42	110
99.	Tanzania	USD	53	150
100.	Tunezja	EUR	37	100
101.	Turcja	USD	53	185
102.	Turkmenistan	EUR	47	90
103.	Ukraina	EUR	41	180
104.	Urugwaj	USD	50	80
105.	Uzbekistan	EUR	41	140
106.	Watykan	EUR	53	192
107.	Wenezuela	USD	60	220
108.	Węgry	EUR	44	143
109.	Wielka Brytania	GBP	45	220
110.	Wietnam	USD	53	160
111.	Włochy	EUR	53	192
112.	Wybrzeże Kości Słoniowej	EUR	33	100
113.	Zimbabwe	EUR	39	90
114.	Zjednoczone Emiraty Arabskie	EUR	43	220
115.	Państwa inne niż wymienione w lp.1–114	EUR	41	140

Przy podróżach do:
– Gibraltaru – dieta i kwota limitu na nocleg wynoszą tyle samo co przy podróżach do Wielkiej Brytanii,
– Hongkongu – dieta wynosi 55 USD, a kwota limitu na nocleg – 250 USD,
– Tajwanu – dieta wynosi 40 EUR, a kwota limitu na nocleg – 142 EUR.

3. ZFŚS i świadczenia urlopowe

3.1. Wysokość odpisów na ZFŚS

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 5 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 288 ze zm.)
- obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 19 lutego 2026 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w 2025 r. i w drugim półroczu 2025 r. (M.P. z 2026 r. poz. 232)

Podstawa naliczania odpisów na ZFŚS w 2026 r.		**7848,60 zł**
Odpis podstawowy w 2026 r.		
Na jednego zatrudnionego w normalnych warunkach	37,5%	**2943,23 zł**
Na jednego zatrudnionego wykonującego pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych	50%	**3924,30 zł**
Na pracownika młodocianego w I roku nauki	5%	**392,43 zł**
Na pracownika młodocianego w II roku nauki	6%	**470,92 zł**
Na pracownika młodocianego w III roku nauki	7%	**549,40 zł**

eprasa.pl 51a928c56c

Fakultatywne zwiększenia odpisu/funduszu w 2026 r.	
Na każdą osobę zatrudnioną, w stosunku do której orzeczono znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, można zwiększyć fundusz o 6,25%	**490,54 zł**
Na każdego emeryta lub rencistę, nad którym pracodawca sprawuje opiekę socjalną, można zwiększyć fundusz o 6,25%	**490,54 zł**
Pracodawcy, którzy utworzyli zakładowy żłobek lub klub dziecięcy, mogą zwiększyć fundusz na każdą zatrudnioną osobę o 7,5%, pod warunkiem przeznaczenia całości tego zwiększenia na prowadzenie żłobka lub klubu dziecięcego	**588,65 zł**

3.2. Świadczenie urlopowe

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 3 ust. 3–4 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 288 ze zm.)
- obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 19 lutego 2026 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w 2025 r. i w drugim półroczu 2025 r. (M.P. z 2026 r. poz. 232)

Pracownik	Kwota świadczenia urlopowego
	od 1.01. do 31.12.2026 r.
Zatrudniony w normalnych warunkach pracy	**2943,23 zł**
Wykonujący prace w szczególnych warunkach lub prace o szczególnym charakterze	**3924,30 zł**
Młodociany w I roku nauki	**392,43 zł**
Młodociany w II roku nauki	**470,92 zł**
Młodociany w III roku nauki	**549,40 zł**

4. Wynagrodzenia

4.1. Minimalne wynagrodzenie pracowników

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1773 ze zm.)
- rozporządzenia Rady Ministrów z 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 1242)

Termin obowiązywania	Minimalne wynagrodzenie
w 2026 r.	**4806 zł**

4.2. Minimalna stawka godzinowa za wykonanie zlecenia lub świadczenie usług

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 8a ustawy z 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (j.t. Dz.U. z 2024 r. poz. 1773 ze zm.)
- rozporządzenia Rady Ministrów z 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 1242)

eprasa.pl 51a928c56c

Termin obowiązywania	Minimalna stawka godzinowa
w 2026 r.	**31,40 zł**

4.3. Dodatek za pracę w porze nocnej

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 151^8 § 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 277 ze zm.)

Miesiąc w 2026 r.	Sposób wyliczenia dodatku	Kwota brutto dodatku za 1 godz.
Styczeń	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**
Luty	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**
Marzec	(4806,00 zł : 176 godz.) × 20%	**5,46 zł**
Kwiecień	(4806,00 zł : 168 godz.) × 20%	**5,72 zł**
Maj	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**
Czerwiec	(4806,00 zł : 168 godz.) × 20%	**5,72 zł**
Lipiec	(4806,00 zł : 184 godz.) × 20%	**5,22 zł**
Sierpień	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**
Wrzesień	(4806,00 zł : 176 godz.) × 20%	**5,46 zł**
Październik	(4806,00 zł : 176 godz.) × 20%	**5,46 zł**
Listopad	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**
Grudzień	(4806,00 zł : 160 godz.) × 20%	**6,01 zł**

* Wysokość dodatku dla pracownika pracującego w podstawowym systemie czasu pracy od poniedziałku do piątku.

4.4. Współczynnik ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy

PODSTAWA PRAWNA:

- § 19 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz.U. z 1997 r. Nr 2, poz. 14 ze zm.)

Okres obowiązywania	Współczynnik ekwiwalentu pieniężnego*
od 1 stycznia do 31 grudnia 2026 r.	**20,92**

* Wysokość współczynnika dla pracownika pracującego w podstawowym systemie czasu pracy od poniedziałku do piątku w pełnym wymiarze czasu pracy.

4.5. Wynagrodzenia młodocianych

PODSTAWA PRAWNA:

- § 19 i 20 rozporządzenia Rady Ministrów z 28 maja 1996 r. w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania (j.t. Dz.U. z 2018 r. poz. 2010 ze zm.)

Okres obowiązywania	Pierwszy rok nauki (8%)*	Drugi rok nauki (9%)*	Trzeci rok nauki (10%)*
1.09.2025 r.–30.11.2025 r.	699,89 zł	787,38 zł	874,86 zł
1.12.2025 r.–28.02.2026 r.	701,74 zł	789,45 zł	877,17 zł
1.03.2026 r.–31.05.2026 r.	735,82 zł	827,80 zł	919,78 zł
1.06.2025 r.–31.08.2026 r.	**765,03 zł**	**860,66 zł**	**956,29 zł**

* Podstawą obliczenia jest przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale.

eprasa.pl 51a928c56c

4.6. Kwoty wolne od potrąceń

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 87–87[1] ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 277 ze zm.)
- § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 1242)

1. Kwoty wolne od potrąceń w 2026 r. dla pracownika niekorzystającego ze zwolnień podatkowych, zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy*

Rodzaj należności	Podstawowe KUP, PIT-2, bez PPK	Podstawowe KUP, bez PIT-2, bez PPK	Podwyższone KUP, PIT-2, bez PPK	Podwyższone KUP, bez PIT-2, bez PPK	Podstawowe KUP, PIT-2, z PPK**	Podstawowe KUP, bez PIT-2, z PPK**	Podwyższone KUP, PIT-2, z PPK**	Podwyższone KUP, bez PIT-2, z PPK**
Kwoty wolne dotyczące potrąceń obowiązkowych								
Alimenty	Brak kwoty wolnej od potrąceń							
Należności inne niż alimentacyjne (100% minimalnego wynagrodzenia netto)	3605,85 zł	3305,85 zł	3611,85 zł	3311,85 zł	3501,73 zł	3201,73 zł	3507,73 zł	3207,73 zł
Zaliczki pieniężne (75% minimalnego wynagrodzenia netto)	2704,39 zł	2479,39 zł	2708,89 zł	2483,89 zł	2626,30 zł	2401,30 zł	2630,80 zł	2405,80 zł
Kary pieniężne (90% minimalnego wynagrodzenia netto)	3245,27 zł	2975,27 zł	3250,67 zł	2980,67 zł	3151,56 zł	2881,56 zł	3156,96 zł	2886,96 zł
Kwoty wolne dotyczące potrąceń dobrowolnych								
Na rzecz pracodawcy (100% minimalnego wynagrodzenia netto)	3605,85 zł	3305,85 zł	3611,85 zł	3311,85 zł	3501,73 zł	3201,73 zł	3507,73 zł	3207,73 zł
Inne należności niż na rzecz pracodawcy (80% minimalnego wynagrodzenia netto)	2884,68 zł	2644,68 zł	2889,48 zł	2649,48 zł	2801,38 zł	2561,38 zł	2806,18 zł	2566,18 zł

2. Kwoty wolne od potrąceń dla pracownika korzystającego ze zwolnień podatkowych na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 148 i 152–154 updof, zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy w 2026 r.

Rodzaj należności	z wpłatą na PPK**	bez wpłaty na PPK
Kwoty wolne dotyczące potrąceń obowiązkowych		
Alimenty (na podstawie tytułu wykonawczego)	Brak kwoty wolnej od potrąceń	
Należności inne niż alimentacyjne (100% minimalnego wynagrodzenia netto)	3677,73 zł	3773,85 zł
Zaliczki pieniężne (75% minimalnego wynagrodzenia netto)	2758,30 zł	2830,39 zł
Kary pieniężne (90% minimalnego wynagrodzenia netto)	3309,96 zł	3396,47 zł
Kwoty wolne dotyczące potrąceń dobrowolnych		
Na rzecz pracodawcy (100% minimalnego wynagrodzenia netto)	3677,73 zł	3773,85 zł
Inne należności niż na rzecz pracodawcy (80% minimalnego wynagrodzenia netto)	2942,18 zł	3019,08 zł

* Jeżeli pracownik zatrudniony jest w niepełnym wymiarze czasu pracy, określone wyżej kwoty ulegają zmniejszeniu proporcjonalnie do wymiaru etatu.

** Z uwzględnieniem podatku od wpłaty PPK finansowanej przez pracodawcę.

eprasa.pl 51a928c56c

4.7. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie

PODSTAWA PRAWNA

- obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 21 kwietnia 2026 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, włącznie z wypłatami z zysku, w pierwszym kwartale 2026 r. (M.P. z 2026 r. poz. 406)
- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 11 maja 2026 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w pierwszym kwartale 2026 r. (M.P z 2026 r. poz. 457)

Okres	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw włącznie z wypłatami z zysku
II kwartał 2025 r.	8748,63 zł	8919,94 zł
III kwartał 2025 r.	8771,70 zł	8854,61 zł
IV kwartał 2025 r.	9197,79 zł	9228,64 zł
I kwartał 2026 r.	**9562,88 zł**	**9278,19 zł**

4.8. Prognozowane przeciętne wynagrodzenie

PODSTAWA PRAWNA:

- obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 19 listopada 2025 r. w sprawie kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w roku 2026 oraz przyjętej do jej ustalenia kwoty prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia (M.P. z 2025 r. poz. 1206)

Okres obowiązywania	Kwota
2026 r.	**9420 zł**

5. Odszkodowania za wypadki przy pracy

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 12–14 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 257 ze zm.)
- obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 10 marca 2026 r. w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej (M.P. z 2026 r. poz. 292)

Jednorazowe odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej

W okresie od 1 kwietnia 2026 r. do 31 marca 2027 r. kwoty jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej, o których mowa w art. 12 i art. 14 ust. 1–4 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wynoszą:	
1781 zł	za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu
1781zł	za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, z tytułu zwiększenia tego uszczerbku co najmniej o 10 punktów procentowych
31 162 zł	z tytułu orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji ubezpieczonego
31 162 zł	z tytułu orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji wskutek pogorszenia się stanu zdrowia rencisty
160 264 zł	jeżeli do jednorazowego odszkodowania jest uprawniony małżonek lub dziecko zmarłego ubezpieczonego lub rencisty
80 132 zł	jeżeli do jednorazowego odszkodowania jest uprawniony członek rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty inny niż małżonek lub dziecko

eprasa.pl 51a928c56c

160 264 zł	jeżeli do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni równocześnie małżonek i jedno lub więcej dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, oraz **31 162 zł** z tytułu zwiększenia tego odszkodowania przysługującego na każde z tych dzieci
160 264 zł	jeżeli do jednorazowego odszkodowania jest uprawnionych równocześnie dwoje lub więcej dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, oraz **31 162 zł** z tytułu zwiększenia tego odszkodowania przysługującego na drugie i każde następne dziecko
31 162 zł	jeżeli obok małżonka lub dzieci do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni równocześnie inni członkowie rodziny zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, każdemu z nich niezależnie od odszkodowania przysługującego małżonkowi lub dzieciom
80 132 zł	jeżeli do jednorazowego odszkodowania są uprawnieni tylko członkowie rodziny inni niż małżonek lub dzieci zmarłego ubezpieczonego lub rencisty, oraz **31 162 zł** z tytułu zwiększenia tego odszkodowania przysługującego na drugiego i każdego następnego uprawnionego

6. PFRON

6.1. Wpłaty na PFRON

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 21 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 913 ze zm.)

Okres	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie	Kwota 40,65% przeciętnego wynagrodzenia
1.03.2026 r.–31.05.2026 r.	9197,79 zł	3738,90 zł × liczba pracowników ustalona zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
01.06.2026 r.–31.08.2026 r.	**9562,88 zł**	**3887,31 zł × liczba pracowników ustalona zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych**

6.2. Maksymalne dofinansowania do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 26a ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 913 ze zm.)

Maksymalne kwoty dofinansowania do wynagrodzenia pracownika niepełnosprawnego

Stopień niepełnosprawności	Dofinansowanie
Znaczny (ze schorzeniem specjalnym)	4140 zł
Znaczny (bez schorzenia specjalnego)	2760 zł
Umiarkowany (ze schorzeniem specjalnym)	2585 zł
Umiarkowany (bez schorzenia specjalnego)	1550 zł
Lekki (ze schorzeniem specjalnym)	1265 zł
Lekki (bez schorzenia specjalnego)	575 zł

eprasa.pl 51a928c56c

V. OPŁATY PRZEDSIĘBIORCY

1. Opłata paliwowa i reprograficzna

1.1. Opłata paliwowa

PODSTAWA PRAWNA:

- obwieszczenie Ministra Infrastruktury z 4 grudnia 2025 r. w sprawie wysokości stawki opłaty paliwowej na rok 2026 (M.P. z 2025 r. poz. 1238)

Produkty objęte opłatą paliwową	Stawka opłaty w 2026 r.
1) benzyny silnikowe o kodach: CN 2710 12 45 lub CN 2710 12 49 oraz wyroby powstałe ze zmieszania tych benzyn z biokomponentami	**210,29 zł** za 1000 l
2) oleje napędowe o kodzie CN 2710 19 42, CN 2710 19 44 lub CN 2710 20 11 oraz wyroby powstałe ze zmieszania tych olejów z biokomponentami, a także biokomponenty stanowiące samoistne paliwa bez względu na kod CN	**453,52 zł** za 1000 l
3) gaz ziemny (mokry) i pozostałe węglowodory gazowe oraz gazowe węglowodory alifatyczne skroplone i w stanie gazowym, przeznaczone do napędu silników spalinowych, o kodach: CN 2711 i CN 2901	**256,75 zł** za 1000 kg
4) wyroby inne niż określone w pkt 1–3, przeznaczone do użycia, oferowane na sprzedaż lub używane do napędu silników spalinowych, bez względu na kod CN	

1.2. Opłata reprograficzna

PODSTAWA PRAWNA:

- § 2 rozporządzenia Ministra Kultury z 27 czerwca 2003 r. w sprawie opłat uiszczanych przez posiadaczy urządzeń reprograficznych (Dz.U. Nr 132, poz. 1232)

Jeżeli w strukturze zwielokrotnianych materiałów utwory kopiowane do własnego użytku osobistego osób trzecich stanowią:	Stawka opłaty wynosi:
do 25%	1% od wpływów uzyskanych z działalności
od 26% do 75%	1,5% od wpływów uzyskanych z działalności
powyżej 75%	3% od wpływów uzyskanych z działalności

2. Opłaty sądowe

2.1. Opłaty w Krajowym Rejestrze Sądowym

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 52–64b ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1228)
- rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 14 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości opłat za udzielanie informacji, wydawanie odpisów, wyciągów i zaświadczeń z Krajowego Rejestru Sądowego oraz za udostępnianie kopii dokumentów złożonych w postaci elektronicznej i kopii dokumentów złożonych w postaci papierowej z elektronicznego katalogu dokumentów spółek (Dz.U. z 2018 r. poz. 547)

Rodzaj dokumentu	Wysokość opłaty
1	2
– wniosek o zarejestrowanie podmiotu w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym	500 zł
– wniosek o zarejestrowanie w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym spółki jawnej, spółki komandytowej, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz prostej spółki akcyjnej, w których umowy zostały zawarte przy wykorzystaniu wzorców umowy udostępnionych w systemie teleinformatycznym	250 zł

eprasa.pl 51a928c56c

1	2
– wniosek o: ▪ zarejestrowanie w Krajowym Rejestrze Sądowym w rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej	250 zł
▪ jeśli wyżej wymieniony wniosek dotyczy jednocześnie wpisu do rejestru przedsiębiorców	500 zł
– wniosek o wykreślenie podmiotu z rejestru przedsiębiorców lub z rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej połączone z wykreśleniem z Krajowego Rejestru Sądowego	300 zł
– wniosek o dokonanie zmiany wpisu dotyczącego podmiotu wpisanego do rejestru	250 zł
– wniosek o zarejestrowanie w KRS zmiany dotyczącej spółki jawnej, spółki komandytowej i spółki z o.o. dokonanej z wykorzystaniem wzorca uchwały udostępnionego w systemie teleinformatycznym	200 zł
– wniosek o: ▪ dokonanie zmiany wpisu dotyczącego podmiotu wpisanego tylko w rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej, niewpisanego do rejestru przedsiębiorców	150 zł
▪ wykreślenie z rejestru przedsiębiorców – bez wykreślenia z Krajowego Rejestru Sądowego	150 zł
▪ wykreślenie z rejestru dłużników niewypłacalnych	150 zł
– skarga na orzeczenie referendarza sądowego, chociażby dotyczyła kilku wpisów w rejestrze przedsiębiorców lub rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej	100 zł
– wnioski inne niż wymienione powyżej, jeżeli należą do właściwości sądu dokonującego wpisów w KRS	300 zł
– wniosek o wpis zastawu rejestrowego do rejestru zastawów	200 zł
– wniosek o zmianę wpisu w rejestrze zastawów	100 zł
– wniosek o wykreślenie zastawu rejestrowego z rejestru zastawów	100 zł
– wniosek o przyjęcie dokumentów, o których sąd czyni wzmiankę w rejestrze, oraz dokumentów zawierających dane niepodlegające według przepisów ustawy wpisowi do określonego działu Krajowego Rejestru Sądowego	40 zł
– wniosek o uwierzytelnienie odpisu statutu w postępowaniu rejestrowym	100 zł
– zgłoszenie fundacji rodzinnej do rejestru fundacji rodzinnych	500 zł
– wniosek o wpis w rejestrze fundacji rodzinnych	250 zł
– odpis pełny z rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz rejestru dłużników niewypłacalnych, wydany na wniosek o wydanie odpisu pełnego	60 zł
– odpis aktualny z rejestru przedsiębiorców, z rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz z rejestru dłużników niewypłacalnych, wydany na wniosek o wydanie odpisu aktualnego	30 zł
– wyciąg z rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz wydany na wniosek o wydanie wyciągu dotyczący działu 1	10 zł
– za każdy następny dział	5 zł
– zaświadczenie z rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz z rejestru dłużników niewypłacalnych, wydane na wniosek o wydanie zaświadczenia	15 zł
– informacja z rejestru przedsiębiorców, rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej wydana na wniosek o udzielenie informacji	5 zł
– za dokument złożony w postaci elektronicznej i kopię dokumentu złożonego w postaci papierowej z elektronicznego katalogu dokumentów spółek, wydane na wniosek o ich udostępnienie	50 zł

W przypadku jednoczesnego wniesienia przez tego samego wnioskodawcę, na kilku formularzach, kilku wniosków o wpis lub o dokonanie zmian w Krajowym Rejestrze Sądowym – pobiera się tylko jedną opłatę, z tym że jeżeli przepis przewiduje dla danego rodzaju spraw opłaty w różnych wysokościach – pobiera się opłatę wyższą.

eprasa.pl 51a928c56c

2.2. Opłaty za ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym

PODSTAWA PRAWNA:

- § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 13 maja 2004 r. w sprawie wydawania i rozpowszechniania Monitora Sądowego i Gospodarczego (j.t. Dz.U. z 2017 r. poz. 1957)

Lp.	Wyszczególnienie	Wysokość opłaty*
1	Za ogłoszenie lub obwieszczenie o wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego**	100 zł
2	Za ogłoszenie publikowane w toku postępowania sądowego inne niż wymienione w pkt 1 oraz za ogłoszenie sprawozdania finansowego w przypadkach przewidzianych w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości	500 zł
3	Inne ogłoszenia i obwieszczenia	za jeden znak 0,70 zł, nie mniej niż 60 zł za ogłoszenie
	– za użycie szczególnej czcionki, podkreślenia, wytłuszczenia	opłatę zwiększa się o 30%

* Maksymalna wysokość opłaty za zamieszczenie w MSiG ogłoszenia lub obwieszczenia nie może być wyższa niż 20% minimalnego wynagrodzenia za pracę (art. 1 ust. 3b ustawy o wydawaniu Monitora Sądowego i Gospodarczego).

** 29 listopada 2025 r. został zniesiony obowiązek publikacji ogłoszeń i obwieszczeń o wpisach do KRS w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Na dzień publikacji dodatku zmiana nie została uwzględniona w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z 13 maja 2004 r. w sprawie wydawania i rozpowszechniania Monitora Sądowego i Gospodarczego.

3. Inne wskaźniki

3.1. Limity rozliczeń gotówkowych między przedsiębiorcami

PODSTAWA PRAWNA

- art. 19 ustawy z 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 1480 ze zm.)

Dokonywanie lub przyjmowanie płatności związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą następuje za pośrednictwem rachunku płatniczego przedsiębiorcy, w każdym przypadku gdy:

1) stroną transakcji, z której wynika płatność, jest inny przedsiębiorca oraz
2) jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza **15 000 zł** lub równowartość tej kwoty*.

* Transakcje w walutach obcych przelicza się wg średniego kursu NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania transakcji.

3.2. Wskaźnik inflacji

PODSTAWA PRAWNA:

- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 15 kwietnia 2026 r. w sprawie wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w I kwartale 2026 r. (M.P. z 2026 r. poz. 384)
- komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 15 stycznia 2026 r. w sprawie średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2025 r. (M.P. z 2026 r. poz. 81)

Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem wyniósł:	
w 2025 r. w stosunku do 2024 r.	**103,6% (wzrost cen o 3,6%)**
w I kwartale 2026 r. w stosunku do IV kwartału 2025 r.	**101,3% (wzrost cen o 1,3%)**

eprasa.pl 51a928c56c

WERSJA CYFROWA
CZYTAJ DUŻO WIĘCEJ GDZIE I KIEDY CHCESZ
inforlex.pl

MK MONITOR księgowego

dodatek
ŚCIĄGA KSIĘGOWEGO

Opodatkowanie darowizn – instrukcja dla osób obdarowanych

Krok 1. Sprawdzenie, czy obdarowany podlega obowiązkowi podatkowemu

Nabycie własności rzeczy lub praw majątkowych na terytorium Polski w drodze darowizny lub polecenia darczyńcy podlega opodatkowaniu podatkiem od spadków i darowizn.
Opodatkowaniu podlega również nabycie rzeczy znajdujących się za granicą lub praw majątkowych wykonywanych za granicą, jeżeli w chwili zawarcia umowy darowizny obdarowany jest obywatelem polskim lub ma miejsce stałego pobytu na terytorium naszego kraju.
Nie jest opodatkowane nabycie własności rzeczy ruchomych, które znajdują się na terytorium Polski, lub praw majątkowych, które podlegają wykonaniu na terytorium Polski, jeżeli w dniu nabycia ani nabywca, ani spadkodawca lub darczyńca nie byli obywatelami polskimi i nie mieli miejsca stałego pobytu lub siedziby na terytorium Polski.

Krok 2. Określenie stopnia pokrewieństwa obdarowanego i darczyńcy

Obdarowany powinien ustalić, do której grupy podatkowej należy.

- **grupa „0":** małżonek, zstępni (dzieci, wnuki), wstępni (rodzice, dziadkowie), pasierb, rodzeństwo, ojczym i macocha,
- **I grupa podatkowa:** małżonek, zstępni (dzieci, wnuki), wstępni (rodzice, dziadkowie), pasierb, ojczym, macocha, rodzeństwo, teściowie, zięć, synowa,
- **II grupa podatkowa:** zstępni rodzeństwa (np. dzieci siostry), rodzeństwo rodziców (np. ciotki, wujowie), zstępni i małżonkowie pasierbów, małżonkowie rodzeństwa i rodzeństwo małżonków, małżonkowie innych zstępnych,
- **III grupa podatkowa:** pozostali nabywcy (np. osoby niespokrewnione, kuzyni).

Za zstępnych uważa się również przysposobionych i ich zstępnych oraz osoby, które przebywają lub przebywały w rodzinie zastępczej, w rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej.

Za wstępnych uważa się także odpowiednio osoby tworzące rodzinę zastępczą, prowadzące rodzinny dom dziecka lub pracujące z dziećmi w placówce opiekuńczo-wychowawczej lub w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, a za rodziców uważa się również przysposabiających.

9 771731 578663 07

eprasa.pl 51a928c56c

Krok 3. Obliczenie wartości darowizny i sprawdzenie limitów

Obdarowany powinien zsumować wartość rynkową obecnej darowizny z wartością rzeczy i praw nabytych od tej samej osoby w roku bieżącym oraz w okresie **5 lat poprzedzających ten rok.** Podatkowi podlega nabycie o czystej wartości przekraczającej:

- **36 120 zł** – dla I grupy podatkowej,
- **27 090 zł** – dla II grupy podatkowej,
- **5733 zł** – dla III grupy podatkowej.

WAŻNE!

Jeśli wartość darowizny (wraz z kumulacją z 5 lat) nie przekracza tych kwot, obdarowany nie ma obowiązku zgłaszania jej ani płacenia podatku.

Czystą wartość oblicza się według wzoru:

Wartość czysta = Wartość rynkowa aktywów – Suma długów i ciężarów

Do długów, które można odliczyć, zalicza się m.in. niespłacone kredyty i pożyczki.

Krok 4. Obdarowany z grupy „0" – sprawdzenie warunków całkowitego zwolnienia

Jeśli obdarowany należy do najbliższej rodziny darczyńcy (małżonek, zstępni, wstępni, pasierb, rodzeństwo, ojczym, macocha), może skorzystać z **całkowitego zwolnienia z podatku,** bez względu na wartość darowizny, pod warunkiem spełnienia dwóch wymogów:

1) **zgłoszenie darowizny:** obdarowany ma obowiązek złożyć formularz **SD-Z2** w ciągu **6 miesięcy** od dnia powstania obowiązku podatkowego,
2) **udokumentowanie pieniędzy:** jeśli darowizna jest pieniężna, musi wpłynąć na **rachunek bankowy obdarowanego,** jego rachunek w SKOK lub zostać mu przekazana przekazem pocztowym.

Ważne tezy w sprawie warunku wpłaty darowizny na rachunek obdarowanego

Lp.	Tezy orzeczeń w sprawie warunku wpłaty darowizny na rachunek obdarowanego
1	Warunek zwolnienia polegający na obowiązku przekazania darowizny na rachunek obdarowanego uważa się za spełniony także w przypadku, gdy darczyńca przekazał środki pieniężne na wskazany przez obdarowanego rachunek bankowy jego wierzyciela (zob. wyrok NSA z 12 grudnia 2024 r., sygn. akt III FSK 669/23)
2	Warunek zwolnienia z podatku od darowizn uważa się za spełniony także przy przekazaniu środków bezpośrednio na rachunek sprzedawcy nieruchomości (zob. wyrok NSA z 9 kwietnia 2025 r., sygn. akt III FSK 977/23)
3	Warunek zwolnienia jest spełniony w przypadku wpłaty gotówki przez darczyńcę na rachunek obdarowanego, o ile wpłata zostanie właściwie udokumentowana (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 28 października 2024 r., sygn 0111-KDIB2-2.4015.158.2024.1.KK).
4	Warunek zwolnienia od podatku darowizny od osoby nie jest spełniony, jeżeli wpłata została dokonana przez samego obdarowanego na własny rachunek bankowy, nawet wtedy gdy obdarowany może udowodnić, że darowiznę tę faktycznie otrzymał. (zob. wyrok NSA z 18 grudnia 2024 r., sygn. akt III FSK 613/23.

eprasa.pl 51a928c56c

WAŻNE!

Dyrektor KIS nadal wydaje interpretacje sprzeczne ze stanowiskiem sądów, odmawiając obdarowanym prawa do zwolnienia, gdy darowizna pieniężna nie została wpłacona na rachunek obdarowanego (zob. interpretacja indywidualna Dyrektora KIS z 11 marca 2025 r., sygn. 0111-KDIB2-3.4015.5.2025.2.ASZ).

Krok 5. Obowiązek podatkowy – kiedy powstaje

Przy nabyciu darowizny obowiązek podatkowy powstaje, co do zasady, z chwilą:

- złożenia przez darczyńcę oświadczenia w formie aktu notarialnego,
- przekazania darowizny obdarowanemu w razie zawarcia umowy bez zachowania formy aktu notarialnego.

W przypadku gdy obdarowany nie zgłosił darowizny w celu opodatkowania, a jej nabycie będzie potwierdzone pismem, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą sporządzenia pisma. Jeżeli nabycie to nie zostało zgłoszone do opodatkowania, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą powołania się przez podatnika przed organem podatkowym na fakt nabycia.

Krok 6. Wybór i złożenie odpowiedniego formularza SD

W zależności od sytuacji obdarowany składa jeden z następujących dokumentów:

- **formularz SD-Z2:** obdarowany składa go, jeżeli chce skorzystać z pełnego zwolnienia dla najbliższej rodziny (gdy wartość darowizny przekracza kwotę wolną). Obdarowany powinien to zrobić w ciągu 6 miesięcy od otrzymania darowizny. Przywrócenie tego terminu jest możliwe, tylko gdy podatnik uprawdopodobni, że do uchybienia doszło bez jego winy.
- **zeznanie SD-3:** obdarowany składa je, jeśli nie należy do „grupy 0", przekroczył kwotę wolną od podatku lub nie spełnił warunków do zwolnienia (np. spóźnił się ze zgłoszeniem lub otrzymał gotówkę „do ręki"). Ma na to miesiąc od dnia powstania obowiązku podatkowego, a jeżeli wcześniej nie dochowano terminu zgłoszenia SD-Z2 – miesiąc od dnia upływu tego terminu albo od dnia, w którym postanowienie o odmowie przywrócenia terminu stało się ostateczne. Do zeznania podatkowego dołącza się dokumenty mające wpływ na określenie podstawy opodatkowania.

Do zeznania SD-3 dołącza się załącznik SD-3/A (Informacja o pozostałych podatnikach), w sytuacji gdy podatnicy spełniają warunki do złożenia wspólnego zeznania podatkowego. Składa się go wyłącznie w przypadku nabycia tych samych rzeczy i praw majątkowych na współwłasność, w równych udziałach i tej samej wartości, a także tym samym tytułem (np. dwie osoby otrzymają tytułem darowizny samochód na współwłasność w tych samych udziałach).

WAŻNE!

Jeśli umowa darowizny (np. nieruchomości) została zawarta w formie aktu notarialnego, obdarowany nie musi składać żadnych zgłoszeń – notariusz zajmie się formalnościami i pobierze podatek.

Krok 7. Sposób złożenia dokumentów

Formularze można złożyć na kilka sposobów:

- elektronicznie: przez usługę e-Deklaracje lub serwis e-Urząd Skarbowy,
- papierowo: bezpośrednio w urzędzie skarbowym lub wysyłając listem poleconym.

eprasa.pl 51a928c56c

Wniosek składa się zwykle w urzędzie skarbowym właściwym według miejsca zamieszkania obdarowanego, a w przypadku darowizny nieruchomości – w urzędzie właściwym dla jej położenia.

Krok 8. Zapłata podatku (jeśli jest należny)

Jeśli obdarowany złożył zeznanie SD-3, musi poczekać na decyzję z urzędu skarbowego z ustaloną kwotą podatku. Na zapłatę ma 14 dni od dnia odebrania tej decyzji. W przypadku skorzystania ze zwolnienia na druku SD-Z2, obdarowany nie płaci podatku w ogóle.

Krok 9. Obliczenie podatku od darowizny

Podatek obliczany jest od czystej wartości majątku przekraczającej kwoty wolne dla poszczególnych grup podatkowych.

Skala podatkowa dla nabywców zaliczonych do I grupy podatkowej (obliczana od nadwyżki ponad kwotę wolną)*

Kwoty nadwyżki		Podatek wynosi
ponad	do	
	11 833 zł	3%
11 833 zł	23 665 zł	355 zł i 5% od nadwyżki ponad 11 833 zł
23 665 zł		946 zł 60 gr i 7% od nadwyżki ponad 23 665 zł

* Skalę dla I grupy podatkowej stosuje się również do osób z najbliższej rodziny (grupa „0"), które nie spełniły warunków całkowitego zwolnienia albo nie uzyskały przywrócenia terminu.

Skala podatkowa dla nabywców zaliczonych do II grupy podatkowej (obliczana od nadwyżki ponad kwotę wolną)

Kwoty nadwyżki		Podatek wynosi
ponad	do	
	11 833 zł	7%
11 833 zł	23 665 zł	828 zł 40 gr i 9% od nadwyżki ponad 11 833 zł
23 665		1893 zł 30 gr i 12% od nadwyżki ponad 23 665 zł

Skala podatkowa dla nabywców zaliczonych do III grupy podatkowej (obliczana od nadwyżki ponad kwotę wolną)

Kwoty nadwyżki		Podatek wynosi
ponad	do	
	11 833 zł	12%
11 833 zł	23 665 zł	1420 zł i 16% od nadwyżki ponad 11 833 zł
23 665zł		3313 zł 20 gr i 20% od nadwyżki ponad 23 665 zł

Podstawa prawna:

- art. 1 ust. 1 pkt 1, art. 2, art. 3, art. 4a, art. 6 ust. 1 pkt 4 i ust. 4, art. 7 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 9, art. 14, art. 15, art. 17a ustawy z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 478; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 775)

eprasa.pl 51a928c56c

WERSJA CYFROWA
CZYTAJ DUŻO WIĘCEJ GDZIE I KIEDY CHCESZ
inforlex.pl
e-dodatek
MK MONITOR księgowego
ŚCIĄGA KSIĘGOWEGO

Utrata prawa do ryczałtu ewidencjonowanego w trakcie roku – przyczyny, skutki, obowiązki

Utrata prawa do ryczałtu ewidencjonowanego w trakcie roku oznacza konieczność przejścia na opodatkowanie według skali podatkowej od dnia, w którym wystąpiła przyczyna utraty tego prawa. Od tego momentu podatnik rozlicza osiągnięte przychody, pomniejszając je o koszty uzyskania przychodu.

1. Przyczyny utraty prawa do ryczałtu w trakcie roku

Lp.	Podatnik traci prawo do ryczałtu w trakcie roku, jeżeli:
1	2
1	osiągnie przychód z tytułu: a) prowadzenia apteki, b) działalności w zakresie kupna i sprzedaży wartości dewizowych, c) działalności w zakresie handlu częściami i akcesoriami do pojazdów mechanicznych.
2	osiągnie przychód z tytułu wytwarzania wyrobów opodatkowanych podatkiem akcyzowym (z wyjątkiem wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii).
3	rozpocznie świadczenie usług albo dokonywanie dostaw towarów handlowych na rzecz byłego pracodawcy, które są tożsame z jego obowiązkami pracowniczymi u tego pracodawcy w bieżącym lub poprzednim roku kalendarzowym.

eprasa.pl 51a928c56c

1	2
4	przestanie spełniać warunki wskazane w art. 20 ust. 1c ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, uprawniające do rozliczania przychodów osiąganych ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnych upraw przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy jako przychody z innych źródeł. Do warunków tych należy m.in. prowadzenie ewidencji sprzedaży zawierającej numer kolejnego wpisu, datę uzyskania przychodu, kwotę przychodu, przychód narastająco od początku roku oraz ilość i rodzaj przetworzonych produktów.

UWAGA!

Przekroczenie w trakcie roku limitu przychodów wynoszącego równowartość 2 000 000 euro nie powoduje utraty prawa do ryczałtu w trakcie roku. W takim przypadku podatnik traci prawo do opodatkowania w tej formie od następnego roku podatkowego.

2. Moment utraty prawa do ryczałtu w trakcie roku

Podatnik, który w trakcie roku wykonał czynność skutkującą utratą prawa do ryczałtu ewidencjonowanego, traci prawo do opodatkowania w tej formie od dnia uzyskania pierwszego przychodu z takiej czynności.

3. Obowiązki podatnika po utracie prawa do ryczałtu w trakcie roku

Lp.	Od dnia utraty prawa do ryczałtu podatnik musi:
1	2
1	zacząć prowadzić podatkową księgę przychodów i rozchodów (pkpir); podatnik ma obowiązek sporządzenia i wpisania do pkpir spisu z natury. Spisem tym należy objąć: ■ towary handlowe, ■ materiały (surowce) podstawowe i pomocnicze, ■ półwyroby, ■ produkcję w toku, ■ wyroby gotowe, ■ braki i odpady. Materiały (surowce) i towary handlowe objęte spisem z natury należy wycenić według cen zakupu lub nabycia albo według cen rynkowych z dnia sporządzenia spisu, jeżeli są one niższe od cen zakupu lub nabycia. Półwyroby, wyroby gotowe i braki własnej produkcji należy wycenić według kosztów wytworzenia. Odpady użytkowe, które w toku działalności utraciły swoją pierwotną wartość użytkową, należy wycenić według wartości wynikającej z oszacowania uwzględniającego ich przydatność do dalszego użytkowania. Prowadząc działalność usługową i budowlaną, produkcję niezakończoną należy wycenić według kosztów wytworzenia, z tym że nie może to być wartość mniejsza od kosztów materiałów (surowców) bezpośrednich zużytych do produkcji niezakończonej.
2	ustalić dochód do opodatkowania, pomniejszając uzyskiwanie przychody o koszty ich uzyskania: **dochód = przychód – koszty uzyskania przychodów**
3	płacić podatek dochodowy według skali podatkowej za okres od dnia utraty prawa do opodatkowania ryczałem do końca roku.

eprasa.pl 51a928c56c

1	2
	Podatek według skali podatkowej wynosi: ■ 12% minus kwota zmniejszająca podatek w wysokości 3600 zł – dla podstawy opodatkowania nieprzekraczającej 120 000 zł, ■ 32% – od nadwyżki ponad kwotę 120 000 zł. W miesiącu, w którym nastąpiła utrata prawa do ryczałtu, przychody należy podzielić na dwie części. Przychody uzyskane przed utratą prawa do ryczałtu należy opodatkować ryczałtem ewidencjonowanym. Natomiast przychody uzyskane od dnia utraty prawa do ryczałtu trzeba opodatkować według skali podatkowej. **UWAGA!** **Podatnik nie ma obowiązku zawiadamiania urzędu skarbowego o utracie prawa do ryczałtu. Warto jednak to zrobić. Takie postępowanie uchroni go przed wszczęciem przez urząd skarbowy postępowania wyjaśniającego, dlaczego za miesiąc, w którym doszło do utraty prawa do ryczałtu, podatnik wpłacił jednocześnie zaliczkę na PIT oraz ryczałt ewidencjonowany. Dzięki zawiadomieniu wątpliwości urzędu skarbowego nie będzie również budził fakt złożenia przez podatnika dwóch zeznań podatkowych za rok, w trakcie którego doszło do utraty prawa do ryczałtu (zob. pkt 4 tabeli).**
4	złożyć dwa zeznania roczne. Podatnik, który utracił prawo do ryczałtu w trakcie roku, musi za ten rok złożyć dwa zeznania podatkowe: ■ PIT-28, w którym rozliczy przychody uzyskane do dnia poprzedzającego dzień utraty prawa do ryczałtu, oraz ■ PIT-36, w którym rozliczy dochody uzyskane od dnia utraty prawa do ryczałtu. **PRZYKŁAD** Podatnik prowadzi od początku 2026 r. działalność w zakresie sprzedaży samochodów opodatkowaną ryczałtem ewidencjonowanym. 4 czerwca 2026 r. sprzedał jednemu z klientów części samochodowe, czyli dokonał czynności w zakresie handlu częściami i akcesoriami do pojazdów mechanicznych, która powoduje utratę prawa do ryczałtu. Od tego dnia podatnik był zobowiązany opodatkować działalność według skali podatkowej. Za 2026 r. podatnik złoży dwa zeznania z działalności gospodarczej: ■ PIT-28, w którym rozliczy przychody uzyskane od 1 stycznia do 3 czerwca 2026 r., ■ PIT-36, w którym rozliczy dochody uzyskane od 4 czerwca do 31 grudnia 2026 r.

4. Składka zdrowotna

Utrata prawa do opodatkowania ryczałtem w trakcie roku i przejście na skalę podatkową skutkują inną metodą obliczania składki zdrowotnej. Zamiast stawek ryczałtowych opłacanych od rocznych progów przychodu od dnia utraty ryczałtu podatnik musi opłacać składkę zdrowotną w wysokości 9% od wypracowanego dochodu.

Podstawa prawna:

- art. 8, art. 22 ustawy z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (j.t. Dz.U. z 2025 r. poz. 843; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- art. 24a ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2026 r. poz. 592; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 779)
- § 20 ust. 1, § 22 ust. 1 i ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z 6 września 2025 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz.U. z 2025 poz. 1299)

eprasa.pl 51a928c56c

INFORLEX
KOMPLEKSOWA BAZA WIEDZY

PROSTO
O BIZNESIE

Postępowanie w przypadku znalezienia cudzej rzeczy – procedura krok po kroku

Postępowanie w przypadku znalezienia cudzej rzeczy zależy od tego, czy znamy właściciela, gdzie rzecz została znaleziona oraz jakiego jest ona rodzaju.

KROK 1 Ustalenie, czy znasz osobę uprawnioną do odbioru

- **Jeśli znasz właściciela (lub osobę uprawnioną) oraz jej miejsce pobytu:** musisz niezwłocznie zawiadomić tę osobę o znalezieniu rzeczy i wezwać ją do odbioru.
- **Jeśli nie znasz osoby uprawnionej lub jej miejsca pobytu:** przejdź do kolejnych kroków.

KROK 2 Określenie miejsca znalezienia rzeczy

Miejsce znalezienia rzeczy	Obowiązki znalazcy
Budynek publiczny, środek transportu publicznego lub inne pomieszczenie otwarte dla publiczności	**Znalazca ma obowiązek** oddać rzecz zarządcy tego obiektu lub środka transportu. **Zarządca** zamieszcza ogłoszenie o znalezieniu rzeczy na swojej stronie internetowej (o ile ją prowadzi) oraz **przechowuje rzecz przez 30 dni**, a jeśli w tym czasie nie zgłosi się właściciel, przekazuje ją właściwemu staroście.
Cudze pomieszczenie (np. prywatne mieszkanie)	Znalazca musi niezwłocznie zawiadomić osobę zajmującą to pomieszczenie i na jej żądanie oddać jej rzecz na przechowanie. Jeżeli osoba zajmująca pomieszczenie nie zna osoby uprawnionej do odbioru rzeczy lub nie zna miejsca jej pobytu, niezwłocznie zawiadamia o znalezieniu rzeczy właściwego starostę.
Inne miejsca (np. ulica, las)	Należy postąpić zgodnie z zasadami ogólnymi (zob. Krok 3. Zawiadomienie starosty)

eprasa.pl 51a928c56c

KROK 3

Zawiadomienie starosty

Jeśli nie znasz właściciela, powinieneś niezwłocznie zawiadomić o znalezieniu rzeczy **starostę właściwego ze względu na miejsce znalezienia**. Możesz również zawiadomić starostę właściwego dla swojego miejsca zamieszkania.

Masz obowiązek niezwłocznego oddania rzeczy staroście, jeśli znalazłeś:

- pieniądze (powyżej 5% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu znalezienia pieniędzy), papiery wartościowe lub kosztowności (złoto, platyna, kamienie szlachetne),
- rzeczy o wartości historycznej, naukowej lub artystycznej,
- dokumenty zawierające dane osobowe (chyba że instrukcja w dokumencie wskazuje inaczej),

- sprzęt lub ekwipunek wojskowy (możesz je oddać również w najbliższej jednostce organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej). Dotyczy to również znalezionych dokumentów wojskowych (w szczególności legitymacji, książeczek lub zaświadczeń wojskowych albo kart powołania), chyba że instrukcja w dokumencie wskazuje inaczej.

UWAGA!

W przypadku znalezienia pieniędzy w walucie obcej, równowartość 5% minimalnego wynagrodzenia należy obliczyć według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w dniu ich znalezienia, a w przypadku gdy w tym dniu nie ogłoszono takiego kursu – według ostatniego kursu ogłoszonego przed tym dniem.

W przypadku innych rzeczy możesz, ale nie musisz, oddawać ich staroście (chyba że zostaniesz o to poproszony). Starosta może odmówić przyjęcia rzeczy o wartości szacunkowej poniżej 5% minimalnego wynagrodzenia (chyba że jest to zabytek lub dokument).

eprasa.pl 51a928c56c

KROK 4 Postępowanie z przedmiotami niebezpiecznymi lub wymagającymi pozwolenia

Jeśli znalazłeś rzecz, na którą wymagane jest pozwolenie (np. **broń, amunicję, materiały wybuchowe**) lub której oddanie wiązałoby się z zagrożeniem życia lub zdrowia:

- nie przenoś jej, jeśli to niebezpieczne,
- **niezwłocznie zawiadom Policję** o miejscu, w którym rzecz się znajduje.

Jeżeli znalazłeś niebezpieczny przedmiot w budynku publicznym, innym budynku lub pomieszczeniu otwartym dla publiczności albo środku transportu publicznego, niezwłocznie zawiadom o tym właściwego zarządcę. O miejscu, w którym rzecz się znajduje, Policję zawiadamia właściwy zarządca.

KROK 5 Koszty przechowania, prawo zatrzymania i prawo do zbycia rzeczy

Przechowywanie rzeczy znalezionej jest nieodpłatne, ale znalazca lub przechowujący ma prawo do zwrotu kosztów:

- przechowania oraz utrzymania rzeczy w należytym stanie, a także
- poszukiwania osoby uprawnionej do jej odbioru.

Koszty te obciążają osobę uprawnioną do odbioru rzeczy do wysokości wartości rzeczy w dniu odbioru.

Znalazca (lub starosta), którzy ponieśli wymienione koszty, mogą się wstrzymać z wydaniem rzeczy do czasu, aż osoba uprawniona do odbioru rzeczy je ureguluje lub zabezpieczy.

KROK 6 Sporządzenie protokołu i roszczenie o znaleźne

Podczas oddawania rzeczy staroście lub Policji sporządzany jest **protokół**, w którym podajesz swoje dane oraz opisujesz okoliczności znalezienia.

Znaleźne: jeśli chcesz otrzymać znaleźne (1/10 wartości rzeczy), musisz:

eprasa.pl 51a928c56c

- zgłosić to roszczenie najpóźniej w chwili wydania rzeczy osobie uprawnionej lub
- zastrzec to w protokole u starosty. W takim przypadku:
  - przechowujący zawiadamia znalazcę o wydaniu rzeczy osobie uprawnionej do jej odbioru oraz o jej adresie zamieszkania albo siedziby,
  - znalazca może zgłosić żądanie znaleźnego w terminie miesiąca od dnia zawiadomienia go o wydaniu rzeczy.

W przypadku gdy rzecz znaleziona jest zabytkiem lub materiałem archiwalnym i stała się własnością Skarbu Państwa, znalazcy przysługuje **nagroda pieniężna** lub dyplom.

WAŻNE UWAGI:

- ☑ **Niemożliwość oddania:** Jeśli przechowywanie lub dostarczenie rzeczy jest niemożliwe, niebezpieczne lub bardzo kosztowne możesz ograniczyć się do wskazania właściwemu organowi miejsca, w którym rzecz się znajduje.
- ☑ **Rzeczy ulegające zepsuciu:** Jeśli przechowujesz rzecz, która szybko się psuje, masz obowiązek ją niezwłocznie sprzedać. Suma uzyskana ze sprzedaży wchodzi w miejsce rzeczy sprzedanej, po potrąceniu kosztów sprzedaży.
- ☑ **Nabycie własności:** Jeśli właściciel nie odbierze rzeczy w terminach określonych w Kodeksie cywilnym, możesz stać się jej właścicielem (nie dotyczy to zabytków, dokumentów osobistych i sprzętu wojskowego).
- ☑ **Zwierzęta:** Opisaną procedurę stosuje się odpowiednio do zwierząt, które zabłąkały się lub uciekły.

Podstawa prawna:

- ustawa z 20 lutego 2015 r. o rzeczach znalezionych (j.t. Dz.U. z 2023 r. poz. 501; ost.zm. Dz.U. z 2026 r. poz. 184)
- rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z 2 lipca 2015 r. w sprawie nagród za znalezienie zabytków lub materiałów archiwalnych (j.t. Dz.U. z 2015 r. poz. 979)

eprasa.pl 51a928c56c